
Robbert Jongepier

LONDEN

deel 2: noord

Delftse Universitaire Pers / 1987

741462

LONDEN

Bibliotheek TU Delft

C 0003831871

8337
173
8

Robbert Jongepier

LONDEN

deel 2: noord

Delftse Universitaire Pers / 1987

Uitgegeven en gedistribueerd door:

Delftse Universitaire Pers
Stevinweg 1
2628 CN Delft
telefoon: (015) 783254

In opdracht van:

Faculteit der Bouwkunde
Technische Universiteit Delft
Berlageweg 1
2826 CR Delft
telefoon: (015) 784737

CIP-gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

Londen / Robbert Jongepier
Delft: Delftse Universitaire Pers
Deel 2: Noord. - Ill., krt.
Met index, lit.opg.
ISBN 90-6275-345-0
SISO eu-enge 717 UDC 72i(421) NUGI 923
Trefw.: bouwkunst; Londen; geschiedenis.

Copyright © 1987 by Robbert Jongepier

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher: Delft University Press, Delft, The Netherlands.

INLEIDING

In de inleiding tot deel 1 van deze reeks schreef ik dat, gezien het vele materiaal, ondanks selectie over Londen, de gids in twee delen zal moeten worden gesplitst.

Ik had gedacht alle documentatie van de 'suburbs' - alle boroughs buiten de City en Westminster (deel 1) - in één deel 2 te kunnen onderbrengen.

Helaas: deel 2 liep al vol met suburbs van Noord-Londen, zoals Hampstead, Highgate, Camden, Islington, Finsbury en Paddington.

Dus vermoed ik dat er nog meerdere delen zullen verschijnen in de toekomst, over Zuid-Londen, East End en West End, tot aan de grenzen van het huidige areaal van Greater London.

Op pag. 3 is een overzichtsk kaart van Greater London getekend, met daarop de deelkaarten K en L in dit deel 2, en ter informatie ook de deelkaarten A-G van deel 1.

Op de deelkaarten K en L staan aan beide verticale lange zijden de onderwerpsnummers 01 t/m 100 aangegeven; op de tegenoverliggende pagina staan bij deze nummers de onderwerpen vermeld, met de paginamummers. Op de laatste bladzijden zijn nog een alfabetische architectenindex en onderwerpindex opgenomen.

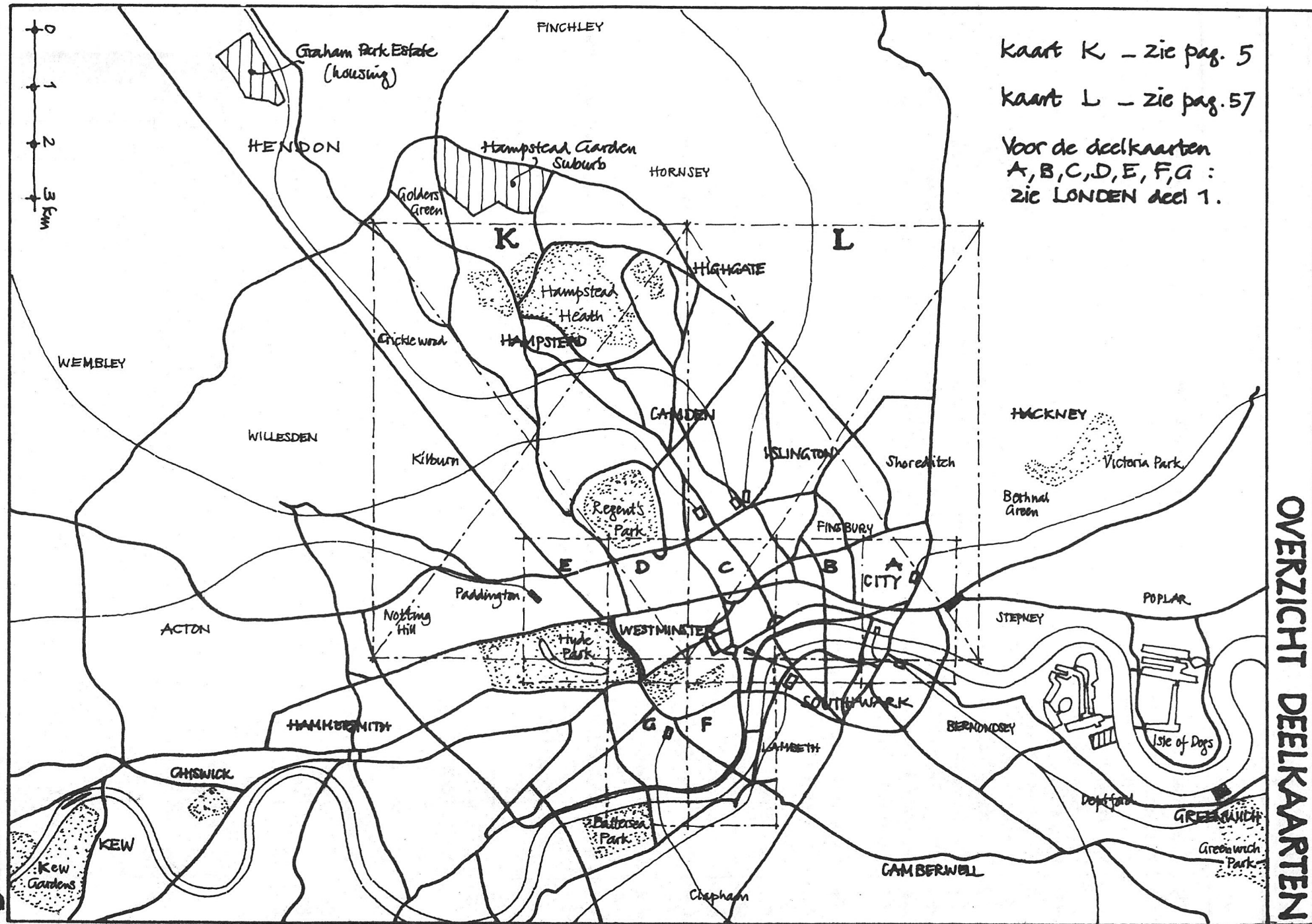
Bij de meeste beschreven (stede-)bouwkundige onderwerpen is zoveel mogelijk ruimtelijk materiaal opgenomen (plattegronden, doorsneden, etc.), aangevuld met een literatuurlijstje - het kodenummer achter sommige boeken is het katalogusnummer van de bouwkunde-bibliotheek, Technische Universiteit, Delft.

Er is in deze hele gids één uitzondering gemaakt op de regel dat alleen nog bestaande oude gebouwen zijn opgenomen: nml. één eerbetoon aan 'good old Euston Arch', ten gesloopt stationsgebouw (L 36, pg. 78).

GIDSEN + BOEKEN

In deel 1 zijn reeds enkele titels vermeld. Misschien is het wel zinvol enkele minder bekende eraan toe te voegen:

- * BANKS, F.R.: 'London, The New Penguin Guide'
- * (ed.) ROSSITER, Stuart: 'London, The Blue Guide'
- * (ed.) WEINREB & HIBBERT: 'The London Encyclopaedia' (Macmillan, 1983). Een omvangrijke pil van ca. 1000 pgs, voor liefhebbers, vrij kostbaar.
- * BARKER & JACKSON: 'London, 2000 years of a City and its people' (Macmillan 1974 + 1983) Eng. T2. Lon 74.
- * HIBBERT, Chr.: 'London, the biography of a City' (Longmans 1969) - Eng. T2. Lon 49.
- * HAYES, John: 'London, a pictorial history' (Batsford, London 1969)
- * BROWN, Ivor: 'London, an illustrated history' (Studio Vista, 1965)
- * BARKER & HYDE: 'London, as it might have been' (Murray, 1982) - Eng. T2. Lon 107.
(Voor geïnteresseerden: 'nooit gebouwd Londen')
- * SERVICE, A.: 'London 1900' (Eng. T2. Lon 91).
- * HANSON, M.: '2000 years of London' (Eng. T2. Lon 43)
- * STAMP, G.: 'Victorian buildings 1837-87' (Eng. T2. Lon 98)
- * SPENCER, H.: 'Regent's Canal' (Eng. T2. Lon 83).
- * WALFORD & THORNBURY: 'Old & New London' (Cassell, ca. 1875) - Eng. T2. Lon. 1-6.
Een interessante antiekwaarsische serie van zes delen.
- * PEARCE, David: 'London's Mansions, the palatial houses of the Nobility' (Batsford 1986)
- * TRENCH & HILLMAN: 'London under London' (Murray, 1985)
- * MARSDEN, Peter: 'Roman London' (Thames & Hudson, 1980)
- * MERRIFIELD, Ralph: 'London, city of the Romans' (Batsford, 1983)

Kaart K - zie pag. 5

Kaart L - zie pag. 57

Voor de deelkaarten
A, B, C, D, E, F, G :
zie LONDEN deel 1.

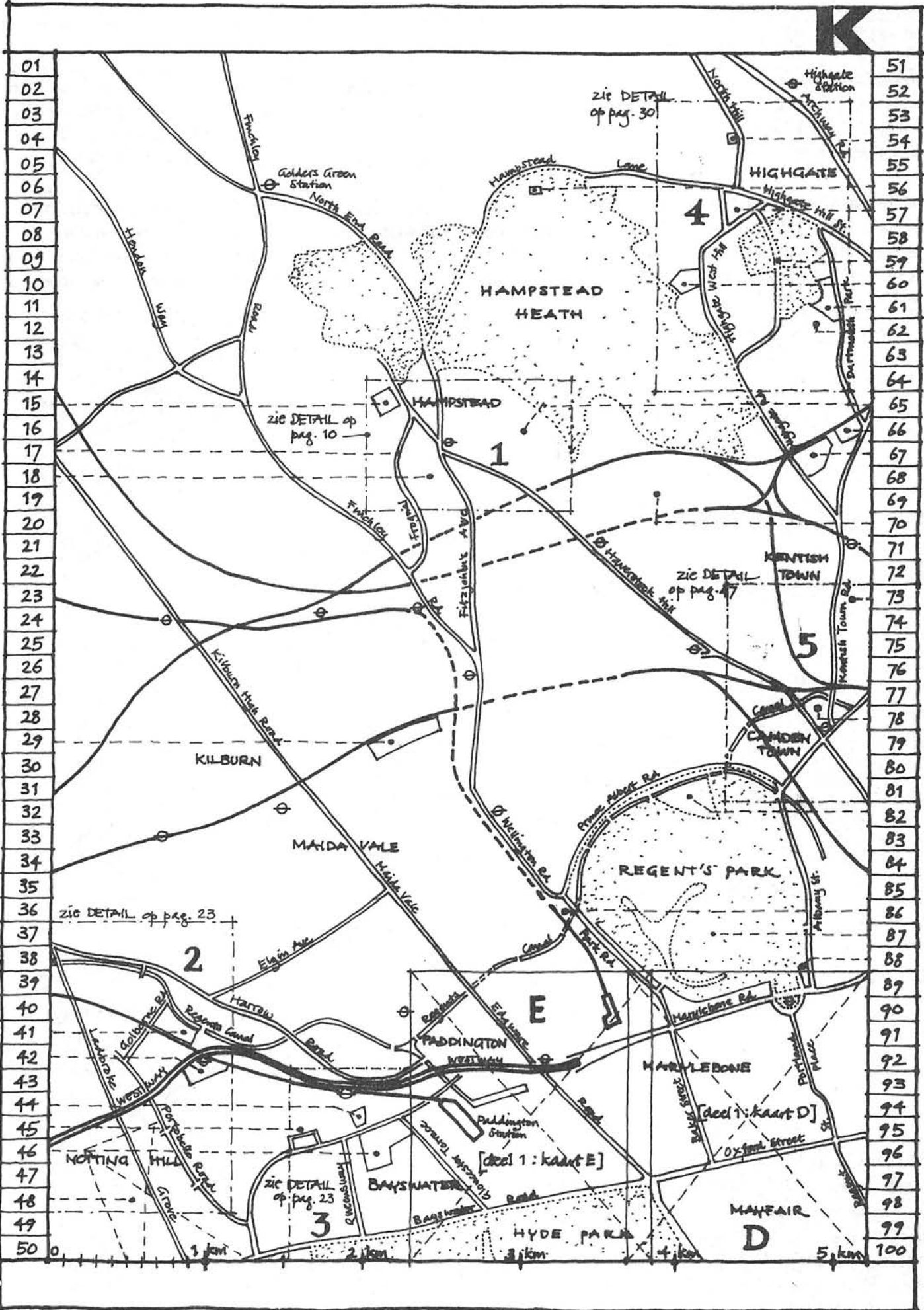
OVERZICHT DEELKAARTEN

INDEX KAART K

nr.	onderwerp		pagina(s)	architect(en)
15	Branch Hill housing	1974-'78	6-7	Benson + Forsyth
17	Frognaal, Hampstead		8	
	39, Frognaal: Greenaway House	1885	8	Norman Shaw
	66, Frognaal	1938	8	Connell, Ward + Lucas
	9, Frognaal Way: Sun House	1936	9	Maxwell Fry
18	Hampstead Towers (house)	1875	10-11	Norman Shaw
29	Alexandra Rd housing	1969-'73	12-13-14-15	Neave Brown
41	Cheltenham Estate (housing)	1968-'72	16	Ernö Goldfinger
42	Tavistock Crescent housing	1972-'74	17	Maxwell Stewart
44	The Colonnades (library, shops, housing)	1970-'74	19-20-21	Farrall + Grimshaw
45	House: 32, Newton Road	1938-'39	22-23	Denys Lasdun
46	Halfpenny Estate + School	1947-'55	24	Tecton, Drake, Lasdun
48	Ladbroke Estate	1830-'60	25	Atkinson + Allom
57	Highpoint 1+2 (housing)	1936-'38	26-27-28	Lubetkin + Tecton
56	Kenwood House (country house)	1766-'69	29	Robert Adam
57	Highgate Village		30	
59a	Highgate Cemetery	1839	30	Stephen Geary
59b	House: 81, Swain's Lane	1969	31	John Winter
59c	Hardy House: 85, Swain's Lane	1979	32	John Winter
60	West Hill Park (housing)	1974-'76	33	Levy + Benjamin
61	Highgate New Town	1965-'80	34-35	Tabori + Forrest
62	Houses, Wimscombe Street	1966	36-37	Neave Brown
65	Houses: 1-3, Willow Road	1939-'40	38	Ernö Goldfinger
66	Acland Burghley Compr. School	1966-'68	39	Howell, Killick, Partridge + Asmis.
67	Burghley Rd (housing)	ca. 1970	40-41	
70	Fleet Road (housing)	1967-'77	42-43	Neave Brown
			44	
73	Infill houses	1978	45	Colquhoun + Miller
78	TV-am	1982	46-47	Terry Farrall
	Detailkaart Camden Town		47	
82	London Zoo	1827	48	Decimus Burton
	Gorilla House	1932	49	Tecton
	Penguin Pool	1934	49	Lubetkin + Tecton
	Elephant + Rhino House	1965	49	Casson + Conder
86	Mercury Flats	1970	50	Farrall + Grimshaw
88	Royal College of Physicians	1960-'64	51	Denys Lasdun
87	Regent's Park	1812-'28	52-53-54-55	John Nash

THE ANTIQUE HYPERMARKET

K15 - BRANCH HILL

project architects :

Gordon Benson, Alan Forsyth

ass. arch.: David Kerley.

gebouwd : 1974-'78.

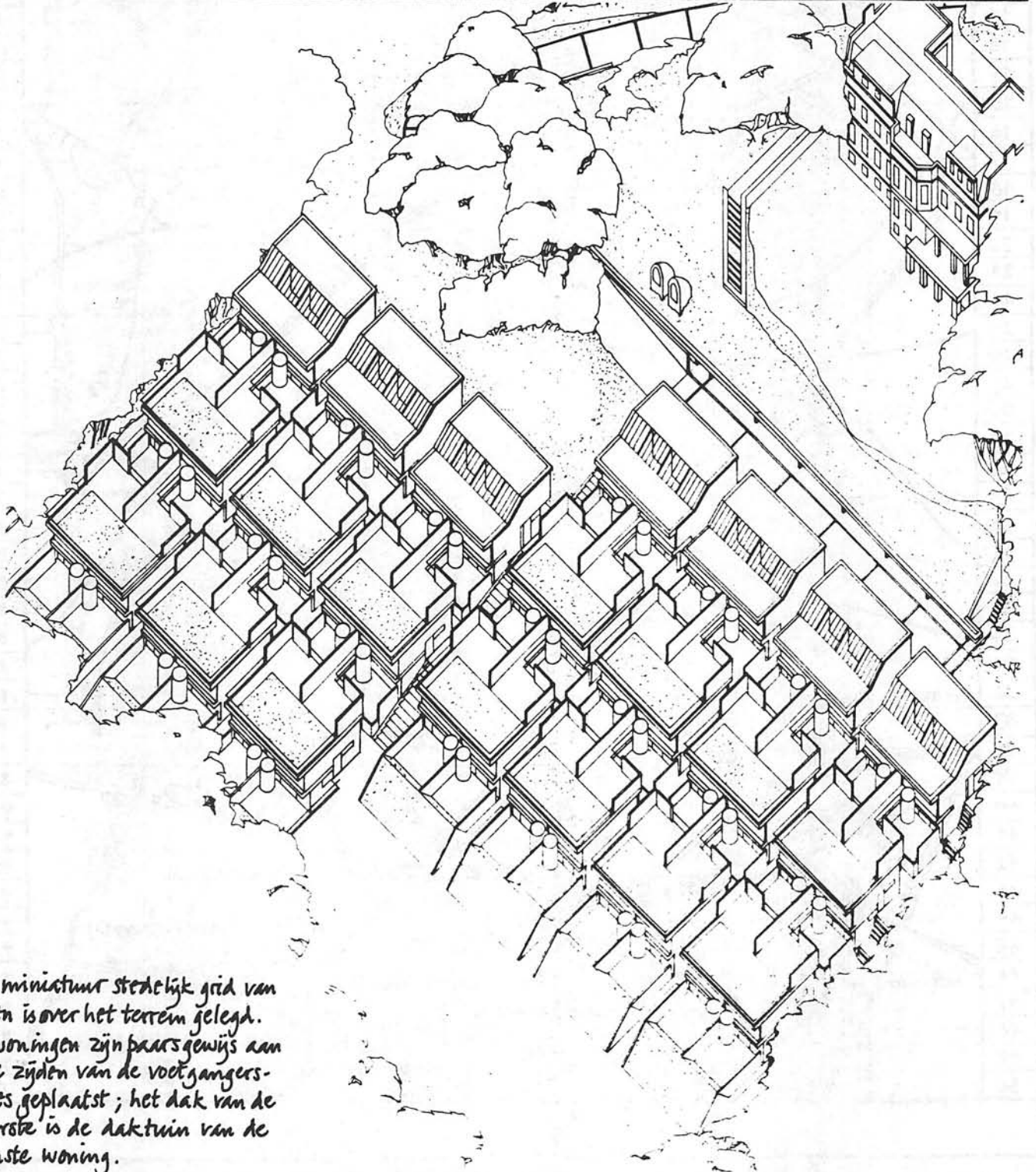
Architectenbabbel (Gordon Benson):

Het plan bevat 21 paar woningen op een hellingd terrein, langs Hampstead Heath, met een landelijk karakter.

Beperkende bepalingen vereisten een koppeling van de huizen, met hoger dan 2 verdiepingen. Het ontwerp voegt zich in de omgeving door de terrein helling te volgen, en door het gebruik van daktuinen. De huizen zijn orthogonaal samengevoegd rondom een serie toegangspaden voor voetgangers;

aldus is een dorpsachtig karakter bereikt. Het parkeerterrein is beperkt tot het hoogste deel van het gebied waar de garages zijn gelegen.

De oorspronkelijke dichtheid zou ca. 60 woningen zijn, maar na de toewijzing van slechts 2,4 ha van de totale 4,12 ha voor bebou-

Een miniatuur stedelijk grid van stegen is over het terrein gelegd. De woningen zijn paarsgewijs aan beide zijden van de voetgangersroutes geplaatst; het dak van de onderste is de daktuin van de bovenste woning.

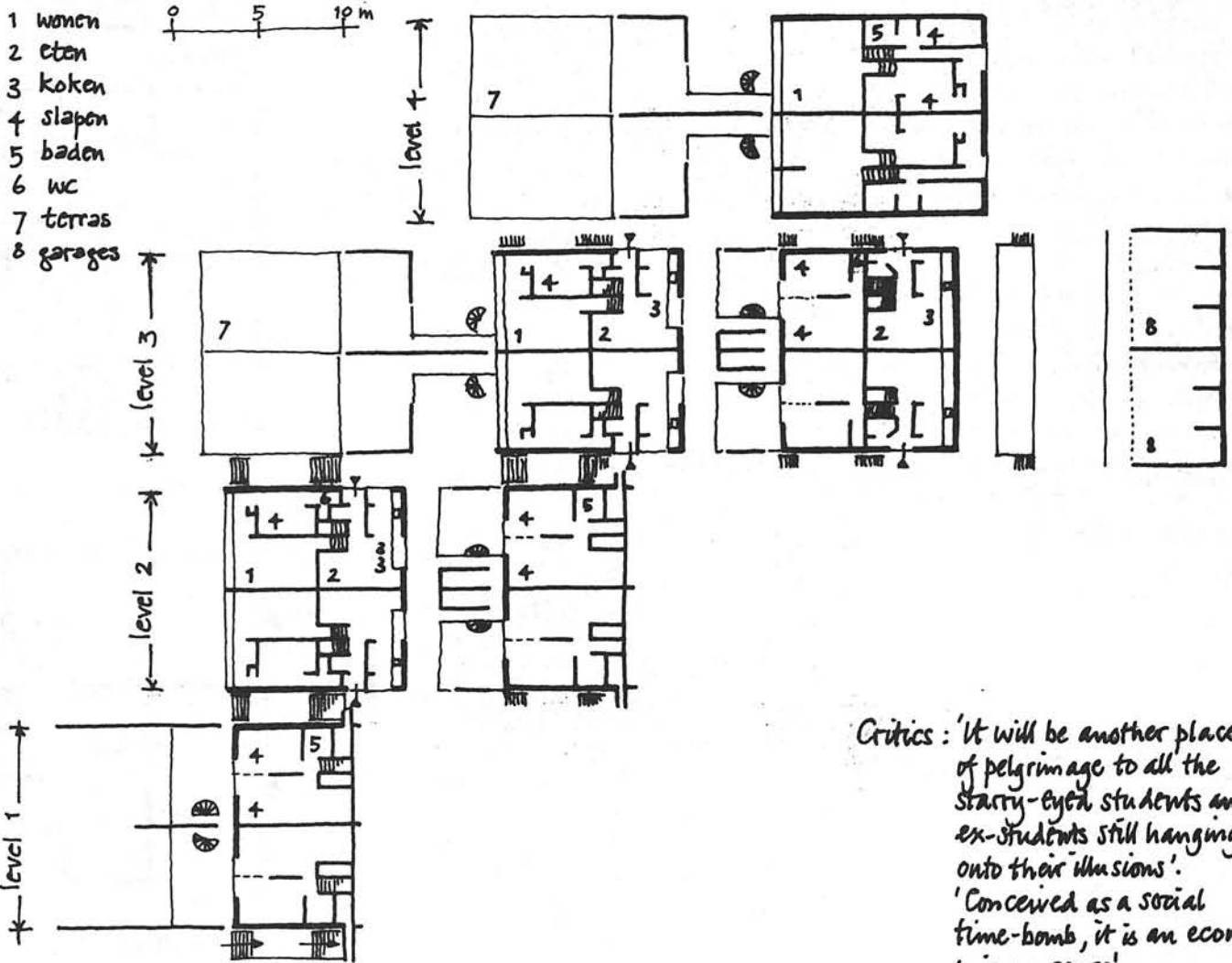
Wing, werd het project beperkt tot 42 woningen: 14 205-pers. en 28 vier-persoons.

De grondgeachte van daken waarop gras betekende een tamelijk grote hoeveelheid aarde die moest worden aangebracht. Dit resulteerde in de keuze van gewapend beton voor de dakvloeren, gebruikmakend

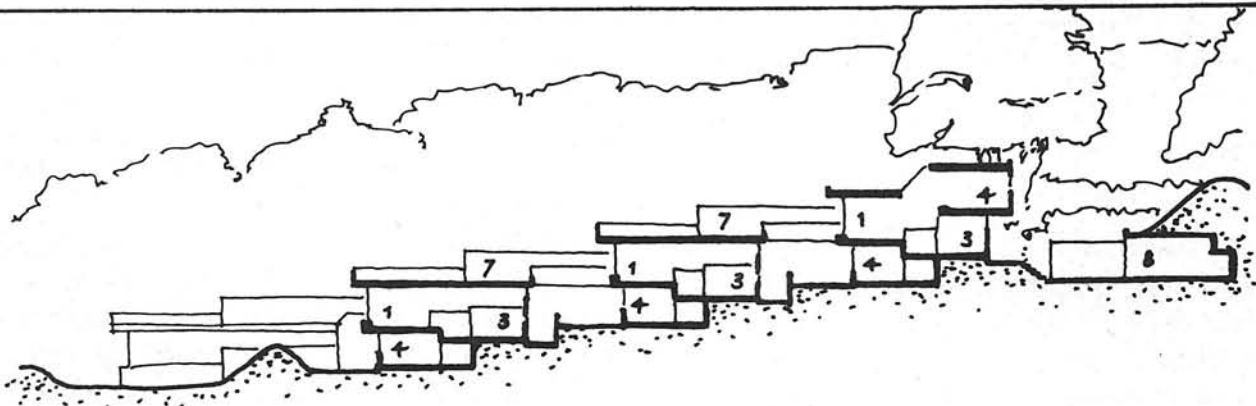
van de scheidingswanden en buitenmuren als dragende dolen. Het witte beton werd bereikt door het gebruik van witte cement met witte kalksteen en gewoon grind als toevoegingen.

Voor het plan is een zeer beproefd profiel toegepast voor bouwson op hellend terrein, afkomstig van de traditionele heuvelstadjes in de Middellandse Zee landen, en van Le Corbu's 'Roq et Rob' voorstellen

Arch. Design 1972 - nr. 3 - p. 159
Arch. Journal 1974, vol. 163, no. 25 - p. 1262.

Critics: 'It will be another place of pilgrimage to all the starry-eyed students and ex-students still hanging onto their illusions'.
'Conceived as a social time-bomb, it is an economic nonsense'.

K17 - FROGNAL

Het vroegste begin van Hampstead lag hier. De 'Manor of Hampstead' [Manor = groot (heren) huis met omliggende gronden; heerlijkheid, hanzegate] was in het bezit van de monniken van Westminster Abbey; in het Domesday Book werd het gerekend tot 'land voor 3 ploegen'. De eerste melding van Frognal was in de Farm Accounts van 1372 (ofschoon geschreven als Ffrognal). Eén van de naamverklaringen was dat het (in dit goed-berloide gebied) Manor House bekend stond als 'Frogen-hall' - het saksische woord voor kikker was 'frogen'.

De monniken bezaten het landgoed tot de 'opheffing' (van de kloosters) in 1539 toen het in lekenhanden kwam. In 1551 schonk koning Edward VI het landgoed aan Sir Thomas Wroth; het huis werd ca 1790 afgebroken door Thomas Poole. Op het terrein werden drie huizen gebouwd die er nog staan.

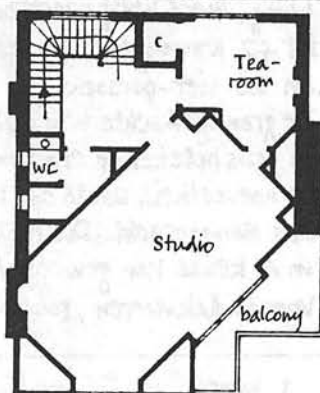
GREENAWAY HOUSE 39, Frognal

SAINT, ANDREW:
'Richard Norman Shaw' [Eng. P. Shaw 1]

arch.: Norman Shaw, 1885
Het huis is gebouwd voor Kate Greenaway, de 19^e eeuwse kinderboeken-illustratrice, in een 'Surrey Weald' huusjesstijl. Het front is niets bijzonders, een puntgevel, leien bekleding en erkers. Wel interessant is de plattegrond.

Op de begane grond voorzagen een dubbele salon en een eetkamer in de behoeften van een ongetrouwde dame. Daar zij haar eigen huishoudster was, ontwierp Shaw geen trappenhuis; hij splitste de hooftrap op het tussenbordes in twee richtingen. De ene leidt naar de 1^e etage met de slaapkamers, de andere 27 ononderbroken treden leiden naar de 2^e etage (studio en tearoom). De studio is een vrij lage ruimte, de lengte-as 45° gedraaid om het noord-oostelijke licht te vangen d.m.v. een groot raam. In deze hoek is ook een houten balkon geplaatst.

Het huis is nu opgesplitst in flats, maar met de studio vrijwel intact.

2° verdieping

1° verdieping

begane grond

0 3 6 9 m.

WALFORD, Edward: 'Old & New London',
vol. II, p. 501 [Eng. T2. Lon 5]

HOUSE 66, Frognal

arch.: Connell, Ward & Lucas, 1938.
Le Corbusier's 'Five Points of Architecture' zijn in dit huis tot uitdrukking gebracht. De vrije plattegrond, de lange raamstroken, de scheiding van draagstructuur en gevels, en

de daktuin zijn alle in zekere mate aanwezig als deel van de noord-zakelijke wordingsgeschiedenis. Aan de buitenzijde is het huis overtuigend, de inwendige planning is louter doelmatig en burgerlijk. Het is ontroerend de voorzichtige rechtvaardiging te lezen van de opdrachtgever, na de voltooiing van zijn huis, in het RIBA Journal (1938): 'I can only regret that this

building should offend the susceptibilities of some people, and be beyond the comprehension of others'. En het is dubbel spijtig dat na 20'n oppositie Hampstead niet kan bogen op een huis van het kaliber van Le Corbusier's Villa Stein bij Parijs! De raamstroken aan de straatzijde zijn in de jaren 1970 vernieuwd; de oorspronkelijke kleuren zijn niet opnieuw aangebracht.

SUN HOUSE

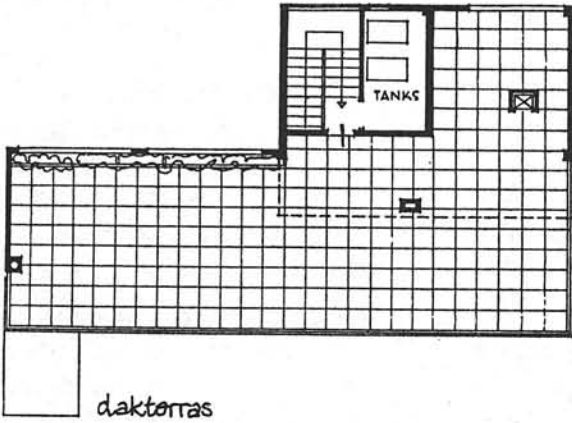
9, Frogwal Way.
 arch.: Maxwell Fry, 1936.

Het eerste voorbeeld van een duur modern woonhuis in Londen – alle vroegere huizen lagen buiten de stad.

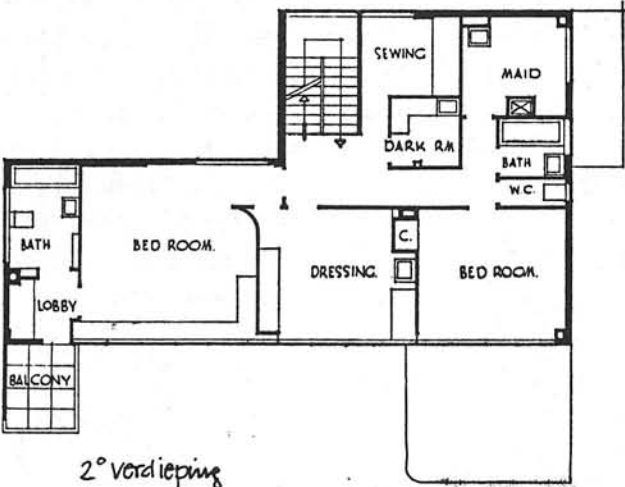
Het terrein loopt op vanaf de straat; de belangrijkste vertrekken liggen aan de voorzijde naar het uitzicht op Londen, en boven de onderbouw met garage, ingang, c.v. en berging. Het platte dak is toegankelijk voor het serveren van thee'.

Het huis is gebouwd van gewapend beton; de gevels zijn geglisterd en geschilderd behalve de stalen balkons gedragen door slanke kolommen. De railings waren oorspronkelijk bleekgroen geschilderd. Als Lubetkin de 'vasteland' architecten representeerde, die de ideeën van Corbusier en het Bauhaus naar Engeland brachten, personificeerde Fry de kleine groep van jonge engelse ontwerpers die als eersten naar Europa keken voor een oplossing van een stijl die de moderne bouwstructuur tot uitdrukking bracht, en pasten die in de jaren 1930 in de praktijk toe.

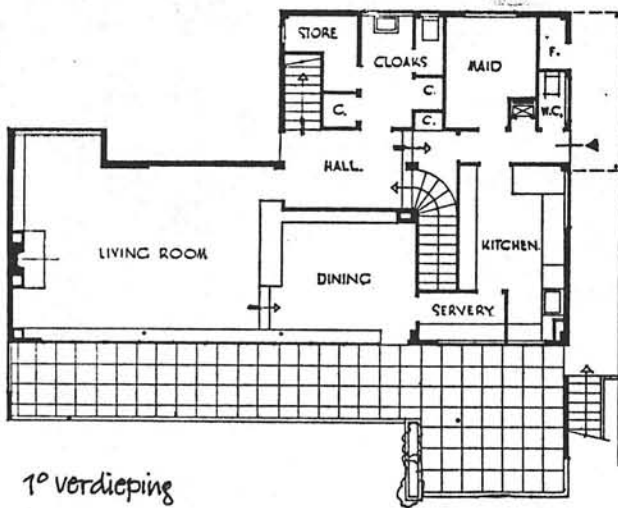
Arch. Review 1936, aug., pg. 50.

dakterras

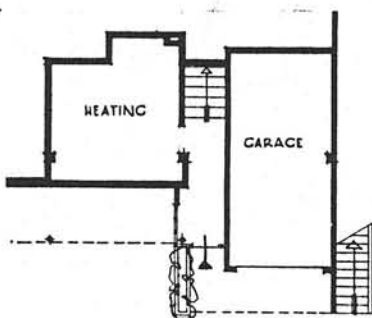

2° verdieping

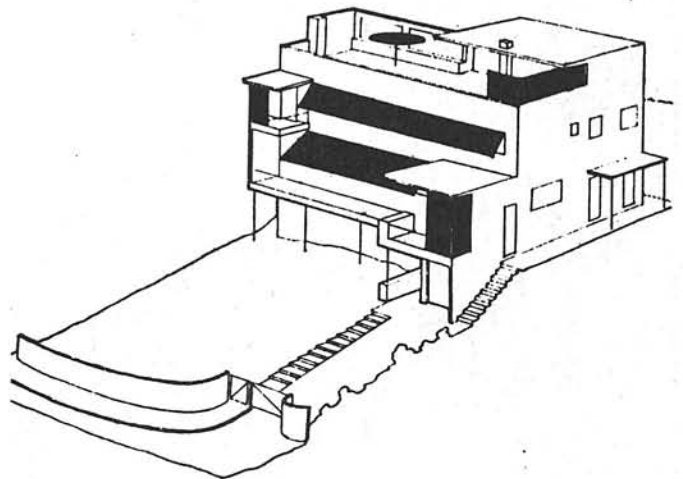

1° verdieping

0 3 6 m.

beg. grond

K18 - HAMPSTEAD TOWERS

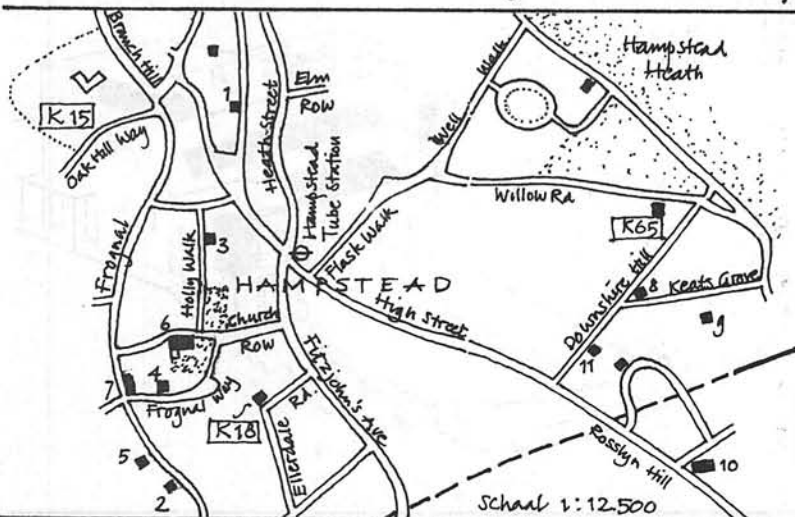
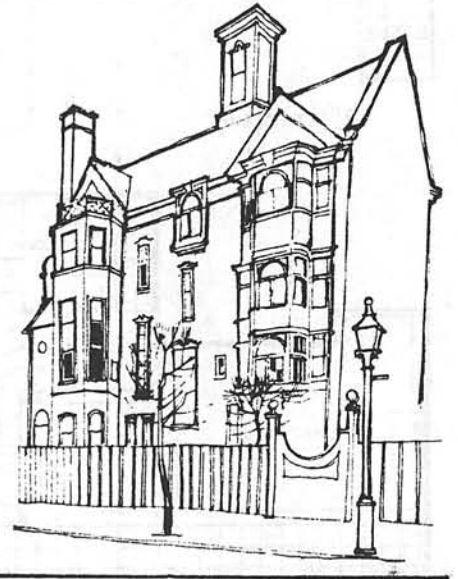
6, Ellerdale Road.
arch.: Norman Shaw, 1875.

Na de geboorte van zijn derde en laatste kind in 1874, begon Shaw aan het ontwerp voor zijn eigen huis. Hij had een stuk grond gekocht, dichtbij Church Row in Hampstead, gelegen op een hellend terrein aan de nieuwe Ellerdale Rd. In die tijd waren er nog geen huizen langs Fitzjohn's Ave. gebouwd. Shaw zag de volgende 20 jaren Londen zich ontwikkelen, de heuvel op tot aan zijn voordeur. Architectenhuizen zijn dikwijls eigenaardig, persoonlijk en individualistisch; dat van Shaw was geen uitzondering. 'Queen Anne' was een informele bouwstijl, die het mogelijk maakte openingen in de zijgevels daar te maken waar ze nodig zijn. Maar bij dit huis verplaatste Shaw de informaliteit van de achter- en zijgevels naar de voorzijde, de beschouwer uitdagend het ware patroon achter de verticale raampartijen te ontdekken. In de middenpartij verlicht alleen het grootste raam het trappenhuis, de andere openingen behoren bij vertrekken die reeds door de beide erkerpartijen worden bepaald.

Het front is in feite een 'topsy-turvy tease' (ongorijmde pesterij?), zelfs meer nog in de allereerste schetsen, opgedeeld in verticale eenheden d.m.v. pilasterstraken. Wat de voorgevel wel toont is de verticale scheiding tussen de twee delen, links en rechts. In weerwil van het hellend terrein, heeft de linkerhelft twee hoofdvordiepingen tegen de rechterhelft drie; in weerwil van het uitzicht naar het westen, hebben de linkse vertrekken een schouw tegen de buitengevel, terwijl die van de rechtse vertrekken aan een binnenwand zijn geplaatst.

Deze eigenaardigheden zijn nog duidelijker bij het bekijken van de plattegronden. Shaw heeft de beide hoofdvordiepingen zuidelijk georiënteerd, naar de straat toe, daar bij het uitzicht naar de tuin gereserveerd voor latere uitbreiding. Verder heeft hij op zijn salon (draaiwringruimte) beknipt t.g.v. de eetkamer, de 'pièce de résistance' van het huis. Dit vertrek is bijna een kubus, anderhalve verdiepinghoogte, vandaar de spiltlevens in dit huis. Het heeft ook een 'inglenook', voor het eerst gebruikt in een stadshuis. [inglenook = nis waarin open haard met zitgelegenheid aan weerszijden].

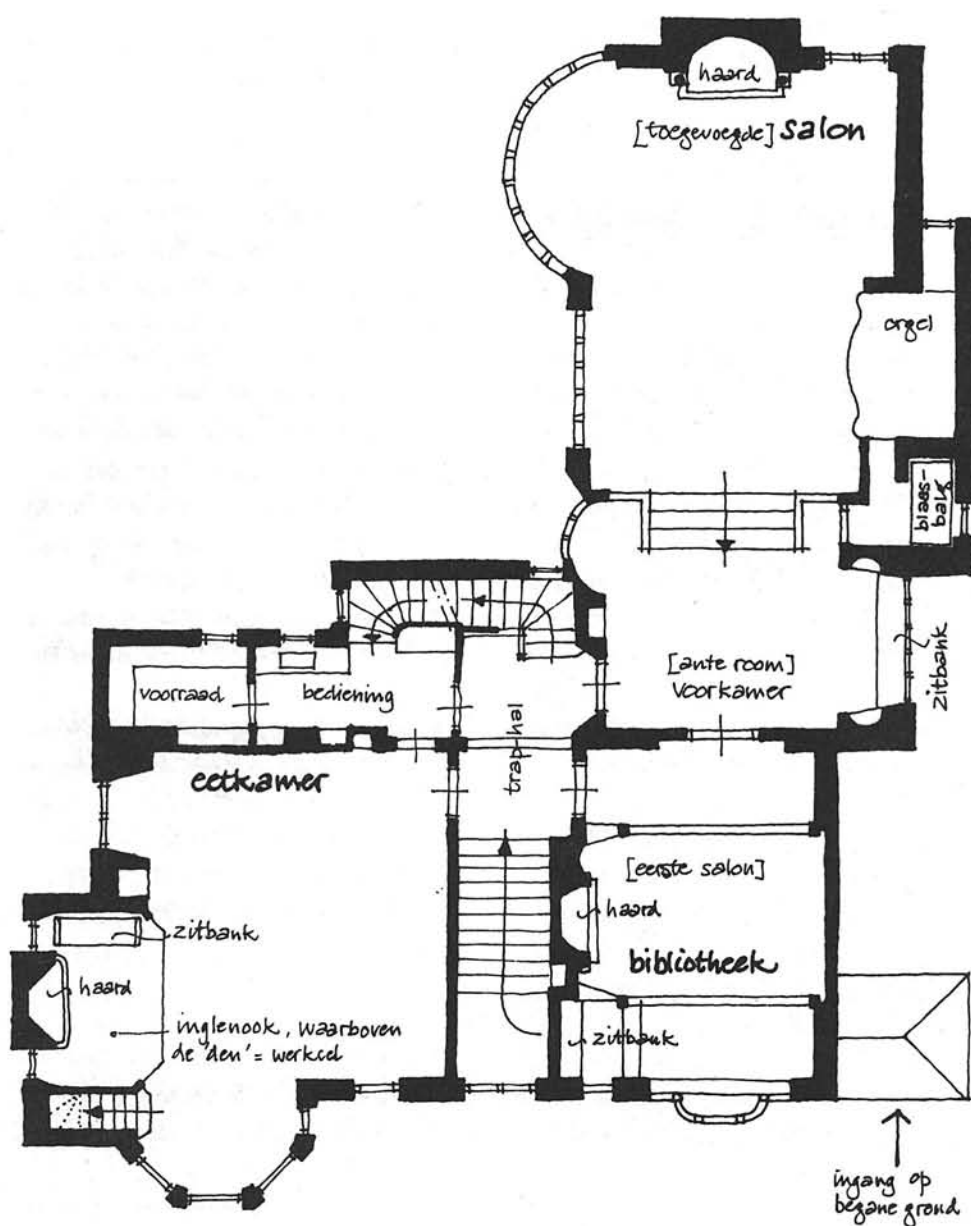
De salon heeft een alkooft met zitbank, echter naast de schouw. Boven de inglenook is het werkkamertje (of 'den') waar Shaw zijn schetsen maakte. Ofschoon slechts ca. 2,15 x 3,10 m., is dit vertrekje zowel een microcosmos van het huis als een miniatuur parodie op de gigantische studio van de victoriaanse kunstenaar. Een privé trapje leidt eraan toe. Daarbinnen heeft Shaw zijn tekenbord tussen twee ramen ingeklemd. Aan zijn linkerkant was een kleine haard in de schoorsteen van de inglenook ingebouwd; achter hem was een raam dat hem in de gelegenheid stelde met zijn gezin te communiceren.

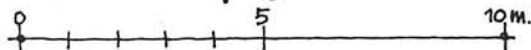
DETAILKAART HAMPSTEAD (1)

- 1 - Fenton House
- 2 - Studio House, 39 Frognal [zie pag. 8]
- 3 - St Mary Church, 1816, Holly Walk
- 4 - Sun House, 9 Frognal Way [zie pag. 9]
- 5 - Frognal Close, 1937, arch.: E.L. Freed
- 6 - St John Church, 1744-47, Church Row
- 7 - House, 66 Frognal [zie pag. 8]
- 8 - St John, 1818, arch.: S.P. Cockerell
- 9 - Keats House, 1815-16 [open to the public]
- 10 - St Stephen, 1869-76, arch.: S. Teulon
- 11 - House, 99^a Downshire Hill, 1975, arch.: M. Hopkins

Schaal 1:12.500

eerste verdieping

De latere uitbreiding (1885-'86) aan de achterzijde heeft een 'ante room' tussen de eerste en de latere salon, die ook weer vier treden lager ligt. Deze salon is een ideale ruimte voor ontspanning.

En kennelijk ook voor muziek, want in de plattegrond van Muthesius staat een orgel getekend; de eerste salon is bibliotheek geworden.

Er zijn nog plannen bekend voor verdere uitbreidingen met kantoor- en biljartkamers, zelfs een tweede huiskamer (nr. 6a), wellicht om de architectonische zuiverheid van de omgeving veilig te stellen.

Het huis werd in 1935 verkocht; vele wijzigingen daarna, zoals de verkleining van de achterste salon, en de verplaatsing van de voordeur.

Helaas is het moeilijk het huis te bezichtigen daar er nu een Italiaans klooster is gehuisvest, het Institute of St Marcellina.

SAINT, Andrew:
'Richard Norman Shaw', 1976
[Eng. P. Shaw 1]

ALEXANDRA ROAD HOUSING - K29

London Borough of Camden, Borough architect: S.A.G. Cook

Job architect: Neave Brown / ass. architects: Gordon Binson & Alan Forsyth / 1969-'79

Samen met vier bekende nam Neave Brown in de jaren '60 het initiatief een woning voor zich zelf te bouwen; bijna allen waren partikulier werkzaam op creatief gebied. Uiteindelijk vonden ze in Noord-Londen, in Winscombe Str. een stukje grond aan het einde van de doodlopende straat (zie K62) Hier verschenen in 1966 de vijf woningen met aan de voorzijde een strook als gemeenschappelijke tuin. Later kon door een gelukkig toeval de tuin in ruime mate worden uitgebreid door aankoop van een aangrenzende vruchtenboomgaard.

Neave Brown besprak met de andere mede-oprichters apart de specifieke wensen en iedereen was enthousiast over zijn uiteindelijke ontwerp. Groot was de verbazing van zijn vrienden toen bleek dat alle vijf huizen identiek worden. In hetzelfde jaar ging hij als architect werken bij het Dept. of Architecture van de London Borough of Camden o.l.v. S.A.G. Cook. Binnen korte tijd kreeg hij de kans twee woningbouwprojecten in saneringsbuurten te ontwerpen. De realisatie heeft jaren op zich laten wachten: Fleet Road Housing van 1967-77 (zie K70) en het laatste en grootste project, Alexandra Road, van 1969-'79.

In de loop van de tijd zijn de opvattingen op stedenbouwkundig gebied, met name met betrekking tot de aanpak van de oude woonbuurten, grondig veranderd. De plannen van Brown zijn ontstaan in de tijd van de kaalslag en de realisatie van grote hoeveelheden woningen tegelijkertijd.

De oorspronkelijke opdracht behelsde woningbouw met de hoogst-toelaatbare dichtheid van 136 p/acre (55 pers/ha), een speciale school voor 94 geestelijk gehandicapte kinderen met een aparte admdachtseenheid voor nog eens 30; een wijkcentrum, twee winkels, pub, 4-acre (1,62 ha) park en openbare toiletten; de inlijving van GLC's Ainsworth Estate; en parkeerterruimte voor meer dan 1:1, incl. auto's van naburige gebouwen. I.p.v. de pub en de 'public loos' werden toegevoegd een jongerenclub, een bouwdepot, een wijkkantoor en speelplaats. De bereikte woondichtheid is 210 pers/acre (85 p/ha) of wel 520 woningen voor 1660 personen. Het kompleks is later in oostelijke richting uitgebreid met studio's, partikuliere woningbouw, een kindertehuis, een huis voor lichamelijk gehandicapte volwassenen, alles van andere architecten. Het oppervlak is 6,47 ha.

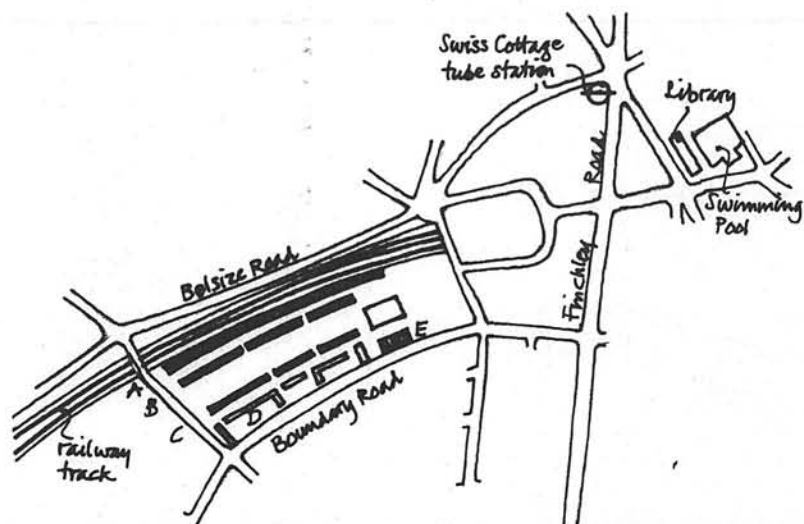
Noordelijk ligt een hoofdspoorlijn; zuidelijk een gebied met victoriaanse woonhuizen tot aan St John's Wood, oostelijk ligt het winkelgebied van Swiss Cottage; westelijk ligt een gemengde bebouwing van nieuwe lage en hoge woonblokken. Het plan omvat twee bijna evenwijdige voetgangersstraten met terras-senhuisen, 4 en 6 lagen hoog, met ertussen in een groenstrook.

De noordelijke muur van woningen schermt de wijk af tegen de herrie van de spoorlijn.

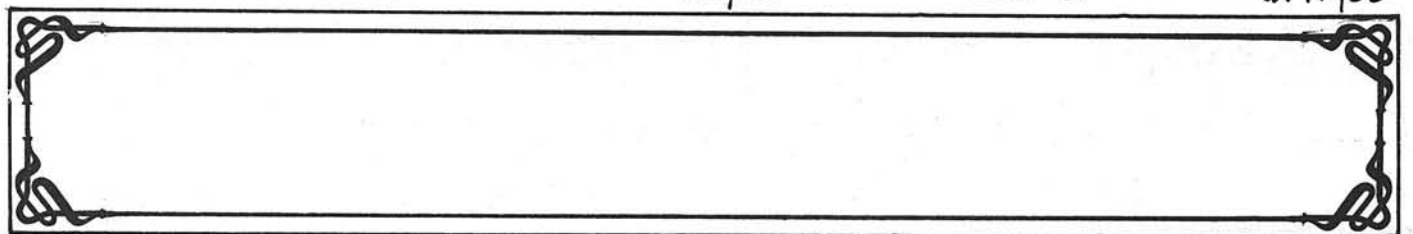
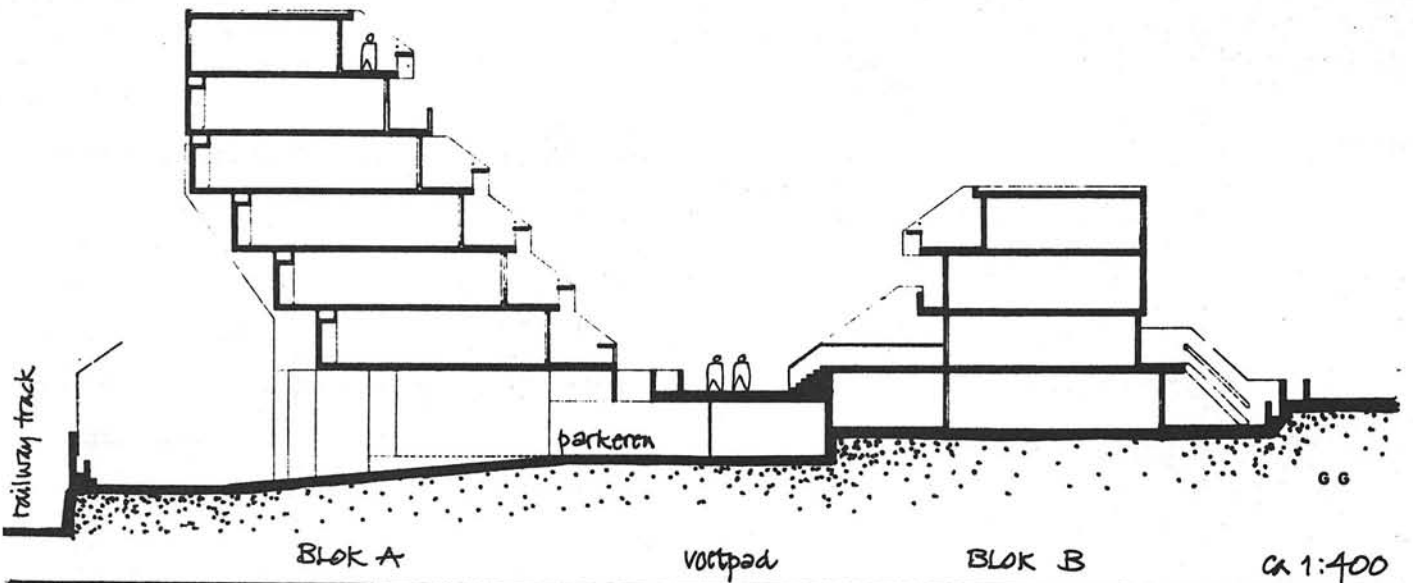
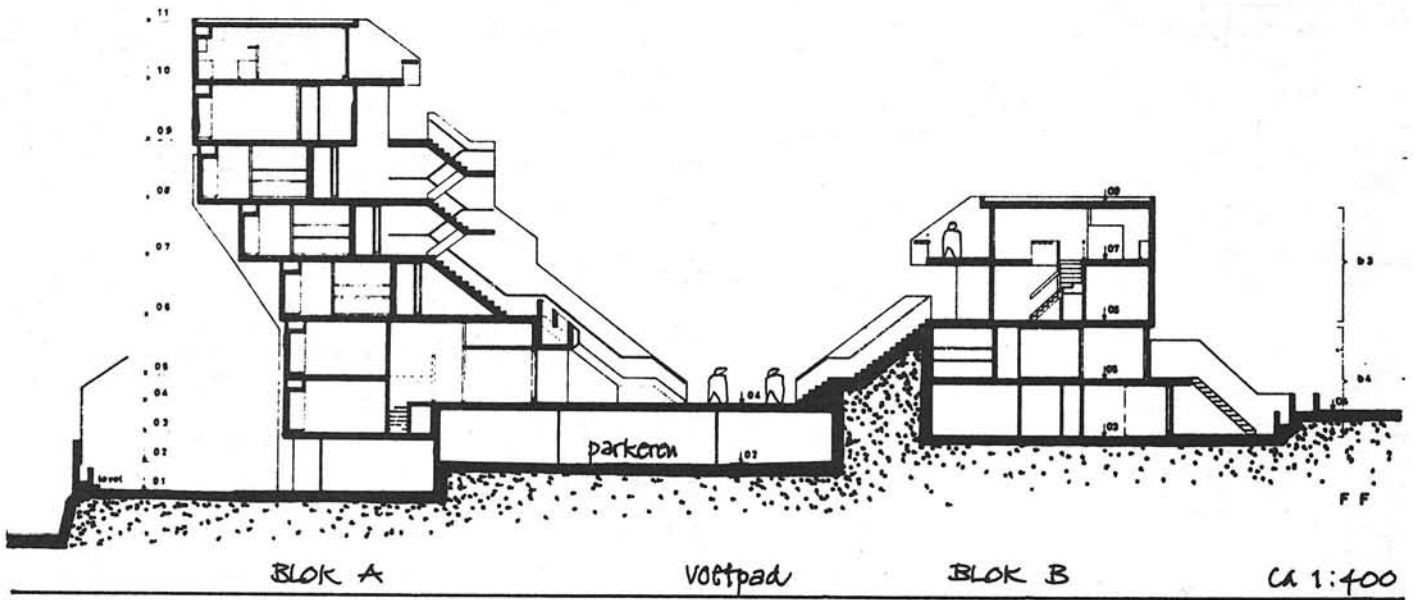
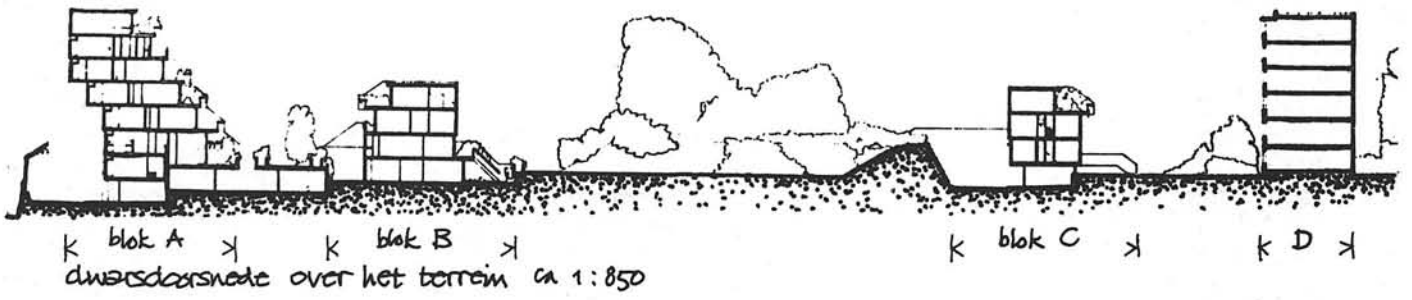
Vanaf de voetgangersstraten leiden externe trappen naar de woningen die langs een hogergelegen galerij liggen. Enkele liften in glazen schachten verbinden deze galerij met de straten en parkeerplaatsen.

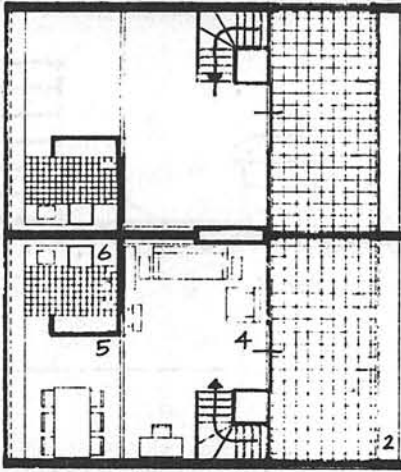
Arch. Design 1969, nr. 11, p. 593.
Arch. Journal 1976, vol. 164, p. 441
Arch. Review 1976, vol. 166, p. 76.
TABK 1980 nr. 2, p. 11

A, B, C: woonblokken Alexandra Rd housing
D: bestaande woonblokken
E: Home for the Physically Handicapped / arch.: Evans & Shalev / 1978

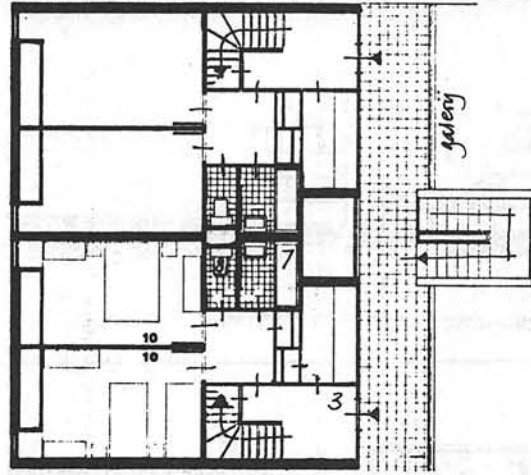

Situatie 1:12500

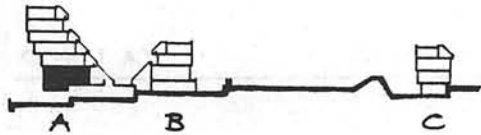
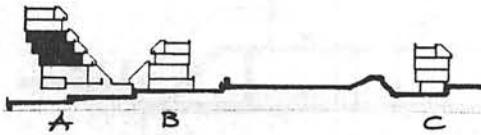
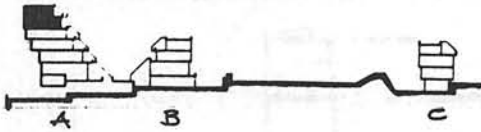

bovenverdieping
BOVENSTE MAISONNETTES 1:200

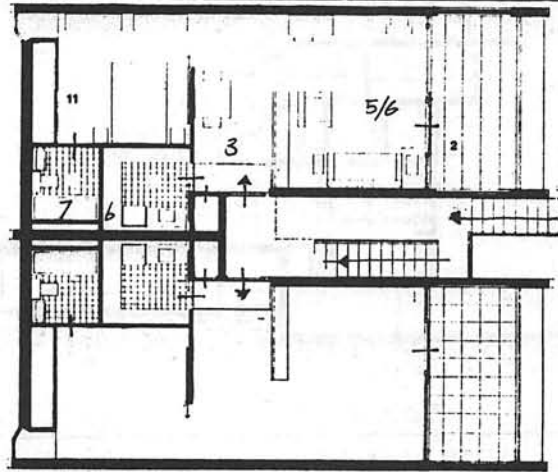

onderverdieping
BLOK A 4 personen

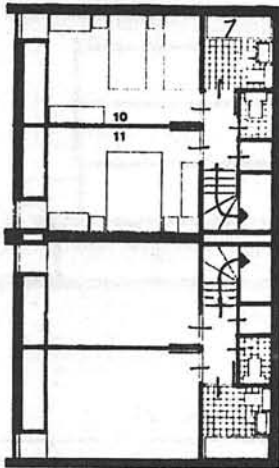
- 2. terras
- 3. entree
- 4. wonen

- 5. eten
- 6. keuken
- 7. baden

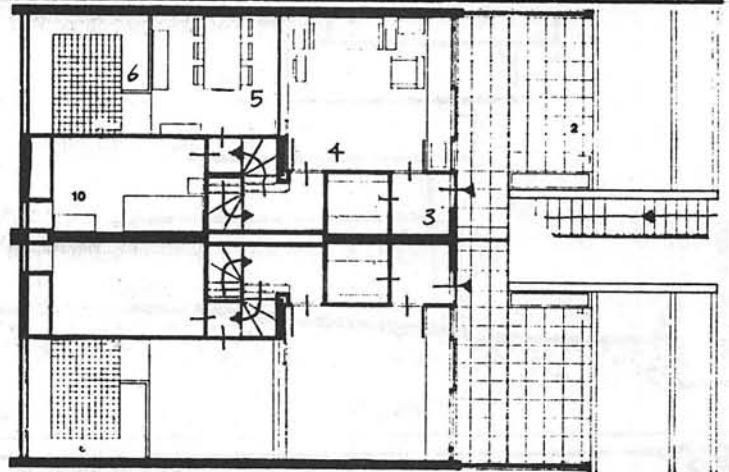

MIDDELSTE DRIE FLATS BLOK A 2-pers.

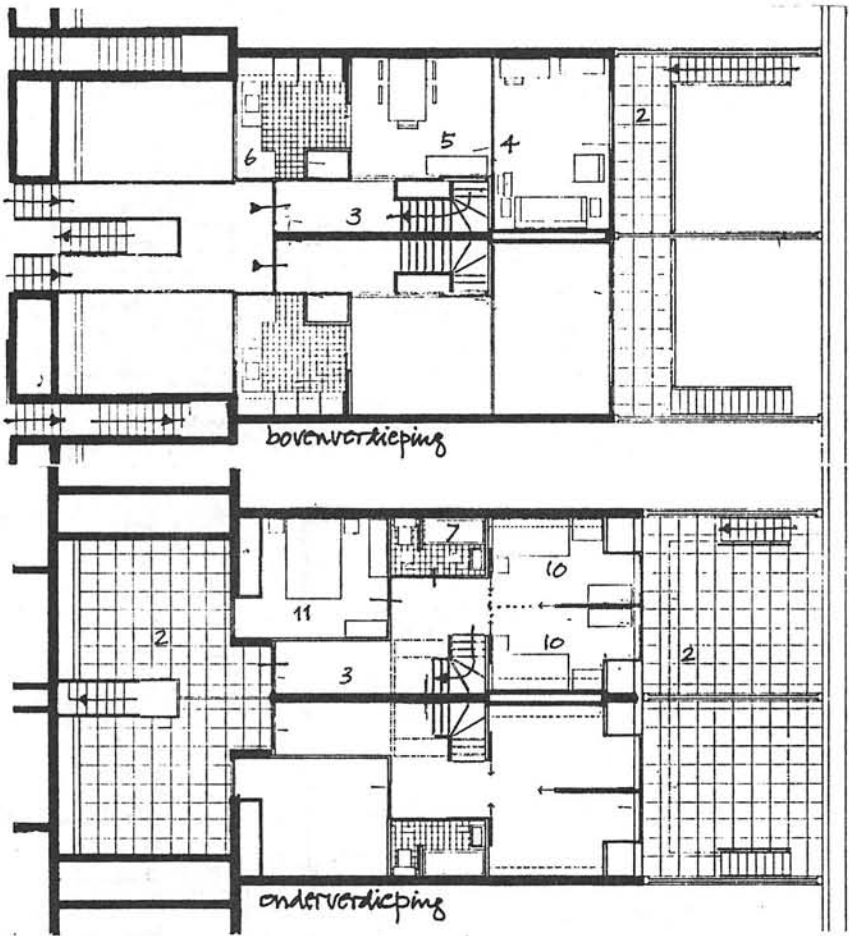
- 8. wc
- 10/11 slapen
- 12 kleden

onderverdieping
ONDERSTE MAISONNETTES / BLOK A

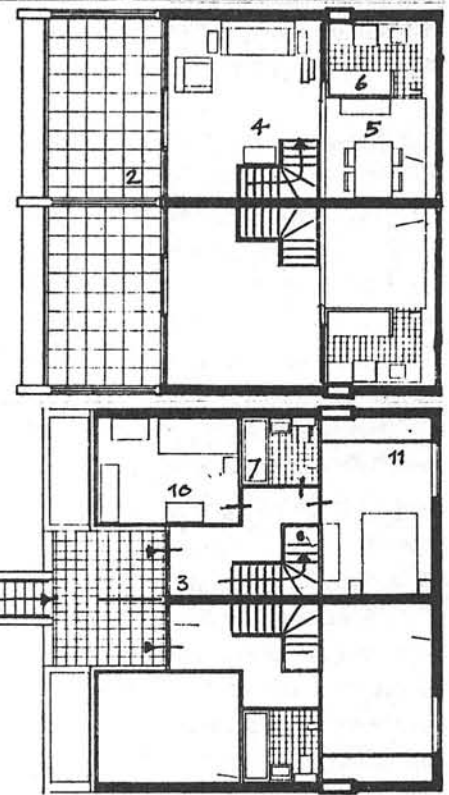

bovenverdieping
5 personen

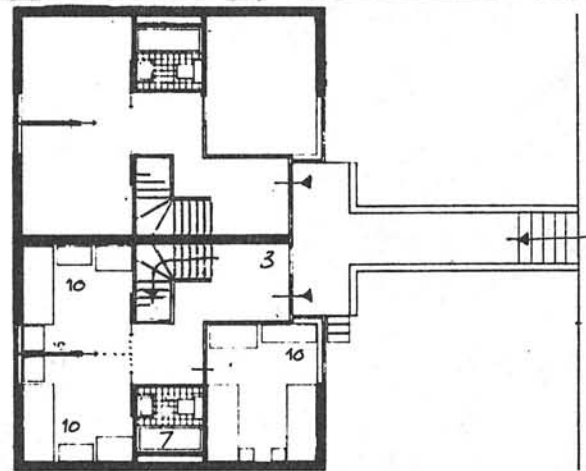
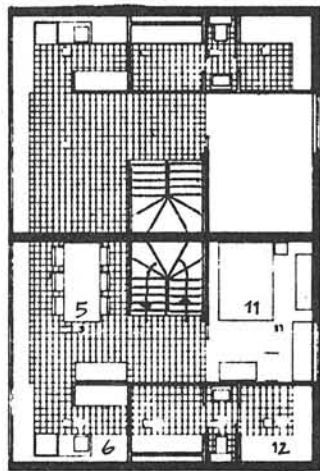
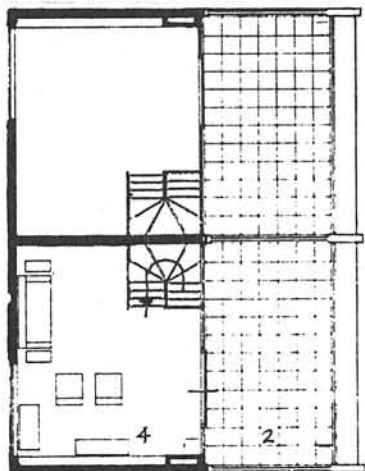
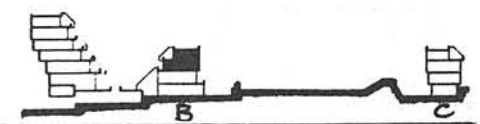
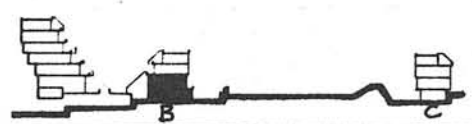
bovenverdieping

onderverdieping

BLOK B
BOVENSTE MAISONNETTES
3-PERSONEN

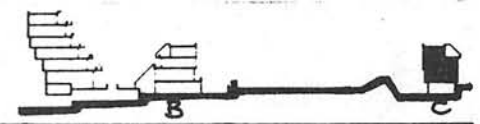
BLOK B
ONDERSTE 4-PERSONEN
MAISONNETTES / 1:200

bovenverdieping
BLOK C / 6-PERSONENWONING 1:200

middenverdieping

onderverdieping

K41 - CHELTENHAM ESTATE

Golborne Road, North Kensington
 Arch: Erno Goldfinger / 1968-72

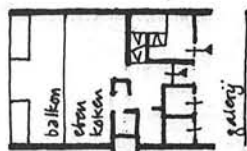
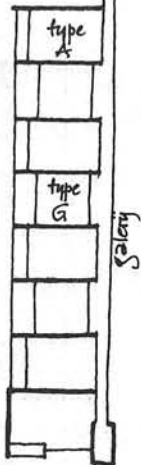
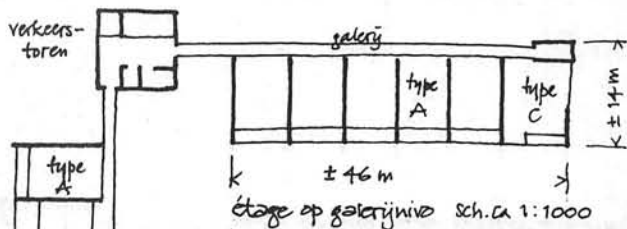
Het complex is gebouwd in het saneringsgebied rond Golborne Rd, het probleemgebied van North Kensington, met een sterk multiraciale bevolking. Ongeveer te vergelijken met onze Schilderswijk in Den Haag, maar dan tweemaal zoveel problemen.

De binnen terreinen zijn alleen voor voetgangers; langs het Regents Canal is een openbare publieke ruimte.

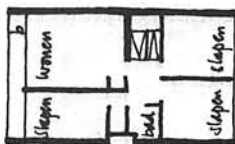
Golborne Rd is een dwarsstraat van de bekende Portobello Road, en eveneens een drukke winkelstraat met een overwegend Westindische bevolking.

Het complex heeft uiteindelijk 317 woningen gekregen; fase II is gebouwd na de afsluiting van Kensal Road langs het kanaal, en omleiding via Elkstone Road.

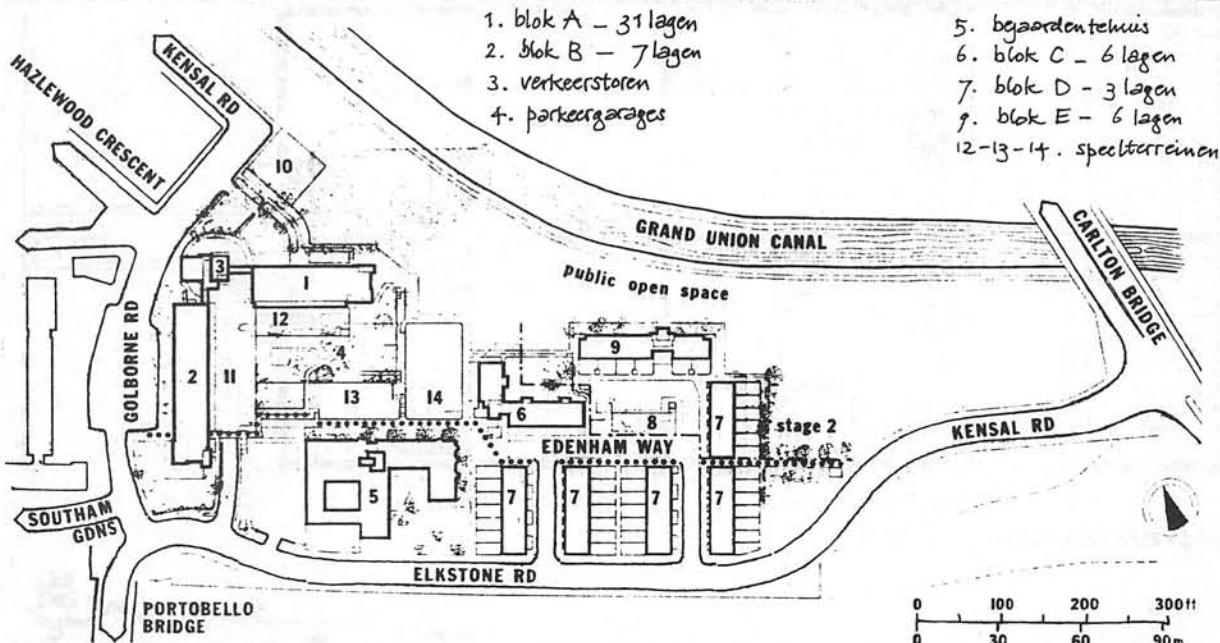
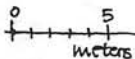
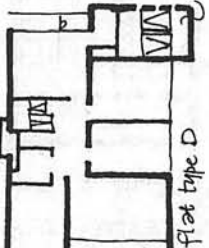
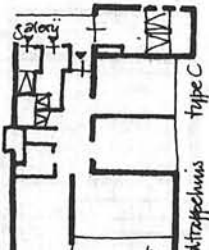
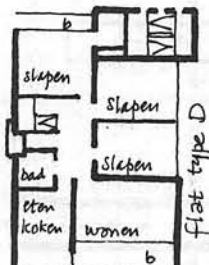
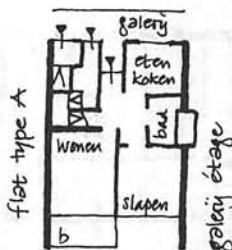
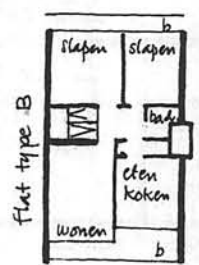
Arch. Journal 1973¹, vol. 157, p. 77.

galerij étage
 maisonette type G

onderliggende étage

K42 - TAVISTOCK CRESCENT

job arch.: Maxwell Stewart / 1972-'74

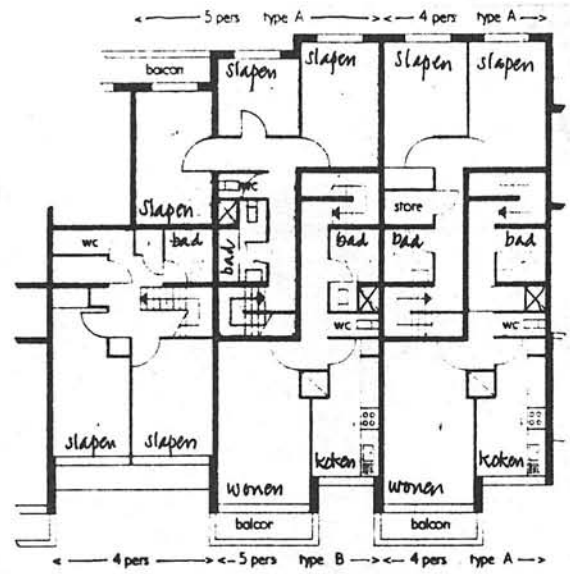
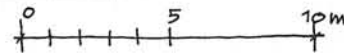
This housing scheme demonstrates that however good the architecture, and however carefully problems of vandalism are thought out, the quality of local authority housing depends on the care with which the authority looks after its new buildings - and how sensibly it locates its community services.

Dit kompleks voorzag in 148 woningen ter vervanging van zeer slechte en niet meer te renoveren huizen. Het terrein werd vergroot tot 1,5 ha door de aankoop van een stuk grond van British Rail. Woondichtheid 411 pers/ha. Een bejaardenhuis werd erin opgenomen.

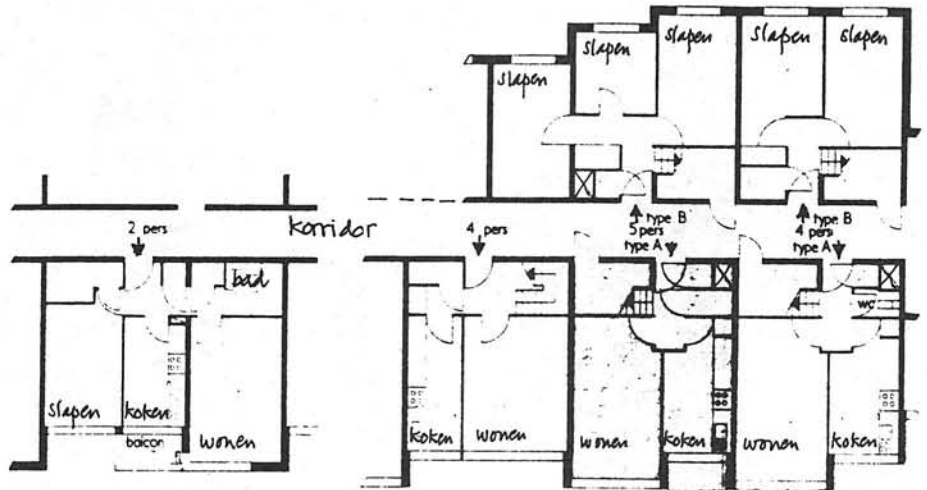
In het plan werd een belangrijke voetgangersroute van Portobello Rd naar Westbourne Park tube station gehandhaafd.

Het 5 lagen tellende crescent bevat 4-6 pers. maisonnettes. De woonkamers liggen aan de rustige zuidzijde; de slaapkamers aan de lawaai zijde van de spoorbaan en het snelweg viadukt (Western Ave.) zijn voorzien van geluidweringen. Het kleine woonblok bevat een slaapkamer flats.

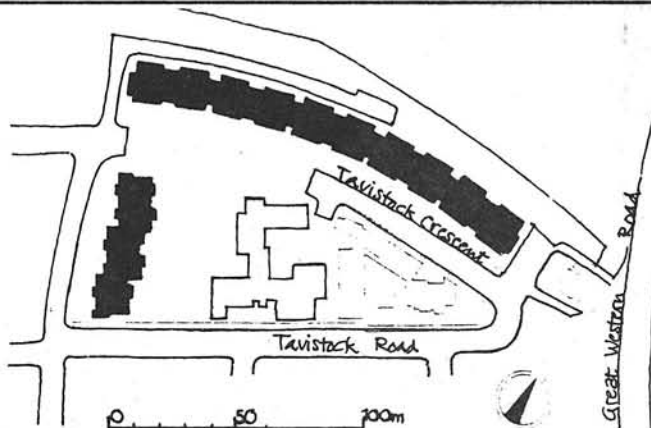
Arch. Journal 1975^{III}, vol. 162, p. 121

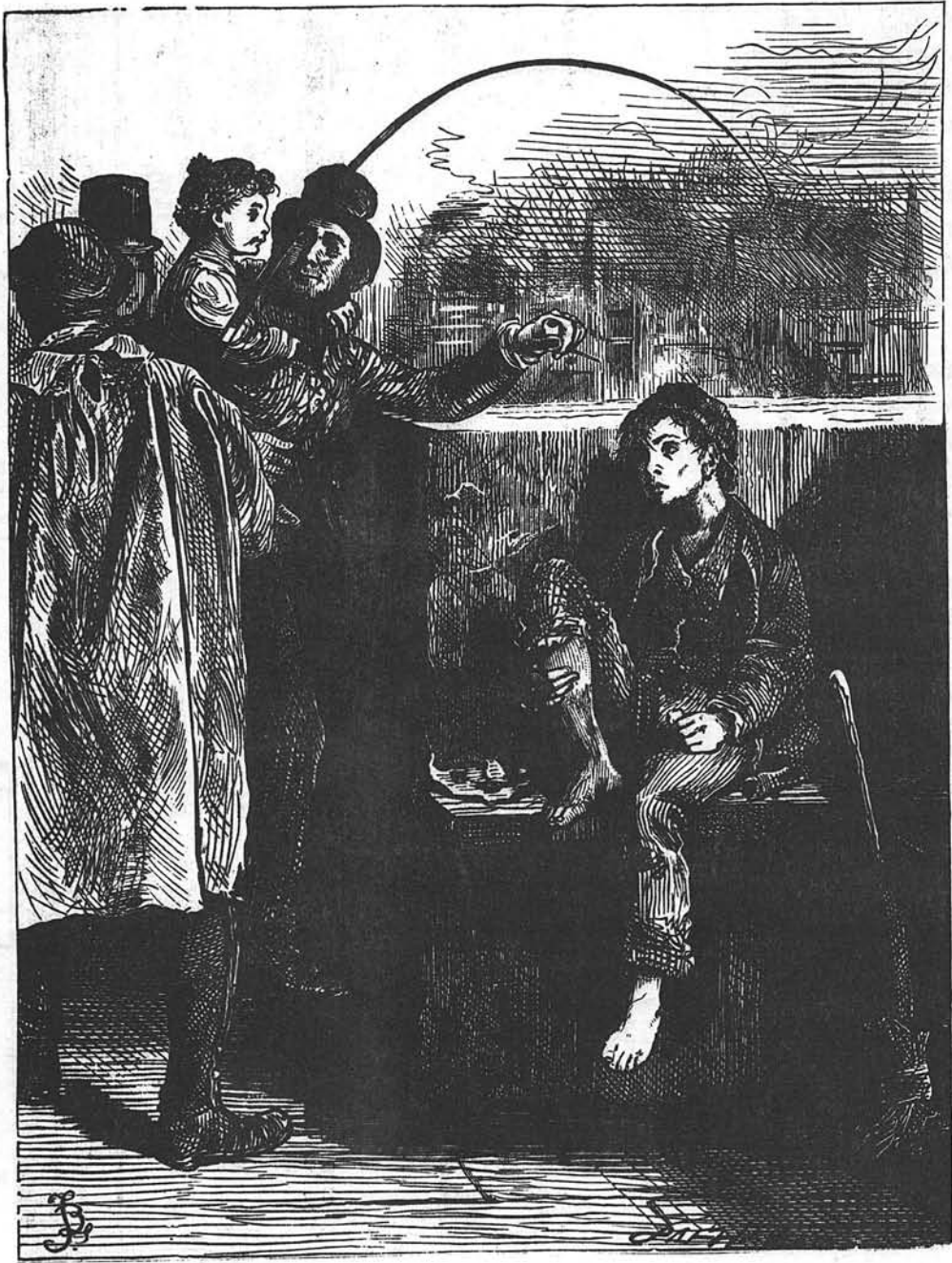

1° + 3° étages

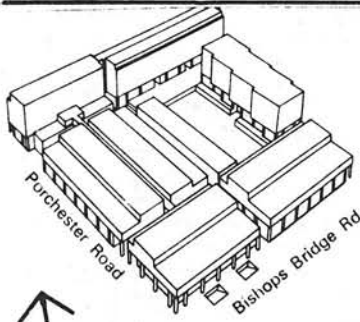

begane grond + 2° étage

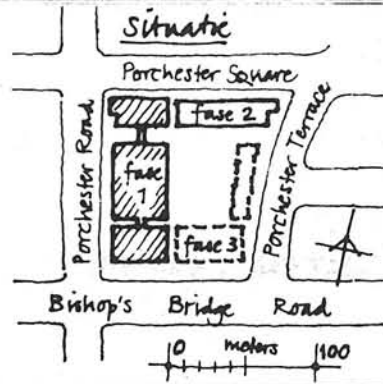

K44 - THE COLONNADES

↑
THE COLONNADES

Literatuur:

Arch. Design 43 (1973) 2, pg. 95
Arch. Journal 157 (1971) 41, pg. 790
Arch. Journal 162 (1975) 33, pg. 311

arch.: Farrell & Grimshaw

In 1969/70 werd het initiatief genomen tot dit sameningsplan. Een plan tot het combineren van woningen met een commercieel complex. In dit geval: op straatniveau winkels, werkplaatsen en bibliotheek, waarop een laag patiohuizen in de verkoopsector.

Fase 1 zal omvatten een supermarkt, 8 winkels, een showroom, kantoren, pub, 177 parkeerplaatsen, patiohuizen, maisonnettes en flats.

Fase 2 zal worden de renovatie van 11 victoriaanse rijen huizen (36-46 Porchester Square).

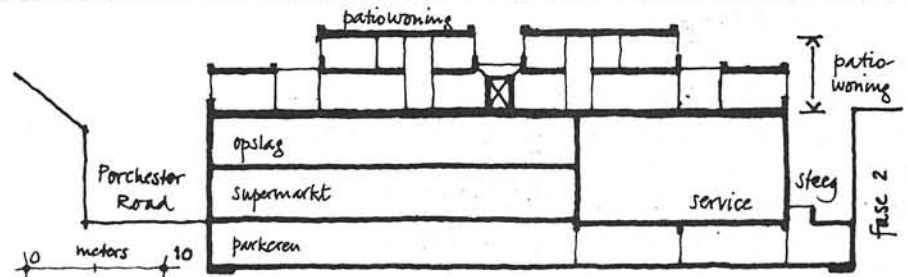
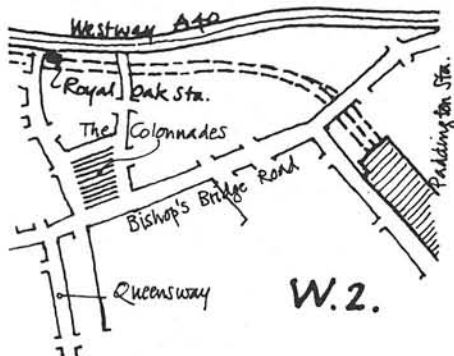
Fase 3 zal worden een openbare bibliotheek waarop patiohuizen.

Het terrein ligt tussen fraaie vroeg-victoriaanse huizen van Westbourne & Gloucester Terraces in het oosten en de spekulatieve woonblokken van Westbourne Grove en Queensway in het westen. De oost- en noordzijden van het terrein (Porchester Terrace en Square) zijn relatief rustige woonstraten met victoriaanse huizen. De andere straten (Porchester Road en Bishop's Bridge Rd.) zijn drukke doorgaande wegen met zwaar verkeer. De dichtstbijzijnde winkelstraten zijn Queensway en Bishop's Bridge Road meer naar het westen.

Fase 2: de 11 victoriaanse huizen in Porchester Square, oorspronkelijk elegante woonhuizen, zijn gedegradeerd tot kleine hotels, flatjes en kamerverhuur (bed-sits). De draagstructuur was nog goed maar de interieurs waren in een slechte conditie. Enkele mogelijke alternatieven zijn bekeken:

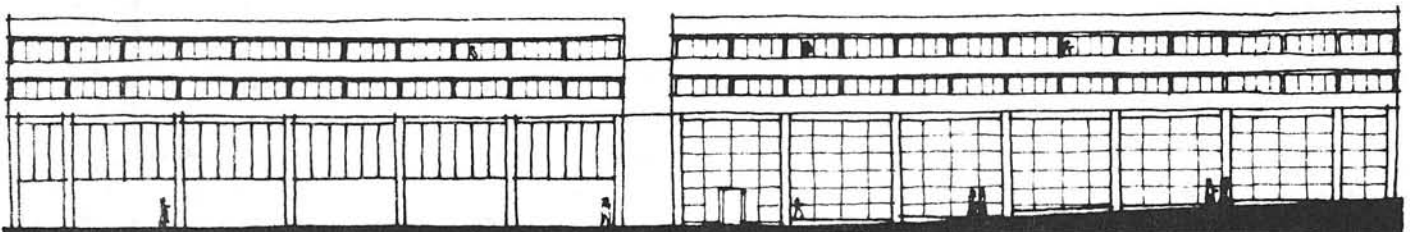
1. afbraak en vervanging door nieuwbouw;
2. afbraak en vervanging door nieuwbouw met behoud van de oude voorgevel;
3. traditionele opsplitsing van ieder huis in flats.

Geen van deze mogelijkheden is gekozen; men besloot tot de afbraak van alle aanbouwsels aan de achterzijde en de bouw van een complete toevoeging aan de bestaande huizen (zie plattegronden en doorsnede.)

dwarsdoorsnede A-A over fase 1 (zie blad 2)

gevels Bishop's Bridge Road

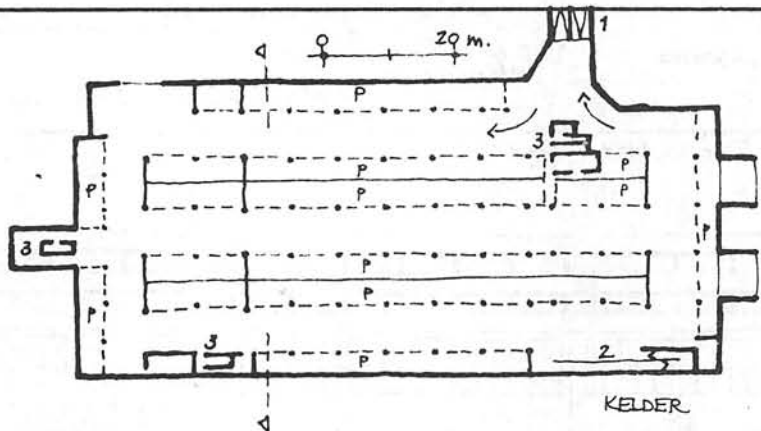
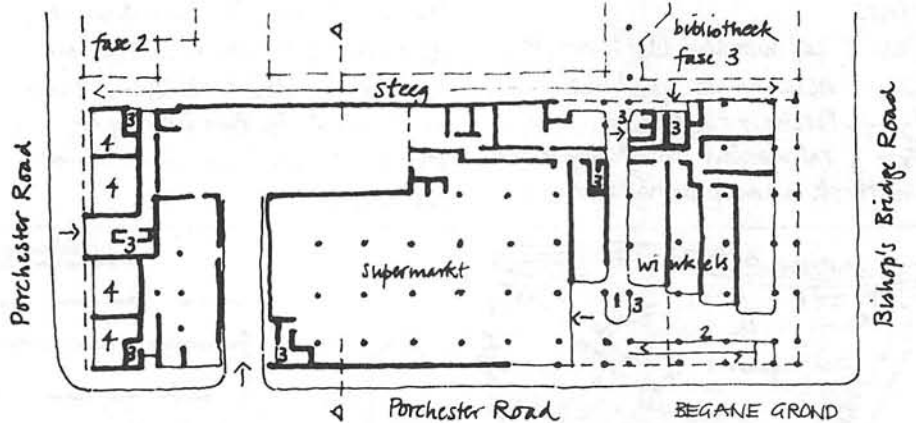
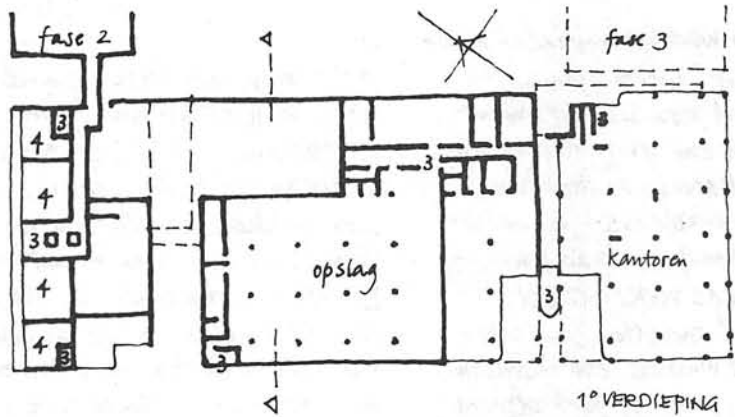
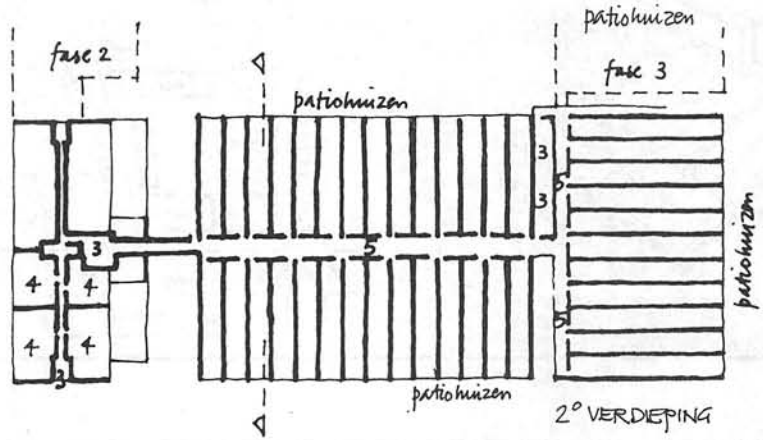

Fase 1 : de basisgegevens zijn parkeren één laag in kelder, twee lagen commercie en twee lagen wonen; alles horizontaal gedacht. De pub, supermarkt en winkels worden bevoorraad vanuit een binnenplaats op straatniveau. Opslag ligt op de 1e verdieping die aldus een buffer vormt tussen de winkels eronder en de woningen erboven. De kantoren op de 1^e verdieping hebben hun eigen ingang op straatniveau.

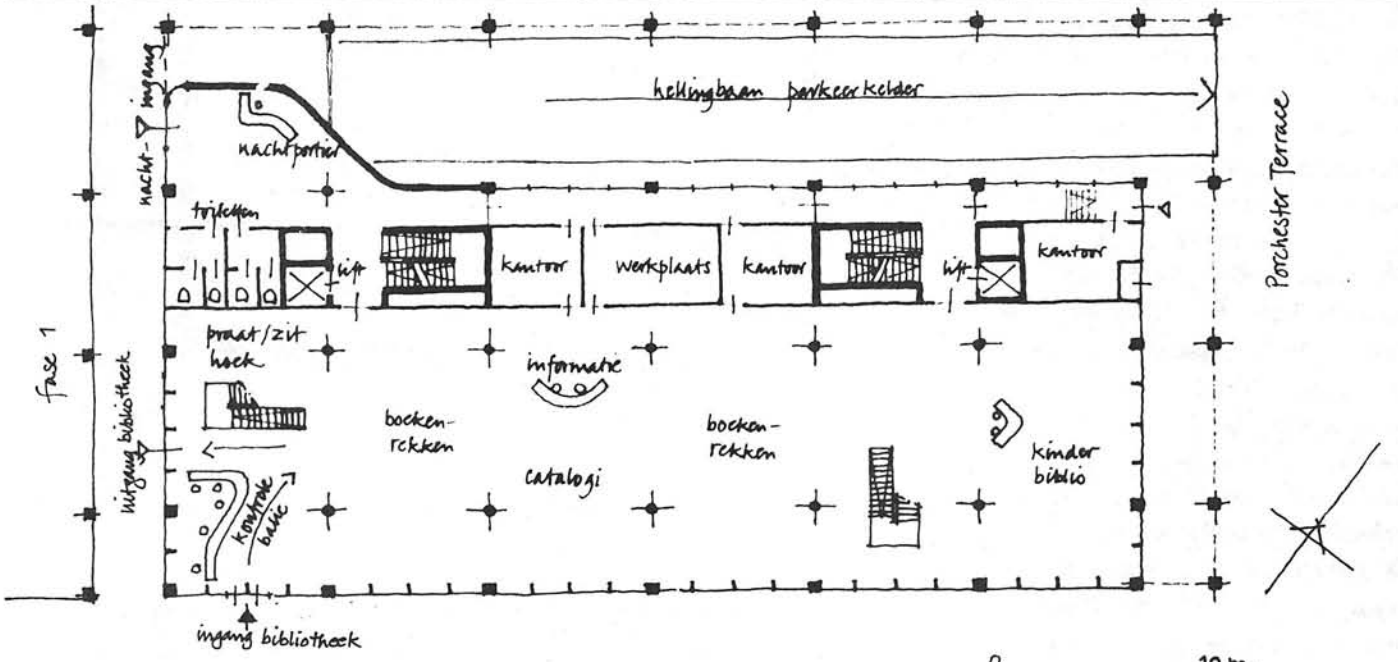
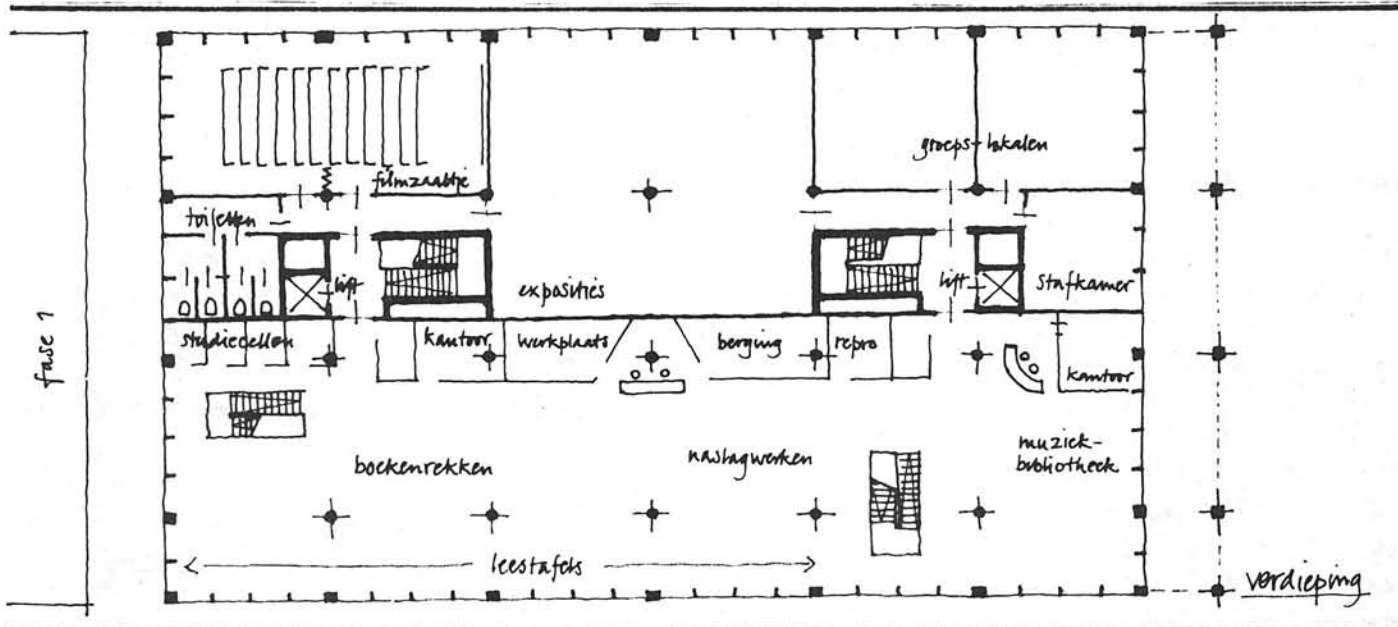
Het skelet bestaat uit een gewapend beton frame op een modulair van 7,30 m. vierkant. Deze draagstructuur gaat tot de vloer van patio-woningen, die op traditionele wijze zijn uitgevoerd.

De breedte van de patiohuizen is de helft van de modulair, dus 3,65 m. Er zijn twee typen van deze huizen : oost-west en noord-zuid typen. De plattegrond is lang en smal met een interne patio. De toegang tot de inwendige 'straten' of 'korridors' is bij het woonblok in de n.w. hoek en één 'zijingang' bij de kantoren. Er is rekening gehouden met het weren van zoveel mogelijk straat lawaai.

Opmerkelijk is de behandeling van de straat gevels : er is geen onderscheid gemaakt tussen de vele functies van het complex; commercie en wonen hebben dezelfde gevels - een terugkeer naar klassieke precedents?

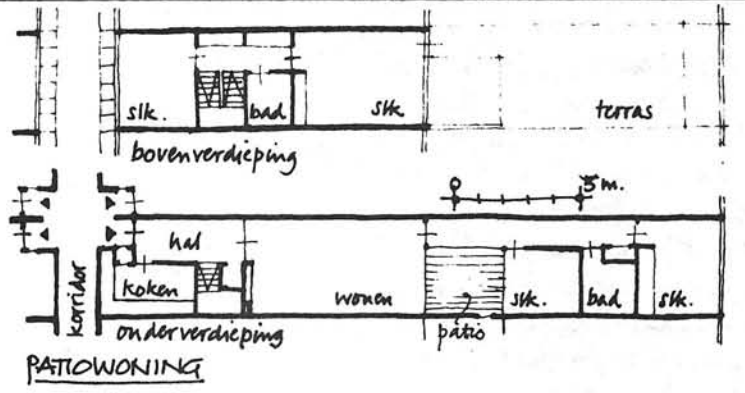

1. hellingbaan auto's (zie bibliotheek fase 3)
2. hellingbaan
3. stijgpunten (liften, trappen)
4. flats (woonblok 8 verdiepingen)
5. straten / korridors

Bishop's Bridge Road

Fase 3: zal worden de nieuwe Paddington Library: een wijk-bibliotheek die nu nog verspreid is over vele gebouwen. De situatie is op de begane grond en de 1° verdieping, tussen de parkeerkelder en de patio-woningen in. Het activiteitengebied op de 1° verdieping kan 's avonds via de nacht-ingang worden bereikt als de bibliotheek is gesloten. Liftten en trappenhuisen zijn gekoncentreerd in twee stijve kernen.

arch.: Denys Lasdun / 1938-'39

Geplaatst tussen 'mid-Victorian' (1840) twee-onder-een-kap woonhuizen, is Lasdun's zeer vroege ontwerp - hij was 24 - voor eigen rekening - meer beïnvloed door Le Corbusier dan door het werk van zijn eerste baas, Wells Coates. Het interieur heeft echter niet de dynamische, ruimtelijke complexiteit van het duidelijke voorbeeld, Maison Cook, in Parijs.

De beperkte bouwlokatie noodzaakt een minimum overschrijding van de draagstructuur op het vloeroppervlak. Planning en esthetische overwegingen vroegen om een structuur die grote overspanningen toestond, zonder tussensteunpunten, en die de wanden en plafonds vrijwaardde van uitstekende penanten en balken. In de vloerbalken is extra wapening aangebracht ter verkleining van de afmetingen.

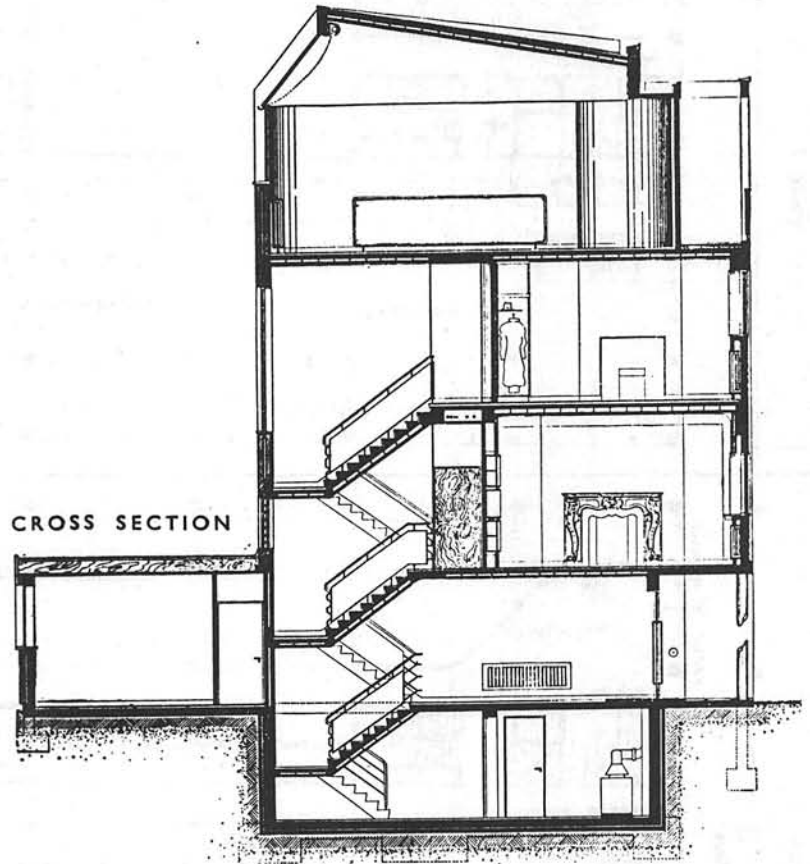
De kelder en de voorgevel bestaan geheel uit gewapend beton.

De bakstenen zijwanden zijn los gehouden van het beton frame om dilateren mogelijk te maken.

C.v. en bergingen zijn in de kelder.

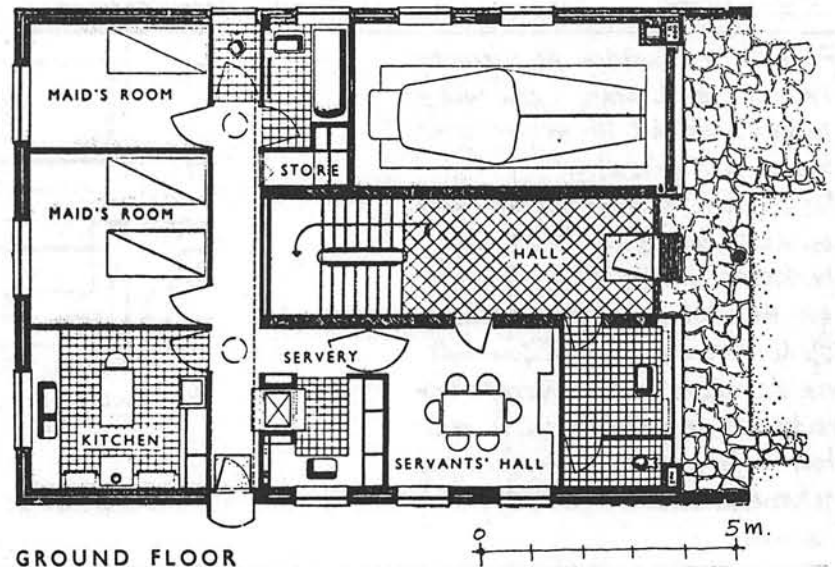
Op de begane grond zijn hoofdingang en aparte service-ingang, garage, keuken, bijkeuken, en een flatje voor de bedienden:

zitzkamer, 2 slaapkamers, w.c. en badkamer. De 1° etage bevat alle woonvertrekken; een spijslift verbindt de bijkeuken met de eetnis, die wordt verlicht d.m.v. een raam waarin glazen bouwstenen. De 2° etage heeft twee 2-pers. en 1 eenpersoons slaapkamer, twee badkamers en een separate w.c. De studio bestaat de gehele 3° étage, met veel noorderlicht.

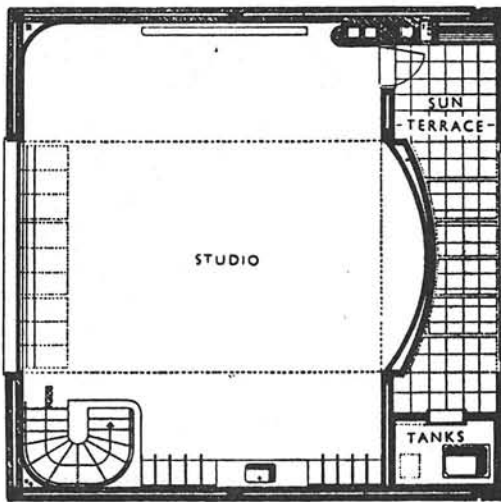
CROSS SECTION

THE PLAN. Service rooms are planned as a self-contained flat on the ground floor. Living-rooms are all on the first floor. The dining-room is served direct by lift from a servery adjoining the kitchen. Heating chamber and storage space are in the basement.

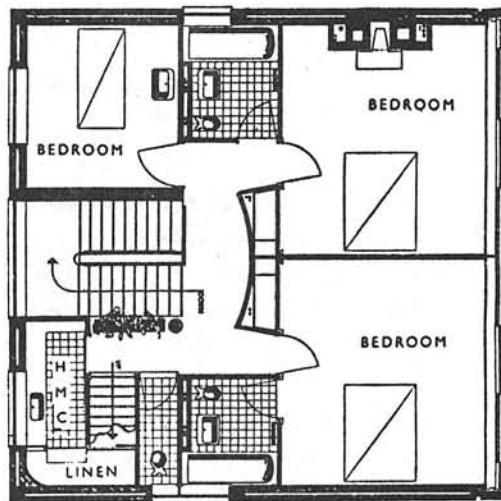

GROUND FLOOR

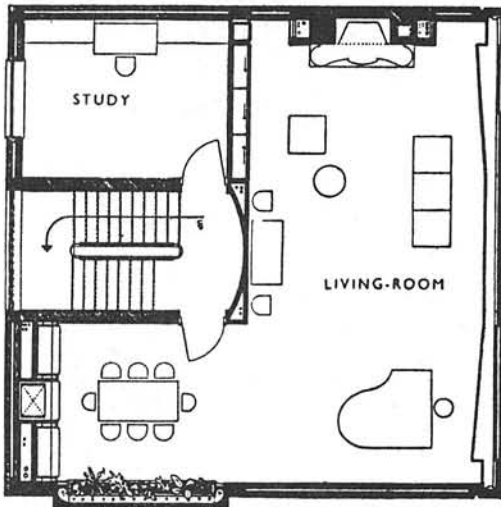
HOUSE 32, NEWTON ROAD

THIRD FLOOR

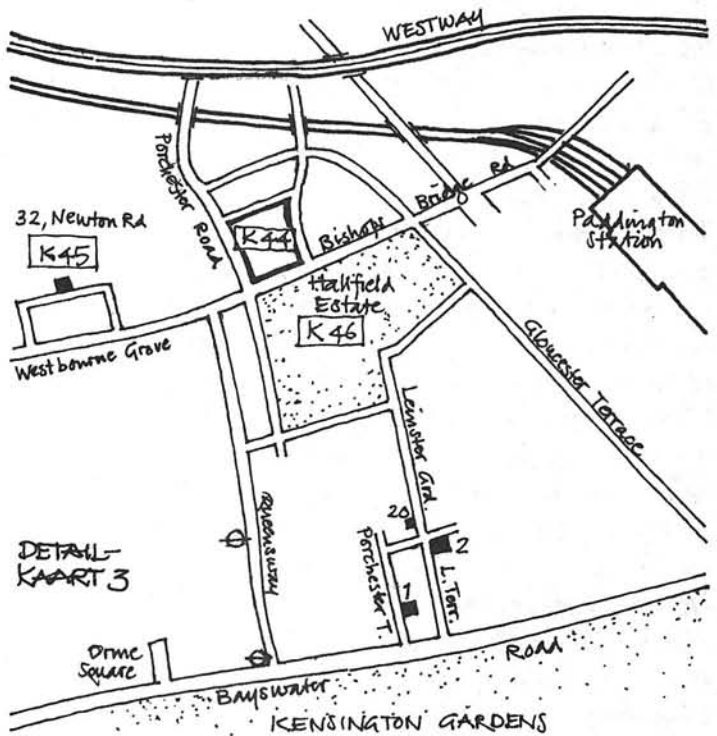
SECOND FLOOR

FIRST FLOOR

- 1 - Houses, 3-5 Porchester Terrace, 1823; arch. J.C. Loudon
- 2 - Maisonnettes, 13-16 Craven Hill Gdns, 1964; Douglas Stephen arch.
- 20, Leinster Gardens heeft schijn gevel [underground railway track]

K 46 - HALLFIELD ESTATE + SCHOOL

HALLFIELD ESTATE

Eén van de vroege, grote en uitgebreide na-oorlogse herbebouwingen die een vroege waarschuwing had moeten zijn aan de goed-bedoelde bureaucratische honger naar zulke excessen.

Ofschoon de 15 grote bouwblokken en de sociale gebouwen een gelijkenis vertonen met Highpoint 2 (zie), en veruisterde ontleningen zijn aan Le Corbu's 'Ville Radieuse', zijn ze permanente luttelkens in de fraaie 19^e eeuwse Londense wijk.

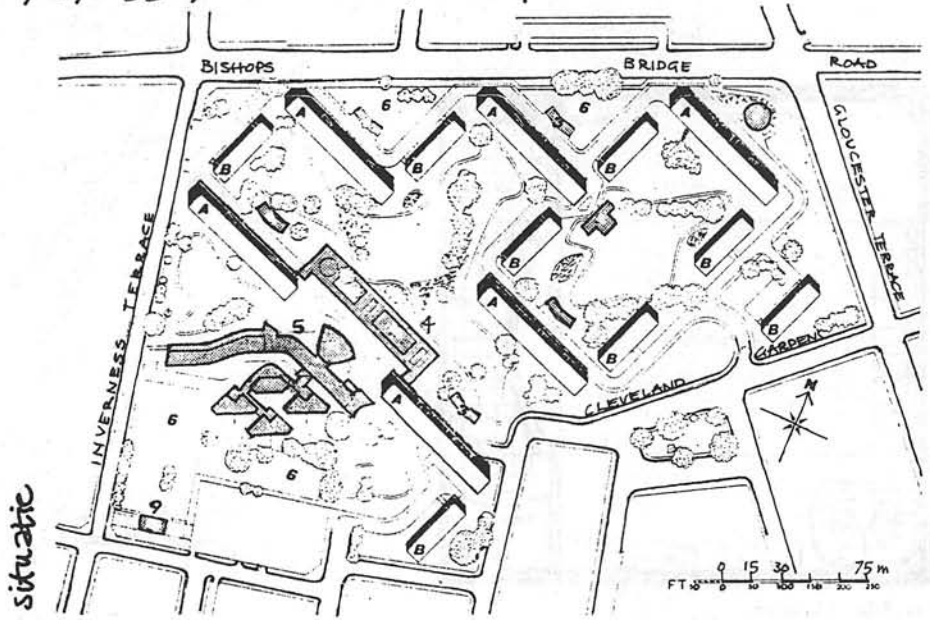
Ze vertonen de laatste toepassing van Tecton & Lasdun's gevelcomposities - uiteindelijk moet het worden gezien als arbitraire 'patroonspelletjes', als een kunstgreep om de massa van de gebouwen te verzachten.

Op een bouwterrein van 17 acre (6,9 ha) was de wijk bedoeld voor de huisvesting van 2300 personen; maar ook gebouwen voor onderwijs, recreatie, dagelijkse arbeid, en winkelen.

Alle woonblokken zijn in algemene opzet aan elkaar gelijk, en bevatten flats van diverse accommodatie: 1-4 kamers. Het galerijtype is gekozen met het argument dat ze ruimte besparen door de reductie van het aantal trappelhuizen en liften - maar deze keuze is eerder een indicatie van de bezuinigingen opgelegd door de vermindering van rijkssubsidie voor woningbouw.

Wijkvoorzieningen voor de flatbewoners zijn met Tectonse grondigheid aangebracht. Vrijstaande parkeersplekken zijn binnen het plangebied geplaatst, voor het wachhuis en de lagere school met een forum. De informele tuinaanleg verbindt deze gebieden met de woonblokken en de externe elementen in de omgeving, zoals kerken, bioscopen en openbare gebouwen.

1947-'55 / arch.: Tecton, Drake & Lasdun

situatie

- 4 - forum
- 5 - primary school
- 6 - speelplaats
- 9 - conciërgewoning

- A - woonblok 10 lagen
- B - " 6 lagen

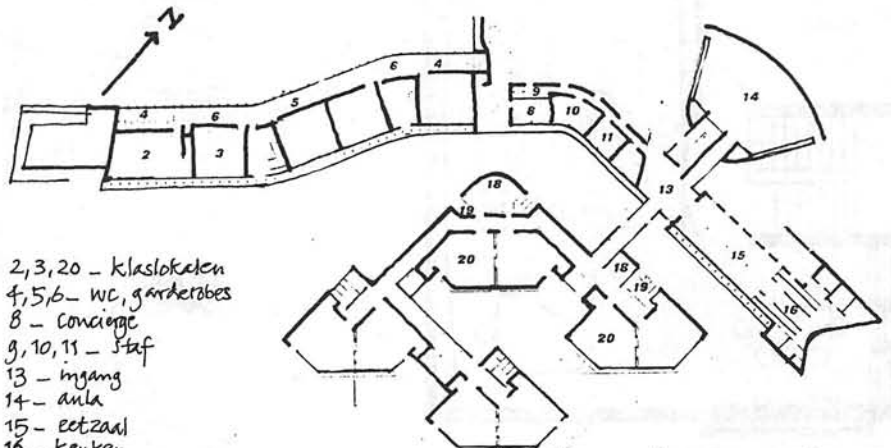
HALLFIELD SCHOOL, 1955

Het terrein voor deze school is 1,1 ha, waarop vele fraaie bomen die waar mogelijk zijn gespaard; en het ligt gemiddeld 1,80 m onder de omringende straten.

De ingangshall, gemeenschapsruimte en foyer worden buiten schooltijden gebruikt voor sociale activiteiten van volwassenen. Het draagsysteem maakt gebruik van alle mogelijke dragende elementen; in het klaslokalen blok zijn de scheidende wanden van

arch.: Drake & Lasdun.

23 cm. metselwerk (ter verkrijging van de hoogste geluidsreductie) die dragende wanden vormen op een afstand van 7,20 m. Omdat dit meer is dan de economische grens voor vloeren in één draagricting, was het noodzakelijk de vloeren op alle vier zijden op te leggen, en ze in twee richtingen te overspannen. Aan de gangzijde wordt de vloer gedragen door een hoge betonbalk, aan de gevelzijde door de raamstijlen h.o.h. 1,20 m.

- 2, 3, 20 - klaslokalen
- 4, 5, 6 - wc, garderobes
- 8 - Conciërge
- 9, 10, 11 - Staf
- 13 - ingang
- 14 - aula
- 15 - eetzaal
- 16 - keuken
- 18-19 - garderobes, etc.

begane grond

K48 - LADBROKE ESTATE

Thomas Allason & Thomas Allom, ca. 1830 - 1860

Simon Jenkins wijdt in zijn boeiende boek vier pagina's aan deze estate, als onderdeel van het hoofdstuk 'Great Speculators'. Het is te veel om in zijn geheel op te nemen.

Het land is in het midden van de 18^e eeuw gekocht door een rijke zakenman uit de City, Richard Ladbroke of Tadworth in Surrey. Het kwam door overerving in 1819 in handen van een verre neef, James Wellor. Die liet het beheer en de ontwikkeling over aan zijn advocaten en zijn opzichter Thomas Allason, een landschapsarchitect.

Na veel kommer en kwel, vele faillissementen was ene C.H. Blake de enige die nog iets uit de estate heeft gchaald. Hij heeft een deel van Kensington Park Gardens door zijn architect Thomas Allom, met fraaie grote huizen laten bebouwen, evenals Stanley Crescent en Gardens.

De 'veritalianiseerde' huizen van de estate zijn groot, maar missen de architectonische distinctie.

Toch was de estate een van de meest belangrijke bijdragen aan de vroege victoriaanse Suburbane stedenbouw. Omdat het zo'n invloedrijk en veel nagebootst voorbeeld was, is de karakteristiek zo duidelijk. Het vroege succes was te danken aan zowel de ligging - op een gezonde windloze heuvel - als aan het informele ontwerp met lage dichtheden.

In het noordelijk deel, bij Lansdown Crescent, Elgin Crescent en Clarendon Road hebben de huizen gemeenschappelijke tuinen, een van de meest plezierige groeperingen in Londen: in zekere zin is de Londense 'square' hier omgekeerd, daar de tuinen (alleen voor de bewoners!) vanaf ieders eigen achtertuin toegankelijk zijn.

Lansdowne Crescent, nr. 29 1/2, is een ingenieuze 'infill' van Jeremy Lever (uit 1973), in een overgebleven 3 m. brede wig.

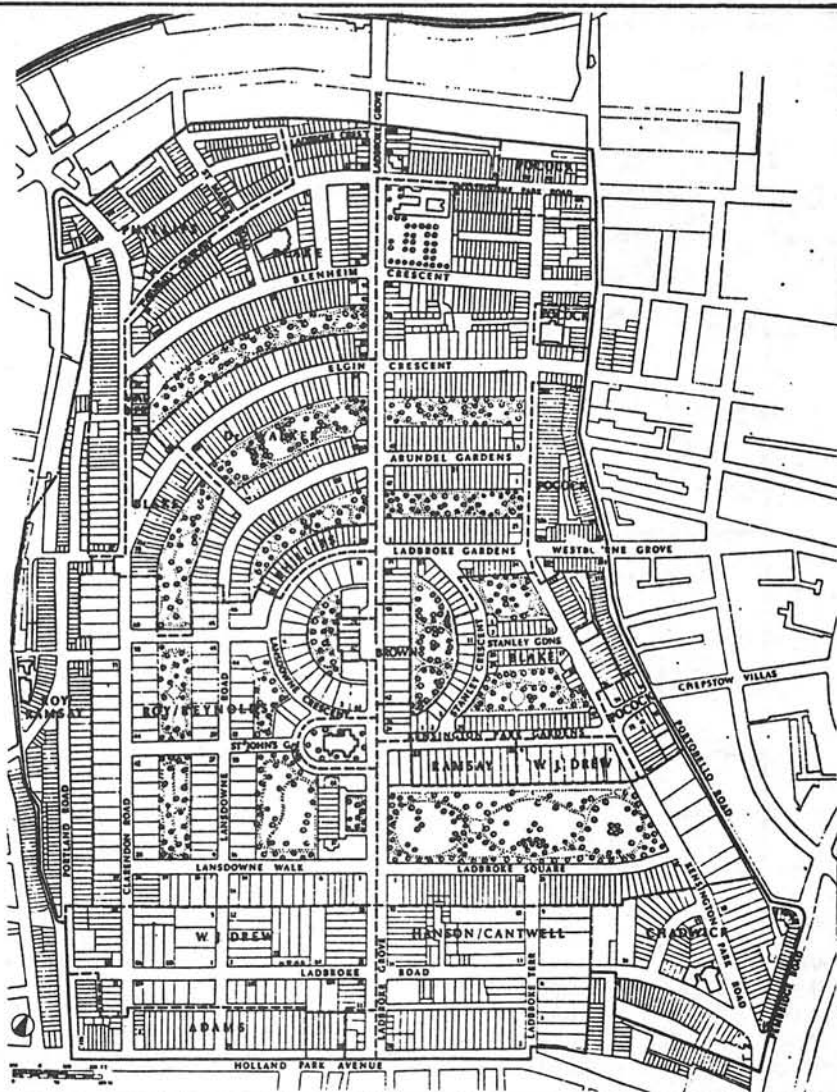
Ladbroke Grove, een brede centrale noord-zuid as, is in de jaren 1830 aan de zuidzijde begonnen, en eindigde zo'n 40 jaren later bij Harrow Road. Alle soorten architectuur vindt men langs deze straat.

St John the Evangelist, fraai gesitueerd op de heuvel, is een kerk in de Early English Gothic stijl. (1845).

Op 65, Ladbroke Grove, heeft Maxwell Fry in 1933 een flatgebouw gezet.

JENKINS, Simon:
'Landlords of London', pg. 89-93.
(London 1975)
[Eng. T2. Lon. 75]

WEINREB + HIBBERT:
'The London Encyclopedia', p. 441
(McMillan, London 1983)

K54 - HIGHPOINT 1+2

Lubetkin & Tecton
I: 1933-'35 / II: 1936-'38

Deze twee flatgebouwen benaderen het dichtst Le Corbusier's ideeën. Zoals de naam aanduidt zijn ze geplaatst op de top van Highgate's heuvelrug, met fraai uitzicht op de City en de uitgestrekte suburbs van Londen.

Gedurende een uniek bezoek aan Londen feliciteerde Le Corbu Lubetkin met de bouw van 'a vertical garden city'.

Highpoint I representeert geheel Le Corbu's 'Five Points of Modern Architecture': pilotis, daktuin, plan libre en raamstroken. De plattegrond is een dubbele crucifix met 8 flats per etage. De witte geplasterde gevels zijn recentelijk herschilderd, en zien er weer

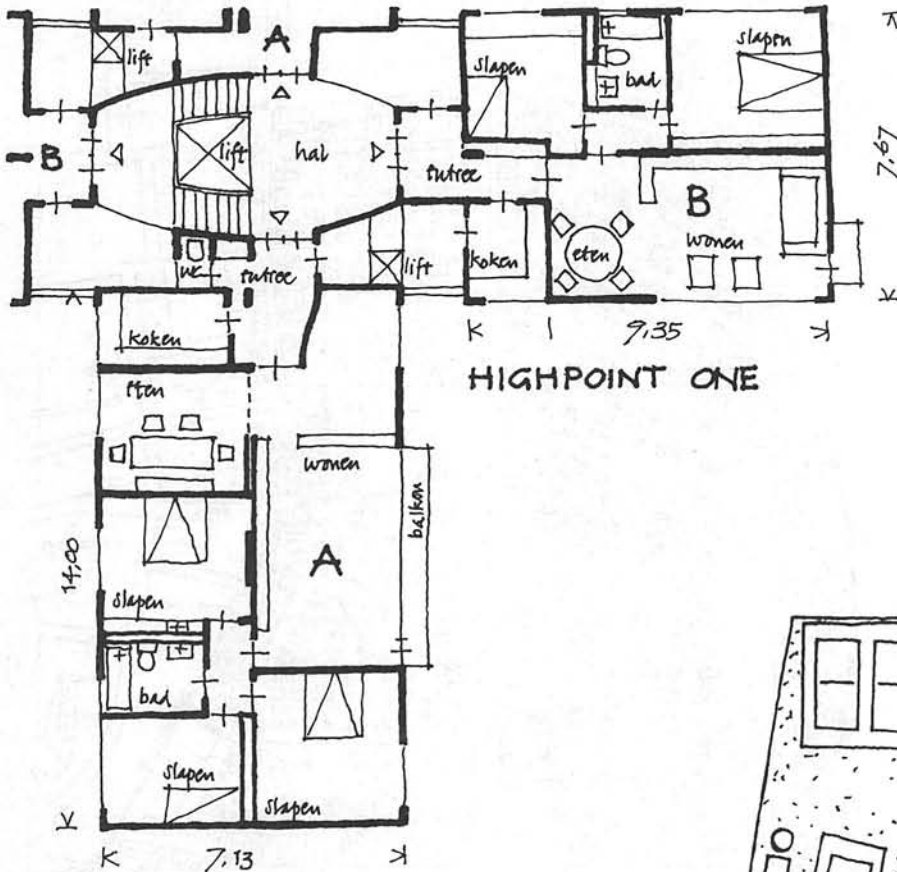
als nieuw uit. Het gebouw staat bewust geïsoleerd van zijn directe omgeving, vooruitlopend op het nieuwe millennium van La Ville Radieuse.

Highpoint II daarentegen poogt zich te voegen in zijn omgeving, zowel in algemene zin als in materialen. Het gebouw loopt parallel met de straat, de gevel is een mengeling van tegels, baksteen en glazen bouwstenen, een stijlverandering veroorzaakt door de openbare reactie op Highpoint I. De doorsnede echter toont verdere verplichtingen aan Le Corbu in het gebruik van dubbeelhoogte studio-appartementen, en extern laat het overeenkomsten zien met Le Corbu's eigen appartement in Porte Molitor (Parijs).

Onder de toegangshofel (porte cochère) plaatste Lubetkin reproducties van twee Caryatiden (van het Erechtheion) als een geestige berisping van zijn stijlcritici, die klaagden over de afwezigheid van historische referenties in Highpoint I.

De gebouwen delen een grote tuin waarin een zwembad, tennisvelden en theehuis.

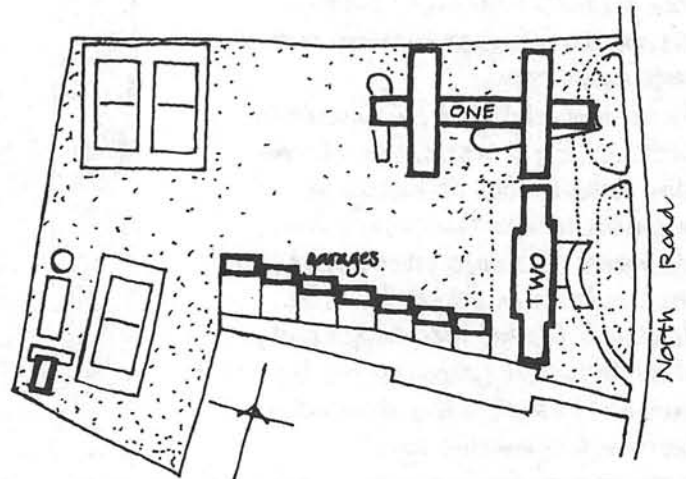
Zij bevestigden de idee dat deze bijzondere woonvorm succes kan hebben indien bewoond door de 'middle-class' intelligentsia, maar dat het geen algemeen recept kan zijn, voor de Welvaartsstaat noch voor de herbouw van de traditionele stad - zoals het recente verleden op desastrueuze wijze heeft aangetoond.

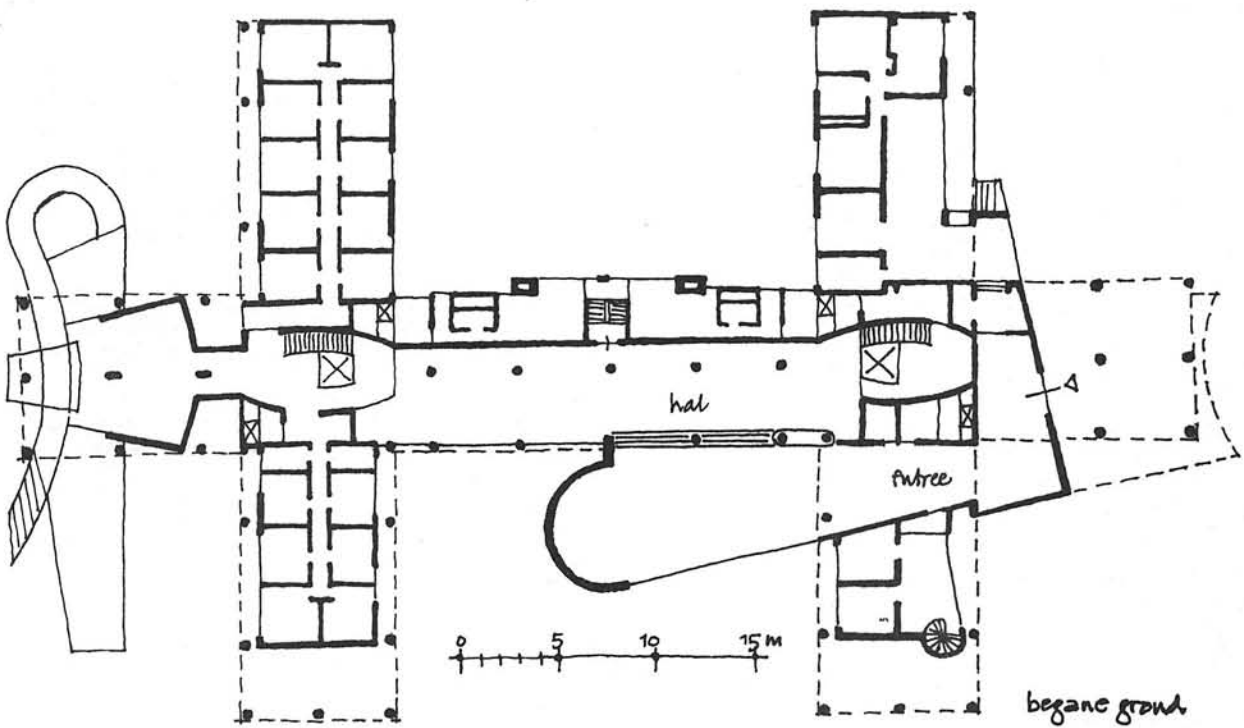
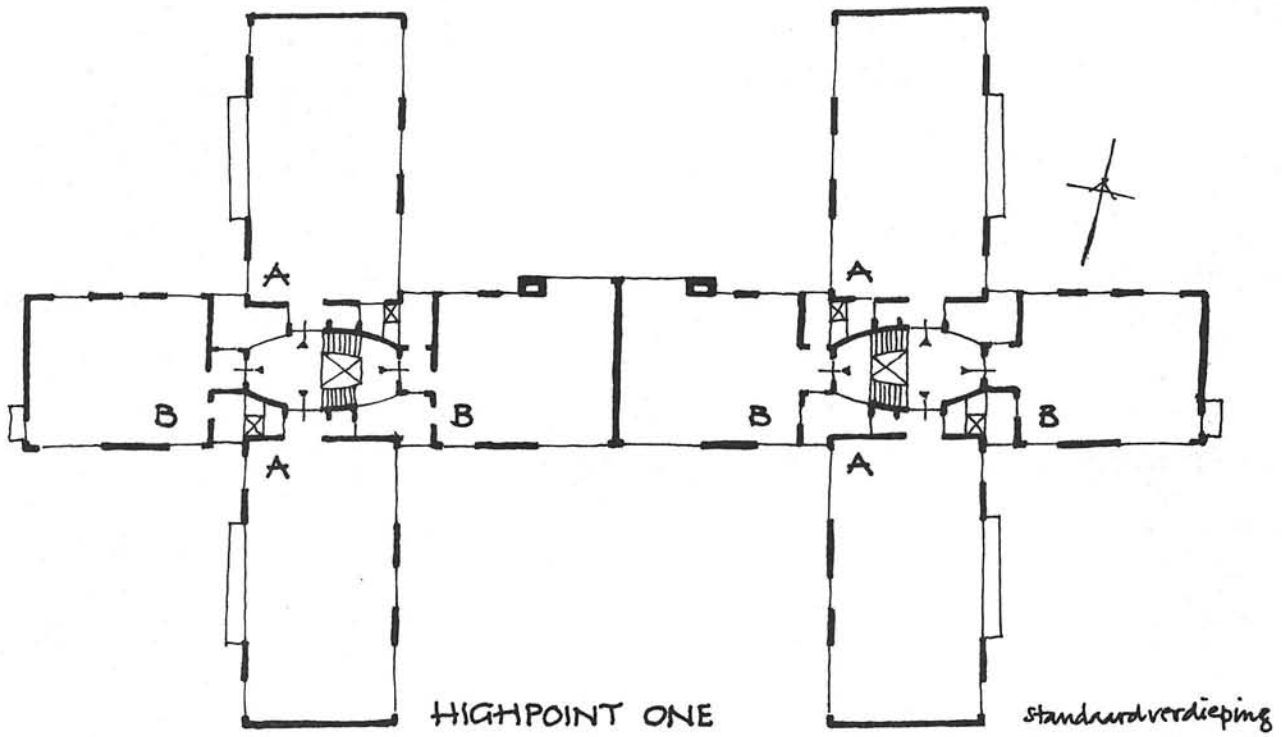

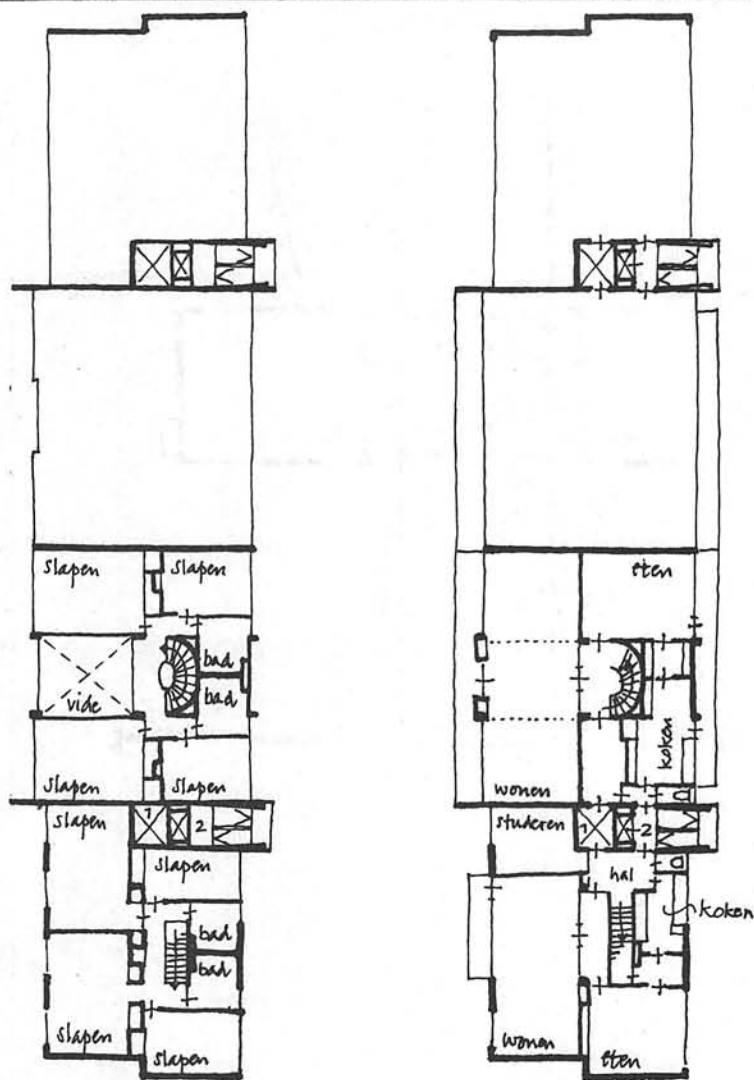
HIGHPOINT ONE

flat A:		flat B:	
wonen	51 m ²	wonen	25 m ²
slapen	37,6 m ²	slapen	25 m ²
service	11,6 m ²	service	9,3 m ²
verkeer	0,4 m ²	verkeer	8,8 m ²
totaal:	108,7 m²	totaal:	68,25 m²

Peter Coe & Malcolm Reading:
'Lubetkin & Tecton, architecture & social commitment', a critical study. (London, 1981)

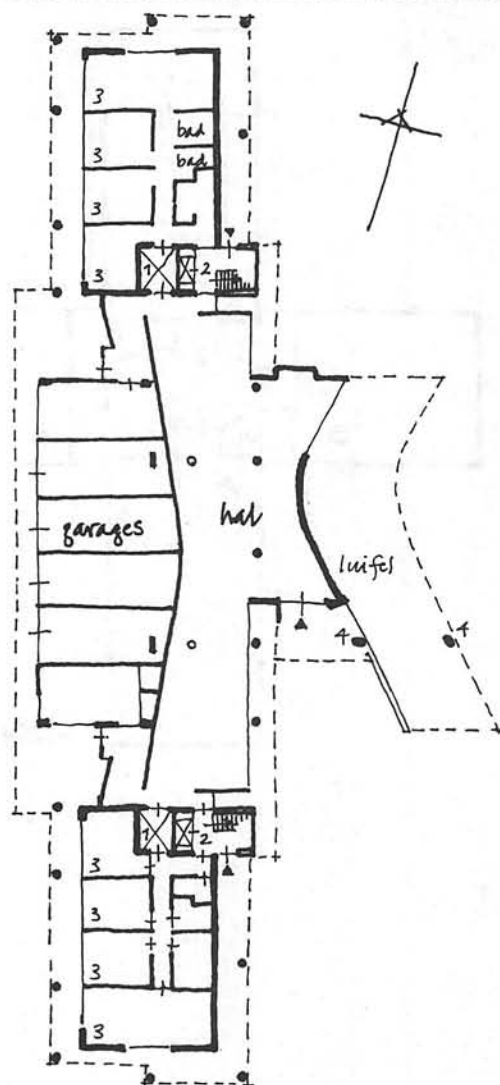

Slaapverdieping - maisonettes - woonverdieping

1. personenlift
2. brandtrap + goederenlift

HIGHPOINT TWO schaal ca 1:400

begane grond

3. bediendekamers
4. caryatiden

Highpoint I

References:

- H. R. Hitchcock, 'Modern Architecture in England', MOMA, New York, 1937 (Cat. No.54).
- J. M. Richards, 'An Introduction to Modern Architecture', plate 21 & pp.106-07, Penguin Books Ltd, Harmondsworth, 1940 (1st edn).
- F. R. S. Yorke and F. Gibberd, 'The Modern Flat', pp.134-39, Architectural Press, London, 1937 (1st edn).
- A & BN, 10 January 1936, Criticism by Howard Robertson.
- A & BN, 15 January 1937, 'An American Critic in England', H. R. Hitchcock.
- AJ, 1 November 1934, 'Contemporary Industrial Design - Exhibition at Dorland Hall' (a discussion of a mock-up of a flat in Highpoint, then under construction).
- AJ, 17 January 1935, pp.113-19 ('Analysis of a Building', good coverage).
- AJ, 2 May 1935, pp.660-64, p.685 (the rationale for the scheme).
- AJ, 14 November 1935, pp.739-40.
- AJ, 16 January 1936, 'The Year's Work', Professor C. H. Reilly.
- AR, vol.79 (January) 1936, pp.5-16. The fullest coverage offered in the contemporary magazines, including critiques by J. M. Richards and Le Corbusier ('The Vertical Garden City').
- The Builder, vol.150, 14 February 1936.
- RIBA Drawings Collection: Typical Flat plans A & B and cutaway isometric drawing, RAN 19/E/1 1-3.

Highpoint II

References:

- A & BN, 14 October 1938, pp.30-31 (the caryatids); pp.35-42 (good general coverage); supplement on kitchens at Highpoint Two.
- AJ, 6 January 1938, Astragal.
- AJ, 13 October 1938, pp.601-07 (good general coverage).
- AJ, 1 December 1938, pp.907-08 (details at Highpoint Two).
- AJ, 19 January 1939, p.136, 'The year's work at home', Professor C. H. Reilly.
- AR, October 1938 (the fullest contemporary coverage), pp.161-64, 'Modern Flats in Highgate'; pp.165-75, 'Highpoint Number Two', a critique by J. M. Richards; p.176, 'A footnote on sculpture', an argument for the caryatids.
- Focus 2, 1938, pp.76-79, a critique by A. Cox.
- RIBA Drawings Collection: RAN 19/F/1-6; RAN 19/G/1-5; RAN 19/G/6-8. Design drawings and explanatory drawings made for Planning Applications. Elevations of Highpoint One and Two.

K56 - KENWOOD HOUSE

Robert Adam : 1766-'69
George Saunders : 1793-'96

William Murray, zoon van een schotse edelman, verwierf Kenwood in 1754, toen een 50-jaren oud bakstenen huis, twee jaren vóór zijn benoeming tot Lord Chief Justice van koning George III, en verheven tot Earl of Mansfield. In 1764 nodigde hij zijn landgenoot Robert Adam uit het landhuis te verfransen en uit te breiden.

Adam verbouwde delen van het interieur, voegde de prachtige bibliotheek toe - zijn meesterwerk -.

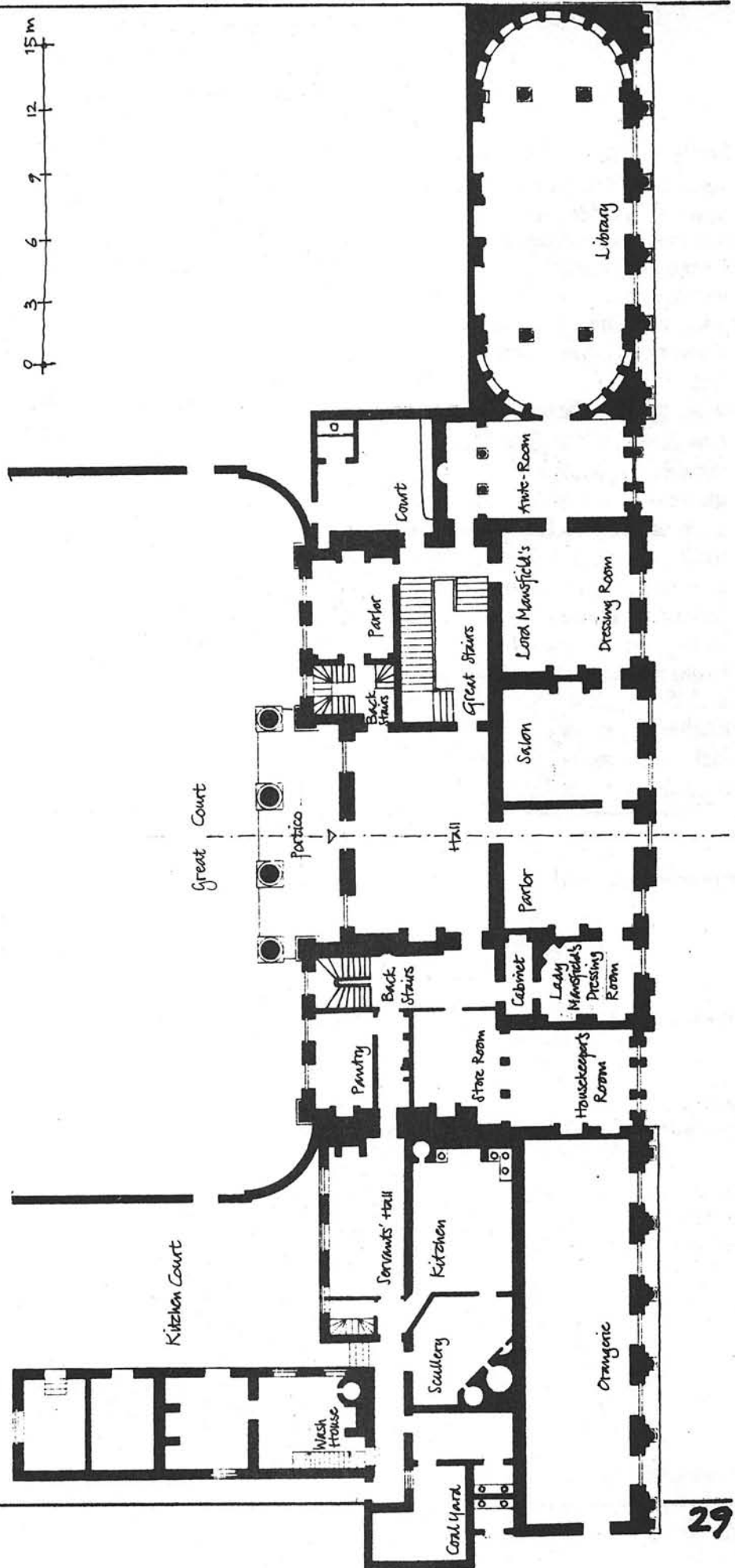
Het is niet duidelijk of de orangerie (greenhouse) reeds bestond of ook door Adam werd toegevoegd; hoe dan ook, door beide vleugels werd de zuidgevel naar het park symmetrisch. Hij verbouwde ook het middeindeel, en zette er een etage bovenop.

De straatweg van Hampstead naar Highgate liep in 1754 dicht bij het landhuis. De 2^e Earl verplaatste deze weg in 1793 naar de huidige positie zodat het huis nu vrij in het park staat. Men nadert het huis nu door twee oprijlanen door dicht bos. Ook liet hij de noordelijke witte vleugel in 1793-'96 door George Saunders toevoegen.

Kenwood werd in 1925 gekocht door Lord Iveagh, die er zijn fraaie collectie schilderijen in onderbracht. Na de dood van de Lord (1927) werd het huis aan de staat geschenken, en een jaar later voor het publiek geopend.

De bibliotheek is een bezoek aan het huis waard, een zaal met aan beide uiteinden 'afgeschermd' apsiden, een tongewelf, wanden bedekt met stucwerk en wand schilderijen van Zucchi.

WEINREB + HIBBERT :
'The London Encyclopaedia', p. 428
(McMillan, London 1983)

K57-HIGHGATE VILLAGE

Het grootste deel van Highgate behoorde eens aan de bisschoppen van Londen, en maakte deel uit van hun Thornbury Estate. De eerste nederzetting ontstond vermoedelijk rondom de toegang naar het Bishop's Park — nabij de huidige Gate House pub.

In de 13^e eeuw bestond er zeker een gehucht. Langs de nieuwe straatweg, in de 14^e eeuw over de heuvel aangelegd, had de bisschop van Londen tolhuizen opgericht; die op de heuveltop schijnt de naam Highgate aan het dorp te hebben gegeven.

In 1593 schreef John Norden dat Highgate was 'a most pleasant dwelling, yet not so pleasant as healthful', en vele mensen die hier ziek aankwamen, genazen spoedig a.g.v. de 'sweet salutarie aire'.

Highgate Green was het middelpunt van het dorp: 'its grassy walks and shady avenues were the scenes of exercise and harmless merriment'.

In de 2^e helft van de 16^e eeuw kwamen de aristokratische leden van de Londense society hier hun landhuizen bouwen, om de ongemakken van de zich snel uitbreidende hoofdstad te ontlopen. Dit waren Arundel, Cromwell, Fitzroy en Lauderdale House.

De toename van verkeer naar Highgate Hill leidde tot de aanleg begin 19^e eeuw van de Archway Rd, en in 1884 van Europa's eerste kabelbaan.

Tegenwoordig is Highgate een elegant dorp, nog steeds in het bezit van een eigen identiteit als zelfstandige gemeente, hoewel doorsneden door de drukke High Street, en verdeeld over drie Londense 'boroughs'.

Thornbury & Walford: 'Old and New London', vol. II, p. 389
[Eng. T2 Lon. 5]

K59a

HIGHGATE CEMETERY

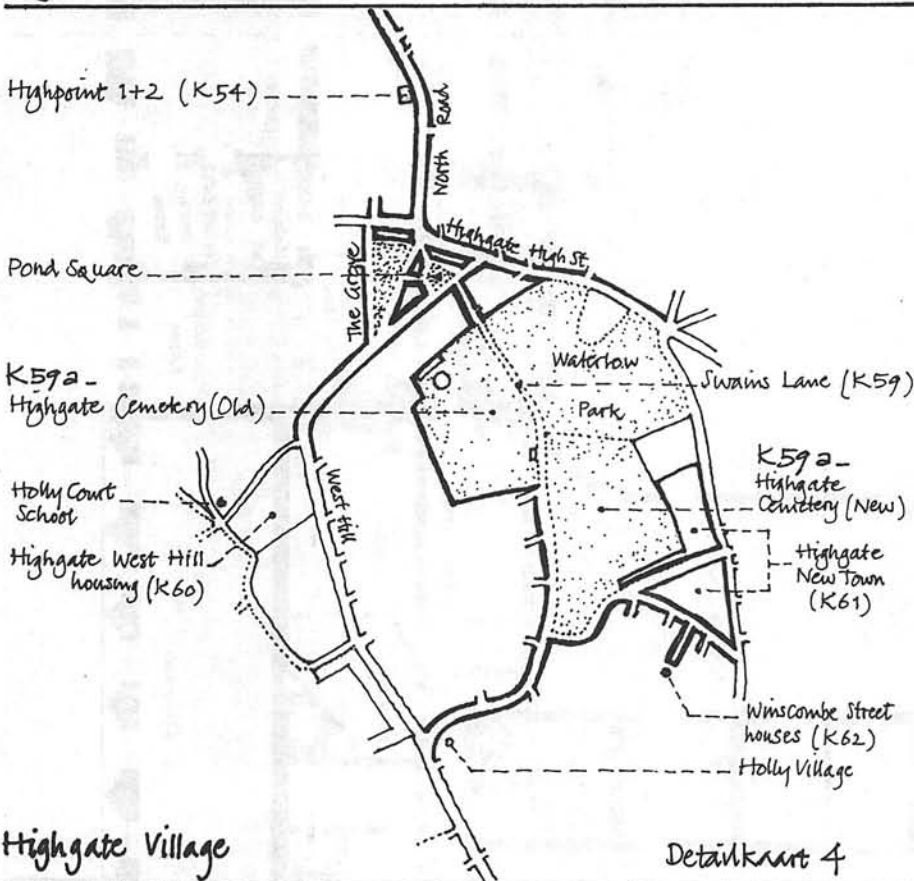
De 'Cemetery of St James' op de zuidelijke helling van Highgate West Hill is gesticht door de London Cemetery Company; de stichter, architect en civiel ingenieur Stephen Geary, heeft de begraafplaats ontworpen en aangelegd. Het oorspronkelijk 20 acres (8 ha.) grote terrein behoorde eens tot de grond van een landhuis.

Geary ontwierp een entree in de vorm van een toegangspoort die de twee kapellen met de portierswoning verbond; een groep gebouwtjes in gotische stijl, ofschoon op een klassiek grondplan. De landschapsarchitect David Ramsay ontwierp de slingerwegen en voetpaden naar de gebouwtjes direct aan de voet van St Michael's kerk. Deze gebouwtjes nadert men door een boog geflankeerd door egyptische zuilen en obeliskken, waarachter een egyptische avenue met graffomben aan beide zijden. Een cirkelvormige arcade is gebouwd rondom een prachtige cederboom die nog steeds de omgeving domineert.

De begraafplaats werd in 1839 door de bisschop van Londen ingewijd, werd direct populair, een toeristische attractie. 'In such a place the aspect of death is softened' (Lady's Newspaper 1850).

In 1857 werd een uitbreiding geopend aan de andere zijde van de weg. Hier ligt o.a. Karl Marx (†1883) begraven; de rare grote buste is het voortdurende doelt van pelgrimages uit Oostbloklanden en van bommengoerers.

In de jaren 1960 ging de onderneming failliet en kwam het geheel in verval. Na 1975 heeft een vrijwilligersclub (Friends of Highgate Cemetery) de restauratie ter hand genomen.

Highgate Village

Detailkaart 4

K596 - HOUSE, 81 SWAIN'S LANE

arch.: John Winter, 1969

Dit huis heeft 3 etages, met totaal 204 m². Het staalskelet met een raster van 6,09 x 3,66 m. is aan de buitenzijde bekleed met Corten staalplaten. Dubbele beglazing.

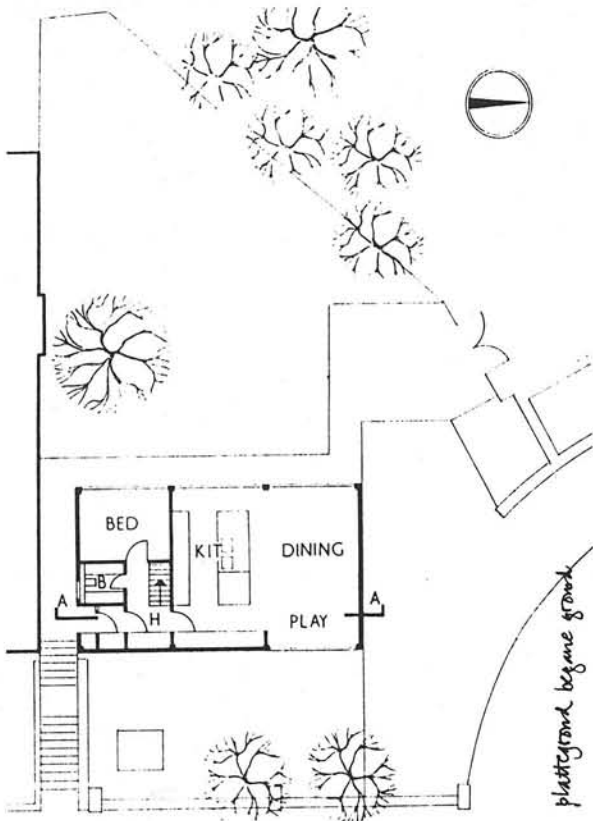
Het terrein is de tuin van het opzichtershuis van Highgate Cemetery, aan de noordzijde van het oude huis; dus het nieuwe

huis heeft een drie-etages hoog victoriaans huis aan de zuidzijde, de dodenkapel aan de noordzijde, en fraaie uitzichten over Londen. De begraafplaats is omgeven door een hoge bakstenen, 120 jaren oude, muur die het terrein afschermt van Swain's Lane, hetgeen de privacy waarborgt, benodigd voor een glazen huis.

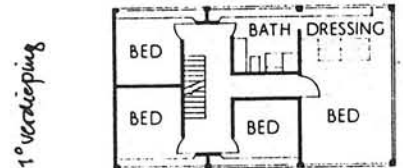
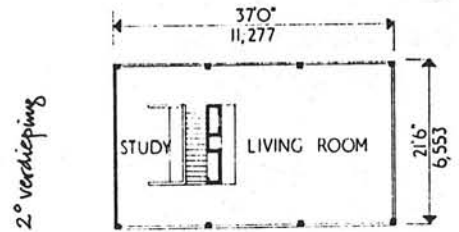
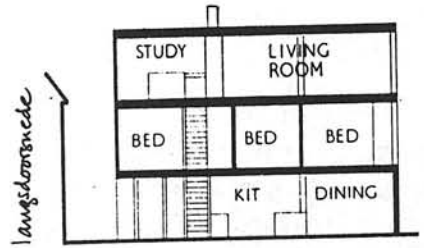
Het huis is voor de architect zelf en zijn gezin met drie kinderen; het is het 2° huis dat hij voor zichzelf heeft gebouwd, of was enige ervaring in het bewonen van een modern huis.

Arch. Journal 1970^{III} - vol. 152 - p. 165.

Arch. Design 1970 -
vol. 40 - no. 8 - p. 420
Arch. Review 1967 -
vol. 141 - p. 37

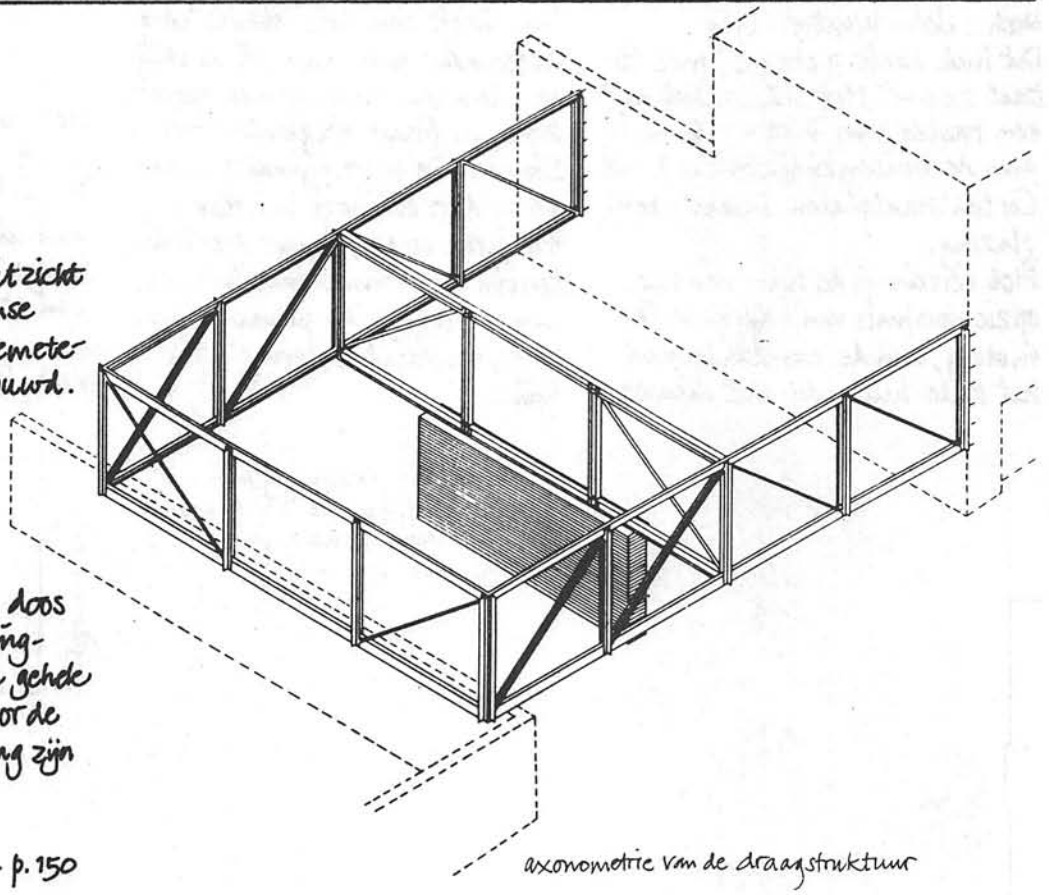

Swain's Lane

K 59 c - HARDY HOUSE , 85 SWAIN'S LANE

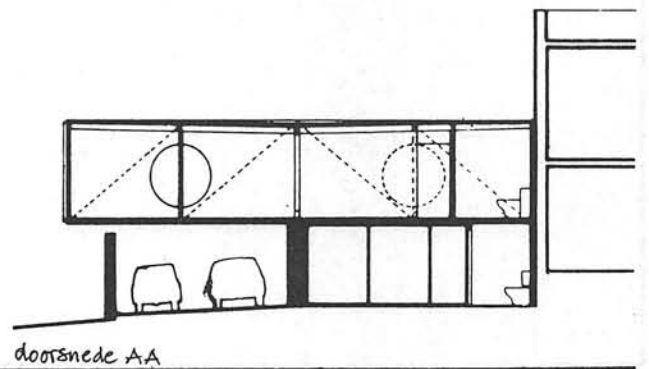
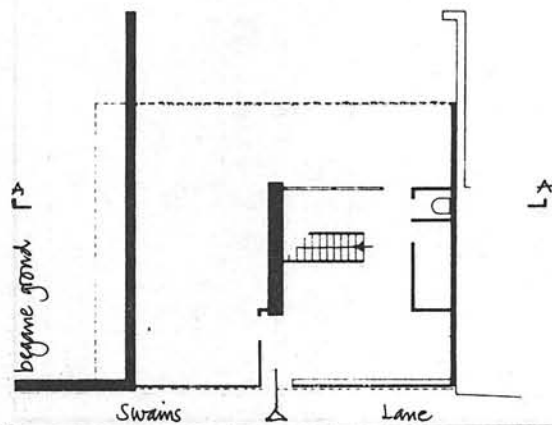
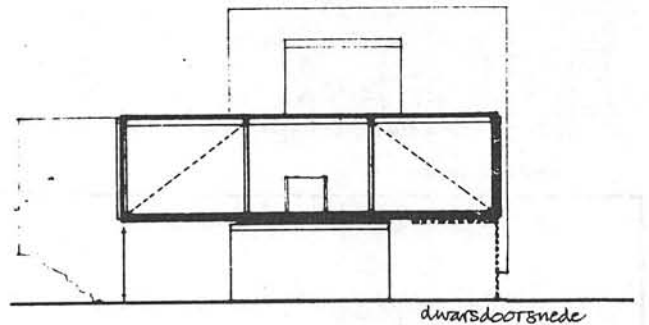
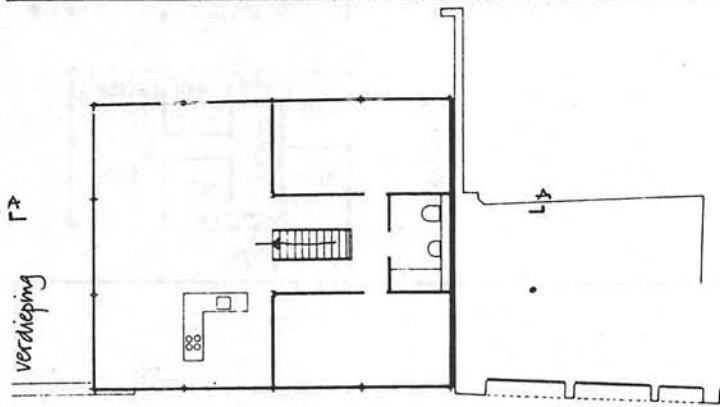
arch.: John Winter, 1979.
De architect heeft, met uitzicht
over de begroeide victoriaanse
grafzerken van Highgate Ceme-
tery, dit high-tech huis gebouwd.

De structuur van de stalen A-oss
bestaat uit enkele verdieping-
hoge vakwerkliggers die de gehele
begane grond vrijhouden voor de
garage. In de stalen beplating zijn
ronde ramen aangebracht.

Arch. Review 1980 - vol. 170 - p. 150

axonometrie van de draagstructuur

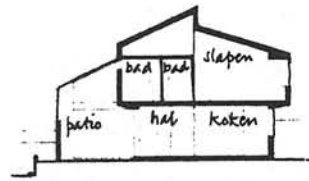
K60 - WEST HILL PARK

arch.: Ted Levy, Benjamin & Ptns.
1974-'76.

Het terrein behoorde vroeger tot een nonnenconvent, is ca. 2,8 ha groot, juist boven Highgate Ponds, en ruim voorzien van volwassen bomen aan de randen.

De opdrachtgever was zich bewust van het belang van de situatie, en van de vele voorschriften aangaande de omgeving. Men vroeg om een dorpsachtige opzet van hoge kwaliteit, met een grote variatie in woningen, maar met flexibiliteit in de planning. Verder liet men de architecten een grote vrijheid.

De stedenbouwkundige opzet richtte zich op de natuurlijke gesteldheid van het terrein, zodanig dat zo weinig mogelijk van de grote bomen moesten sneuvelen. De opzet hield in een systeem van voetpaden tussen tuinmuren van de huizenblokken. Er zijn drie doordlopende autowegen - geen doorgaand verkeer, waarvan twee vanaf Merton Lane gepland, naar de garages. Het complex omvat eenheden van 1-slaapkamer studio's tot 4-slaapkamer woningen maar ook een bescheiden blok met flats en twee grote penthouses.

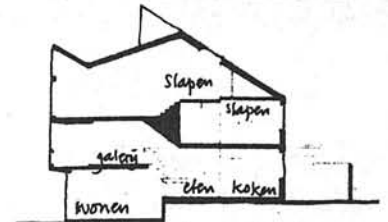
doorsnede BB

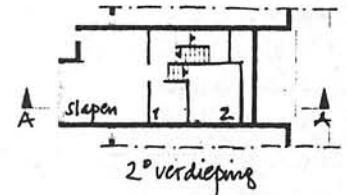
verdieping

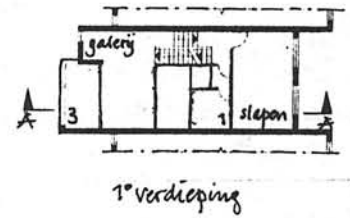
1. bad
2. kleden
3. balkon

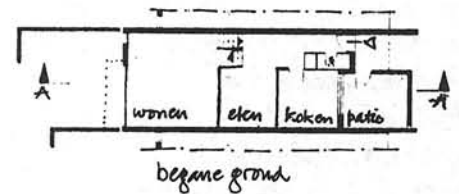
doorsnede AA

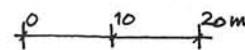
2° verdieping

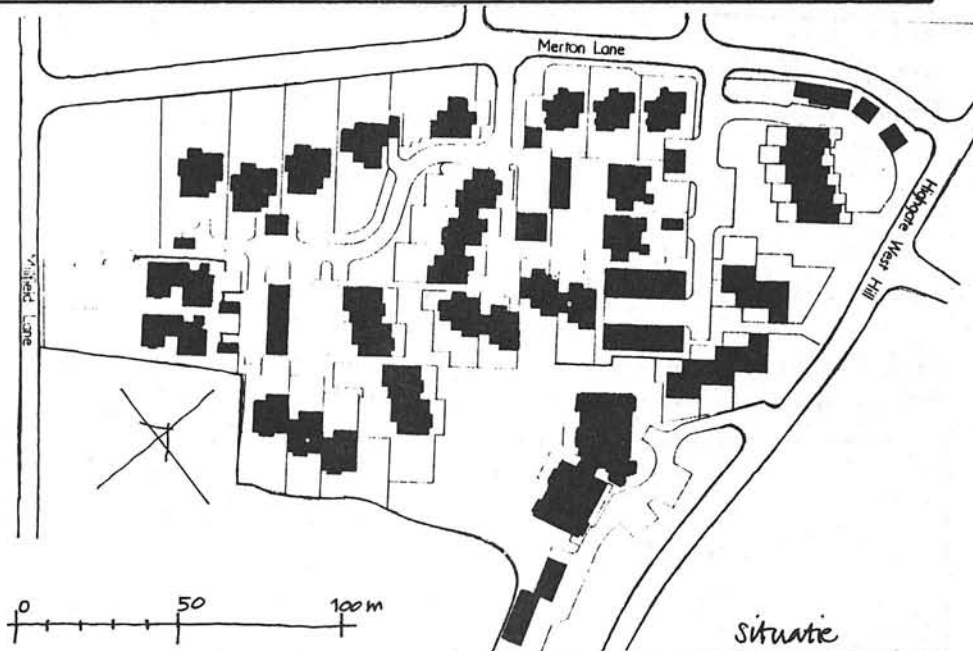
1° verdieping

begane grond

Arch. Journal 1976^{IV} - vol. 164 - p.681

situatie

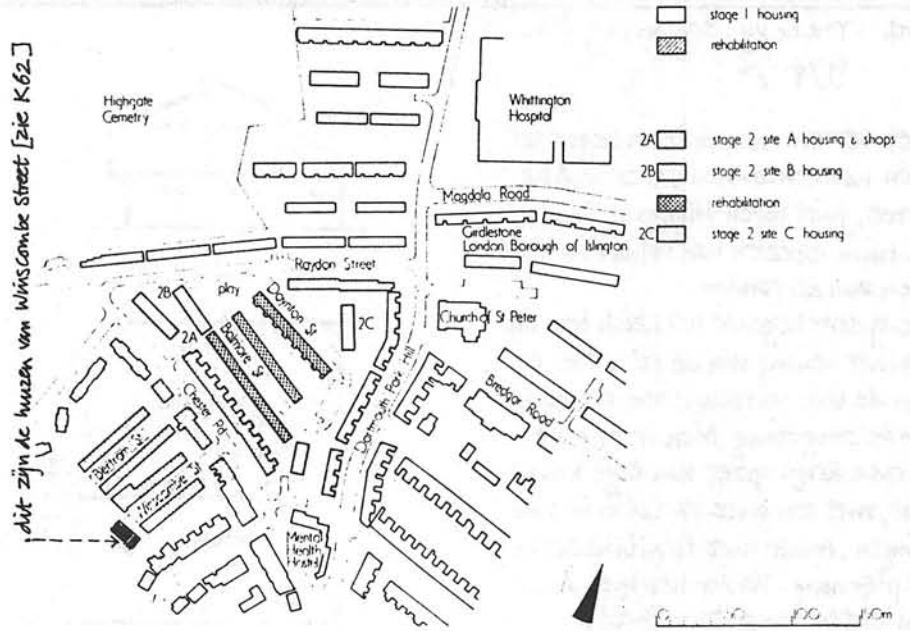
K61 - HIGHGATE NEW TOWN

Totale bouwperiode: 1965-'80
 arch.: Peter Tabori (fase 1),
 William Forrest (fase 2)

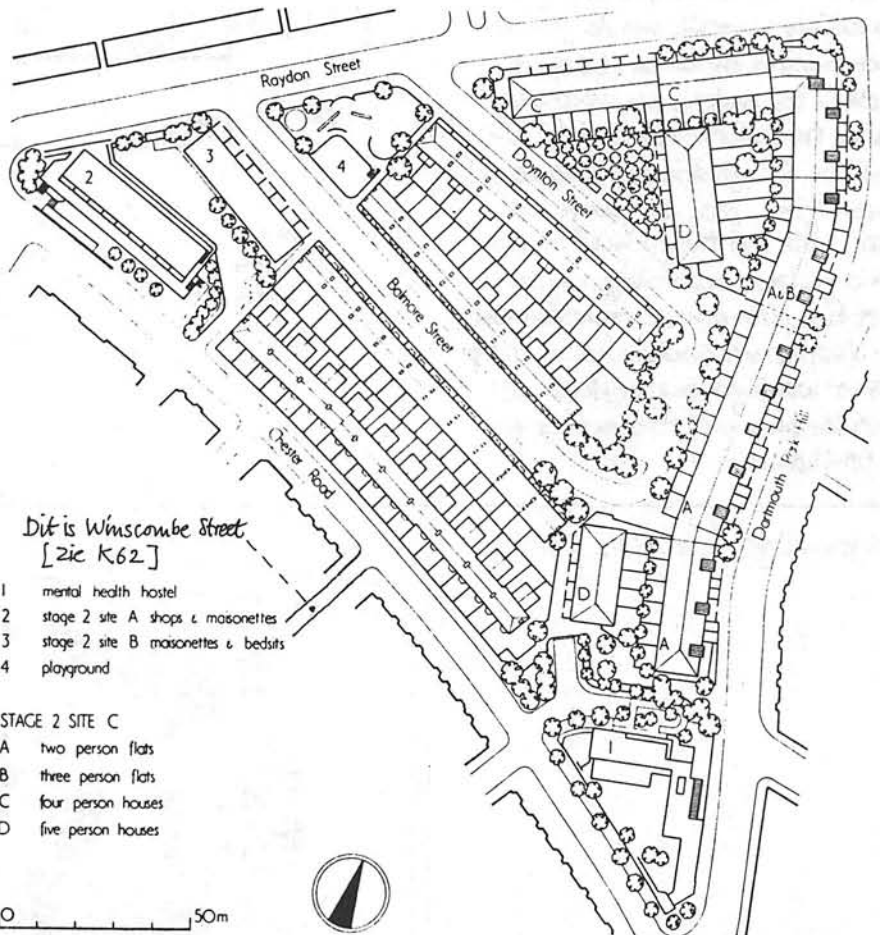
Gebouwd in twee fases over een periode van 15 jaren, op terreinen direct grenzen aan de zuidoostelijke hoek van Highgate Cemetery (zie K59)

Het is een typische 'case-study' in wisselingen van smaak en ideologie in volkswoningbouw in deze reaktionaire periode.
 Fase 1 (noordelijk van Raydon St.) toont een geheel in zowel herhalende en rationele prefab systemen van constructie, als in het open rijenhuismodel. Dit resulteerde in verwarring tussen voor- en achtergevels, nog vergroot door de samenhang met het bestaande wegennet.

De nieuwbouw in fase 2 (in de driehoek zuidelijk van Raydon St.) daarentegen is grillig, met speelse daken, kleine ramen in gedekoreerde bakstenen gevels. Het doet sterk denken aan 19^e eeuwse stedenbouwkundige vormen die in het midden van de jaren '60 in naam van de algehele herbouw werden weggevaagd. Vele oude rijenhuisen die aanvankelijk zouden worden gestopt, zijn in fase 2 gerenoveerd.

dit zijn de huizen van Wincambe Street [zie K62]

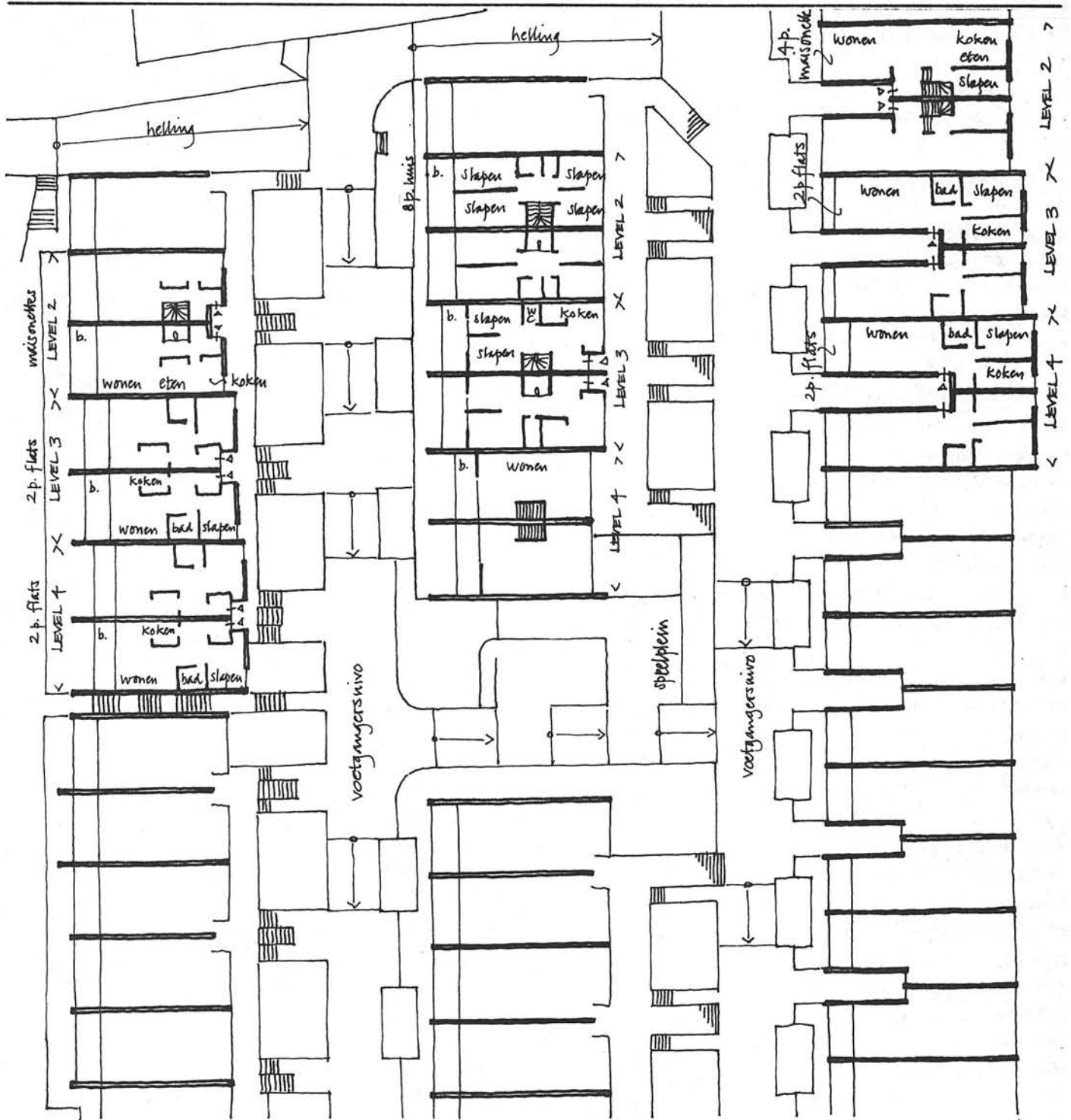
Dit is Wincambe Street [zie K62]

- 1 mental health hostel
- 2 stage 2 site A shops & masonettes
- 3 stage 2 site B masonettes & bedsits
- 4 playground

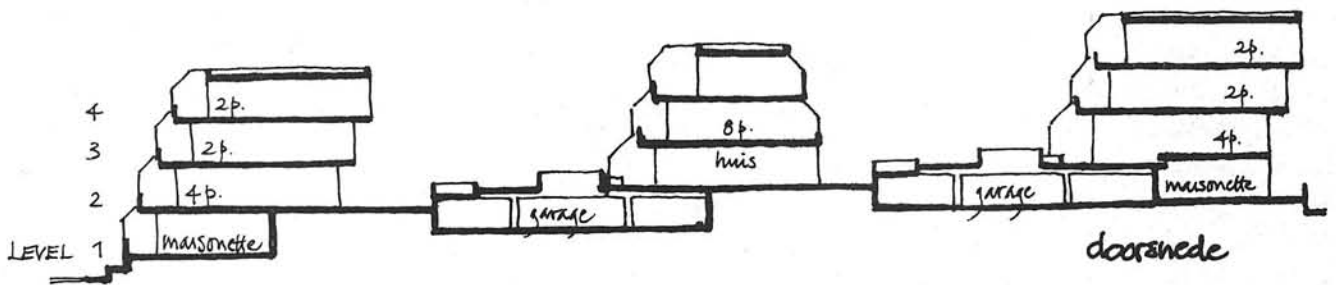
STAGE 2 SITE C

- A two person flats
- B three person flats
- C four person houses
- D five person houses

Arch. Review 1973 - vol. 154 - p. 159
 Arch. Journal 1981 - vol. 174 - p. 293

plattegronden fase 1

K62 - Houses,

Winscombe Street

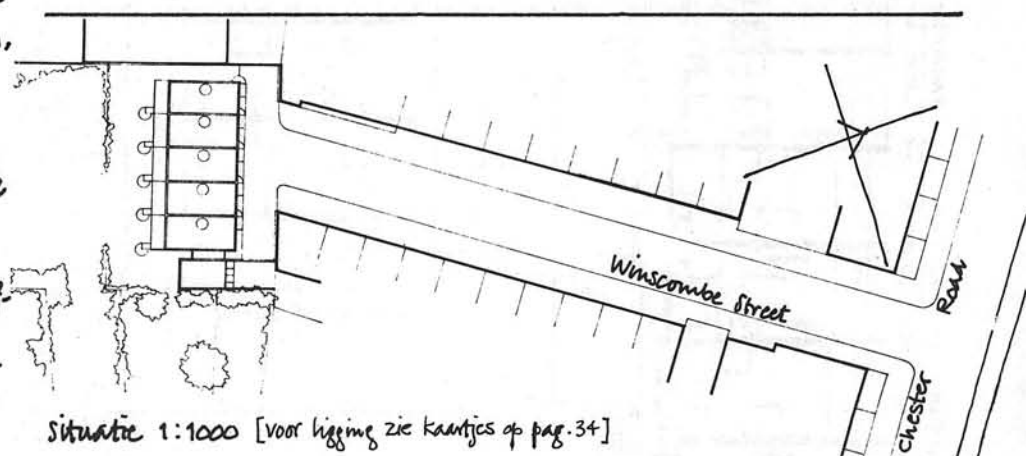
arch. Neave Brown, 1966

De vijf woningen vormen een blok, dat als afsluiting is gelegen aan het einde van een typisch 19^e eeuwse cul-de-sac. Het ontwerp is vooral ontwikkeld vanuit de doorsnede. Ze bestaan uit drie verdiepingen, die in het midden van de smalle, diepe ruimte door een spiltrap zijn verbonden. De meest intensief gebruikte en meest kollektieve ruimten, zoals de entree en de keuken, maar ook het terras, zijn gesitueerd op de middenverdieping: zo vormt deze verdieping de scheiding en eveneens de overgang tussen de kinderverdieping beneden en de ouderverdieping boven.

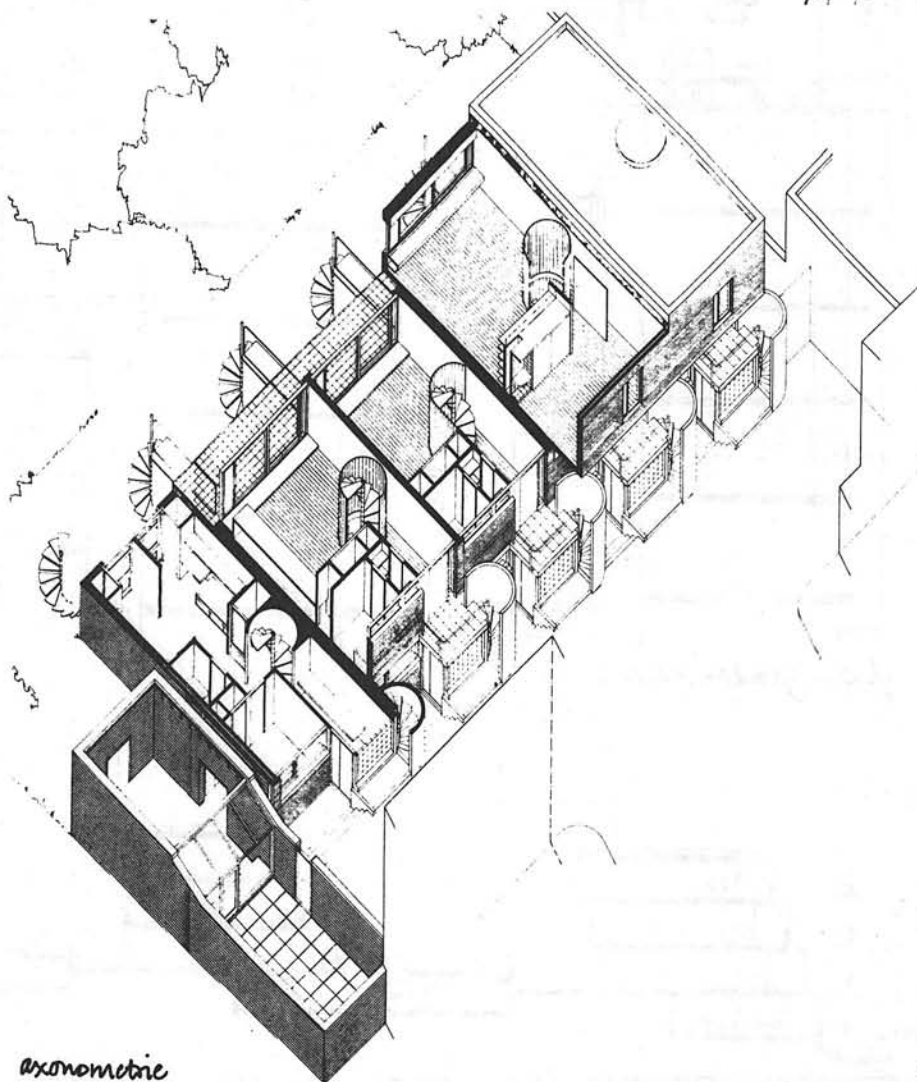
Aan de straatzijde leidt een half-rond trapje naar de entree en een andere, secundaire trap naar een tweede voordeur op de onderverdieping, die aan deze kant enigszins verzonken ligt. De zorg, waarmee deze entreepartij is samengesteld, kenmerkt de typisch engelse aandacht voor de individuele voordeur. De flauwe helling van het terrein is zodanig in het plan opgenomen, dat aan de andere zijde de kinderkamers direct in contact staan met de tuin. De kinderen van de gezinnen kunnen elkaar gemakkelijk opzoeken: zij zijn het waarschijnlijk ook die de gemeenschappelijke tuin het meest intensief zullen gebruiken.

De situering van het terras op de eerste verdieping zorgt ervoor dat de tuin wordt vrijgehouden van de gebruikelijke achtertuinactiviteiten, waardoor de gemeenschappelijkheid van de tuin beter blijft gewaarborgd.

Beneden kan de ruimte aan de tuinzijde met behulp van een schuifwand en twee schuifdeuren worden verdeeld in twee kamers. Aan de straatzijde bevindt zich een hobbyruimte en een klein kamertje, dat eventueel als studerovertrek kan worden gebruikt.

Situatie 1:1000 [voor ligging zie kaartjes op pag. 34]

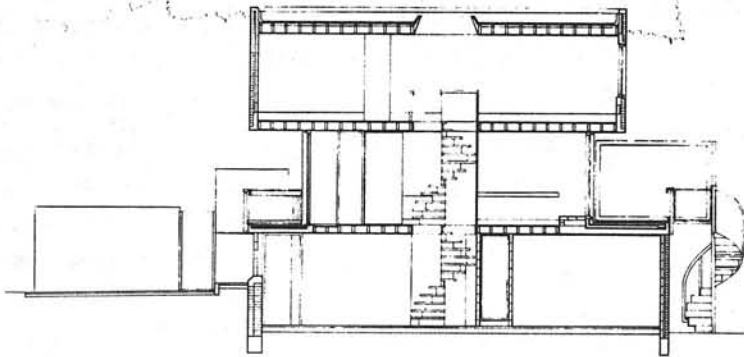
axonometrie

De rustige bovenverdieping is de meest open etage omdat de trap als ruimtelijk element is verdwenen, en door de grote ramen aan de tuinkant op het zuiden en het ronde daklicht precies boven de trap, ook de lichtste etage van het huis. Tussen de woonkamer en de ouderslaapkamer bevindt zich een brede

taatsdeur waardoor beide vertrekken in ruime verbinding met elkaar kunnen worden gebracht.

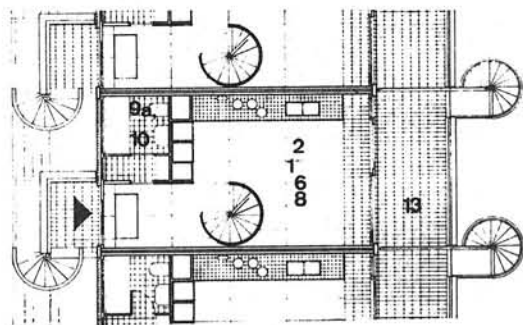
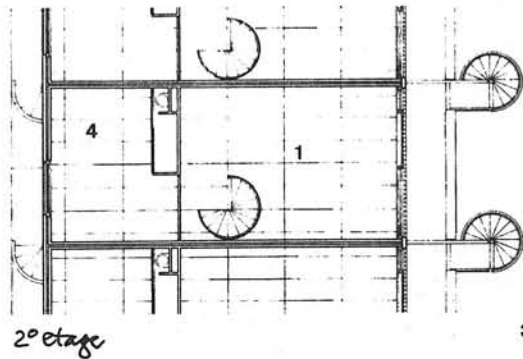
Wonen - FA/BK 1980 - nr. 2 - p. 11
 Arch. Design 1968 - vol. 38 - no. 7 - p. 330
 Bauen + Wohnen 1969 - nr. 2 - p. 66

doorsnede
1:200

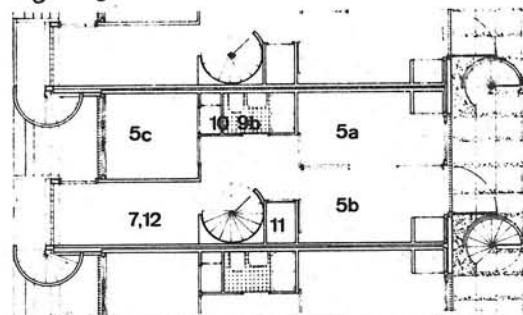

1. Wonen
2. eten
- 3.
4. slapen ouders
5. slapen kinderen
6. spelen
7. hobbies, studeren
8. koken
9. baden
10. wc
11. berging
12. spelen
13. terras

plattegronden 1:200

1e etage
begane grond

Neave Brown:

'De verwijzing naar de 'Georgian' straatwand en Wiscombe Street is correct. De belangrijkheid van de invloed van de opzet en structuur van de 18de en 19de eeuwse stedelijke ontwikkeling in alle drie de projecten, het opvallendst in Alexandra Road, wordt echter niet opgemerkt. In grove lijnen zijn de projecten grotendeels traditioneel, als die term ze onderscheidt van een typisch modern ruimtegebruik. Er zijn natuurlijk ook bronnen binnen de 'Moderne Beweging' zelf aan te wijzen, maar Giedion beschrijft in Ruimte, Tijd en Architectuur de Engelse 18de eeuwse woningbouw als model voor een democratische architectuur. Continuïteit, in zowel fysiek als cultureel opzicht, is erg belangrijk voor mij. Het probleem is dat we nog steeds gedwongen worden om bewuste beslissingen te nemen op 'conceptuele' gebieden, waar in het verleden geen vragen gesteld werden, omdat traditionele modellen, slechts onderhevig aan kleine wijzigingen, overheersend waren. De elementen van deze modellen zijn gemeenplaatsen als gevel, repetitie, hiërarchie en de classificatie van ruimte. Ik aanvaard echter de paradoxen en dubbelzinnigheden die ontstaan door tegenstrijdige waarden en ik heb een afkeer van het streven naar helderheid ten koste van waarden, die gedurende de laatste vijftig en zestig jaar door de Moderne Beweging zelf als belangrijk erkend zijn. Het is dit selectief en bewust toepassen van tegenstrijdige waarden, dat traditionele vormen wijzigt. Je zou kunnen beweren dat een dergelijke beslissing alleen maar fout kan zijn en dat een werkelijke architectuur alleen kan bestaan als fundamentele vragen niet gesteld hoeven te worden.'

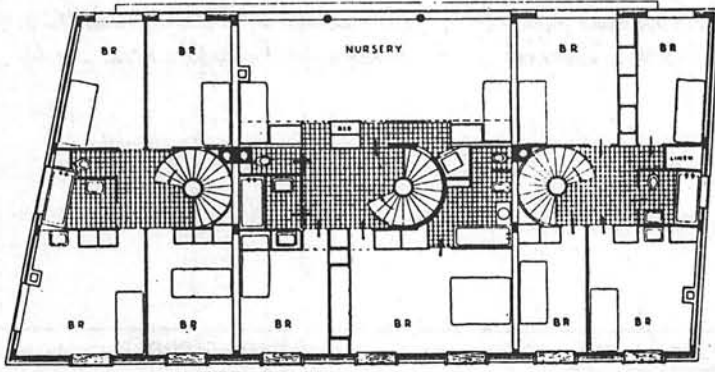
K65 - HOUSES, 1-3 WILLOW ROAD

arch.: Ernő Goldfinger, 1939-'40

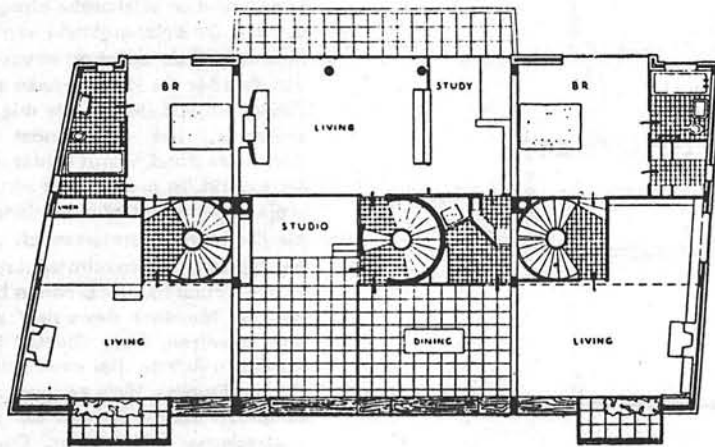
Gebouwd door de architect voor zichzelf en anderen, lijkt deze huizenrij op één grote villa. De uitstekende frames rondom de vierkante ramen en het lange raam op de 1° etage werden later 'afgezaagde' cliché's in handen van anderen. De huizen zijn gebouwd in weerwil van tegenwerking van de lokale overheid, terzijde geschoven door de LCC.

De tekening van de voorgevel is opgezet als deel van één zijde van een hypothetisch plein, benadrukkend de poging van de architect om een front te ontwerpen als een eenheid, en toch de individuele woning tot uitdrukking te brengen. In de kelderverdieping zijn de service ruimten en de tuinkamers ondergebracht; op de begane grond de ingangen, garages en keukens; op de 1° etage de woonvertrekken - voor de kopwoningen ook één slaapkamer -; op de 2° etage de overige slaapkamers.

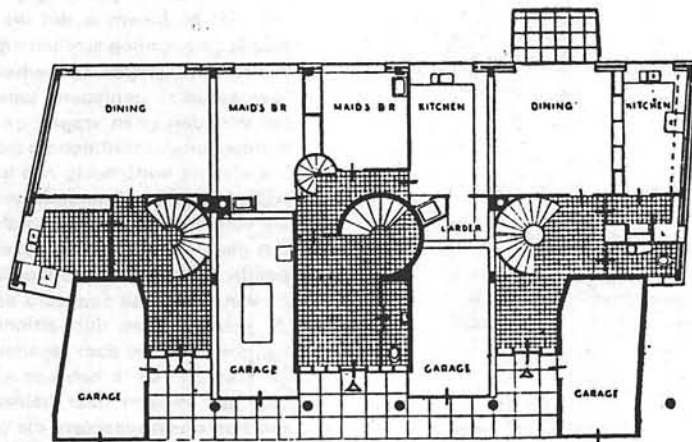
N.B. Voor situatie zie detailkaartje op pag. 10, onder nr. K65

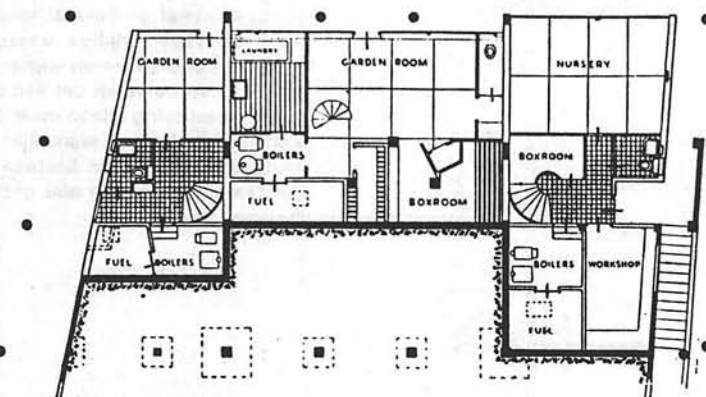
2° VERDIEPING

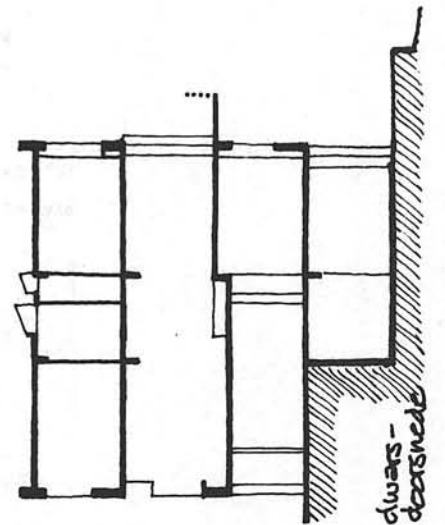
1° VERDIEPING

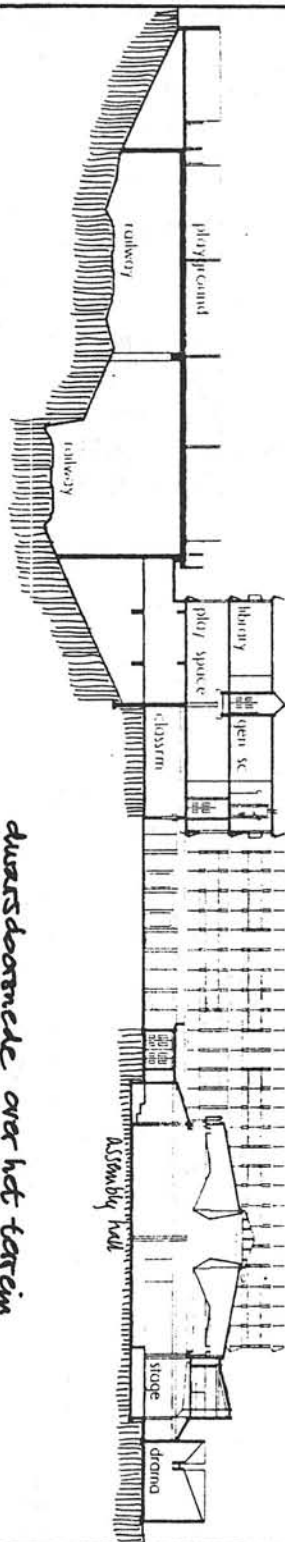
BEGANE GROND

KELDERVERDIEPING

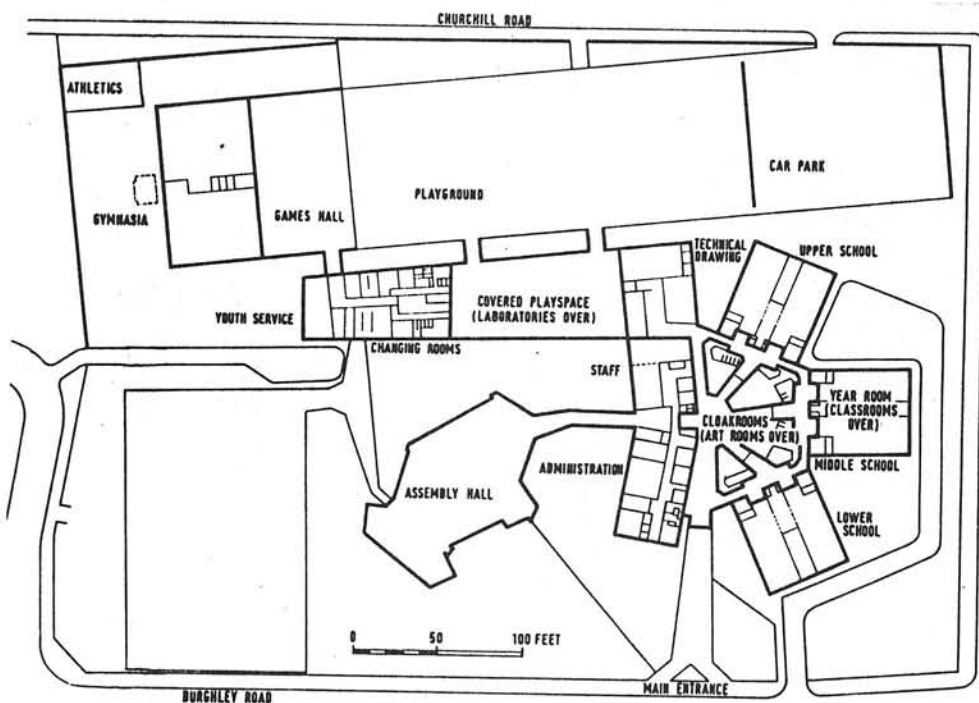
K66 - ACLAND BURGHLEY COMPR. SCHOOL

arch.: Howell, Killick, Partridge, Arnis (HKPA), 1966-'68.

De bestaande gebouwen moesten tijdens de nieuwbouw in functie blijven; zij zouden in een latere fase worden afgebroken. Om meer bouwplaats te krijgen, heeft men de diepliggende spoorbaan met een betonplaat overdekt, waarop men de sportzalen, de speelplaats en het parkeerdek heeft geplaatst.

Het hoofdgebouw bestaat uit een grote ruime centrale hal. Bij binnenkomst ligt links de vleugel voor staf en administratie, en rechts de drie vleugels voor de 'Schools'. Verder een geheel vrijstaande aula, de Assembly Hall. Deze zaal is als laatste gebouwd, na de sloop van de oude gebouwen. Zoals in vele gebouwen van HKPA, is ook hier veel aandacht besteed aan de verkeersruimten; voor hen moeten ze meer zijn dan het zich begeven van A naar B, het zijn de meest fundamentele elementen in de organisatie van het gebouwencomplex.

K67- BURGHLEY ROAD ESTATE

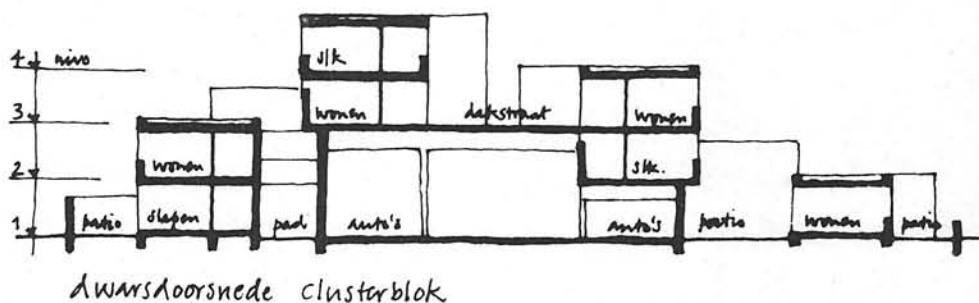
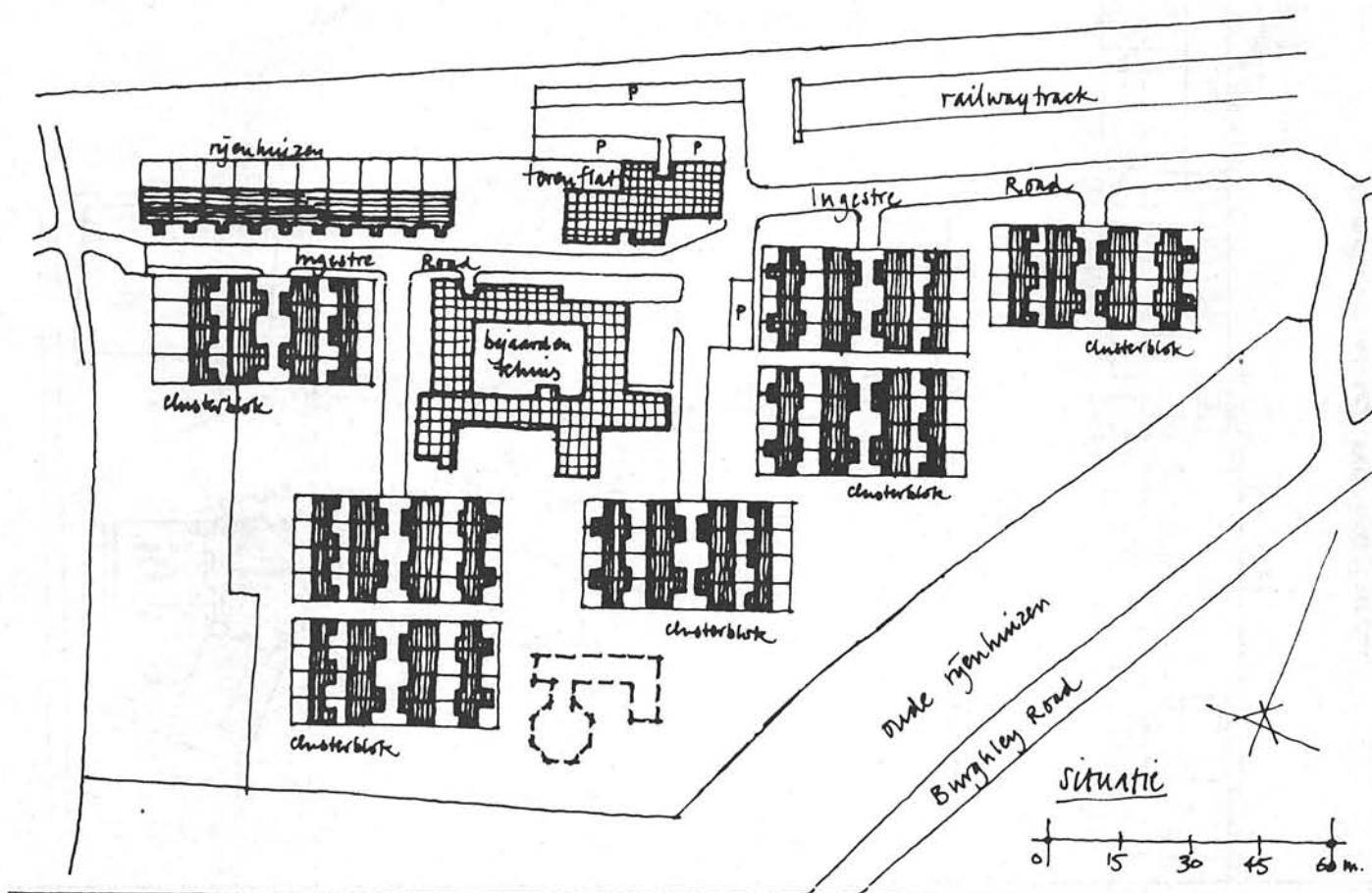
London Borough of Camden / NW5

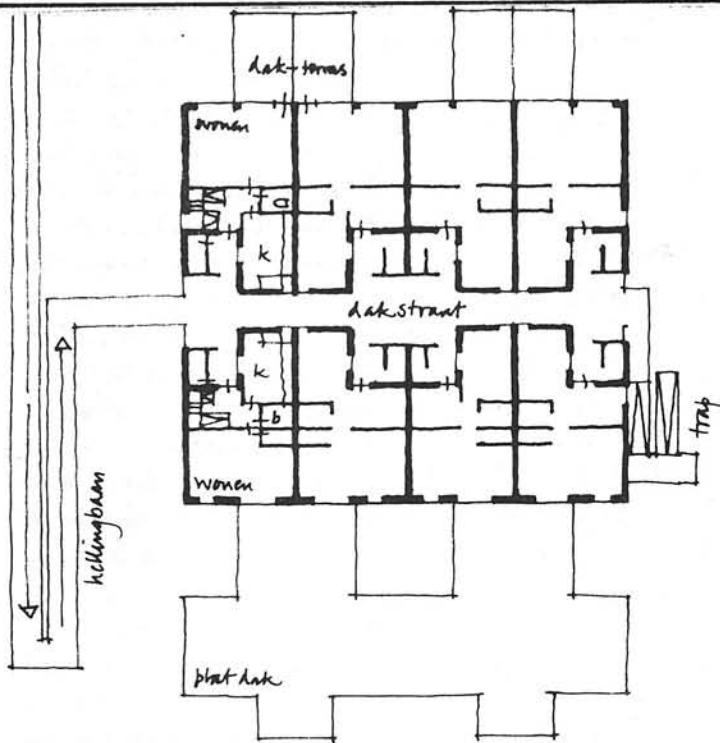
Dit woningbouwcomplex is een goed voorbeeld van enkele van de problemen die de Londense gemeenten ondervinden bij moeilijke stukken bouwgrond. Het is een gemengd project, bevattende laag- en hoogbouw wooneenheden, en een bejaarden huis.

Het terrein is een driehoek in Kentish Town (karakteristiek vanwege de 19^e eeuwse rijenhuisen), omgeven door oude rijenhuisen en een spoorweg. De bebouwing zou bestaan uit 165 wooneenheden. Verder 172 parkeerplaatsen (open en overdekt), een bejaarden huis voor 60 bedden. Woonlichtheid 247 p./ha.

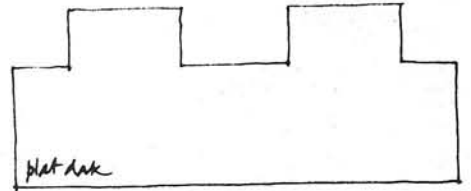
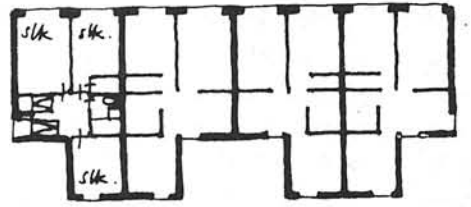
Het opp. is 2,55 ha.
 37 twee kamerflats
 90 drie- "
 28 vier- "
 10 vijfkamerwoningen.

LITERATUUR
 Arch. Rev. 1967 / nov. / pag. 381
 Arch. Journ. 1967 / jan. / pag.
 " " 1972 / nr. 4 / pag. 189
 Arch. Des. 1972 / nr. 3 / pag. 151
 D.B.Z. 106 (1972) 10 - pag. 1077

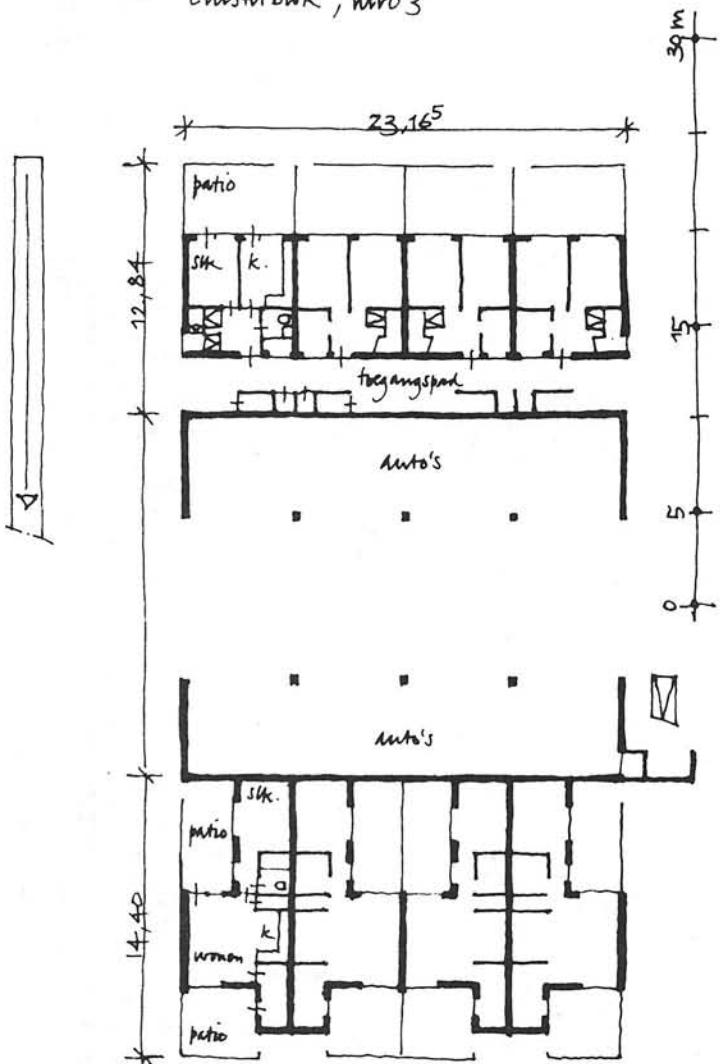
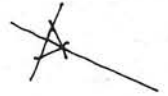

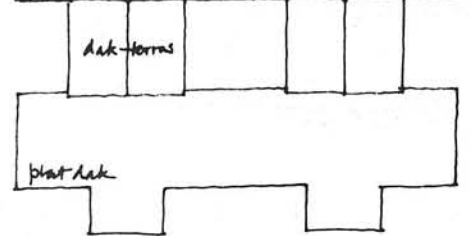
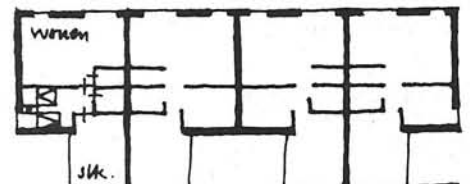
Clusterblok, nivo 3

Clusterblok, nivo 4

Clusterblok, nivo 1 (beginne grond)

Clusterblok, nivo 2

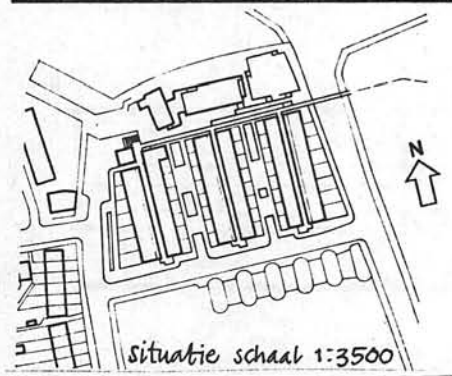
Het project bestaat uit 71 wonin- gen, 2 winkels en parkeerplaatsen. Het grenst aan het uitgebreide re- novatiegebied Gospel Oak. De situ- ering in zijn omgeving is sterk beïn- vloed door een indertijd groots opge- zet stedenbouwkundig plan voor het omringende stadsgebied. Daarin was Southampton Road bestemd als doorgaande verkeersweg en het pro- jekt zou komen te liggen aan een voetgangersroute met een brug over Southampton Rd heen. Van dit plan is tenslotte weinig terecht gekomen, wat voor het project een bijzonder ongelukkige situatie heeft overge- laten.

In de structuur van het plan zijn twee richtingen te onderscheiden: de één gevormd door de bebouwde stroken, de woon- en parkeerstraten, de ander loodrecht daarop, die de doorsnede aangeeft waaruit ook

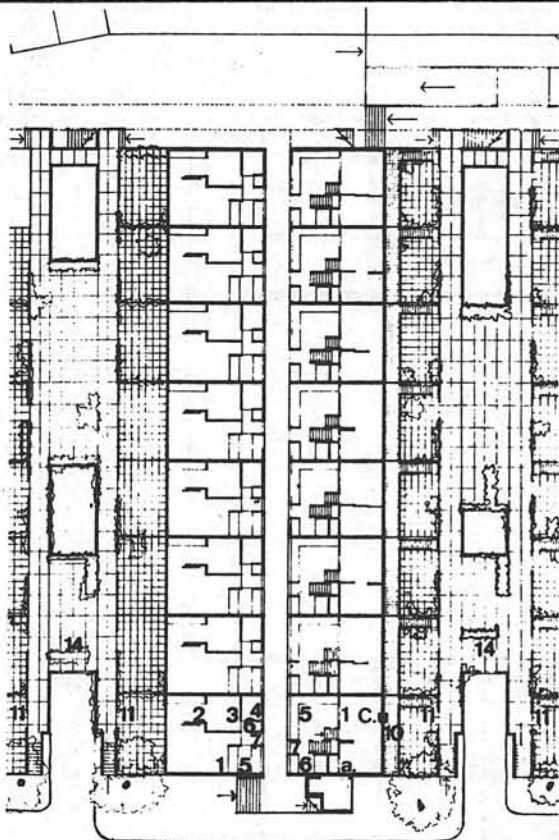
dit project moet worden begrepen. In de 3 stroken met woningen zijn in principe drie woningtypen on- dergebracht: een 2-pers. woning in een laag, een split-level woning en een maisonnette. De bovenkan- ten van de stroken zijn gelijk gehou- den, door de flauwe helling is het terrein bij wijze van spreken naar beneden toe uitgebreid: de 2-pers. woning is op het laagste punt ver- vangen door de split-level woning. De parkeerstraten liggen tussen de rijen woningen in; op het dak van deze parkeerstraten ligt een half openbaar buitengebied.

De orientatie van alle woningen is oost-west, de rijen liggen noord- Zuid. Daardoor is met betrekking tot de zon plaatsing van de terras- sen aan weerszijden van de stro- ken mogelijk.

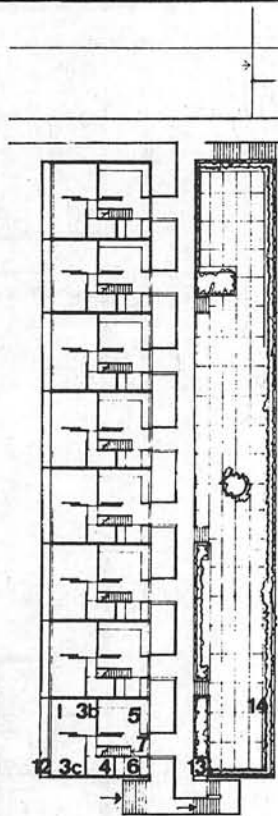
Op de 'begane grond' is een steeg met voordeuren aan beide zijden. Een laag hoger loopt een pad even- wijdig hieraan; met bruggetjes over de steeg bereikt men de voor- deuren van de maisonnettes. De gemeenschappelijk te gebruiken terrassen liggen op twee niveaus tus- sen de bebouwde stroken in. Ze zijn behandeld als interieur ruim- ten voor het hele plan en behoren als zodanig toe aan degenen die er omheen wonen. Ze staan indi- rect contact en ruimtelijk in een vloeiend doorlopende verbinding met de privé terrassen, en daar- overheen met de woningen zelf. De woningen zijn breed en ondiep, waardoor ruimtelijk in het inter-ieur meer relaties mogelijk zijn, en ook het contact met het terras en de gemeenschappelijke buiten- ruimte royaler is.

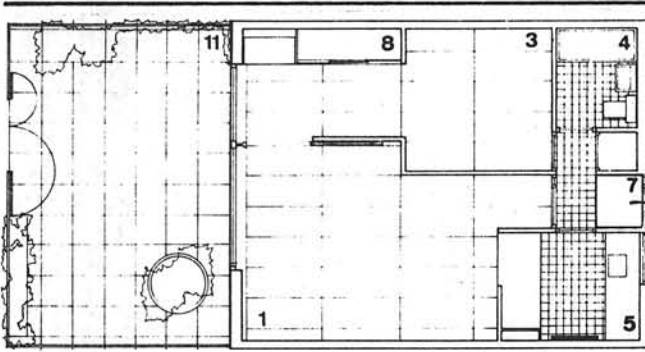
situatie schaal 1:3500

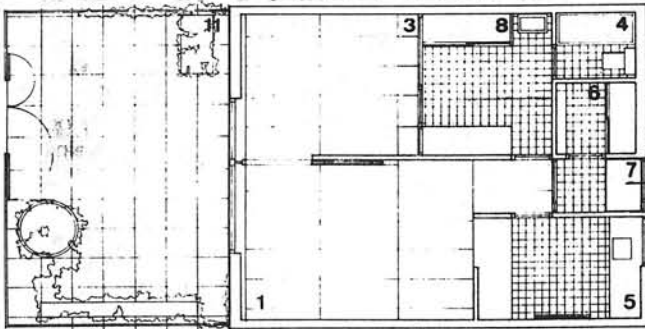
plattegronden 1:600

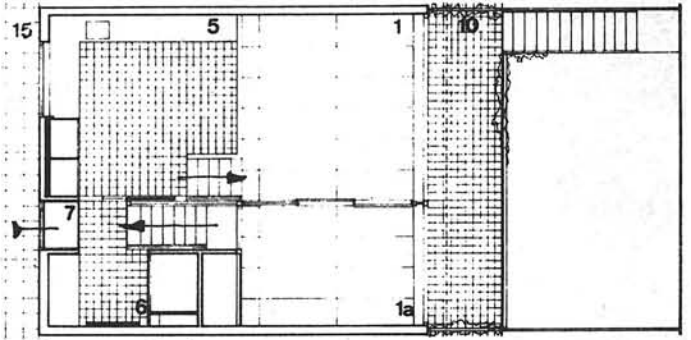
doorsnede 1:600

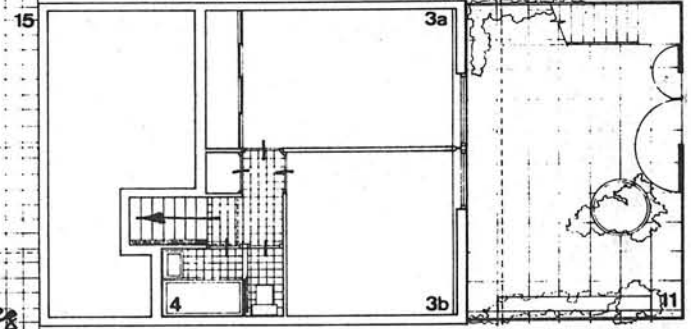
2-persons flat 1:150

2-persons flat 1:150

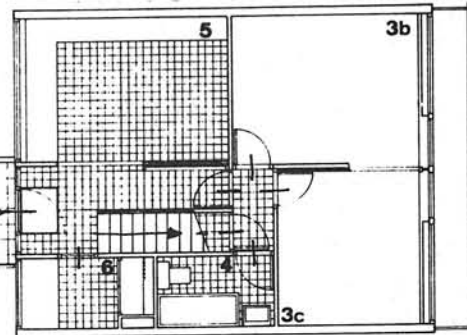
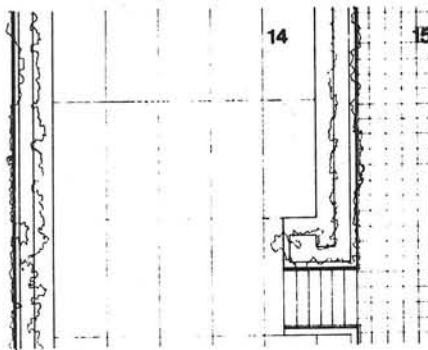
bovenverdieping

onderverdieping

4-persons maisonnette 1:150

Wonen - TA/BK,
1980, nr. 2, p. 11
Arch. Design,
1967, no. 3, p. ...
Bauen+Wohnen,
1968, no. 2, p. 52

bovenverdieping

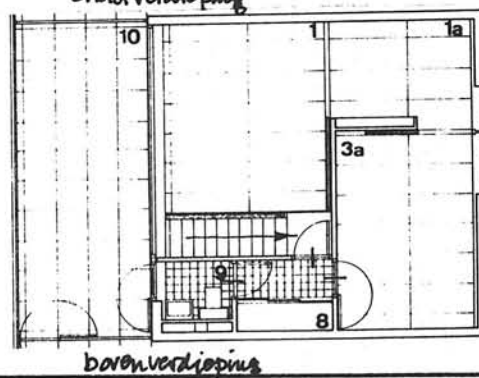
5-persons
maisonnette
1:150

LEGENDA:

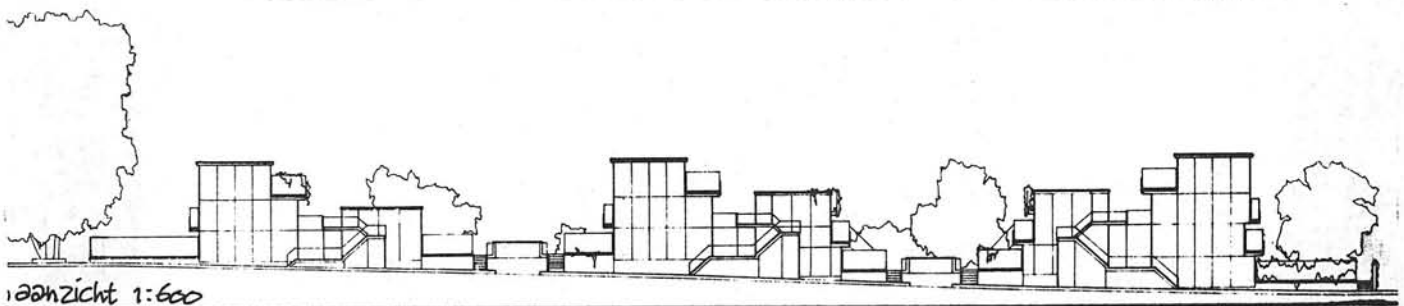
- 1. wonen
- 1a. studio
- 3. slapen
- 4. baden
- 5. koken/eten
- 6. berging

- 7. entree
- 8. bergkast
- 9. wc
- 10. terras
- 11. tuin
- 14. daktuin
- 15. voetpad

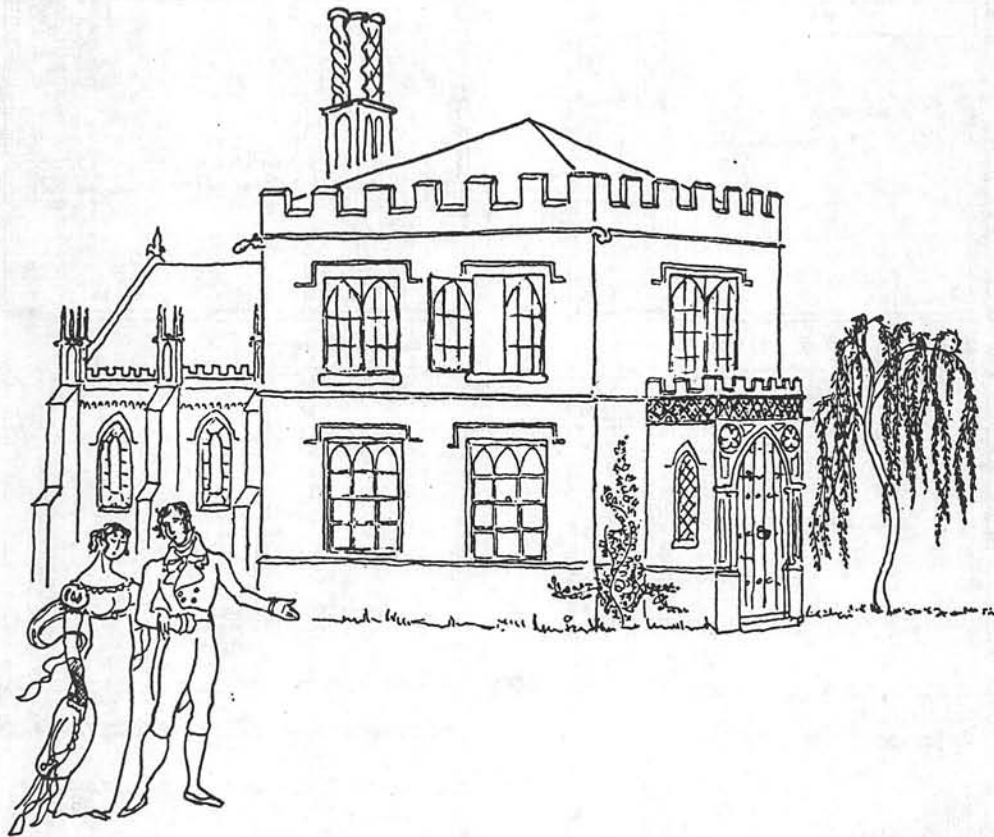
arch. Neave Brown, 1967-77

bovenverdieping

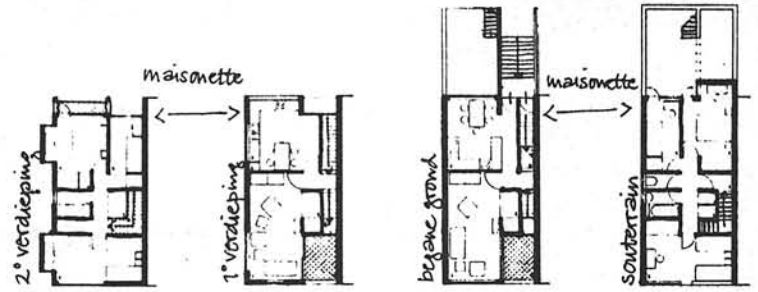
aanzicht 1:600

GOTHICK

TOWARDS the end of the eighteenth century there was noticeable in almost every sphere of human activity a growing craving for Romance. In architecture this nostalgia was particularly marked and took the form of a polite enthusiasm for the styles of far away and long ago. Chinese, Indian, Egyptian and Gothic methods of building all in turn enjoyed a remarkable vogue among the *cognoscenti*, but it was the last style that proved most popular and the revival of which was to prove, though not at once, most disastrous for English architecture. So long as the traditions and conventions governing the thought and manners of the eighteenth century remained in force, all was well. The patrons of architecture were enlightened and well-educated men who were perfectly aware that a wholesale revival of Gothic methods of building would be intolerable, but regarded, quite rightly, the building of a cottage or two in what they hoped was a medieval but were quite certain was a picturesque style, as perfectly permissible. Thus the gazebos, the *cottages ornés* and the summer-houses which formed the principal output of the Gothic architects of the period, bore little relation to any known Gothic style; they remained, in fact, perfectly ordinary eighteenth-century cottages on to which had been tacked a row of castellations and a couple of plaster gargoyles. Ninety per cent of these productions had little connection with architecture at all but were simply the work of smart interior decorators trying their hand at landscape gardening, or literary amateurs of exhibitionist tendencies creating a suitable background for their carefully cultivated personalities. Nevertheless, out of this innocuous and rather charming chrysalis would one day come blundering the humourless moth of Victorian revivalism.

K73 - INFILL HOUSES

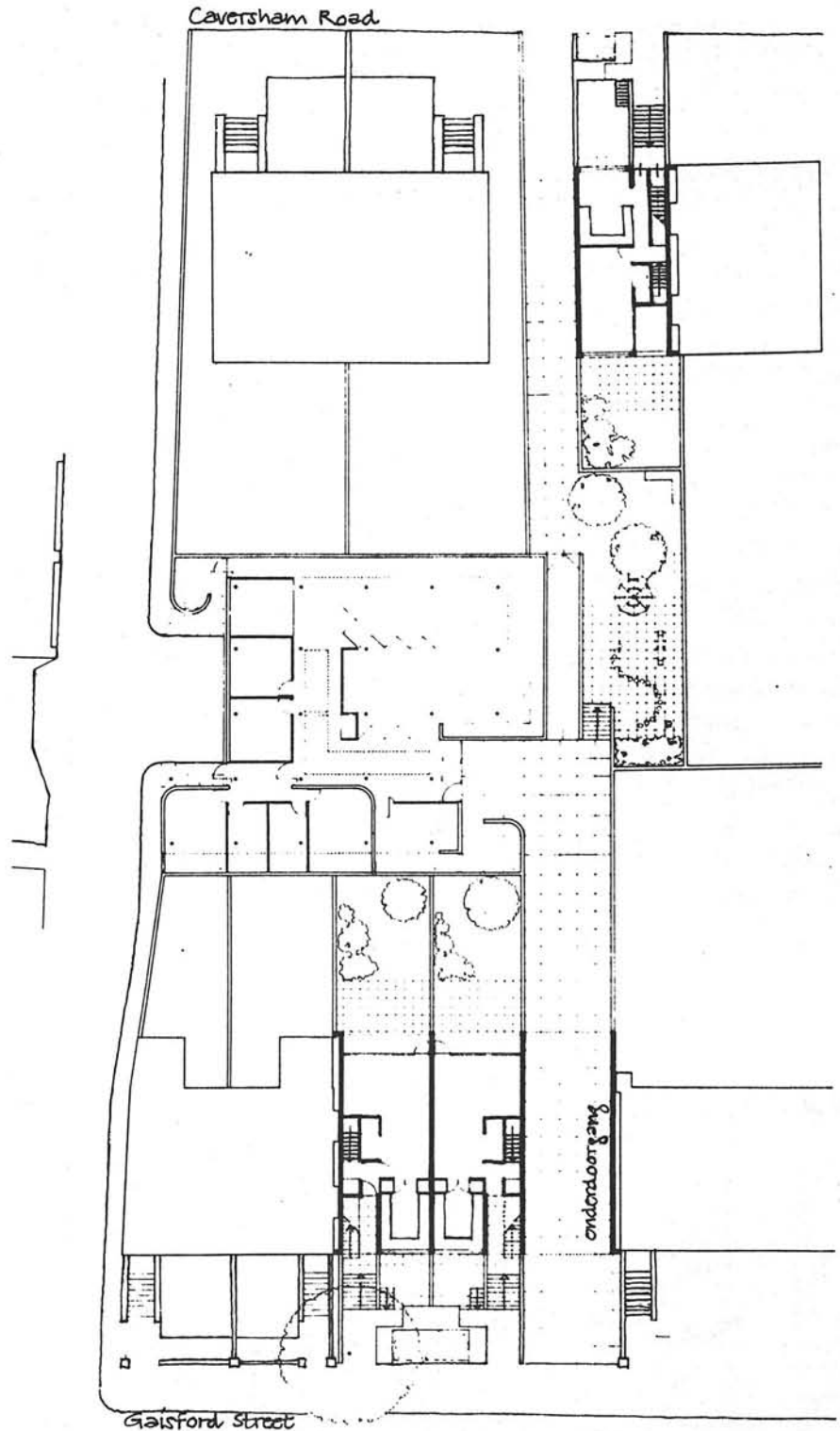

5, Caversham Rd / 6-10, Gaisford St.
 arch.: Colequhoun & Miller; 1978

De opdracht luidde: invullen van woningen tussen victoriaanse rijhuizen; aanbouwen van een dubbele villa; en een sociaal gebouw op het terrein tussen de twee percelen, voor de buurtbewoners — in middels van de lijst afgewoerd. De bedoeling van het ontwerp is aan te sluiten in schaal en karakter aan de belendingen, echter zonder namaak.

In Gaisford St. is het gat in de huizenrij ingevuld met een blok van 5 maisonettes, alle met directe toegang vanaf de straat, op dezelfde wijze als bij de bestaande huizen. Ook, goothoogte en verdiepinghoogte zijn identiek.

In Caversham Rd. is de ontbrekende helft van een dubbel woonhuis met 2 maisonettes ontworpen, ook beide met directe toegang vanaf de straat. Ook hier aanpassing in schaal en maat zonder nabootsing.

K78 - TV-am

Aan Hawley Crescent heeft Farrell zijn zeer omstreden gebouw voor de 'Ontbijt TV' neergezet, de achterzijde grenzend aan Regents Canal.

Het is opgezet in een modieuze Post-Modern Depression Art Deco stijl. Maar ondanks alle groothed en eigenzinnigheid, misschien de grootste tekortkoming, is het zeker praktisch, comfortabel en plezierig. Het is ook een goedkoop gebouw, en in korte tijd gebouwd (ca. 1 jaar).

Farrells ontwerp toont twee verschillende gezichten aan het publiek.

De kanaalzijde in blauw, zwart en wit schilderwerk, met metselwerk in zaagtand motief. De straatgevel is een industrieel spel op een klassiek thema, golfplaat en gekleurde metalen strips.

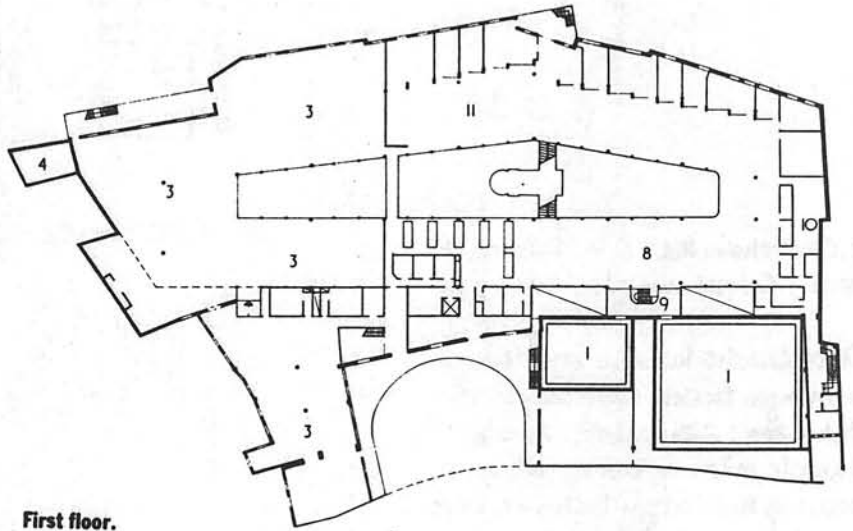
Inwendig is het gebouw helemaal een grap: een mesopotamische trap in het hart van het atrium; eirdoppen; japanse tempel als lounge; Italiaanse tuin met kaktussen en spiegels.

Maar ondanks dit alles schijnt het gebouw te functioneren. De opdrachtgevers vinden Farrell een 'genie'; het gebouw krijgt veel aandacht in de lokale pers en het publiek staat stil en glimlacht bij het passeren.

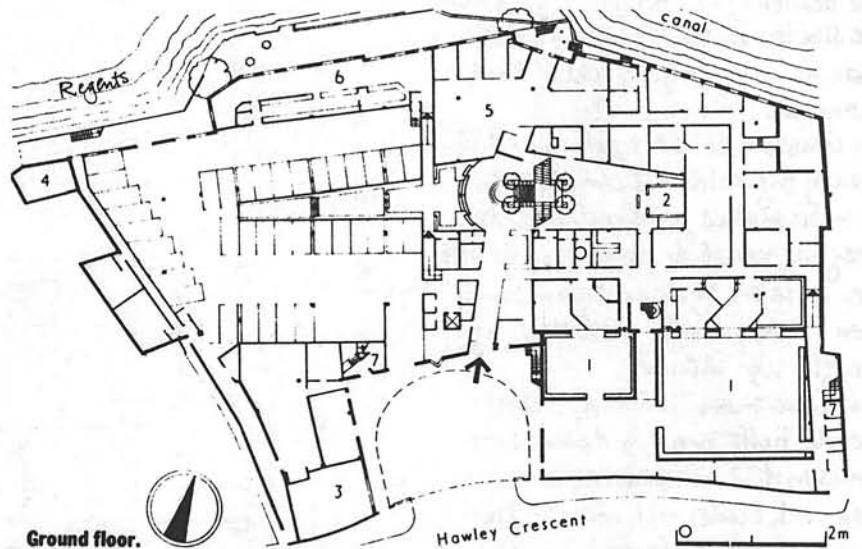
arch.: Terry Farrell, 1982

lit.: Arch. Journal 1983/nr.5 - p.26

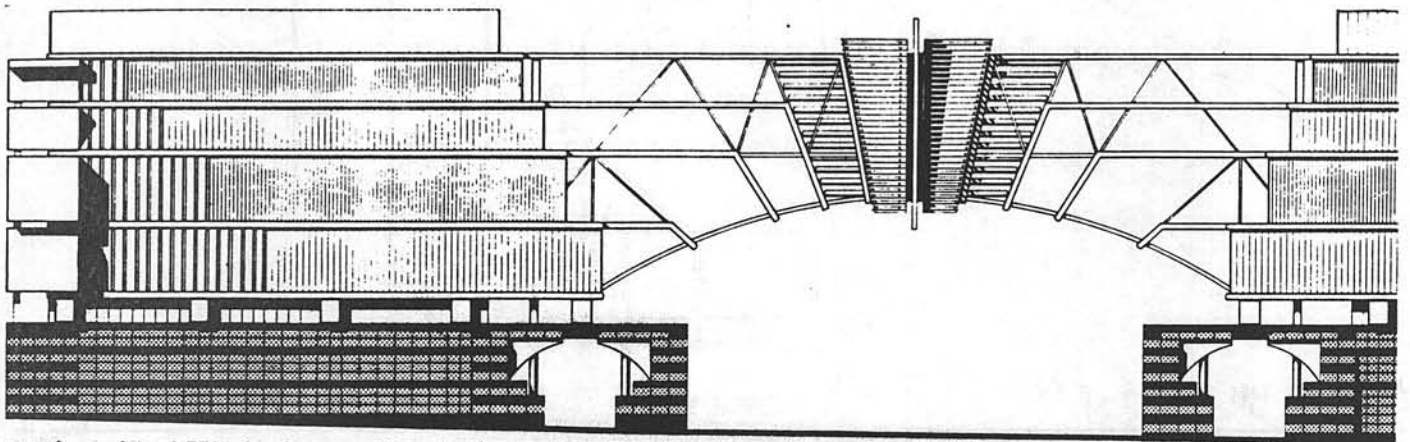
1 Studio	7 Sublet reception
2 Hospitality suite	8 News department
3 Sublet	9 Viewing bridge
4 House	10 Boardroom
5 Sales office	11 Finance department
6 Cafeteria/bar	

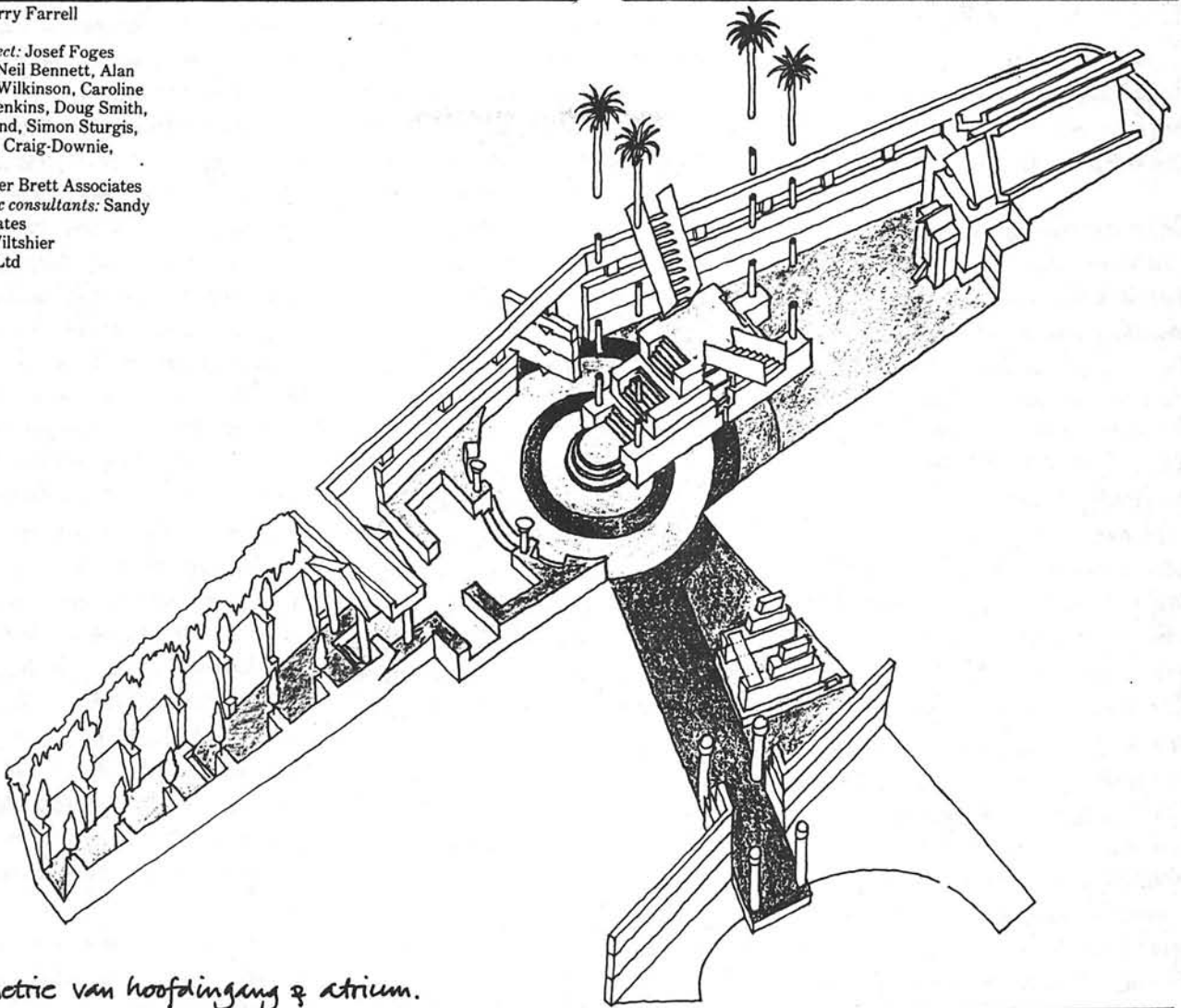
First floor.

Ground floor.

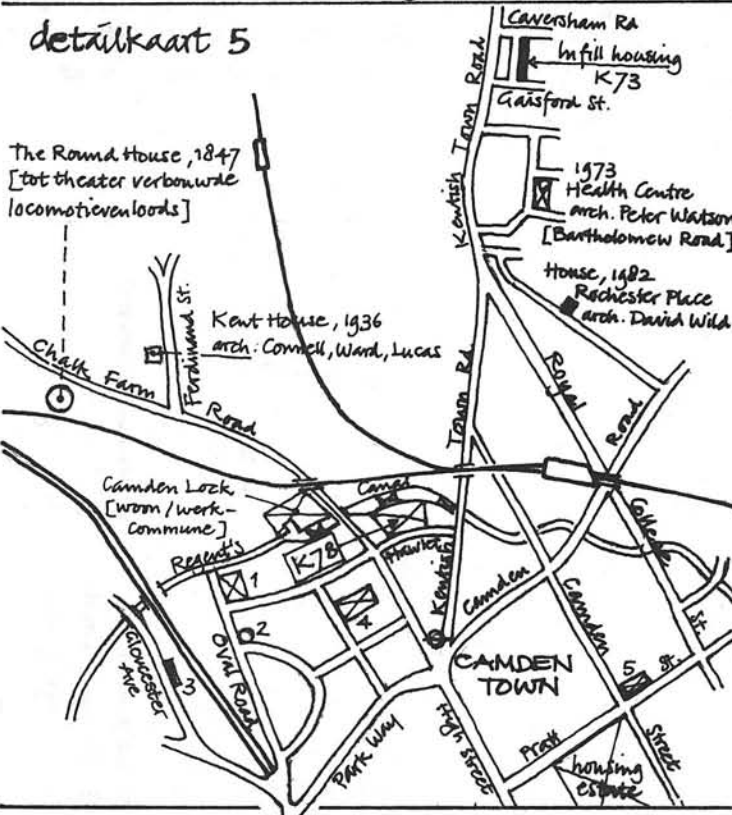

architects: Terry Farrell
Partnership
project architect: Josef Foges
project team: Neil Bennett, Alan
Morris, Clive Wilkinson, Caroline
Lwin, Peter Jenkins, Doug Smith,
John Letherland, Simon Sturgis,
Michael Class, Craig-Downie,
Satish Patel
engineers: Peter Brett Associates
M & E acoustic consultants: Sandy
Brown Associates
contractors: Wiltshier
Management Ltd

axonometrie van hoofdingang & atrium.

detailkaart 5

DETAILKAART CAMDEN TOWN (5)

- 1 - Gibbey's Offices & Warehouses, 1937
Oval Rd / Jamestown Rd - arch. Serge Chermayeff
- 2 - Circular Factory, 1860; Oval Road
Once a famous piano factory
- 3 - Flats, 37 Gloucester Ave, 1967, arch. James Stirling
- 4 - Arlington House, ex Rowton House, 1905
Arlington Rd, arch. HB Measures
Philanthropic house for single men.
- 5 - All Saints' Church, 1822-24, arch. HW Inwood

Camden Town is een verrukkelijk gebied om rond te zwerven. Het is de Grieks-Cypriotische kolonie bij uitstek, zeer volkrijk en levendig, met vele kleine griekse restaurantjes, straatmarkten, en winkeltjes.

Een knooppunt van wegen, spoorlijnen, en een kanaal (Regents Canal) met sluizen.

Ga ook eens op bezoek bij Camden Lock, een woon/werkgemeenschap van hippies, punks en andere plezierige mensen.

K82 - LONDON ZOO

Royal Zoological Society Gardens.
 begonnen : 1827
 ontwerp : Decimus Burton.

Deze dierentuin is het 'British Museum' van levende dieren en, evenals dat instituut, een uitvinding van de vroege 19^e eeuw. De 'Zoological Society' liet Burton de tuin aanleggen; van zijn gebouwen is alleen nog de gerestaureerde bakstenen 'Buffalo & Giraffe House' overgebleven. Het ontwerp is in de vorm van een 'campus': de gebouwen staan vrij gerangschikt, met daartussen grasvelden en bomen. Er is geen blokkenstructuur zoals in een stad, maar de gebouwen staan wel te dicht bij elkaar om te spreken van een park.

De Society heeft bekende architecten ingeschakeld, zoals: Belcher & Joass voor het neoperg-landschap van de Mappin Terraces (1913) met het aquarium eronder; Sir John Burnet voor het kamelenhuis; Tecton & Lubetkin voor het Gorilla House (1933) en de Penguin Pool (1936); Price, Snowden & Newby voor het vogelhuis (Aviary, 1963); Sir Hugh Casson voor het olifantenhuis (1965).

De Society is opgericht op 29 april 1826 door Sir Stamford Raffles en andere invloedrijke mannen, zoals Sir Humphry Davy, president van de Royal Society. De dierentuin werd in 1828 geopend voor de leden van de Society. De doeleinden van de Society werden in het Royal Charter of Incorporation in 1829 vastgelegd: 'the advancements of Zoology and Animal Physiology, and the introduction of new and curious subjects of the Animal Kingdom.'

Een museum en bibliotheek werden in de kantoren in Bruton Street gevestigd, en een boerderij in Richmond. De boerderij werd in 1834 opgeheven; pas in 1931 werd een vestiging geopend in Whipnade. Het museum werd in 1855 gesloten, de voorwerpen verspreid over andere kollekties. Eind 1982 had de Society ca 2540 leden en 4460 donateurs.

In de eerste zeven maanden na de opening werden 30.000 bezoekers geteld. In 1830 werd de koninklijke menagerie uit Windsor toegevoegd; en in 1832-34 werden de dieren uit de Tower overgebracht. Deze omvatten een indische olifant, een krokodil, een boa, anaconda en meer dan honderd ratel-slangen. In 1835 arriveerde de eerste chimpansee Tommy. Het

jaar daarna kwamen vier giraffes die de damesmode vertrokken met hun huiddecoraties.

Deze dierentuin is niet alleen één van de grootste toeristische attracties van Londen, maar ook een belangrijk centrum voor research, en de enige nationale dierentuin ter wereld die geen regelmatige financiële steun krijgt van de centrale of lokale overheid.

In alle gidsen van Londen staan uitgebreide beschrijvingen van de Zoo; we beperken ons hier tot de algemene lay-out, en de beschrijving van enkele gebouwen.

De Zoo ligt op een driehoekig terrein in de noordelijke hoek van de Broad Walk en de Outer Circle van Regent's Park (zie K87)

Tussen Outer Circle en Regent's Canal ligt een strook, bereikbaar via tunnels onder de straat. En verder nog een strook tussen Regent's Canal en Prince Albert Road, via bruggen over het kanaal bereikbaar.

De hoofdingang is aan de Outer Circle; aan Broad Walk is een zuidelijke achteringang. 's Zomers is er de mogelijkheid per waterbus over Regent's Canal aan te landen.

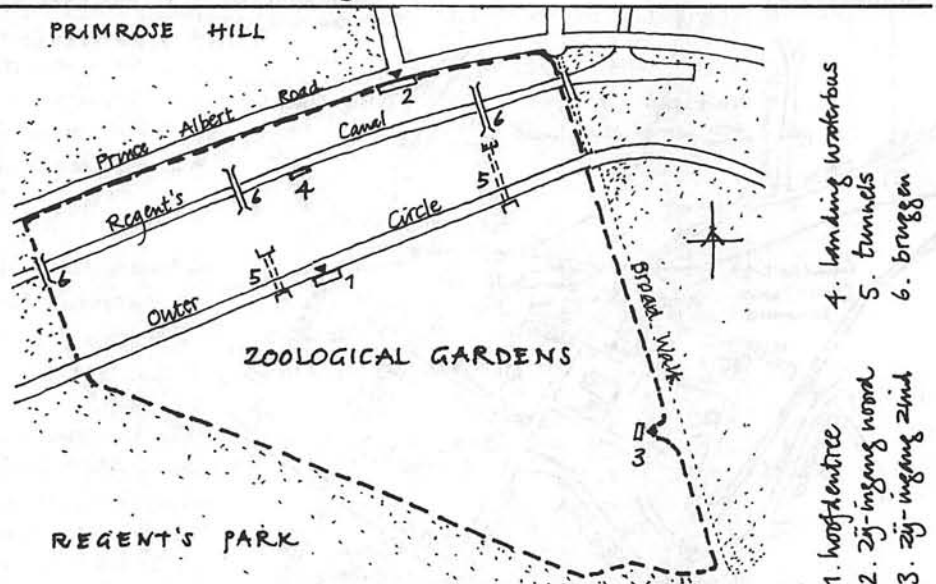
WEINREB + HIBBERT:

'The London Encyclopaedia', p. 978

COE + READING:

'Lubetkin & Tecton', p. 111 + 126

Arch. Journal 1976 - vol 163^{III}, p. 1172

GORILLA HOUSE

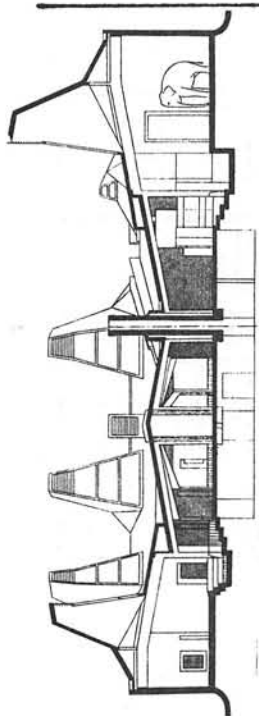
arch.: Tecton, 1932
 Lubetkins eerste Engelse gebouw was voor apen, niet voor mensen. In 1932 kreeg Tecton de opdracht van Sir Huxley, directeur, voor de behuizing van twee congolese gorilla's. Het was het eerste van een serie van Tectons gebouwen voor de Zoo: in het gezicht van de wijdverspreide, publieke oppositie tegen, en scepticisme over moderne architectuur, waren het de dieren van de Londense en Whipshade Zoo, die er baat bij vonden. Het programma voor dit gebouw vroeg om de strengste klimatologische controle. Na intensieve quasi-wetenschappelijke research - Tectons typische methode - werd besloten tot een cylinder, in twee helften gedeeld: de ene helft voorzien van een open stalen traliewerk, de andere van dikke betonwanden. Binnen de cylinder was een half-cirkelvormig schild dat kon draaien om de dieren tegen de Engelse winter te beschermen.

PENGUIN POOL

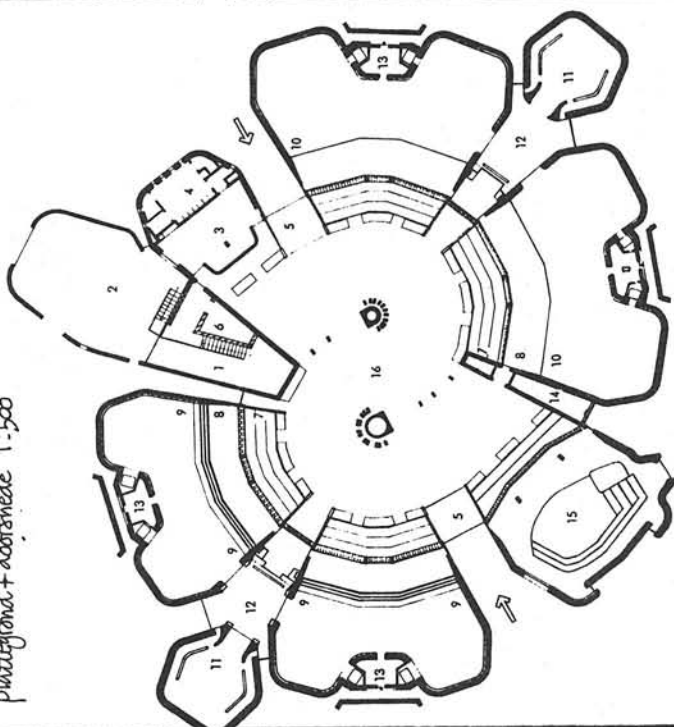
arch.: Lubetkin & Tecton, 1934
 Dit bassin combineert de principes van moderne architectuur, de resultaten van gedragsonderzoek, structurele virtuositeit en humor. Het was een gevolg van Lubetkins samenwerking met Ove Arup, de Deense raadgevend ingenieur, Felix Samuely, in dienst bij de aannemer J.L. Kier, en juist uit Berlijn aangekomen. De uitbundigheid van de smalle spiraalvormige hellingbanen, ovale plattegrond en schermvormige wanden was zowel geïnspireerd door het Kubisme en Lubetkins Beaux Arts opleiding. Het gedragsonderzoek komt tot uiting in de lange gekromde hellingbanen, die de pinguïns aanmoedigen tot een wandelingetje in een geduldige rij, waarbij ze hun gelijkenis tot Engelse City gentlemen aantonen. De vloeroppervlakken variëren van leisteen tot rubber tot beton, om de poten van de beesten te prikkelen, ter vermijding (hopelijk) van verveling.

ELEPHANTS & RHINOS

arch.: Casson & Conder, 1965
 Het paviljoen is zowel theater als expositie. Het beoogt twee doelen: voorzien in een gezond, comfortabel en gemakkelijk te onderhouden omgeving voor olifanten en rhinocerosen, en de dieren met veel effect te vertonen aan het publiek, zowel in- als uitwendig. Het ontwerp ontwikkelt zich als een rationeel en visueel treffende groepering van het onderkomen: twee paar 'schiereilanden' en een ziekenboeg, rondom een halletje als intermediair. De ronde vormen van het gebouw beogen een gemakkelijk onderhoud; door ze op een podium te plaatsen was het mogelijk eronder service-ruimten te bouwen, evenals het visuele aspect van het complex te vergroten. De met koper beklede lichtkokers boven de diervoorbliven voorzien in daglicht, de ruwe betonnen oppervlakken en bakstenen plinten behoorden de muren voor bekladde. Het interieur is meesterlijk ontworpen. Het publieke verkeersgebied is donker en overdekt. De dieren-verblijven zijn achter kleine grachten geplaatst, ze worden van bovenaf verlicht, waardoor de dieren goed uitkomen.

plattgrond + doorsnede 1:500

Arch. Review 1965 - vol. 138 - p. 13

1+2	Verzorging
3+4	personeel
5	publieke ingang
6	Zittrappen
7	grachten
8	heushoorns
9	olifanten
10	ziekenboeg
11	halletje
12	drinkbakken
13	olifanten vijver
14	publieks hal
15	
16	

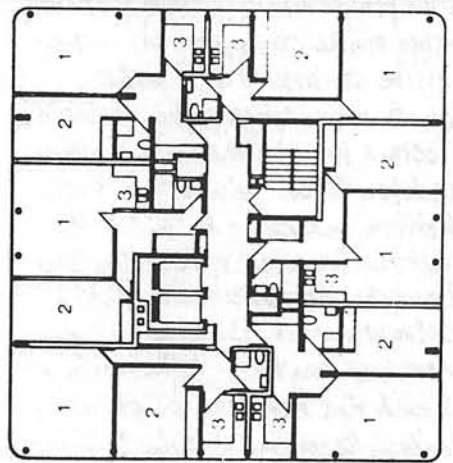
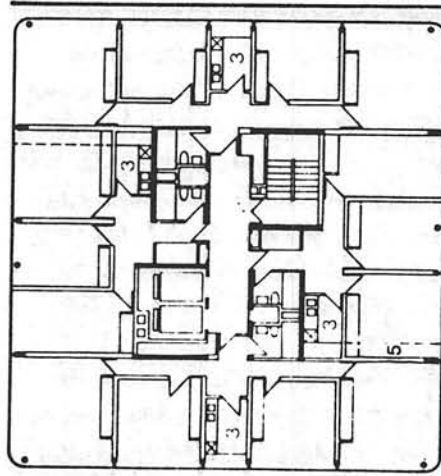
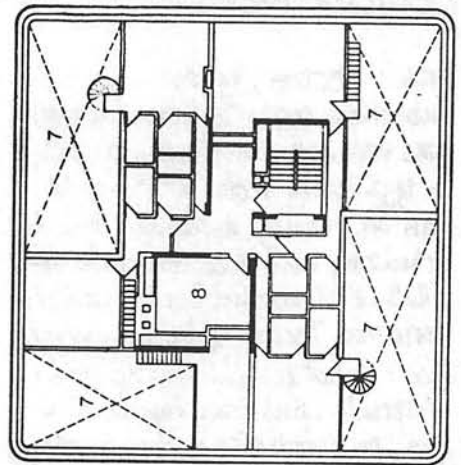
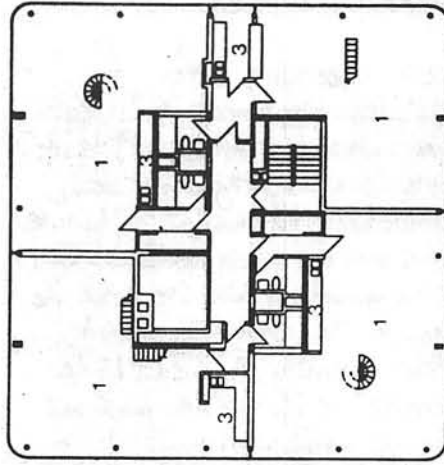
K86 - MERCURY FLATS

125, Park Road 1970
 arch.: Farrell & Grimshaw.

Het belang van deze slanke toren ligt in het simpele idee rondom een enkele geventileerde centrale kern te bouwen, met een interne brandtrap. De voordelige resultaten zijn ten eerste dat de gehele omtrek beschikbaar is voor woonvertrekken - in tegenstelling tot galerij en met trappenhuisen - en ten tweede dat de plattegronden werkbare flexibiliteit mogelijk maken.

In aanzicht is de toren tijdgebonden. De metalen golfplaten in de gevels en de hellende glazen daken van de penthouses zijn in de 'high tech' mode van midden jaren '60; en met het verstrijken der jaren is de geringe waarde van deze architectonische ideeën aangetoond: metalen gevels zijn karakteristiek voor een fabriek en niet voor woningbouw.

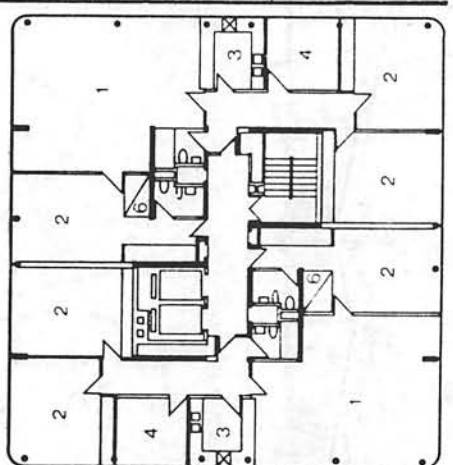
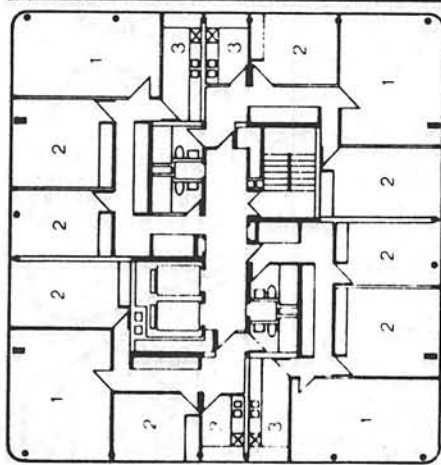
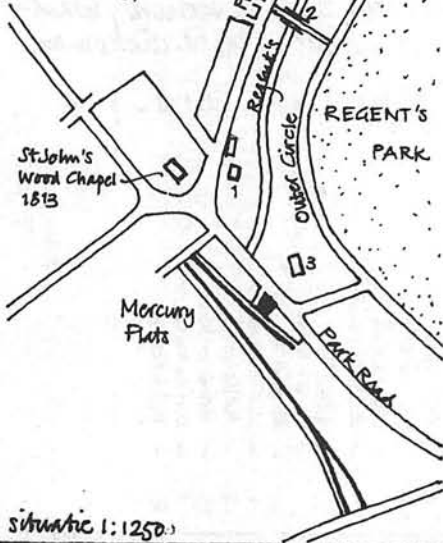
Arch. Design 1970 - nr. 10 - p. 483

1. Nuffield Lodge 1824

2. Macclesfield Bridge 1815

3. Moskee 1978

situatie 1:1250

K88 - ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS

arch.: Denys Lasdun, 1960-'64

De plaatsing, temidden van de bogen, pedimenten en kolonnades van Nash's gepleisterde 'terraces', versterkt door de gazons en bomen van het Park, vroeg om een architectuur van goede verhoudingen en stijl.

Het Instituut eiste een gedistinctieerde en toch efficiënte omgeving van zijn activiteiten en behuizing van zijn historische collecties. Aan beide eisen is ruimschoots voldaan: de opdrachtgevers, aanvankelijk behoedzaam, zijn nu zeer tevreden.

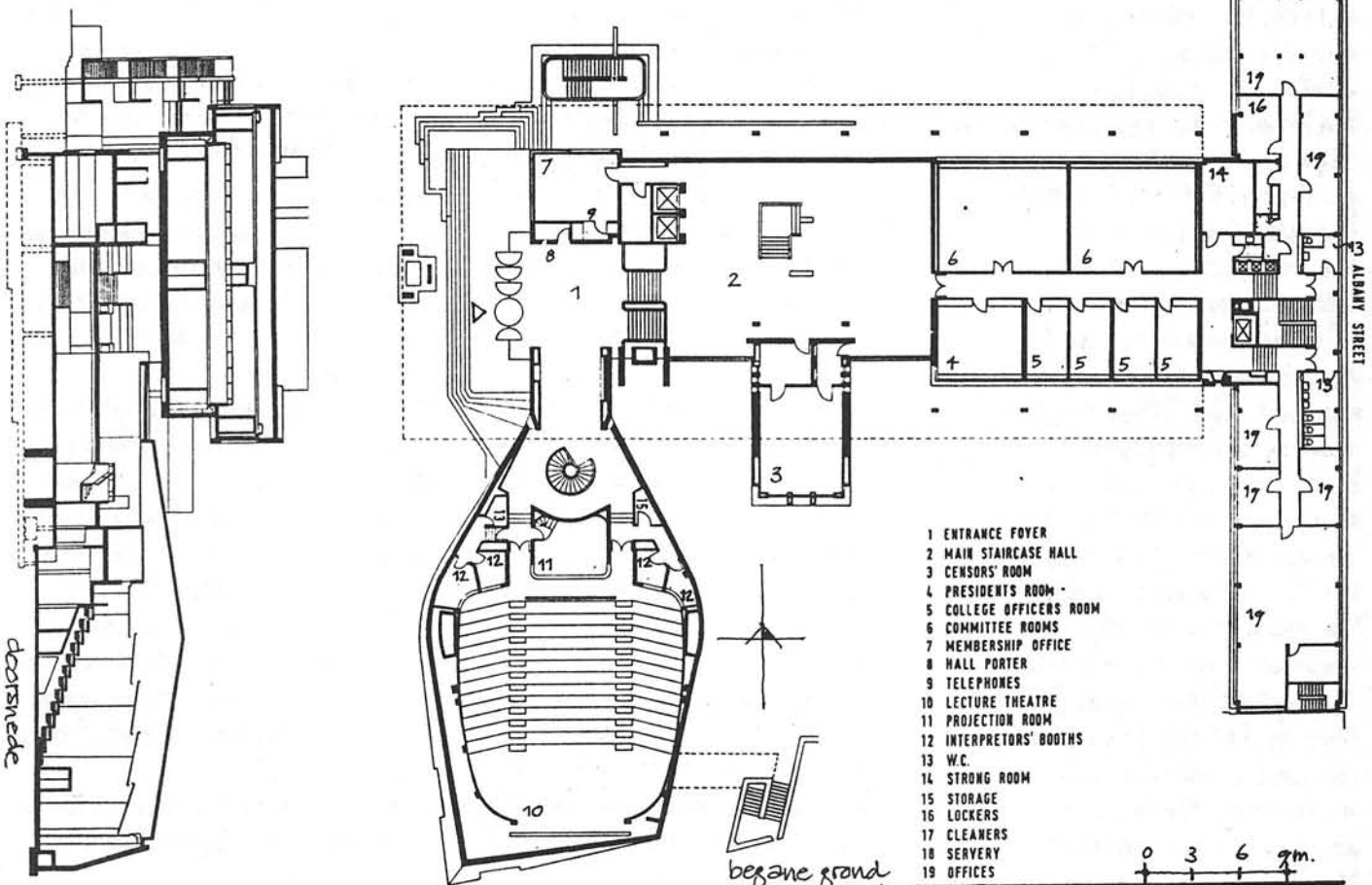
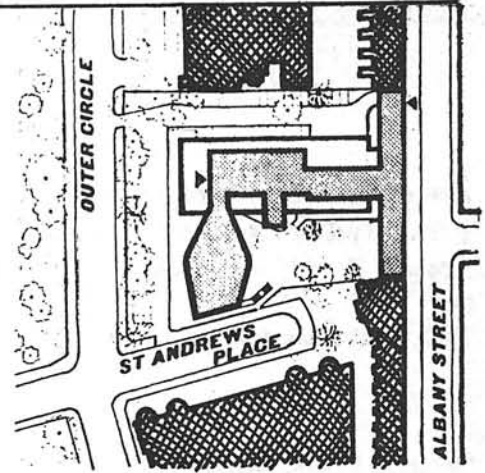
De plattegrond is in grote lijnen een T-vorm, met enkele uitstekende delen. De bovenbalk van de T be-

vat kantoren, langs Albany St. gelegen; in de poort zijn de hoofdingang, de functionele en ceremoniële delen t.b.v. de leden, plus de bibliotheek ondergebracht.

Direkt rechts van de ingang is de lage aula geplaatst, met gebogen wanden in donkere baksteen, in tegenstelling tot de lichte beton en mozaïek van de rest van het gebouw.

De hal met hoofdtrap schijnt een van de fraaiste moderne interieurs in GB te zijn; daarom ligt de Censor's Room ('Regentkamer') waarin de 17^e eeuwse wandpanelen van het vroegere Instituutgebouw zijn aangebracht.

Arch. Review 1965 - vd. 137 - p. 268

K87 - REGENT'S PARK

Een groot deel van de ontstaans-geschiedenis is reeds beschreven bij Regents Street (in Londen deel 1, D77).
Tsch hieronder een aanvulling.

Oorspronkelijk was het terrein deel van de uitgestrekte Forest of Middlesex, in 1066 de noordelijke helft van het Manor of Tyburn, in eigendom van de Abdij van Barking.

Na de 'Opheffing' van de abdijen, eigende Henry VIII zich het land toe. In 1539 werd het landgoed aan een onderzoek onderworpen, ca. 225 ha werden als jachtpark afgescheiden, waarvan de vorm ruwweg een cirkel was zonder enige natuurlijke begrenzing. Een gracht en nardens wal, waar op later een schutting, werden aangelegd om de herten binnen en de stroopers buiten te houden.

Na de executie van Charles I in 1649 werd het Park met de overige Crown Estates verkocht; bij een telling bleken er ca. 16300 bomen op te staan - eiken, essen, iepen, esdoorn en meidoorn - die alle sneuvelden, vele voor de Navy, de rest ten profijte van de koper; het land werd omgeploegd en verpacht in kleine percelen.

Bij de Restauratie (van het Koningschap) werd het weer kroondomein. Voor de 1/2 eeuw daarna, liepen de boerderijen Londens behoeften te dekken van hooi en zuivelproducten. Omstreeks 1790 voorzag John Fordyce, hoofdopzichter van de Kroondomeinen, dat deze 225 ha open land een uitzonderlijke gelegenheid was om de inkomsten te verhogen en het aanzien van de hoofdstad te vergroten.

In 1811 werd een prijsvraag uitgeschreven voor een nieuwe woonwijk, met Westminster verbonden d.m.v. een nieuwe straat (doorbraak: zie Regents Street).

De meest originele en meest profijtelijke inzending was van John Nash die in zeer intieme verhouding stond tot de Prins-Regent. In plaats van het dambordpatroon van Portland Estate (ten zuiden van de New Road) uit te breiden, trok hij voordeel uit de merkwaardige vorm van het Park en toonde een nitieg gebaseerd op twee concentrische cirkels, begrensd door rijenhuisen, elk lijkend op een enkelvoudig monumentaal paleis, en bestrooid met 56 villa's, elk op een eigen stuk grond, verschoolen achter bomen alsof geplaatst in een doorlopend parklandschap.

De gevels voorzag hij van wit pleisterwerk zodat het Park erint zou zien als een geweldige bruidstaart; charme en variëteit werden het landschap meegegeven in de vorm van een wonderlijk gevormd kunstmatig meer, en de loop van het Regents Canal aan de noordelijke grens. Het oostelijke deel vormde Nash om in een marktgebied voor de voedselvoorziening en andere diensten t.b.v. de wijkbewoners.

Ofschoon de componenten van het ontwerp - villa's, rijenhuisen, crescents en cilindrs - de beschikbare middelen waren van iedere 18^e eeuwse stedenbouwkundige en architect, was de wijze waarop Nash ze hanteerde voor zijn schepping van een 'rus in urbe', zijn vertaling van stadshuisen in een idyllisch landschap, iets geheel nieuws, iets totaal ongewoon als de rest van Londen. De gevolgen zijn van invloed geweest tot in de stedenbouw van onze tijd.

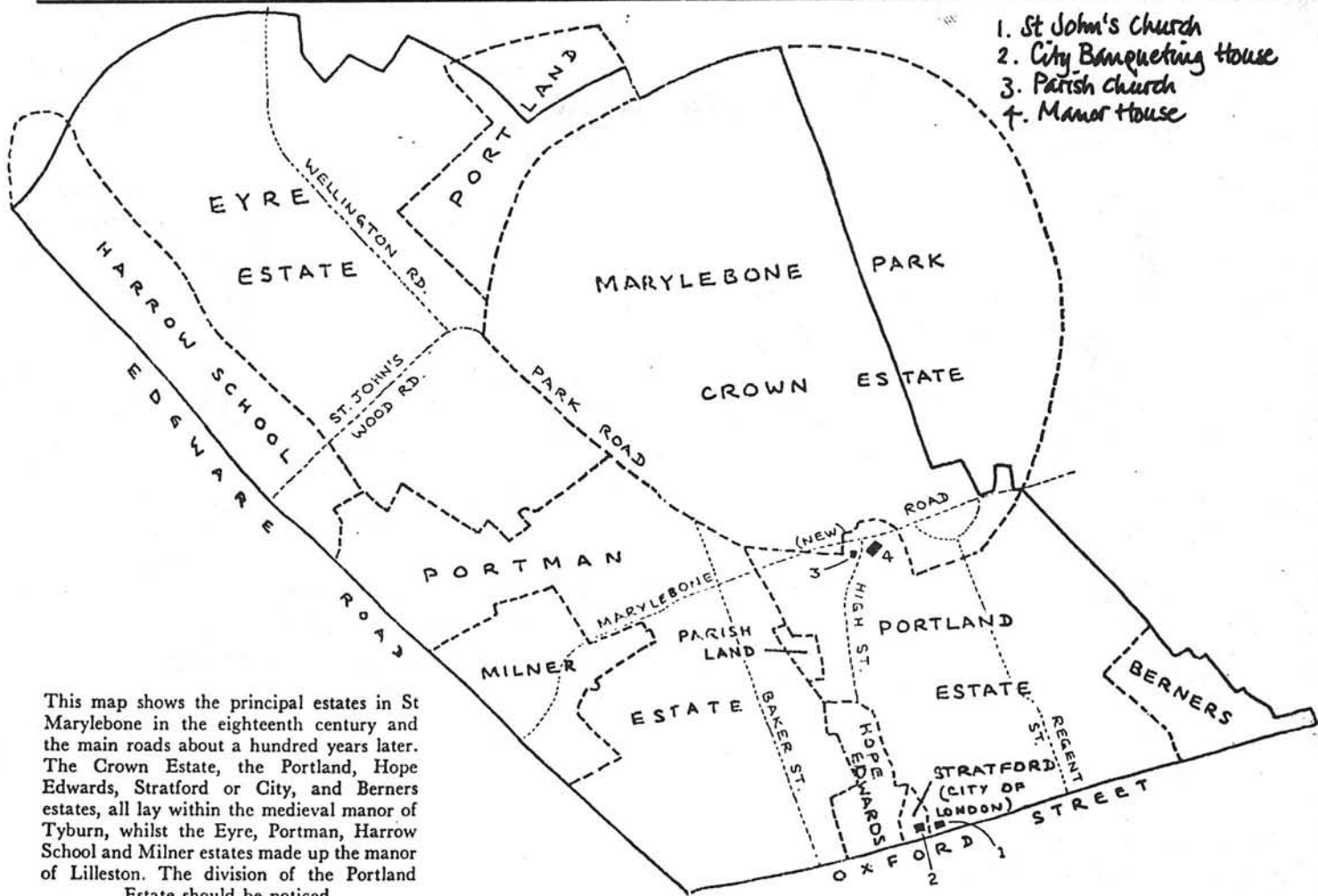
Het Park werd ontworpen tijdens de napoleontische oorlogen, en pas na de vrede en na vele financiële en praktische problemen, begon de bouw van de nieuwe wijk. Gedurende de lange zeven jaren verdedigde de Regent zijn architect tegen alle critici: dat het Park naar hem werd genoemd is slechts korrekt.

Park Crescent, in 1812 begonnen door de spekulatieve bouwver, Charles Mayor, die failliet ging, kwam pas in 1820 gereed, het zelfde jaar waarin met de eerste rijenhuisen, Cornwalk Terrace, werd begonnen; de eerste villa, The Holme, werd pas in 1817-'18 gebouwd, en het Park in zijn geheel kwam pas in 1828 gereed. Van de 56 geplande villa's zijn er slechts acht gebouwd, gelukkig misschien. Munster en Carrick Terraces, ontworpen langs de noordelijke grens, zijn ook vervallen, en hun plaats is ingenomen door de Zoo. De dubbele cirkelvormige rijenhuisen, die de Inner Circle zouden moeten oprukken, zijn eveneens verdwenen, en vervangen door de tuinen van de Royal Botanic Gardens, in 1839.

De duitse bombardementen in W.W. II hebben aanzienlijke schade toegebracht: Holford House en het westelijke deel van Park Crescent zijn verwoest; evenals het oostelijke marktgebied.

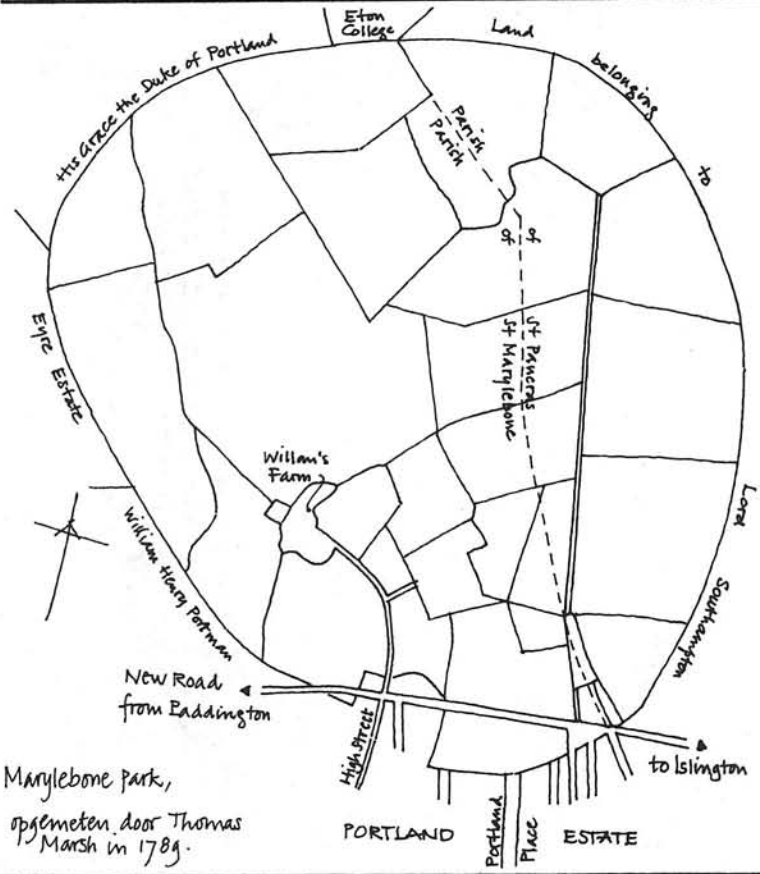
Komplete restauratie en totale herbouw werden door vele partijen noodzakelijk geacht. In 1946 raadde de Gorell Commission aan de schade te herstellen, omdat 'the Nash Terraces are of national interest and importance they should be preserved as far as that is practicable and without strict regard to the economics of prudent estate management'.

De langzame restauratie en renovatie kwam in de jaren '70 triomfantelijk gereed.

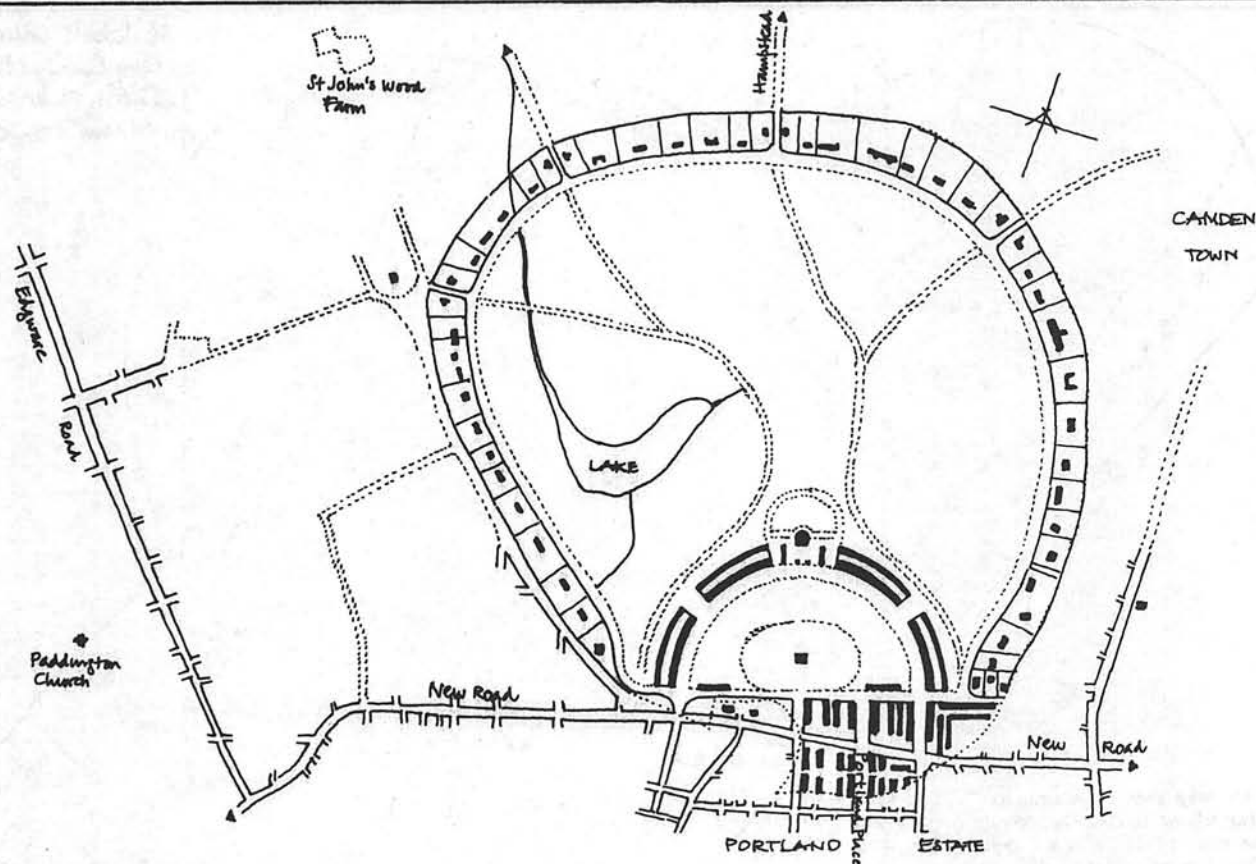
1. St John's Church
2. City Banqueting house
3. Parish church
4. Manor house

This map shows the principal estates in St Marylebone in the eighteenth century and the main roads about a hundred years later. The Crown Estate, the Portland, Hope Edwards, Stratford or City, and Berners estates, all lay within the medieval manor of Tyburn, whilst the Eyre, Portman, Harrow School and Milner estates made up the manor of Lilleston. The division of the Portland Estate should be noticed

Literatuur:
 SAUNDERS, Arn: 'Regent's Park' [Eng T2 Lon. 48]
 WEINREB+ HIBBERT: 'The London Encyclopaedia', p. 644
 BACON, Edmund: 'Design of cities', p. 201
 WALFORD, Edward: 'Old & New London, vol. V, p. 262 [Eng T2. Lon 5]

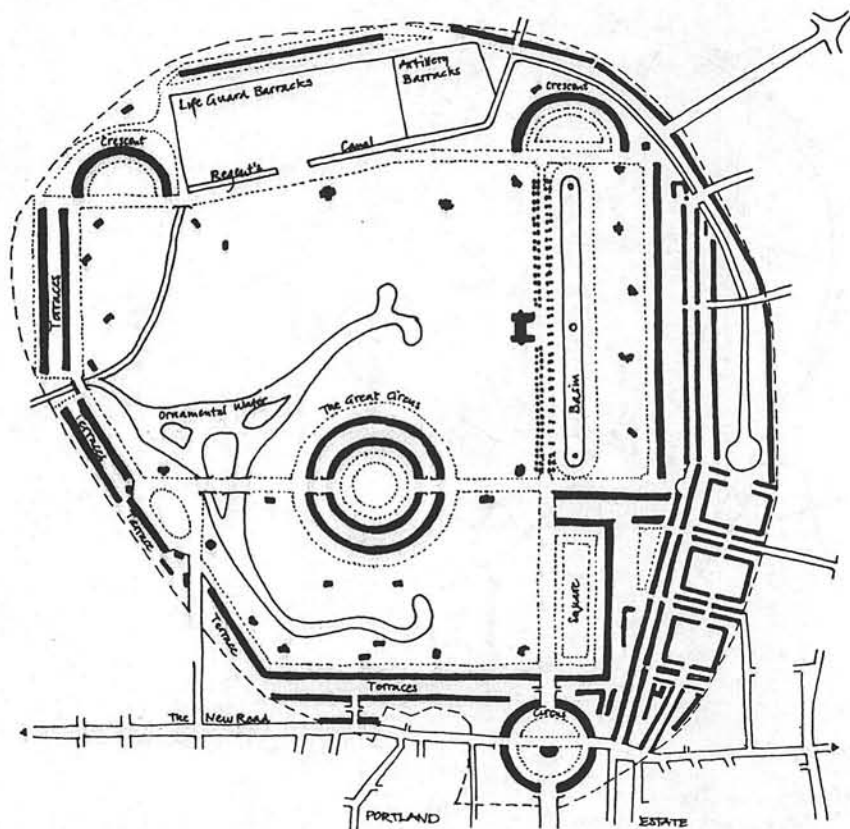
Regent's Canal:
 'The London Encyclopaedia', p. 643
 SPENCER: 'Regent's Canal' [Eng T2 Lon 83]

John White's ontwerp voor de uitleg van Marylebone Park, 1809.
 Nash leende, zonder dankbetuiging, White's ideeën voor een gebogen vijver en fraaie 'crescent'.

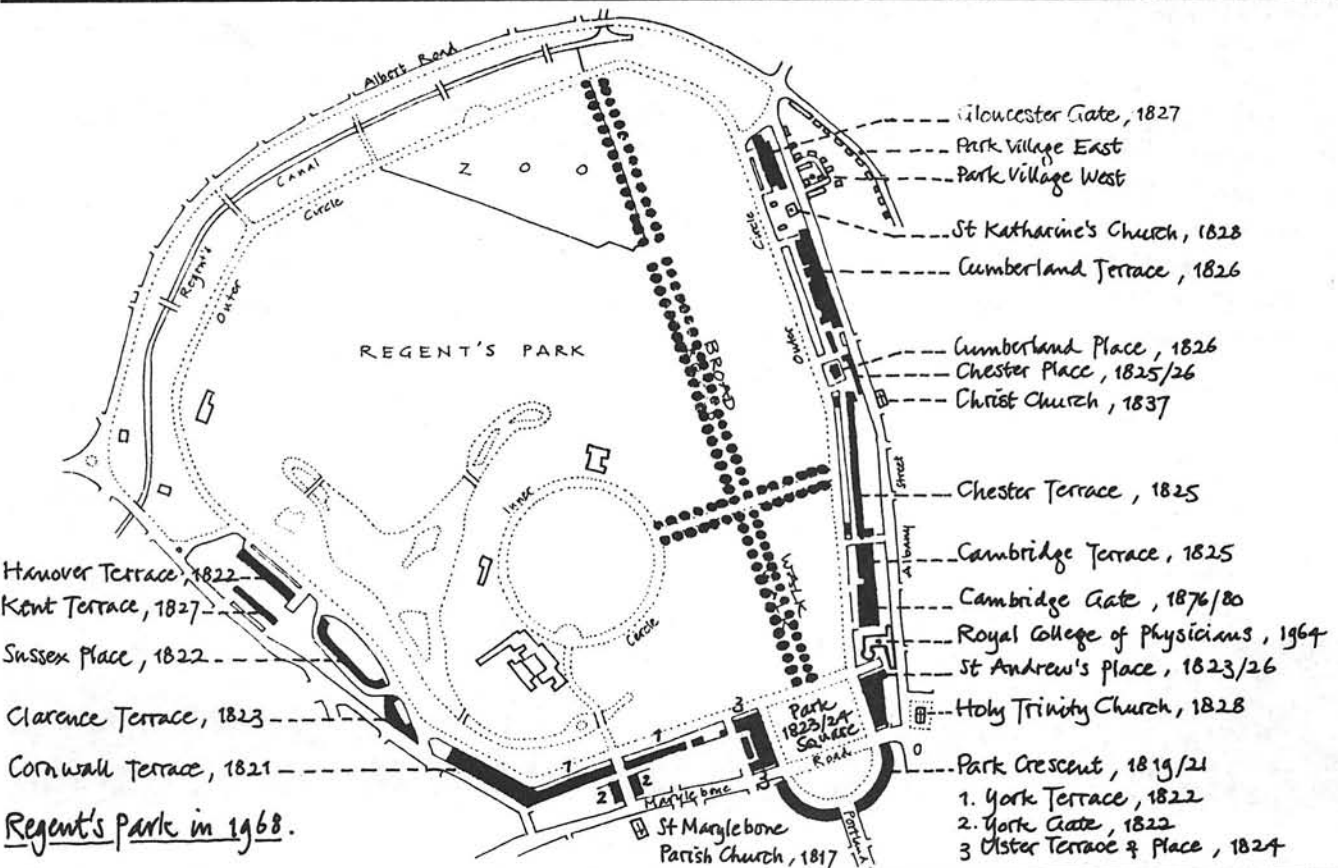
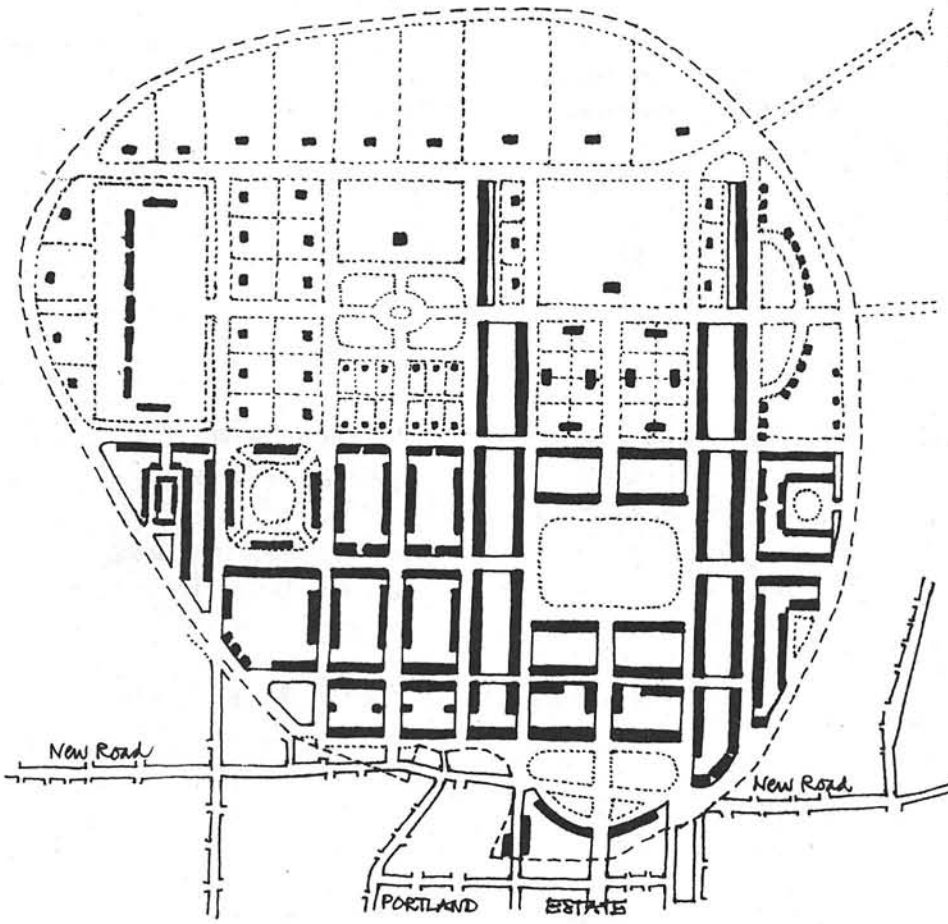
Nash's oorspronkelijke ontwerp voor het Park, 1811.

Let op de dubbele ring van 'terraces' in de Inner Circle; de barakken en de crescents langs de noordgrens; de 'Circus' in de New Road; het waterbassin met een klein koninklijk paleis ernaast; het kanaal dat het Park doorsnijdt; de hoeveelheid verspreid liggende villa's

Ontwerp voor het Park van Thomas Leverton & Thomas Chawner, 1811.

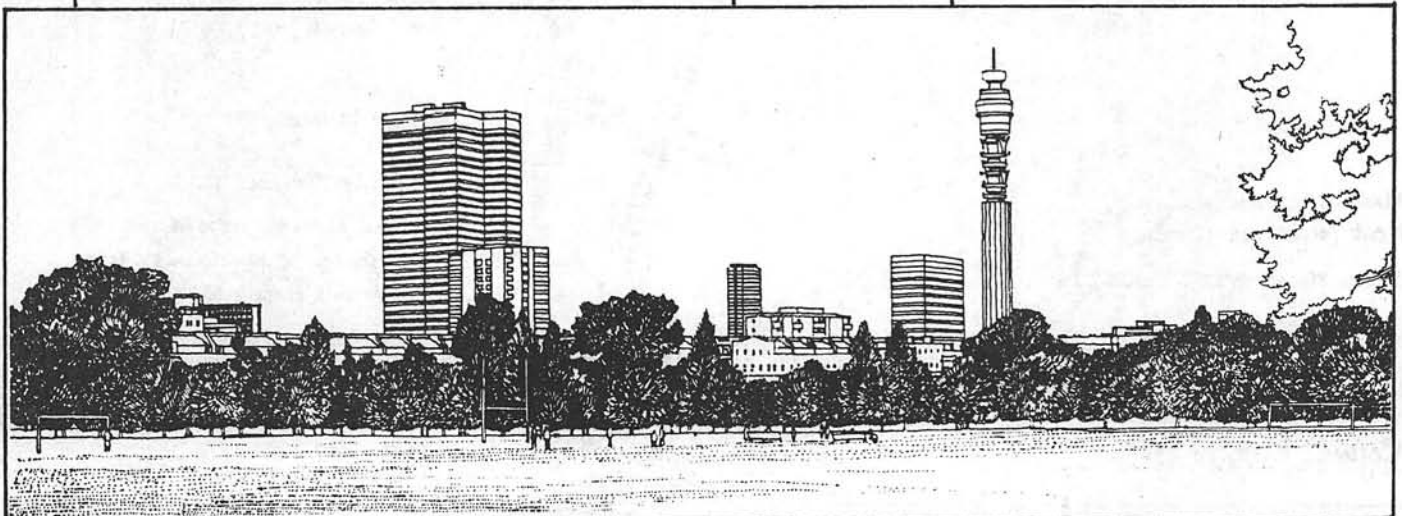
Dit orthogonale ontwerp borduurt simpelweg voort op het patroon van de Portland Estate.

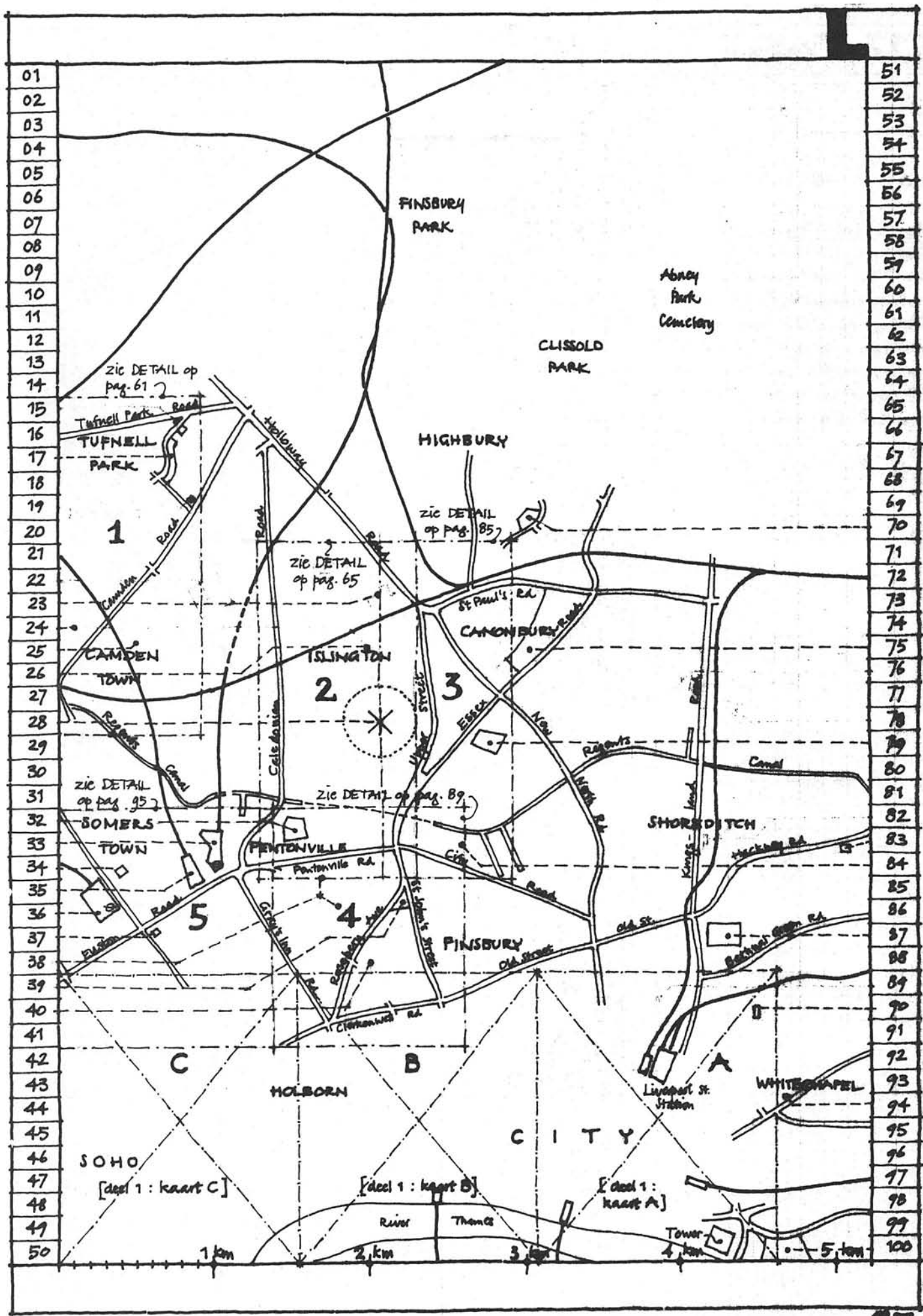

Regent's Park in 1968.

INDEX KAART L

nr.	onderwerp		pagina(s)	architect(en)
17	Carleton Rd. (housing)	1968-'72	58-59	Michael Gold
24	House: 44, Rochester Place Detailkaart 1	1982	60-61 61	David Wild
25	House: 20, Murray Mews " : 22, " " " : 43, " "	1965 1972-74 ca 1977	62 63 64	Richard Gibson Tom Kay Rock Townsend
26	Legion Close (housing)	ca 1973	65	...?
28	Barnsbury " - detailkaart 2	ca 1820-'30	65 66 67	Thomas Cubitt
32	Priory Green Estate (housing)	1938-'52	68-69	Lubetkin + Tecton
33	King's Cross Station	1852	70-71	Joseph + Lewis Cubitt
34	Polygon Rd (housing)	1972-75	72-73	Peter Tabori
35	St Pancras Station	1866-'76	74-75-76-77	Barlow + Ordish + Scott
36	(old) Euston Station (new) " "	1838-49 1966-'80	78-79	Philip Hardwick sr+jr. Moorcroft + Seifert.
37	St Pancras Church	1819-22	80-81	H+W Inwood
38	Bevin Court (housing) Canonbury - detailkaart 3	1953-'57	82-83-84 85	Lubetkin, Skinner, Bailey
39	Spa Green Estate (housing)	1938-'46	86-87	Lubetkin + Tecton
40	Finsbury Health Centre Finsbury - detailkaart 4	1935-'38	88 89	" + "
70	Highbury New Park (housing)	ca 1978	90-91	Darbourne + Darke
75	Marquess Road (housing) Detailkaart 5	1968-'76	92-93-94 95	" + "
79	Popham Street (housing)	ca 1973	96-97	Andrews, Sherlock, Ptns.
83	Keeling House / Clarendale St. housing	1958-'60	98-99	Lasdun + Drake
84	Nelson Place (housing)	ca 1973	99	...?
87	Boundary Street redevelopment	1897-1900	100-101	LCC Architect's Dept.
90	Truman's Brewery	ca 1977	102-103	Arup ass.
94	Whitechapel Art Gallery extension	1895-1901 1984-?	104-105	C.H. Townsend Colquhoun + Miller
100	(old) St Katharine's Docks redevelopment	1826-28 ca 1970-'75	106	Telford + Hardwick ...?

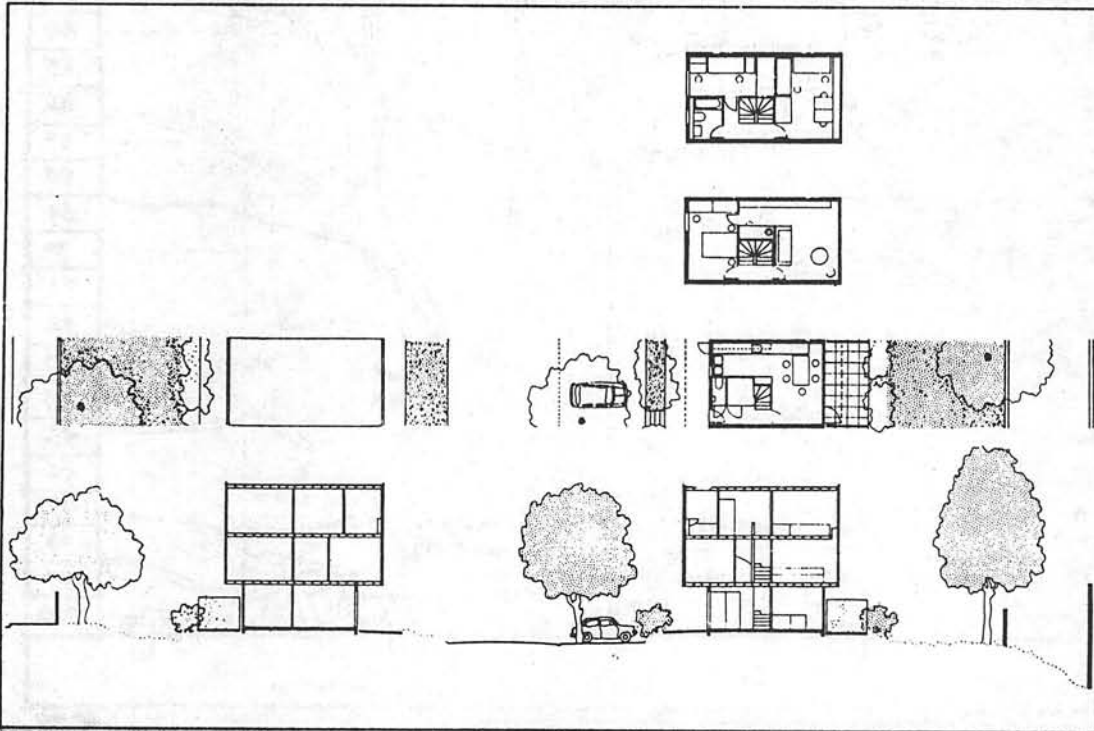
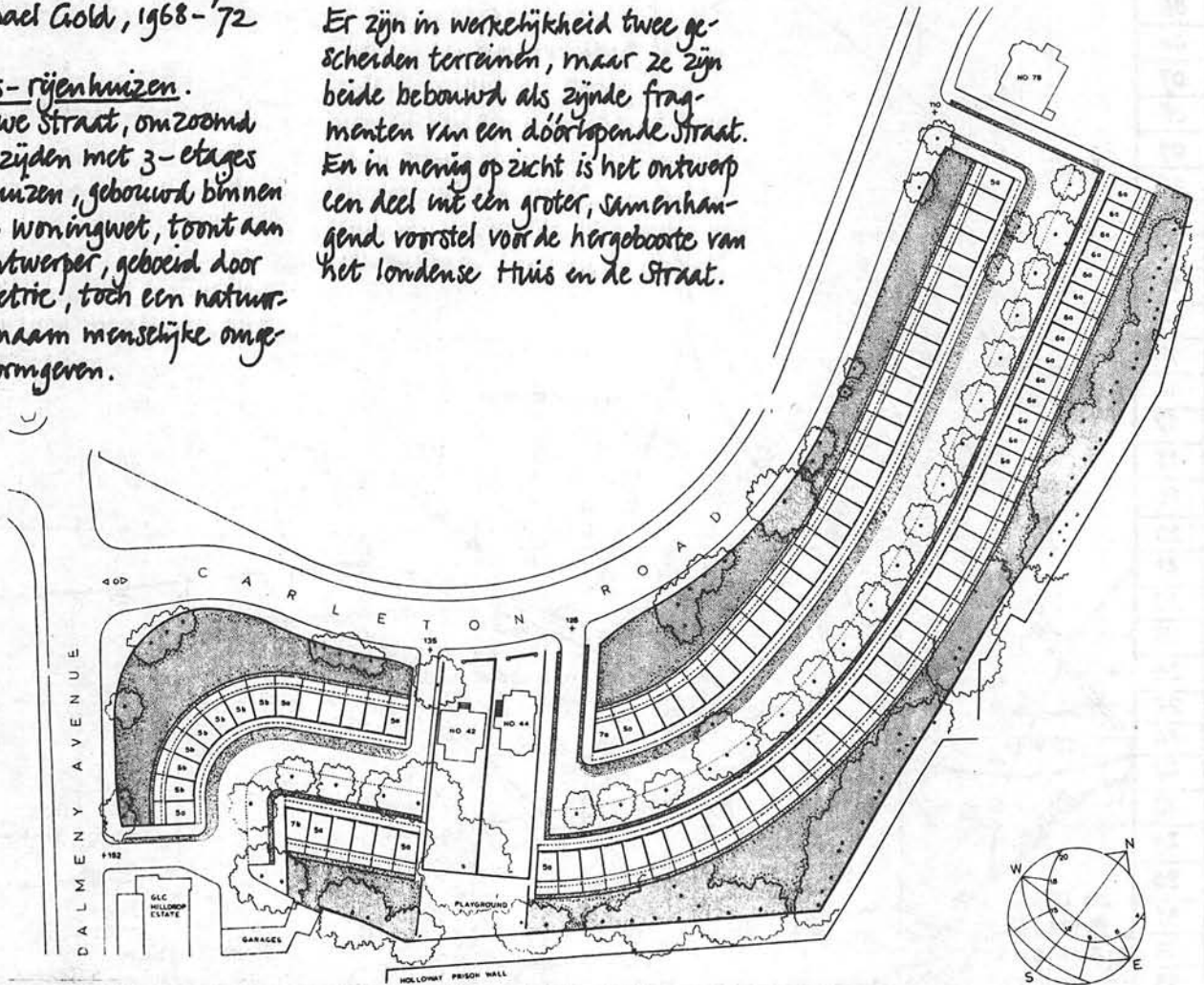
L17- CARLETON ROAD

arch: Michael Gold, 1968-'72

96 gezins-rijenhuisen.

Deze nieuwe straat, omzoomd aan beide zijden met 3-etages hoge rijenhuisen, gebouwd binnen de Engelse woningwet, toont aan dat een ontwerper, gebouwd door pure geometrie, toch een natuurlijk aangenaam menselijke omgeving kan vormgeven.

Er zijn in werkelijkheid twee gescheiden terreinen, maar ze zijn beide bebouwd als zijnde fragmenten van een doorlopende straat. En in menig opzicht is het ontwerp een deel uit een groter, samenhangend voorstel voor de hergeboorte van het Londense huis en de straat.

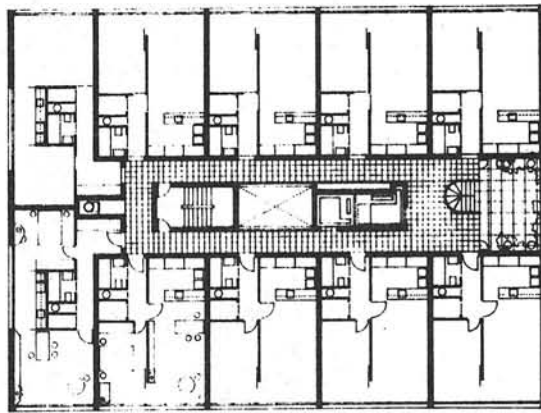
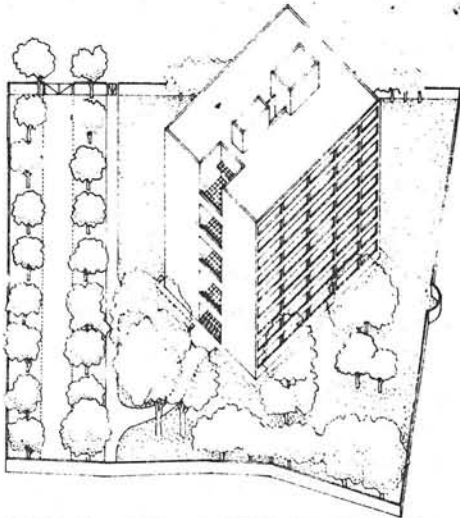
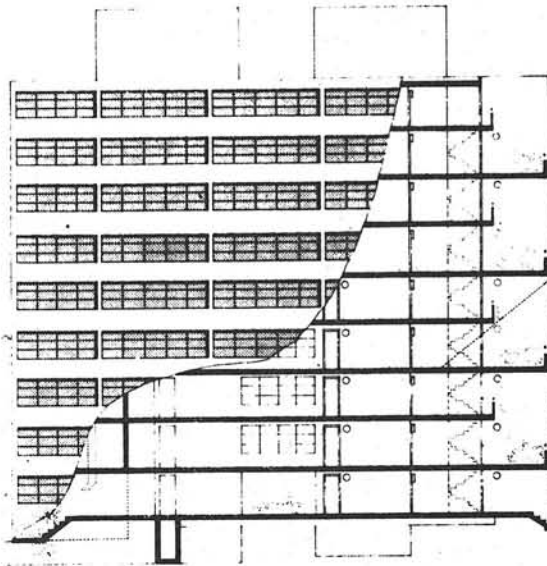
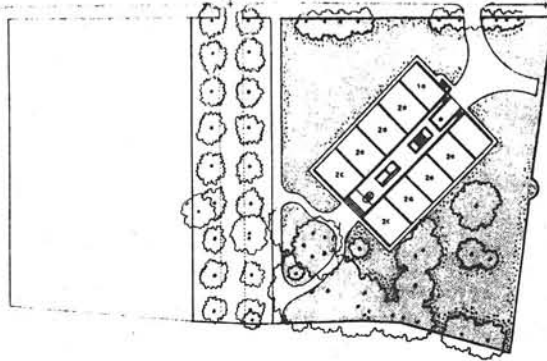
90 flats.

Dit flatgebouw is tegelijk met de gezinsrijenhuisen, voor 1+2 pers. huishoudens. Het staat binnen een ommuurde tuin, apart van de families. Een van de doelstellingen was de gebieden buiten, en tussen ingang en appartement, plezierig te maken.

Het ingangsportaal is warm, droog, van daglicht voorzien d.m.v. glazen voordouren. Er is een verticale lichtkoker die funktioneert; en er is een zuidgevel naar de zon gekeerd, met gemeenschappelijke balkons die een dubbele verdiepinghoogte hebben.

Arch. Design 1977 - nr 9/10 - p. 663+667

A R L E T O N R O A D

L24_ 44, ROCHESTER PLACE

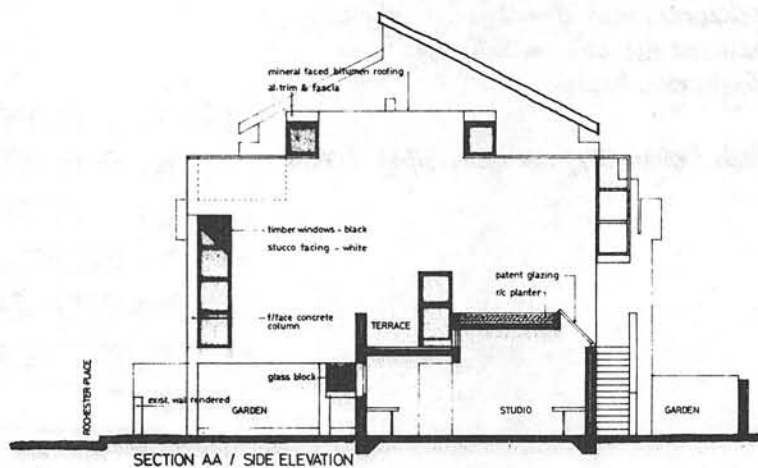
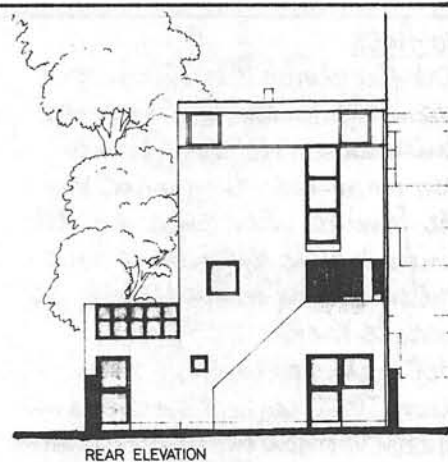
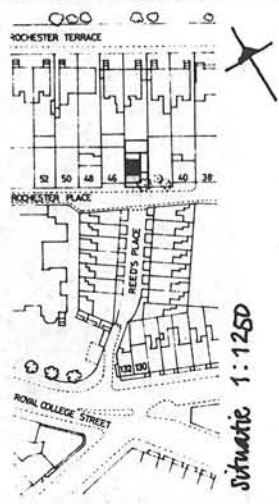
arch: David Wild, 1982

Van een grootse visie getuigend huis waarin is getracht publieke en private architectuur te combineren.

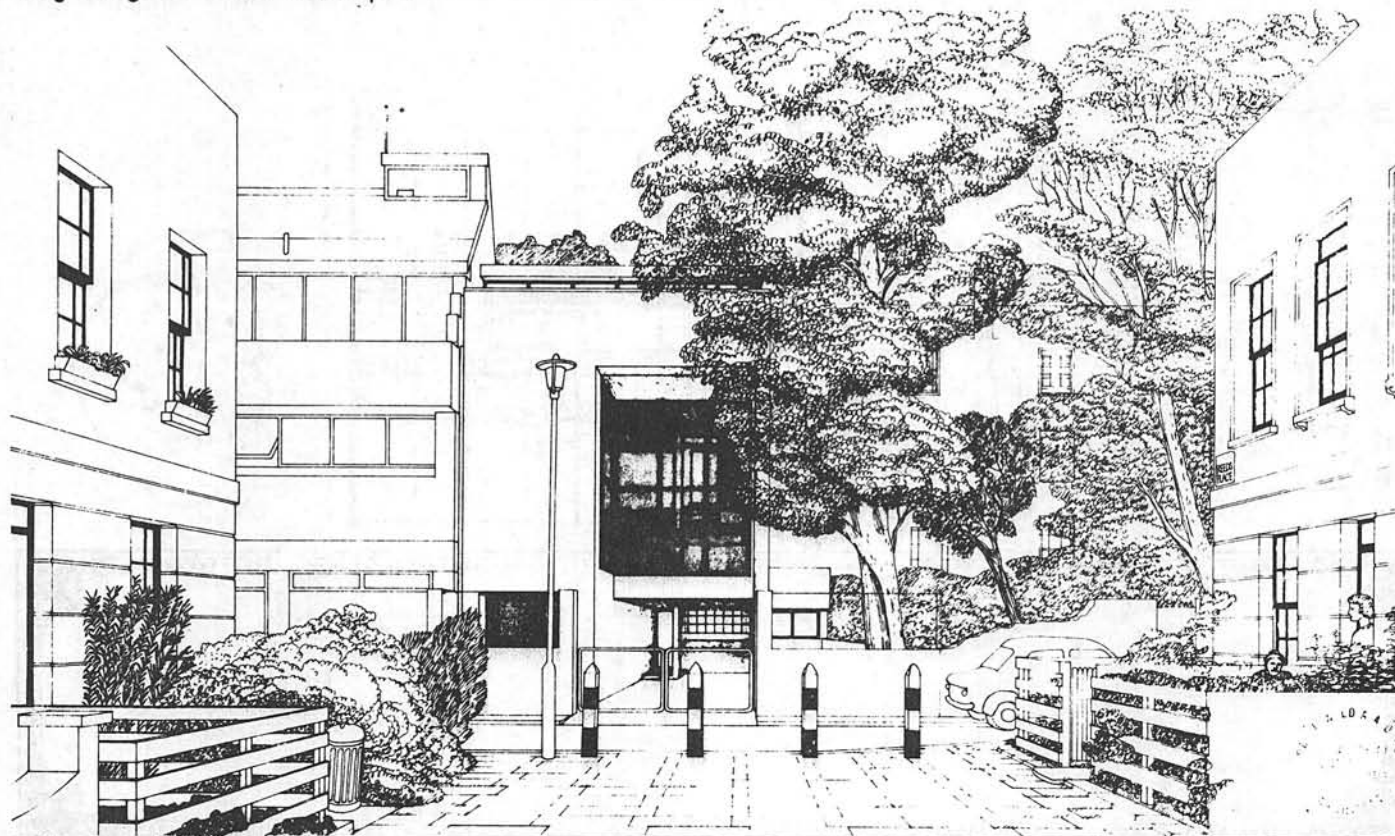
De 2 etages hoge portico en de monumentale hoekkolom (die een bestaande boom zorgvuldig spaart) scheidt een openbare schaal naar de straat toe, terwijl de panelen van glazen sterven, onbehandelde betonblokken en glaspuien, in de portico terugspringend, het interieur een huiselijke schaal vertonen.

Het is verrassend dat de architect dit huis voor zichzelf bouwde, daar dit meestal leidt tot een utilitair uiterlijk, gerechtvaardigd door economische eisen.

Arch. Design 1977 - nr 9/10 - p. 725

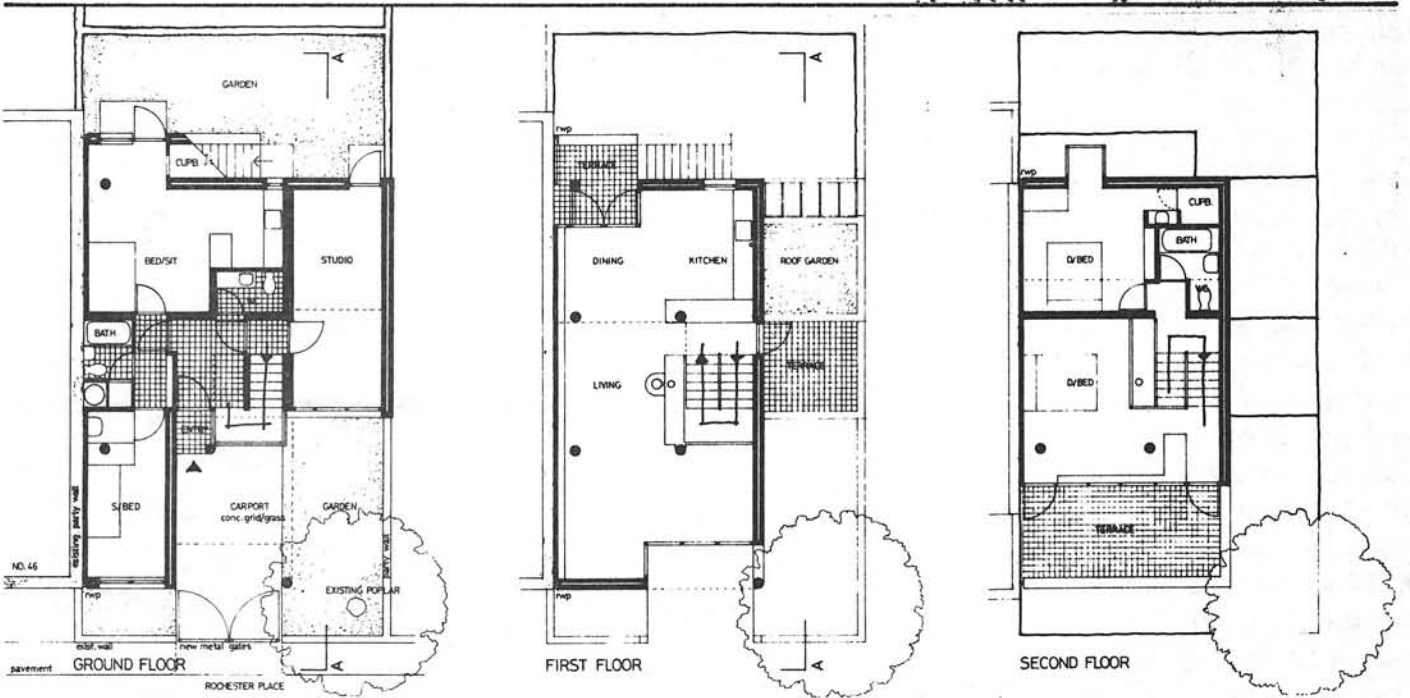
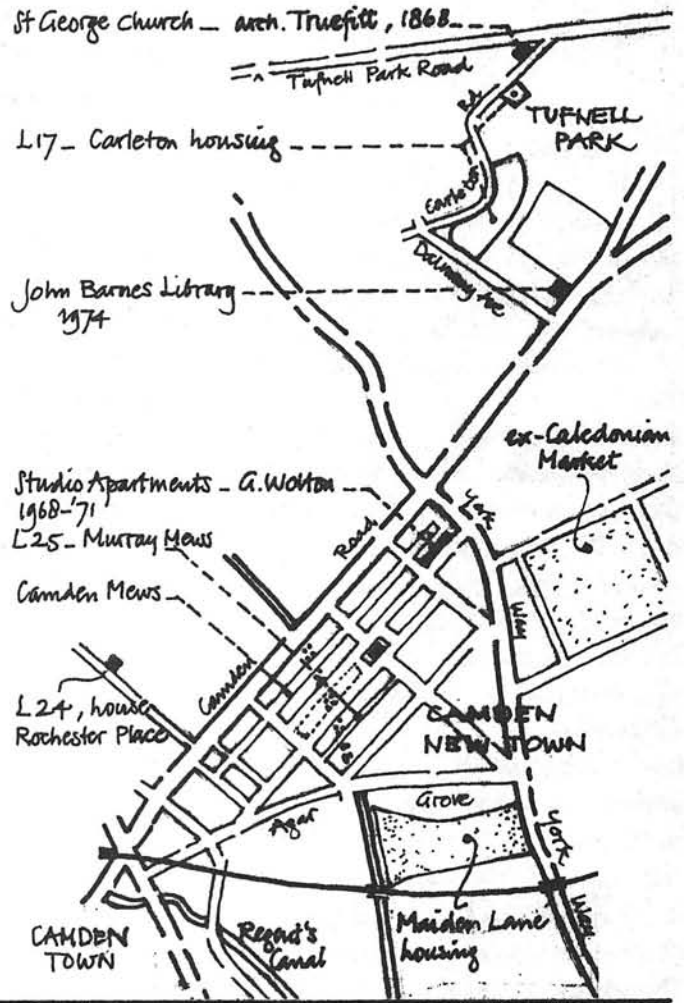

voorgevel, gezien vanuit Reda's Place

DETAILKAART 1: CAMDEN TOWN

- St George Church : Truefitt was opzichter voor het Tufnell Park Estate. De kerk is oninteressant wat betreft detaillering maar ongewoon origineel in plattegrond en groepering.
- John Barnes Library : A. Head, borough architect. Simpel gebouwtje, half ingegraven in een helling waardoor zowel onder- als bovenverdieping via eigen ingang toegankelijk voor bejaarden, invaliden en kinderwagens / Arch. Journal 1975 - p. 877
- Studio Apartments, Cliff Road. Twee gebouwen met studioflats, sedert het Edwardien tijdperk in Londen niet meer gebouwd, een type dat helaas zeldzaam is in die stad.
- House, 62 Camden Mews - arch. Edw. Cullinan. Gebouwd door en voor hemzelf. Een onderbouw voor de slaapkamers; de 'piano noble' voor de woonetage; de tuin is boven de garage aangelegd.
- Caledonian Market. Slechts de grimmige witte toren en 3 (van de 4) pubs zijn overgebleven van deze eens beroemde markt, 6 ha. groot.
- Maiden Lane housing (stage 1: 1976-'81), Agar Grove, arch. Forsyth & Benson. Een grote enclave van 225 woningen op vroeger spoorwegterrein. Een buitenste scherm van 3 etages hoge rijenhuisen beschermt de wijk tegen geluidsoverlast van de spoorlijn.

L24 - HOUSE, 44 Rochester Place - plattegronden

nr. 20

'Infill houses'

Londense 'mews' werden in de 17-19^e eeuw als achterstraatjes aangelegd voor de situering van paardestallen en koetshuis, waarboven kamers voor stal knechts, alles t.b.v. de huizen langs de hoofdstraten.

Omdat verkeer en grondprijzen sterk toenamen, kwam de betrekkelijke rust en goedkope van de mews zeer in trek voor bewoning. Murray Mews is een goed voorbeeld van deze transformatie. Echter, een mews is geen straat - hij is smaller, en ligt lager dan de omgeving.

Het is interessant deze huizen te bestuderen in het licht van de discussies in de jaren 1960 over 'low-rise high density' woningbouw, en te bekijken of zij de ontwikkeling van een nieuwe type huizenbouw oproepen.

Vele architecten hebben in deze mews infill huizen gebouwd voor eigen bewoning.

Aan de noordkant is een rijtje van drie (nrs. 15-17-19) gebouwd in 1967, ontworpen door Team Four. [Ik heb tot nu toe geen publicaties kunnen vinden].

In 1965 bouwde Richard Gibson nr. 20, in simpel metselwerk.

Daarna volgde Tom Kay in 1972 met nr. 22 als buurman.

Tot slot kwam Rock Townsend op nr. 43 met een huis; het werd gepubliceerd in 1978, maar niet vermeld wanneer gebouwd.

Alle huizen werden sterk ontworpen vanuit de doorsnede, maar ondanks de vrij complexe interieurs, tonen ze naar de voorzijde een neutraal gezicht.

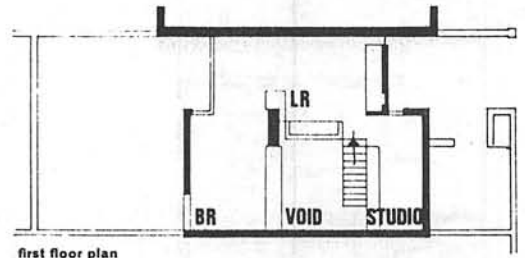
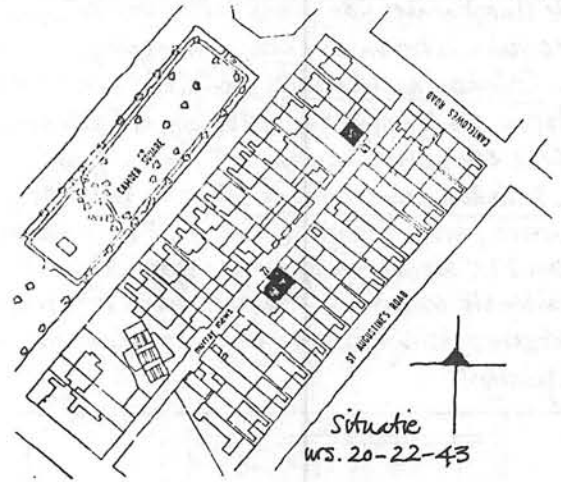
arch.: Richard Gibson, 1965
Vanwege zijn omsloten aard en het feit dat het terrein aan beide kanten openlag, is het huis erg introvert ontworpen, ofschoon het interieur zo open mogelijk is gehouden.

De enige complete afsluiting is voor de badkamer en de kinderslaapkamer.

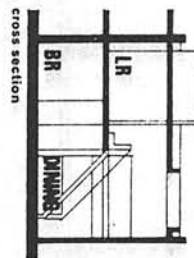
De begane grond is gereserveerd voor koken + eten en voor de kinde-

ren; de verdieping is voor de volwassenen. Beide volumina worden vertikaal verbonden d.m.v. een centrale dubbelhoge ruimte, verlicht d.m.v. een groot daklicht. Interne deuren zijn van de volle vortrekhoogte om het gevoel te geven dat de ruimten niet zijn opgedeeld. Aan de straat zijde is een carport en een ommuurde voorhof.

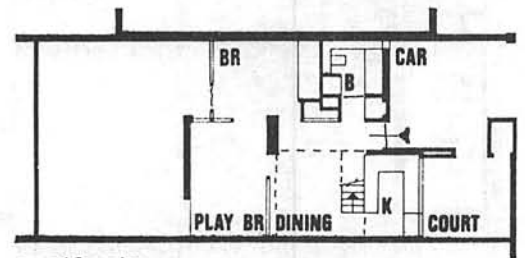
Arch. Review 1968 - vol. 144 - p. 115

first floor plan

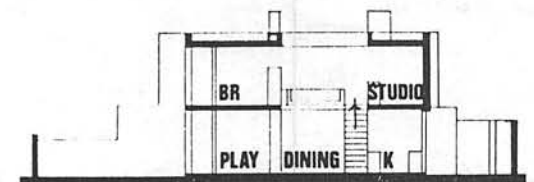

cross section

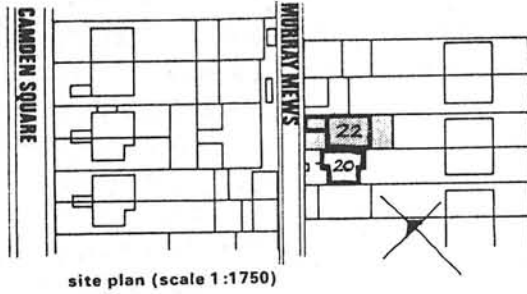
ground floor plan

Murray Mews

longitudinal section

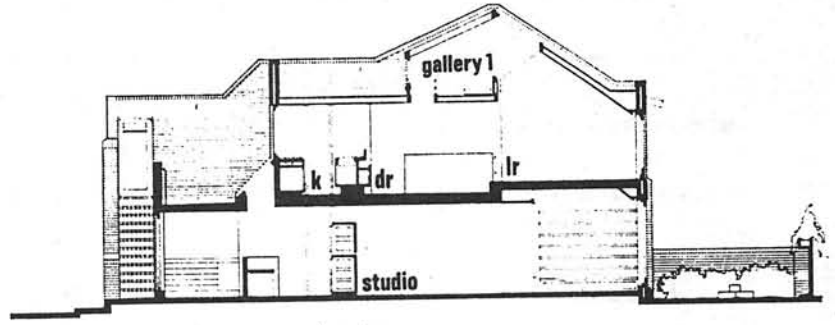
nr. 22

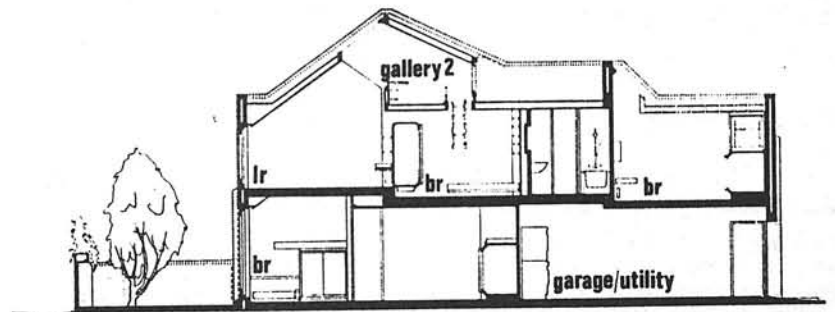
site plan (scale 1:1750)

arch: Tom Kay, 1972-74
 De begane grond bevat een studio met eigen ingang, en één slaapkamer. De 1° etage is een complete flat met 2 slaapkamers, bereikbaar via een buitentrap en eigen ingang. Onder het dak zijn nog 2 piepkleine galerijen.
 Zoals bij menige stedelijke situatie, vooral bij smalle mews, riep het terrein problemen op t.a.v. privacy en daglicht. Men zag dat het essentiële karakter van de mews er één was van muren en compacte massa's, en dat een stuk open ruimte aan de straatzijde een zeer ondoelmatig gebruik van de grond zou zijn. Het huis werd om die reden direct in de rooijlijn geplaatst.

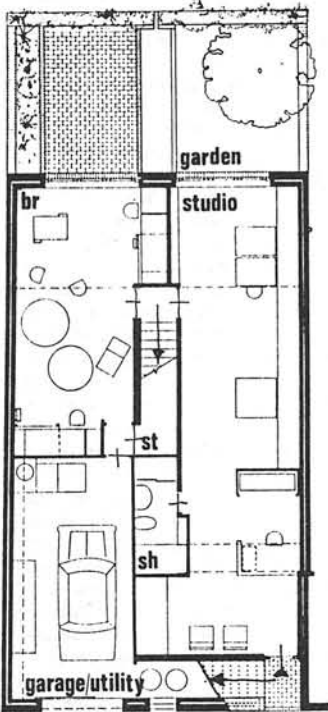
Arch. Review 1975 - vol. 158 - p. 35.
 Bauwäster 1977 - nr. 7 - p. 643.

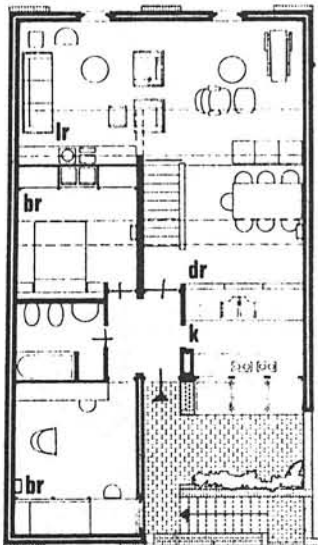
long section through entrance and garden

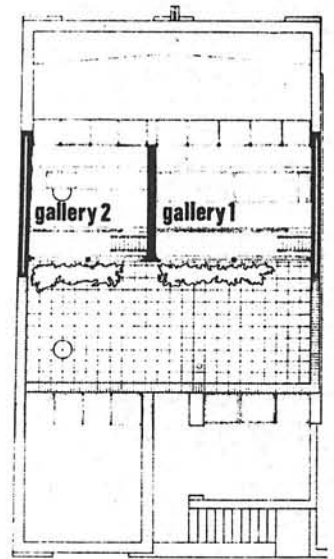
long section through gallery 2

ground floor plan

first floor plan (entrance level)

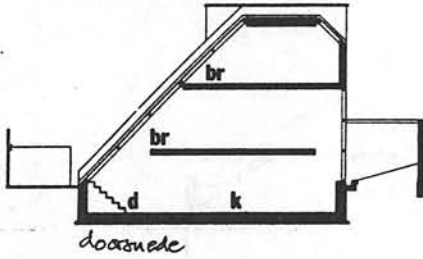

roof terrace plan

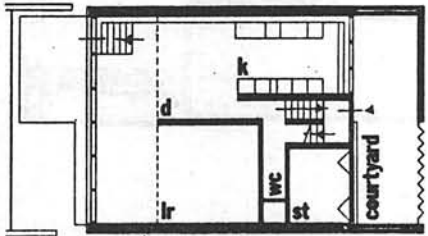
De kundigheid en tact waarvan dit ontwerp getuigt, kan slechts ten volle worden begrepen door hen die bekend zijn met de Londense bouw- en planning voorschriften. De doorsnede is volledig bepaald door beperkingen in bouwhoogte, ratio van bebouwd oppervlak, en een te sparen naburige boom. Ten einde alles uit de hem overblijvende ruimte te halen, moest de architect vaststellen dat dit ontwerp in feite was een 'two-storey house with basement' - een klas-

sifikatie die volledige beglazing van het dak toestond. Deze schuinstaande beglazing, gezien van buitenaf, reflecteert de lucht, hetgeen in-rijck verhindert. Bij donker kan iedere ruiter worden afgeschermd d.m.v. een rolgordijn. De 1° etage vloer is aan voor- en achterzijde ca. 90 cm. vrijgehouden van het glasvlak om betere verlichting van de 'basement' te verkrijgen.

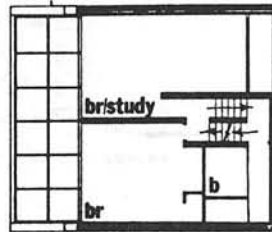
Arch. Review 1978 - vol. 163 - p. 168.

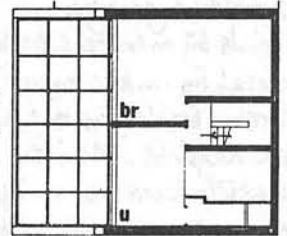
doorsnede

begane grond

1° verdieping

2° verdieping

Camden Town NW1. The Manor of Canteloves, which probably stood east of the northern end of present-day Royal College Street, was held at the time of *Domesday Book* by the Canons of ST PAUL'S and was stated to contain 'plenty of timber in the hedgerows, good pastures for cattle, a running brook, and two 20d rents'. The Manor passed through various hands, and though the house seems to have disappeared by the early 18th century, the land had by then been acquired by a John Jeffreys of Brecknock Priory. His granddaughter and heiress married in 1749 Sir Charles Pratt, later 1st Earl Camden. At that time it was a quiet country area, supporting 'fields of cows'; but in 1791 Lord Camden granted leases for the erection of 1,400 houses, and in the same year a Frenchman, Vital de St Bel, founded the Veterinary College of London (now ROYAL VETERINARY COLLEGE) and became its first principal. The College, built by a footpath which later became Royal College Street, was established with a view to reforming farriery.

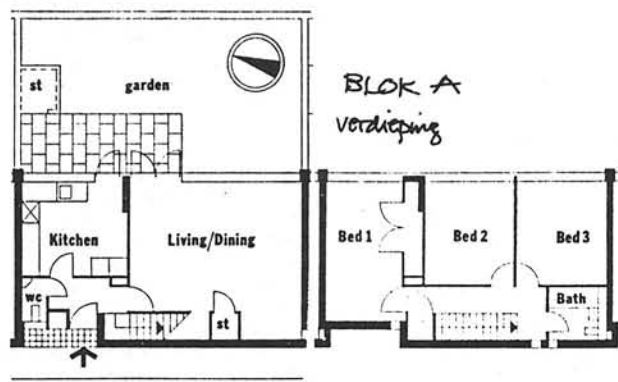
Building was not at first rapid or widespread and even in the early part of the 19th century 'the rural lanes, hedgeside roads and lovely fields made Camden Town the constant resort of those who... sought its quietude and fresh air to reinvigorate their spirits'. But the spreading tentacles of London, bringing with them urban poverty, penetrated the area, and after 1820, when a stretch of the REGENT'S CANAL was constructed eastwards through Camden Town, bringing coal wharves and merchants and some small industry, the area could no longer be called rural. Charles Dickens, who lived as a boy in No. 16 Bayham Street (now demolished), described in *Dombey and Son* the 'frowzy fields, and cow-houses, and dunghills, and dust-heaps'. During the 30 or 40 years after 1830, while house building continued, the real upheaval was caused by the coming of the railway. Huge areas were necessary for the loading and

shunting operations of first the London and Birmingham, and later the Midland, Railways. But though Nash, too, described most of the houses being built as 'mean', it was still a respectable enough district for Frances Mary Buss to write, in 1850, when planning her NORTH LONDON COLLEGIATE SCHOOL: 'Of all the various suburbs of our vast metropolis, this district... is perhaps more thickly inhabited by professional men than any other.' The Buss family - Frances's father was one of the illustrators of *Pickwick Papers* - lived at 46 Camden Street (now No. 12) where the NORTH LONDON COLLEGIATE SCHOOL opened with 35 pupils in April 1850. At that time much of the area was undeveloped: it is said that the last fatal duel was fought here in an open field near the secluded Brecknock Arms in 1843 when Lieutenant Munro killed his brother-in-law, Lieutenant-Colonel Fawcett. However, most of the open spaces were soon covered; and small industries developed, notably the manufacture of musical instruments, telescopes and scientific instruments, and clothing, and by the end of the century 'Camden Town, which as recently as 1870 had been a residential quarter of wealth and even fashion... had become largely a place of business; among the residents servants were rare and in nearly every house there was a lodger.' The Working Men's College transferred here in 1905 (see CROWDALE ROAD).

The local population has been greatly increased over the past 100 years by Irish immigrants. These were joined in the 20th century by Greek Cypriots who found occupation as dressmakers, tailors, bakers and shoemakers, and opened Greek cafés and confectioners. There has been large-scale post-war redevelopment of the earliest built-up areas east of Camden High Street, and since the middle of this century, in a new swing of the pendulum, there has been a steady return of residents from the professional classes.

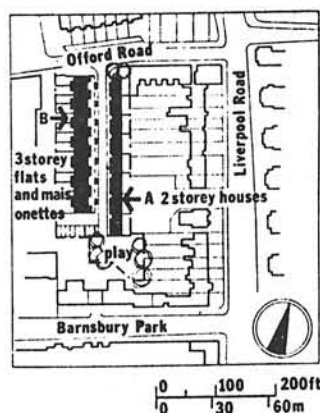
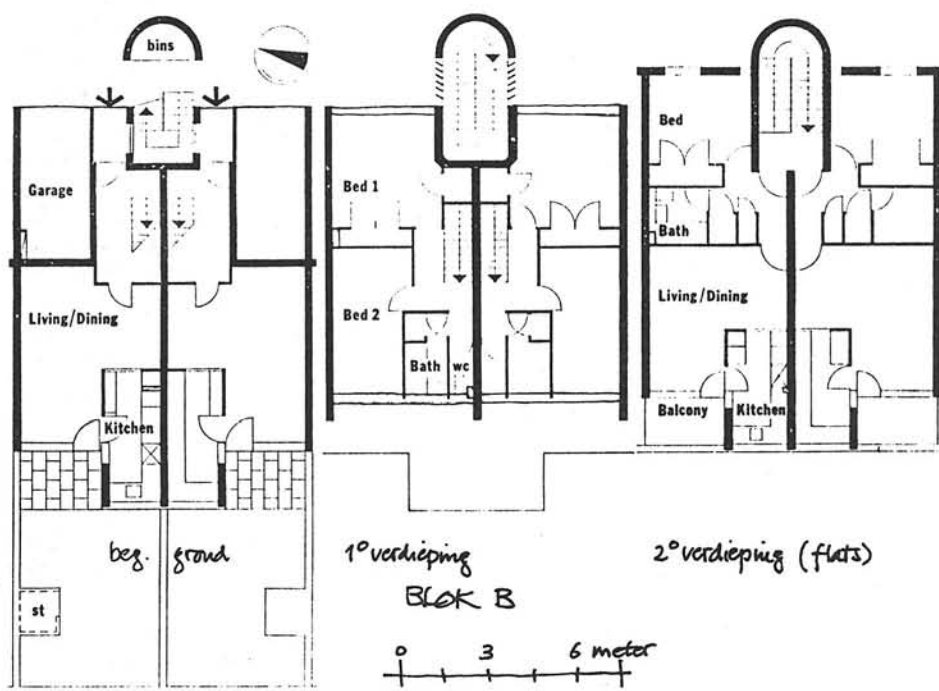

L26 - LEGION CLOSE

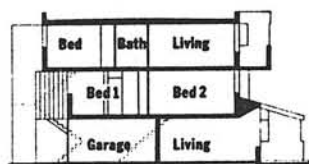
Het terrein is een doorlopende steeg, omgeven aan drie zijden door hoge bakstenen muren. Het plan bestaat uit 22 gezinswoningen en maisonnettes, alle met toegang op straatniveau en eigen privé tuin; en 14 flats (1 slaapkamer) bereikbaar d.m.v. gedeelde buitentrapp.

Arch. Journal 1974 - vol. 159 - p. 717

Situatie

doorsnede blok B

L28 - BARNSBURY

Cloudesley Square

Holy Trinity
Charles Barry, 1826-'28

Lonsdale Square
R.C. Carpenter, 1838-'45

Men gaat het plein binnen in de middens van de 4 zijden, naar het 17^e eeuwse model; het is uitzonderlijk vanwege de beide afgeschuinde westelijke hoeken, en vanwege de kerk in het centrum. Ten zuiden van het plein zijn enkele straten van mindere kwaliteit die betrekkelijk ongeschonden zijn:
Cloudesley Rd + Place + Street; Batchelor St.; Barnsbury St.; Bewdley St.

Geplaatst in het midden van het plein als een miniatuur King's College Chapel, is dit Barry's 3° kerk in Islington. De oppervlaktigheid van deze kerken aan het begin van de Gothic Revival toont de moeilijkheden die klassicistische architecten ondervonden bij toepassing van gotische vormen.

Carpenter ging uit van de 'Georgian' traditie door de huizen een 'Tudor' stijl mee te geven: de ingangen in de gevels liggen terug, ze hebben topgevels, de vensters zijn rechthoekig met gepoetste omtrekken en Tudor wankbrauwen.

DETAILKAART 2

Thomas Cubitt, ca. 1820-'30

Gelegen tussen Liverpool Road en Caledonian Rd., noord van Richmond Ave, werd de wijk aangelegd voor Cubitts bekende speculaties in Bloomsbury en Belgravia, een vrij onafhankelijke compositie van voorstedelijke pleinen met open hoeken, crescents en straten, aan beide zijden van Thornhill Rd.

De beste delen zijn:

Barnsbury Square en Street;
Belitha Villas, Bewdley Street;
Richmond Ave en Crescent;
Thornhill Square (1850) en Crescent;
Mountford Crescent (1830)
Barnsbury Park: de zuidzijde wordt gevormd door een elegante huizenrij.

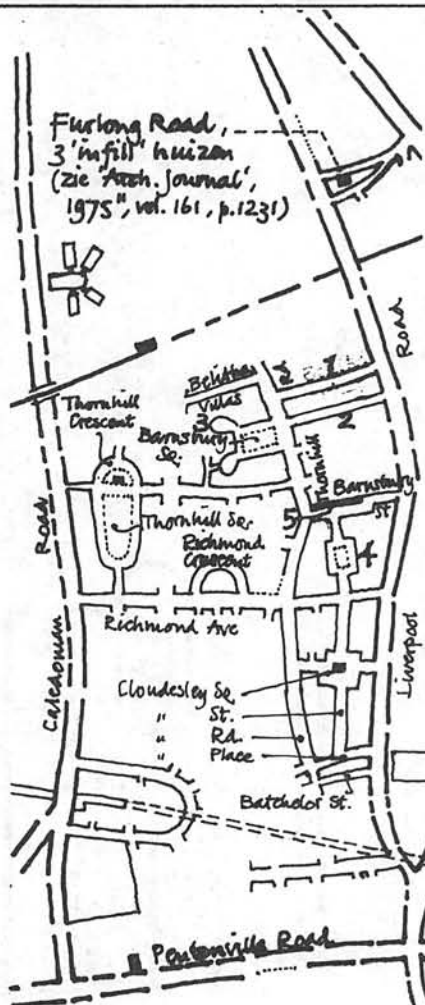
HOBHOUSE, Hermione:

'Thomas Cubitt, master builder'

[Eng. P. Cub. 1]

JENKINS, Simon:

'Landlords to London' [Eng. T. Lm 75]

- 1 - Barnsbury Park
- 2 - Bewdley Street
- 3 - Mountford Crescent
- 4 - Lonsdale Square
- 5 - Barnsbury St - North Terrace:
interessant renovatie project
(zie 'Arch. Journal' 1973^{III}, vol. 158, p. 428)

Lonsdale Square

Barnsbury Islington, NI. Standing on the high ridge of Islington hill, until the 1820s Barnsbury commanded views to HIGHGATE and the CITY. Mountford Fields, a moated mound on the site of Round Moat House, Barnsbury Square, is popularly identified as the camp of Suetonius Paulinus during his campaign against Boudicca. In fact it belonged to the moated grange of Barnsbury or Bernsbury manor, part of the larger Yseldon manor, held of the canons of ST PAUL's from the late 13th century until 1532 by Ralph de Berners and his descendants, from whom the name derives. Barnsbury's land extended far beyond today's suburb, from below HIGHGATE almost to the ANGEL. After passing, chiefly by marriage, through the wealthy local families of Fowler, Fisher and Halton, it was devised by Sir William Halton in 1754 to his godson William Tuffnell Jolliffe. In 1822 the trustees of Jolliffe's descendant, William Tuffnell, a minor, secured a private Act enfranchising the land, which was then disposed of on leases. Thus rural Barnsbury joined the building boom.

In the hilltop fields, near the present corner of Barnsbury and DEWEY ROADS, was the WHITE CONDUIT, once the CHARTERHOUSE water supply. Open-air religious and political gatherings were held here; and City holiday-makers flocked to the White Conduit House and its gardens. In the 1780s aristocratic cricket was played on the grounds of a tea house and dairy owned by Thomas Albion Oldfield (see WHITE CONDUIT CLUB). Cricket subsequently moved to LORD'S; the ALBION tea house became a public house; and the field was built over.

On the site of College Cross, farther north, the Islington Volunteers exercised in the 1790s. Richard Laycock's, one of Islington's two longest-surviving dairy farms (see LIVERPOOL ROAD), remained with its cattle lairs until after SMITHFIELD closed in 1855. Market and botanic gardens also flourished here, notably Harvey's (see LIVERPOOL ROAD) and that of Dr William Pitcairn, President of the ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS (1775-85), who created a 5-acre garden now covered by Almeida Street and Waterloo Terrace.

Between 1812 and 1820 the REGENT'S CANAL's famous Islington tunnel, 970 yds long, was excavated under the hill, below Muriel Street, west of the White Conduit, to Colebrooke Row, with a handsome arch at either end. A granite and York stone retaining wall at the Barnsbury end was demolished in 1981 during massive council housing development.

At first by degrees, then wholesale from the 1820s, Barnsbury's pond-strewn pastures and gardens were broken up for brick-maker's clay and built over to form a middle-class residential suburb. Chief among new estates were the CLOUDESLEY, or STONEFIELD (1824 onwards), MILNER-GIBSON (1829-41), Cubitt's Manchester Terrace (now 222-266 LIVERPOOL ROAD) and College Cross (1827 onwards), the DRAPERS' COMPANY'S Lonsdale Square (1838-43), and the Thornhill family's 86 acres on the western hillside above CALEDONIAN ROAD (1840s-50s). Barnsbury's idiosyncratic squares, villas and terraces, many of them still a feature of the district, date from this period. Its few public buildings were naturally sited along its perimeter, in LIVERPOOL ROAD: the 18th-century workhouse, replaced in 1872 by an odd turreted building used as the Relieving Office and until 1969 as the Registrar's Office; the London Fever Hospital (1848); and the ROYAL AGRICULTURAL HALL (1862).

With the extension of railways, Barnsbury's new population of prosperous tradesmen, minor professional men and private school proprietors moved to still newer suburbs, and its status declined. From the end of the century it became, like much of ISLINGTON, a shabby district of absentee landlords and small tenancies. Since the 2nd World War whole streets have been demolished, many replaced by council estates, some planted as a park. Streets in the White Conduit area left waste since the 1960s are, in the 1980s, to become part of a housing association development.

PUBLIC-HOUSE CLASSIC

IN the earlier part of the nineteenth century it was assumed, and rightly, that a little healthy vulgarity and full-blooded ostentation were not out of place in the architecture and decoration of a public-house, and it was during this period that the tradition governing the appearance of the English pub was evolved. While the main body of the building conformed to the rules governing South Kensington Italianate, it was always enlivened by the addition of a number of decorative adjuncts which, though similar in general form, displayed an endless and fascinating variety of treatment. Of these the most important was the plate-glass window which took up a large section of the façade, and was invariably made the excuse for a virtuoso display of decorative engraving in which may frequently be detected the ingenuous working of a native taste for the Baroque that nowadays can only find expression in the decoration of merry-go-rounds and cigar-boxes. Hardly less important were the enormous lantern which was suspended from an equally imposing and lavishly decorated curlicue at the corner of the building, the whole forming a triumph of nineteenth-century ironwork, and the splendid and elaborate examples of the sign-writer's art with which the façade was always generously enlivened.

But, alas, with the spread of popular education even the brewers became cultured and the typical pub, such as the one illustrated here, gave way to every variety of Gothic hostelry and its homely façade was soon hidden behind a copious enrichment of coloured brickwork and encaustic tiles. Says Ruskin sadly, writing in 1872, "there is scarcely a public-house near the Crystal Palace but sells its gin-and-bitters under pseudo-Venetian capitals copied from the church of the Madonna of Health or of Miracles."

L32 - PRIORY GREEN ESTATE

arch: Lubetkin + Tecton, 1938
Lubetkin, Bailey, Skinner / 1948-'52

De flats en groenvoorziening kwamen in de plaats van de opeengepakte rug-aan-rug krottenwijk van Busaco Street en omgeving, een oververvolkt gebied, zonder gemeenschappelijke voorzieningen en weinig open ruimte voor recreatie.

Lubetkins studie van sociale woningbouw tijdens zijn reizen door Europa in de jaren 1920 (vooral zijn bekendheid met Gimsburgs 'Narkomfin' appartementen in Moskou, en het onderzoek van Ernst May in Duitsland) was van belang voor de combinatie van de essentiële gemeenschapsvoorzieningen met de woonunit.

Tectons oorspronkelijke voorstellen voor Finstons' woningbouw behoren tot de vooroorlogse periode; de na-oorlogse ontwerpen voor zowel Spa Green Estate (zie L41) als dit project voorzagen in de start van een compleet sociaal programma voor de gemeente.

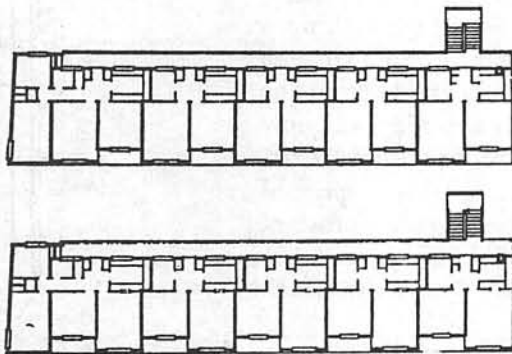
De 'Slum Clearance Act' van 1936 bepaalde dat alleen maximum subsidie kon worden verleend als de vervangende nieuwbouw eenzelfde hoeveelheid woondichtheid zou bieden. Ter verkrijging van voldoende subsidie om de aanvullende recreatieve en gemeenschappelijke voorzieningen te kunnen voorzien, moest Tecton de zeer hoge woondichtheid van de oorspronkelijke bebouwing in het nieuwe ontwerp onderbrengen.

Het oorspronkelijke ontwerp van 1938 was voor een kleiner gebied dan het uiteindelijke na-oorlogse terrein. Twee lange 8 étages hoge blokken lagen noord-zuid over de volle lengte van het terrein, een grote tuin met bomen en planten omshittende. Het na-oorlogse ontwerp voorzagen in belangrijke wijzigingen: een veel groter beschikbaar terrein als gevolg van bomschade, een gereduceerd budget door gebrek aan rijksgelden.

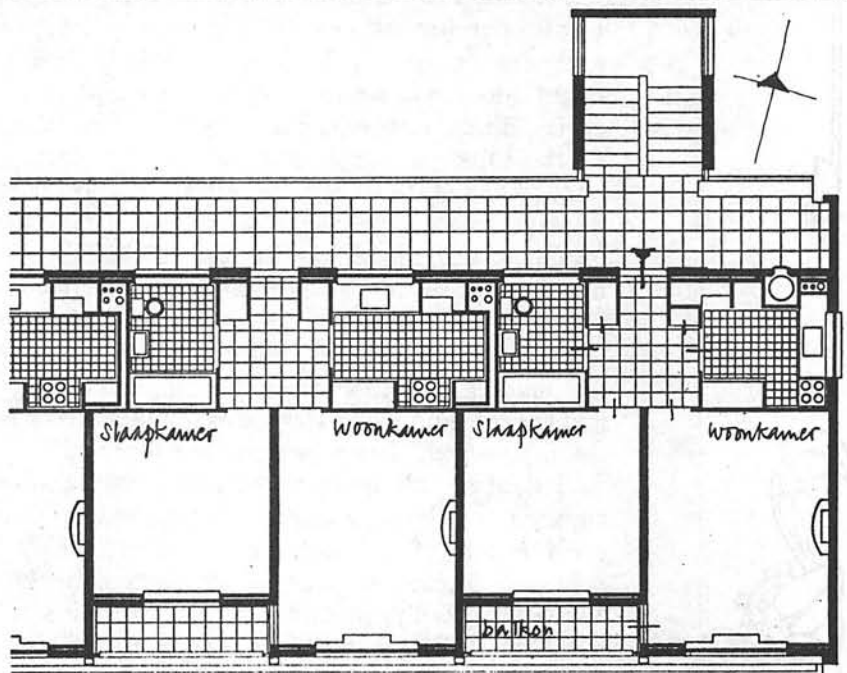
Ondanks alle bezuinigen, waren toenmalige bezoekers van de nieuwe flats onder de indruk van de kwaliteit van de planning en het niveau van de voorzieningen.

Fase 1 kwam gereed in 1952 op een vergroot terrein van 3,57 ha: 269 flats in twee 8 étages hoge blokken (vooral 4 kamerflats) en 4 étages hoge blokken (vooral 2-kamerflats). Verder nog een rond wachhuis, een derde hoog woonblok aan de noordzijde (oost-west gelegen), een wijkcentrum en een pub.

COE & READING: 'Lubetkin + Tecton', p. 169 [W.II. Lube 1]
Arch. Review 1952 - p. 241
Arch. Journal 1952/9 okt., p.

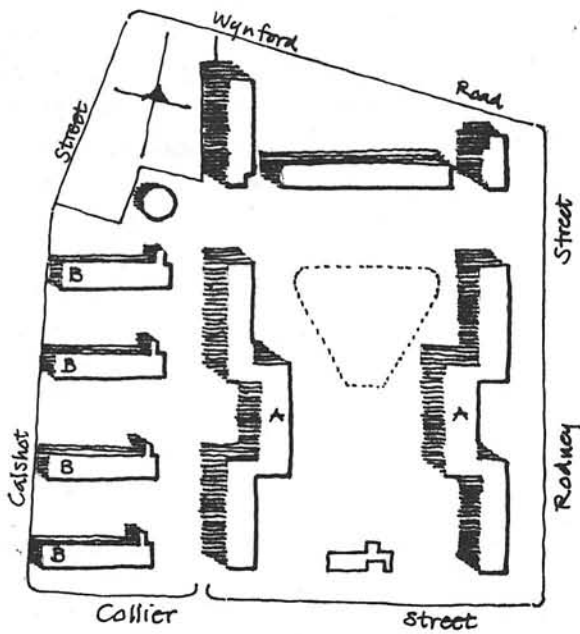
Blok B: 4 étages

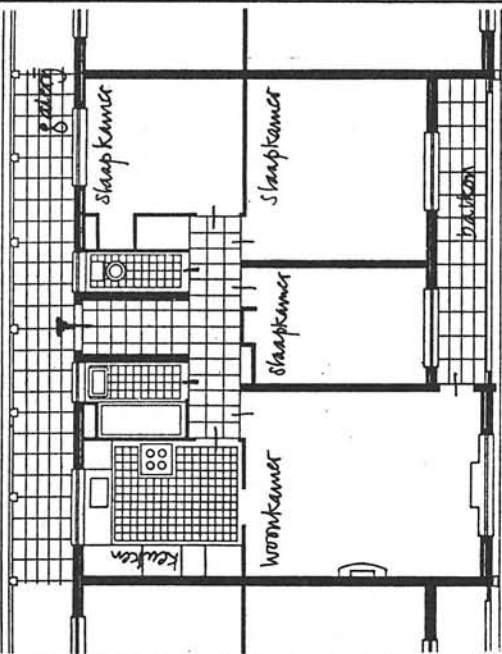
Blok B: 2 kamerflats

References:

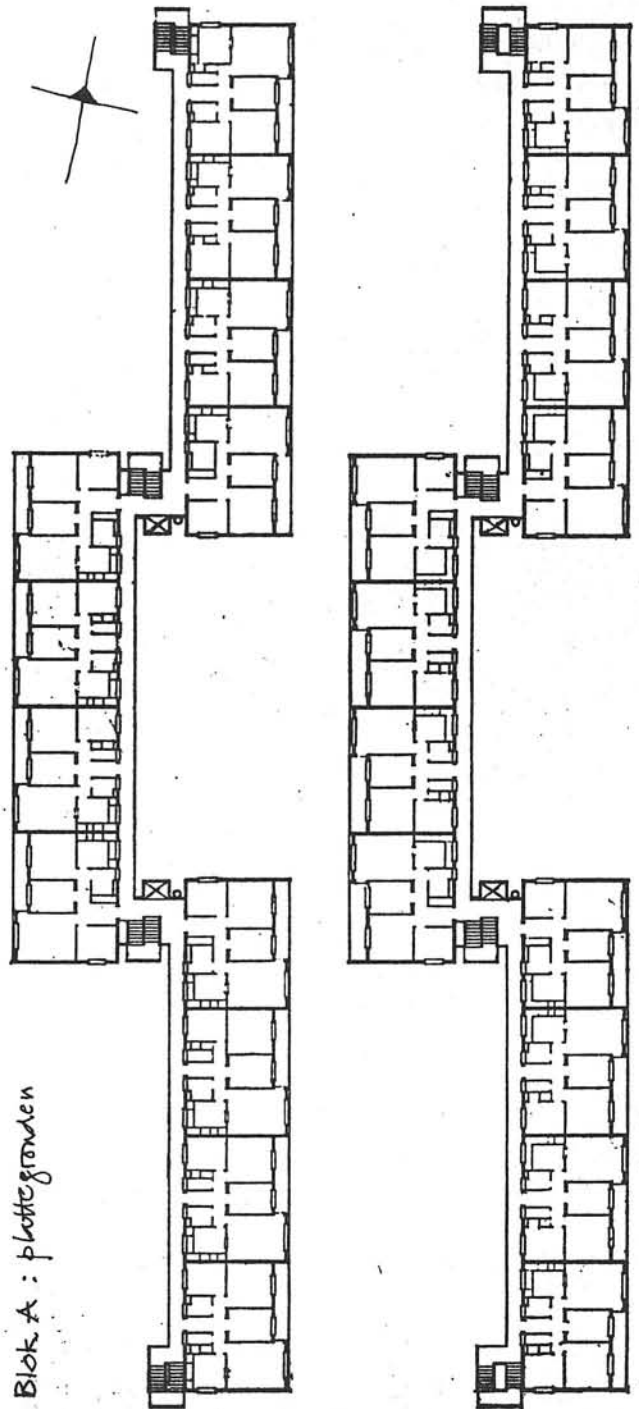
- A & BN, 21 October 1938, 'Finsbury Acts', a note on policy, and including housing programme.
- AJ, 16 January 1947, 'The next 5 or 50 years' work', Professor Sir Charles Reilly.
- AJ, 9 October 1952, 'Flats on the Priory Green Estate', (the most comprehensive review).
- AJ, 15 January 1953, 'Buildings of the Year', J. M. Richards.
- The Builder, 21 October 1938, 'Proposed Flats, Busaco Street, Finsbury'.
- 'The Critics', BBC Radio, 3 August 1952. Robert Furneaux-Jordan, Alan Pryce-Jones and others discuss Priory Green Estate.
- RIBA Drawings Collection: 19/H/7 1-5 Plans and elevations.

situatie

Blok A : 4 kamer flats

Blok A : plattegronden

L33 - KING'S CROSS STATION

ontwerpers: Joseph + Lewis Cubitt

— 'Two simple train sheds'.

Evenals enkele andere kopstations, is King's Cross meer dan een station. Het belangrijkste en originele deel bestaat uit 2 simpele perronoverkappingen aan de straatzijde (Euston Road), afgesloten door een scherm, zonder meer.

Eens belachelijk gemaakt, maar nu, als gevolg van een veranderende smaak, zeer bewonderd ondanks het standaard metselwerk, verbergt deze voorgevel de passagiers- en spoorwegfaciliteiten die zeer aan restauratie toe zijn. Aangroeisels van latere jaren, bekend onder de naam 'Suburban Station', vormen een saaie rommelige massa.

Toen de Great Northern Railway (GNR) in 1850 in Londen arriveerde, werden de treinen in een

bijlelijk station in Maiden Lane (New York Way) ondergebracht, terwijl de spoorlijn onder het Regent's Canal door werd aangelegd naar het definitieve kopstation King's Cross. Het voorlopige station had te maken met het toeristenverkeer naar de Great Exhibition van 1851. King's Cross zelf werd gebouwd op een terrein van 4 ha. waar voorheen het Small Pox Hospital en enkele huizen stonden, en voor het publiek geopend in 1852.

Lewis Cubitt die met de ingenieurs William + Joseph Cubitt samenwerkte, ontwierp een ongecompliceerd, elegant en economisch station. De no-nonsense benadering van het probleem resulteerde aan de zuidzijde in een bakstenen façade van gewone baksteen, waarin twee grote bogen die een reflectie zijn van de achterliggende perronoverkappingen. Het enige ornament is de centrale klokketoren,

bekroond door een Italiaans torentje. Voor dit front stak een langwerpig portaal naar voren, gevormd door 6 bogen.

Oostelijk ervan leidt een grote boog naar de taxi standplaats langs het aankomst perron; westelijk ligt een onbelangrijk gemetseld blok, waarin de kantoren en de gebruikelijke stationsvoorzieningen.

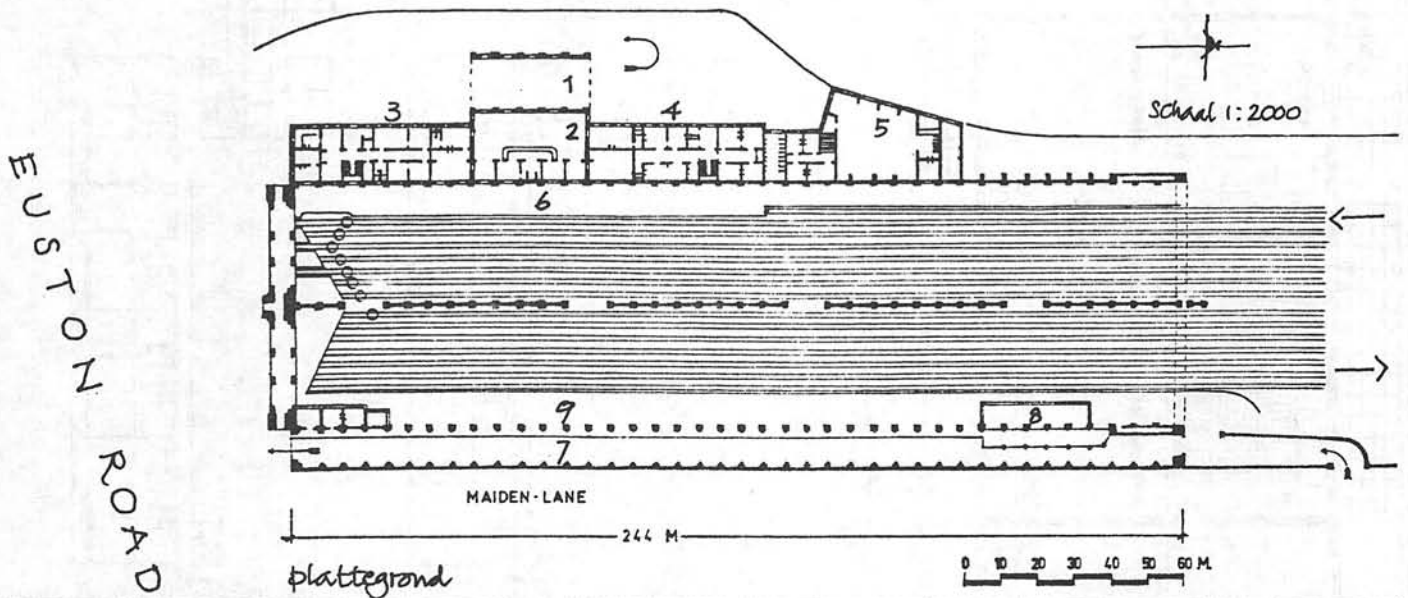
Vandaag de dag is King's Cross niet bepaald een plezierig, noch een indrukwekkend station. Het is organisatorisch uit de tijd; het biedt weinig comfort aan passagiers, de wind blaast aan alle zijden door het gebouw. Alle perrons zijn te klein van afmetingen voor het huidige reizigersaanbod.

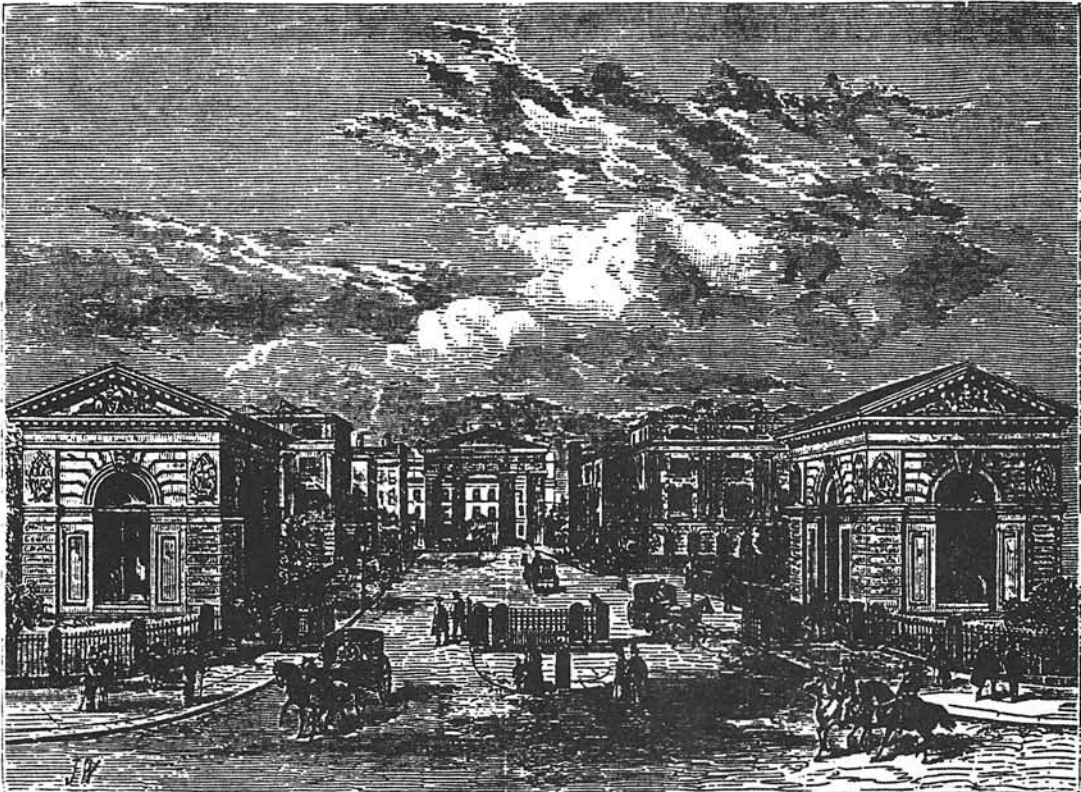
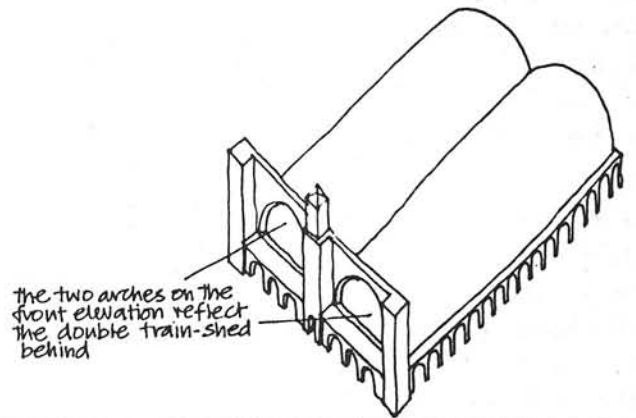
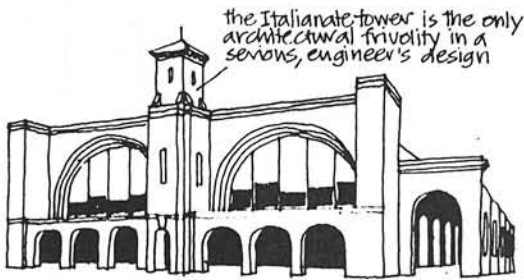
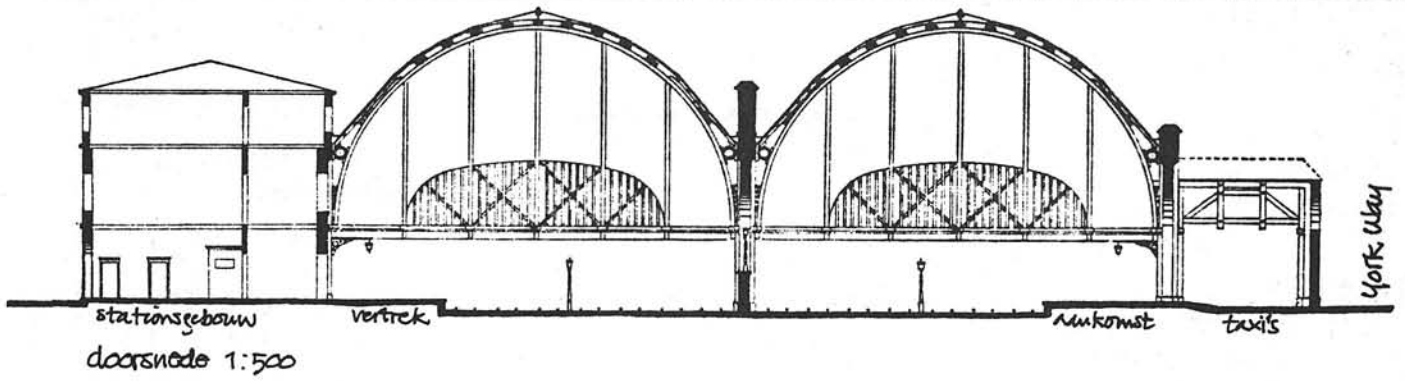
JACKSON, Alan: 'London's Termini' [Eng. T2 Lon 47]

- 1 - voortripportaal taxi's
- 2 - lokettenhal
- 3 - kantoren

- 4 - wachtkamers
- 5 - bagage vertrekkende reizigers
- 6 - perron " "

- 7 - wachtplaats taxi's
- 8 - bagage aankomende reizigers
- 9 - perron " "

ENTRANCE TO EUSTON SQUARE STATION.

L34 - POLYGON ROAD

ca. 1972-'75

job arch: Peter Tabori

terrein oppervlak ca. 0,8 ha

aantal woningen 118

dichtheid 550 pers/ha

of 164 won/ha

percentages: flats 40%

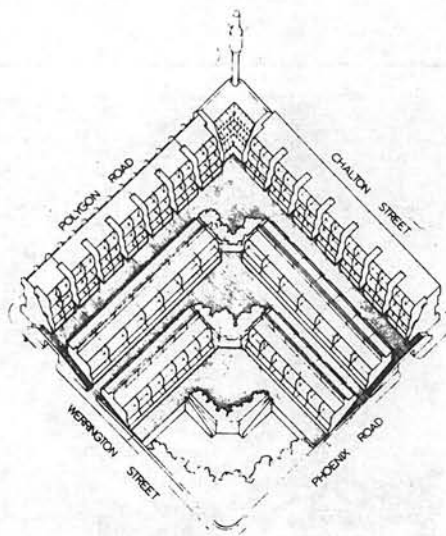
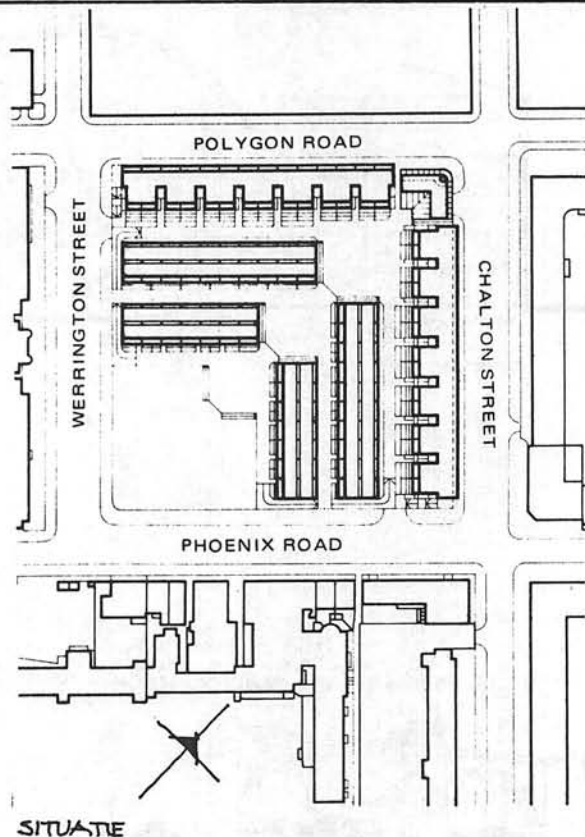
woningen 40%

maisonnettes 20%

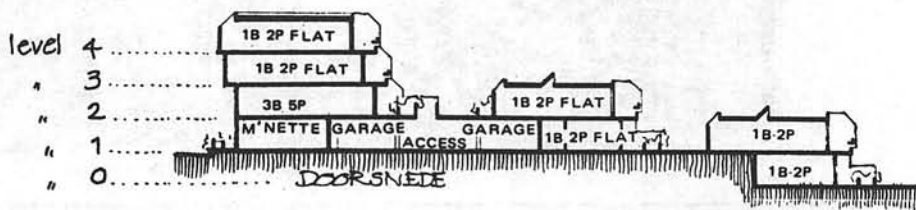
De woonblokken op het terrein waren gebouwd voor Ierse arbeiders en hun gezinnen, overgekomen als goedkope arbeidskrachten voor de aanleg van de spoorwegen. Pas gebouwd, worden ze gerekend tot modelwoningen, met 2 kleine kamers per gezin, gezamenlijke bijkeuken en toilet. Deze blokken hadden hun nuttig werk wel gedaan, maar de Ierse gemeenschap was gebleven, en moest worden geherhuisvest.

Het nieuwe wooncomplex heeft een hoge woondichtheid, gegroepeerd in evenwijdige rijen, 2 en 3 etages hoog, langs de n-w en z-o grenzen - zo ver als mogelijk, verwijderd van het drukke verkeer in het zuiden. Slechts 2/3 van het terrein is bebouwd. In de ontmoetingspunten van de rijenhuisen zijn speelplekken - hard nodig in Somers Town. In de noordhoek is een centraal boierhuis (in de ketder) waarboven een wijkcentrum. Alle woningen zijn bereikbaar direct vanaf de voetgangersstraten langs de huizenrijen. Er zijn geen liften. Toegangswegen en garages voor auto's zijn in de onderbouw, maar voorzien van d.a.glicht en natuurlijke ventilatie.

Konstruktie: onderbouw gestorte beton; dragende wanden van baksteen, h.o.h. ca. 5,40 m, geschikt voor zowel auto's als huizen, heeft bewezen een economische bouwwijze te zijn.

AXONOMETRIE

POLYGON ROAD

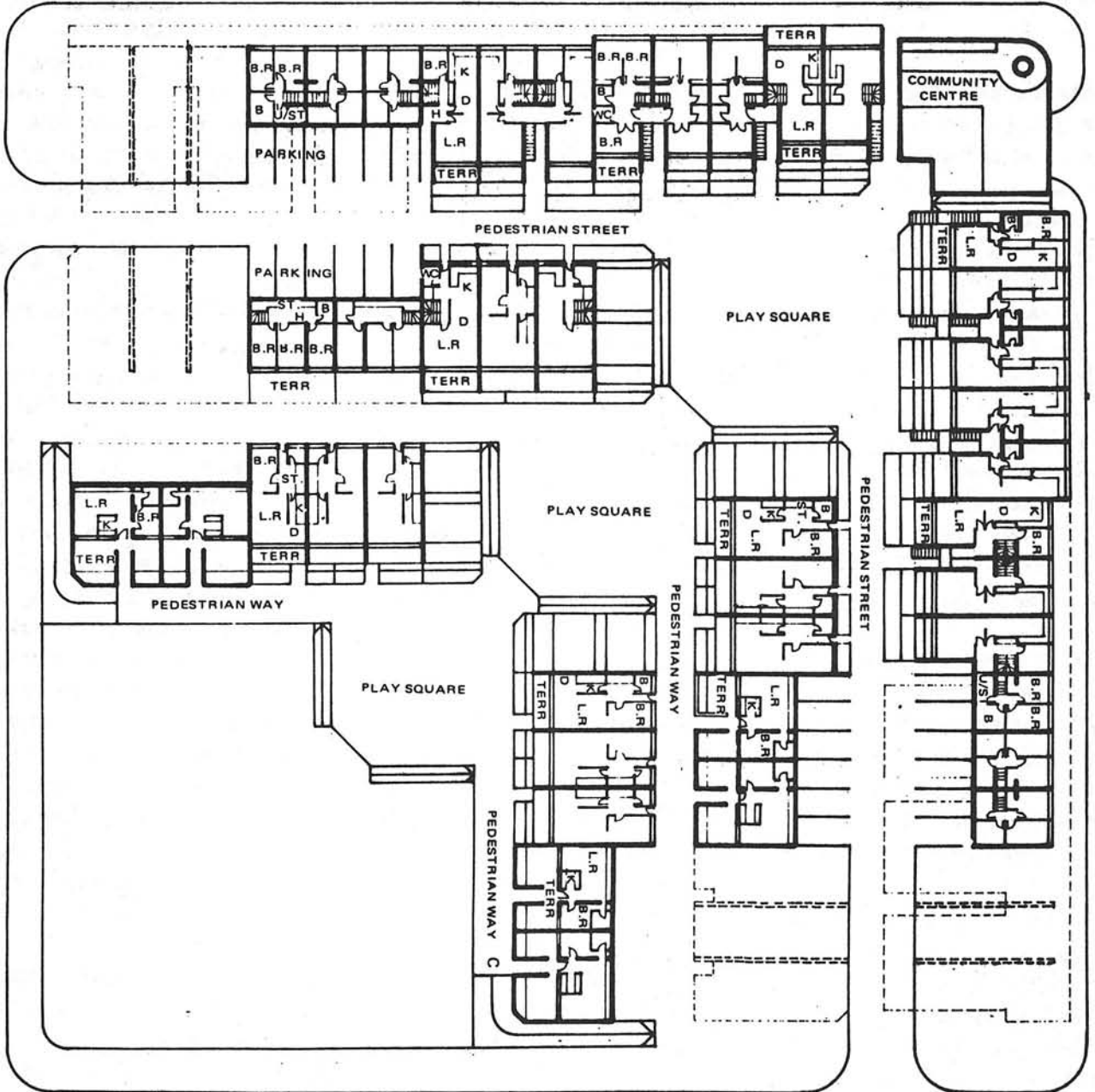
LEVEL 0

LEVEL 1

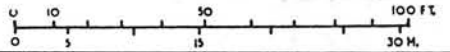
LEVEL 2

LEVEL 3

LEVEL 4

PLATTEGRONDEN

L35 - ST PANCRAS STATION

1866-'68 : station + overkapping,
Barlow + Ordish.
1868-'76 : hotel + kantoren,
Sir G.G. Scott.

- 'Mistaken for a church'.

Er gaat het verhaal van een Amerikaanse toerist die in zijn hotel vroeg naar de dichtstbijzijnde kerk; hij werd verwezen naar St Pancras Church. Als gevolg van het nemen van een verkeerde afslag, zag hij zich oog in oog met St. Pancras Station dat hij binnenliep, en beleefd z'n hoed afnam. Bij het zien van een fraai geklede persoon die hij voor een soort van ordebe-waarder aanzag, vroeg hij naar de eerstvolgende kerkdienst, en was enigszins van streek gebracht toen hem de vertrektijden van een half dozijn treinen werd gegeven.

Dit verhaal zou waar kunnen zijn; het station is een zeer indrukwekkend gebouw, met een gotische architectuur die een verheven gods-dienstige stijl vertoont. In werke-lijkheid een waardige tempel voor de stoomlokomotief, door geen enkel station nadien geëvenaard in rijkdom.

Om volledig te kunnen concurreren met hun rivalen, de LNWR en GNR, besefte de Midland Railway directie goed dat het zijn passagiers tot aan Euston Road moest brengen, ondanks de noodzaak het Regent's Canal te moeten knijpen, en een reeds bebouwd stads-deel open te breken.

William Barlow, ingenieur bij de Midland Railway, besloot de spoorlijn vanaf Camden Square, dwars door de slums van Agar Town, over het Regent's Canal en Fleet River aan te leggen. Om het probleem van een te steile helling tussen station en kanaalbrug te vermijden (zoals bij Euston Station), moesten de perons van dit station zo'n 6 m. boven straatniveau komen te liggen.

In het voorjaar van 1866 moesten in Agar Town en Somers Town enkele duizenden huizen worden gesloopt, bijna alle slecht en vervallen, om plaats te maken voor de spoorlijn. Verjaagd, zonder enige vorm van compensatie, veroorzaakten zo'n 10.000 mensen in de nabijgelegen wijken een overbevelding, nieuwe slums en bronnen voor epidemieën. Bij Euston Road moesten zeven straten verdwijnen t.b.v. het bijna 3 ha. grote stations-terrein. In dit gebied stond ook St Luke, een splinternieuwe kerk die op kosten van de Midland's werd verplaatst naar Kentish Town.

- 'Basis for a Fine Design'

Men begon in 1866 de werkzaamheden met het aambrengen van een gietijzeren buis ter vervanging van de Fleet River, tot dan een werke-lijk open riool.

Barlows eerste plannen omvatten aanvankelijk een stationsoverkapping boven de perons van een twee- of zelfs drievoudige overspanning. En hij had het idee de ruimte onder de perons (6 m. boven straatniveau) op te vullen met de grond, afkomstig van gegraven tunnels. Tijdens gesprekken met Midlands directeur-generaal, kwam de suggestie naar voren deze kelders als opslagruimte in te richten, gemakkelijk bereikbaar vanaf de omringende straten. Het was deze beslissing die Barlow op het idee bracht één enkele overspanning te maken — het is misschien niet overdreven te beweren dat dit station zijn grandeur heeft te danken aan Burton Beer. Het biervat werd de moduluutmaat van stationsemplacement, want de kolomafstand van de draagstructuur voor de perons was dat van Burtons bierpakhuisen. Daarom zou een stationsoverkapping met 2 of 3

overspanningen de aanleg van zware kolommen als tussenopleggingen noodzakelijk, benevens zwaardere funderingen. Barlow besefte ook dat de stationsvloer zelf een prachtige voorhanden trekplaat voor de spatkrachten van één grote overspanning zou vormen. Tot slot zou één enkele stationskap de flexibiliteit binnen het emplacement ten goede komen; latere wijzigingen zouden gemakkelijk zijn te realiseren. Ondanks de hogere kosten van zo'n enkele overspanning van ca. 75 m. t.o.v. een dubbele, besloot de directie toch tot deze oplossing. St Pancras werd aldus het station met de fraaiste en meest imposante overkapping, vandaag de dag nog bewonderd als een buiten-gewoon knap stuk techniek. Barlow maakte het ontwerp maar liet veel van de detaillering over aan Ordish die was gespecialiseerd in gietijzeren daken en hangbruggen. Deze stationskap is 210 m. lang en reikt tot 30 m. boven het perronniveau. De spantafstand is ca. 6 m. De spatkrachten worden, zoals vermeld, opgevangen door de perronvloeren in 76 mm dikke ijzeren staven.

De stationsvloer, met de sporen en perons, wordt gedragen door liggers op 720 gietijzeren kolommen, en is sterk genoeg om op ieder willekeurig punt een lokomotief te dragen, hetgeen een maximale flexibiliteit oplevert.

De wagons met biervaten werden d.m.v. een hydraulische lift (noordelijk van de perons — zie plattegronden) naar omlaag gebracht op kelderniveau, en verder verdeeld d.m.v. van sporen en draaischijven.

— 'The Midland Grand Hotel'

Er was echter alleen nog maar een stationsemplacement, met gebrekkige voorzieningen. Het moest naar Euston Road toe nog worden afgesloten door een hotel/kantoorgebouw.

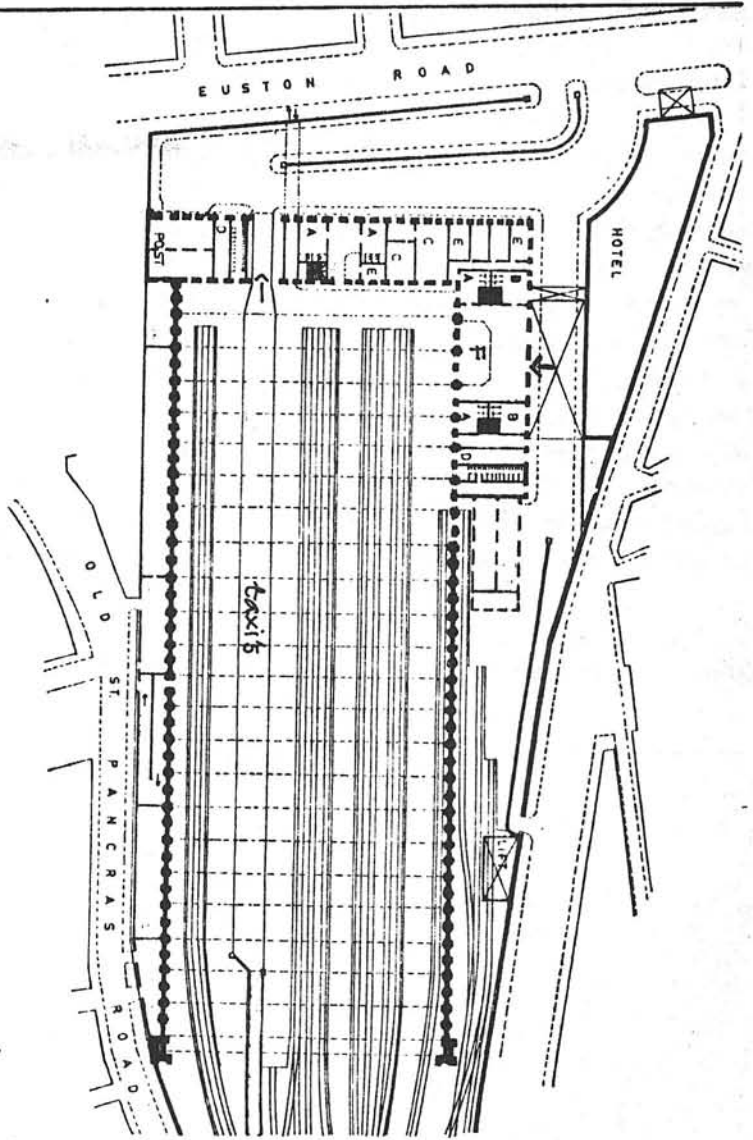
Hiertoe werd in 1865 een prijsvraag uitgeschreven. Sir G.A. Scott werd door zijn vriend Joseph Lewis, Midlands directeur, uiteindelijk na vele wegeringen, over de streep getrokken om mee te dingen. En hij won de prijsvraag!

Het werd het meest groots, meest weelderige in zijn soort, een heus paleis aan de eigendunk van de industriële magnaten uit het burgerlijke midden en hoorden van Engeland te verwennen en te vleien.

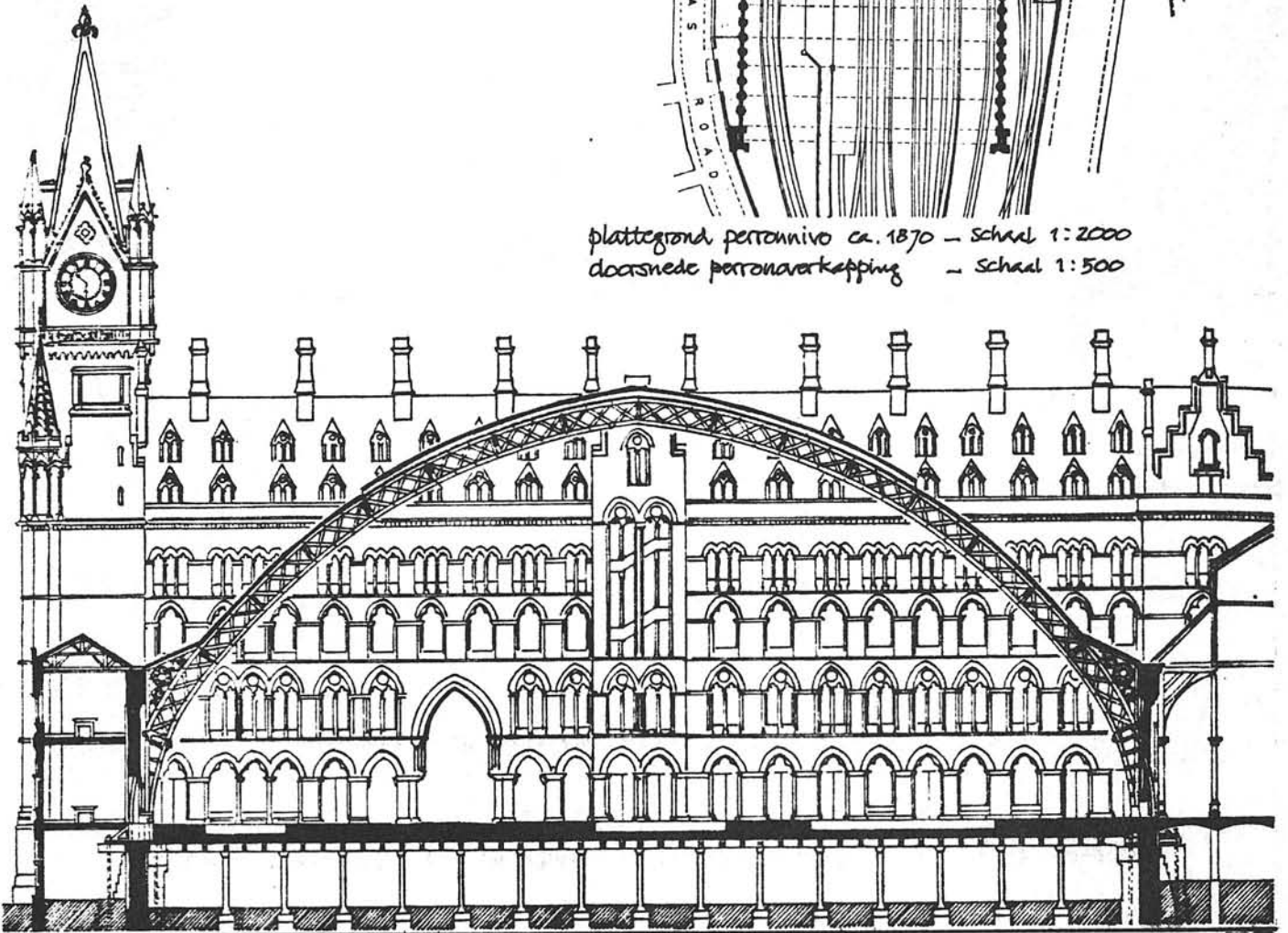
A — wachtkamers
B — " "
C — tea room

voor dames

D — afgifte bagage
E — kantoren
F — reisblijfsen

plattegrond perronnivo ca. 1870 — schaal 1:2000
doorsnede perronoverkapping — schaal 1:500

Met zijn gekanteelde onttrek, reeksen dakkapellen - ieder met sier-torentje -, zijn ontelbare puntboogramen onder de kroonlijst, de veelheid van schoorstenen op de steile daken, is dit hotel een van de fraaiste en grootste voorbeelden van 'High Victorian' wereldlijke Gotiek: vanaf de westelijke zeer gedetailleerde 'porte cochère' (inrijpunt) tot de oostelijke, bijna 82 m. hoge klokketoren, die een waardige rivaal was van Barry & Pugins toren van Westminster Palace (= Houses of Parliament).

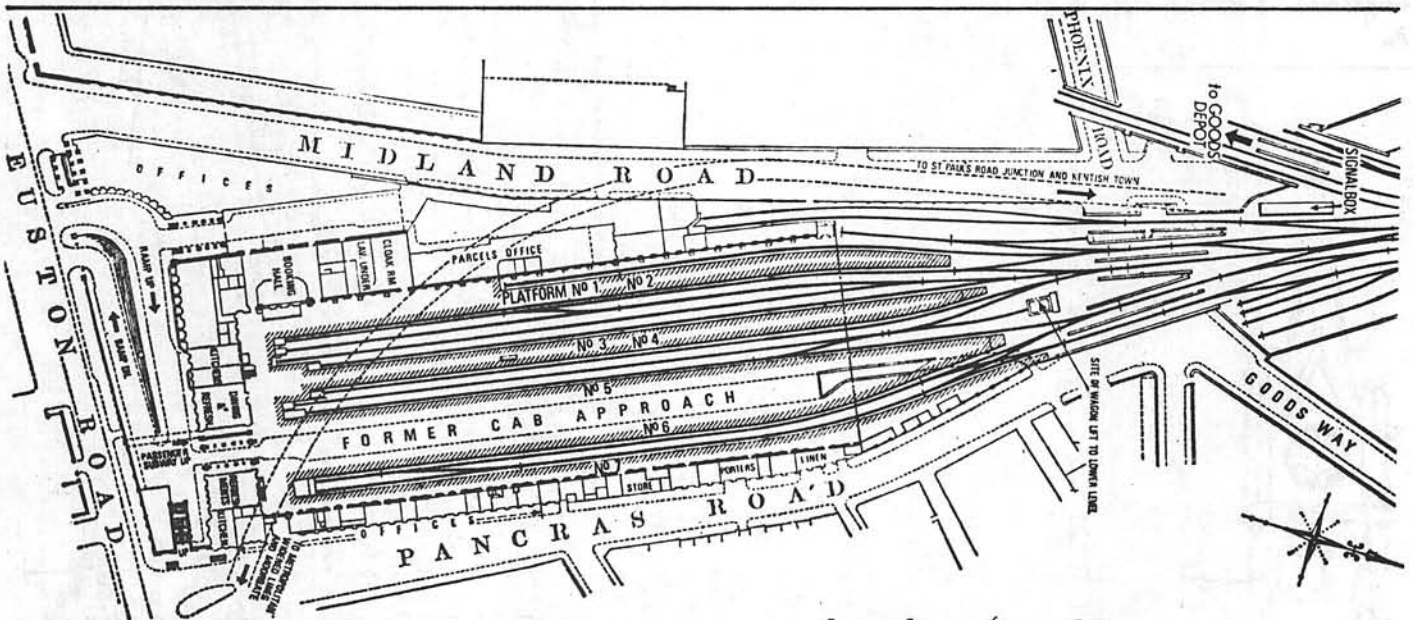
Gezien vanuit de omringende wijken, is het wellicht enigszins

overweldigend; maar vanaf de hoogen van Pentonville (Road) op een winterse namiddag, met een lage zon erachter, doet het aan een sprookjespaleis denken. John O'Connor heeft die sfeer vastgelegd op een schilderij uit 1881, nu in het 'London Museum'.

De uitwendige uitbundigheid werd binnen nog eens goed overgedaan. Er was een fraaie, gebogen eetzaal, 30 m. lang en 7 m. hoog; een koninklijk trappenhuis; een kleine nis in moorse stijl waar turkse koffie werd geserveerd, een grootse zit- en leeszaal, ca. 400 zit- en slaapkamers. Alles voorzien van puntbogen, gesneden

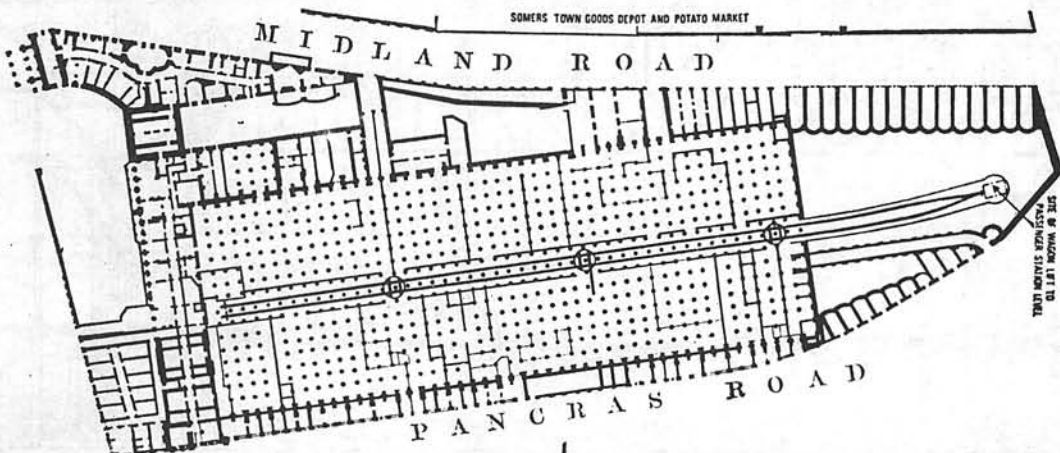
eiken deuren, marmeren wanden, etc. Het station en het ex-hotel staan op de monumentenlijst, en is uitverkoren om niet het zelfde lot te ondergaan als Euston Arch.

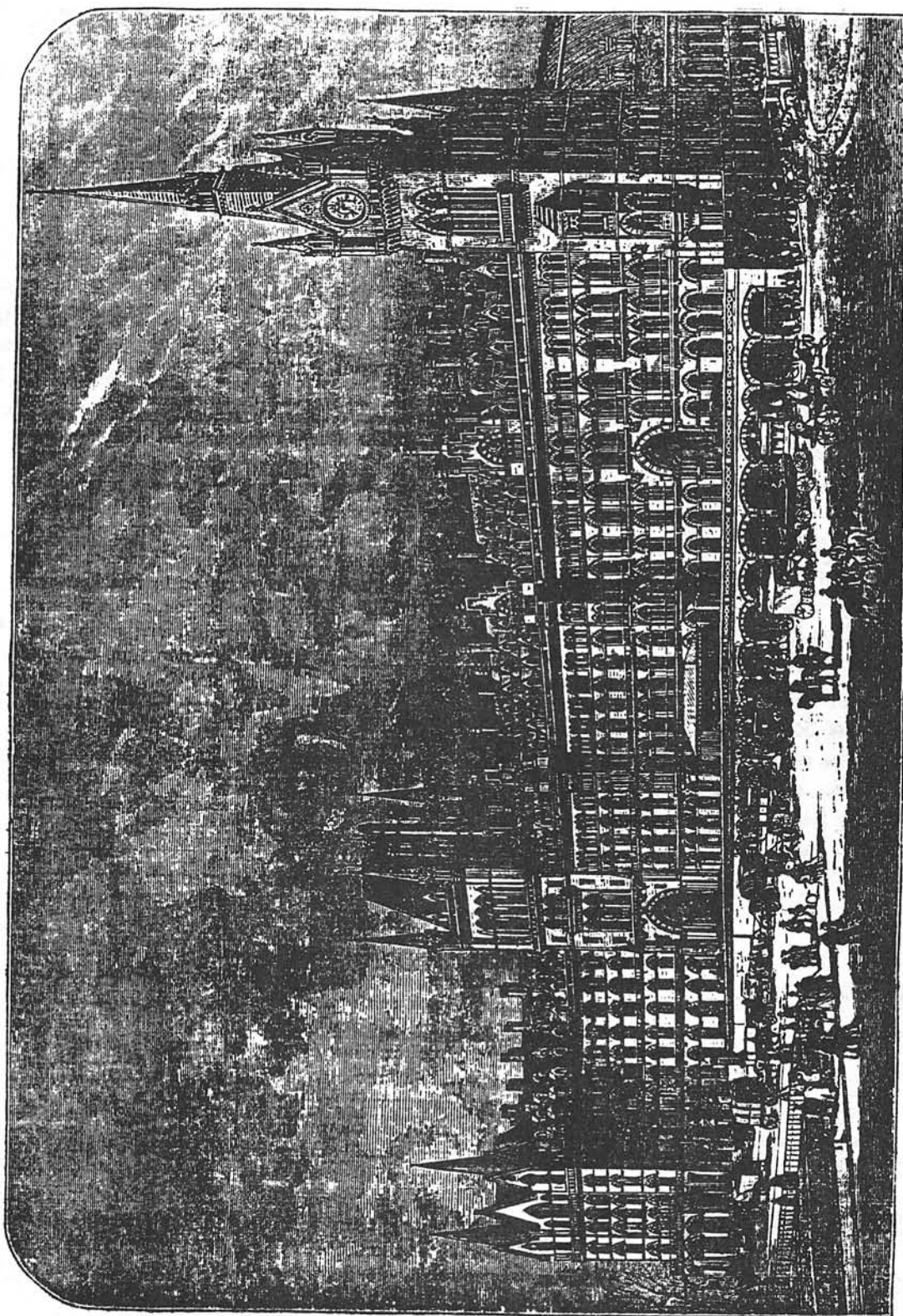
Dit was een uittreksel van het lange verhaal in Alan Jackson's 'London Termini' [Eng. T2 Lon 47] waarin nog een literatuurlijst. Er is een speciaal boek over het station verschenen van de hand van J. Simmons: 'St Pancras Station' [Eng. T2 Lon 58]. En natuurlijk: Walford, Edw.: 'Old & New London', vol. V, p. 368 [Eng. T2 Lon 5]

plattegrond Perronvloer - ca. 1960

plattegrond kelders (straatniveau)

St Pancras Station + Midland Grand Hotel

L36 - EUSTON STATION

Enkele belangrijke gegevens:

- Euston Arch - 1838,
arch: Philip Hardwick sr.
- Euston Hotels - 1839,
arch: Philip Hardwick sr.
- Great Hall - 1849,
arch: Philip Hardwick jr.
- 1961-'63: afbraak station + hotels
- 1966-'68: bouw nieuw station,
arch: R.L. Moorcroft.
- 1969-'80: bouw kantoren,
arch: R. Seifert + ptus.

Euston Station was de eerste Londense 'terminus' (kopstation), en is nu het nieuwste van de stad. De plannen werden t.b.v. de London & Birmingham Railway (LBR) door de ingenieur Robert Stephenson gemaakt. Aanvankelijk heeft Stephenson andere situaties op het oog gehad: in Islington nabij het Regent's Canal; nabij Marble Arch; nabij King's Cross. In 1833 besloot hij tot een terrein in Camden Town, juist ten noorden van Regent's Canal; maar een jaar later besloot de LBR directie tot een verlenging naar wat toen Euston Grove heette. Deze beslissing had wel als konsekwentie dat er tussen de brug over het

kanaal en het station een vrij steile helling zou ontstaan van 1:68. De uitgaande treinen moesten d.m.v. kabels deze helling worden opgetrokken - de kleine stoomlocomotieven uit die tijd waren nog niet zo sterk. Inkomende treinen lieten hun loc achter in Camden, en rolden op eigen gewicht de helling af, al remmend. Het stuk grond dat ten noorden van Drummond Street was gekocht, zou worden gedeeld met de Great Western Railway (GWR); zij zouden op het westelijke deel een terminus bouwen. Na veel gekrakeel trok GWR zich terug, en bouwde een terminus in Paddington.

Daarom vertoont de originele plattegrond van Euston uit 1837 een asymmetrische opstelling van de perrons t.o.v. de Portico. Bij latere uitbreidingen had de LBR hiervan alleen maar voordeel.

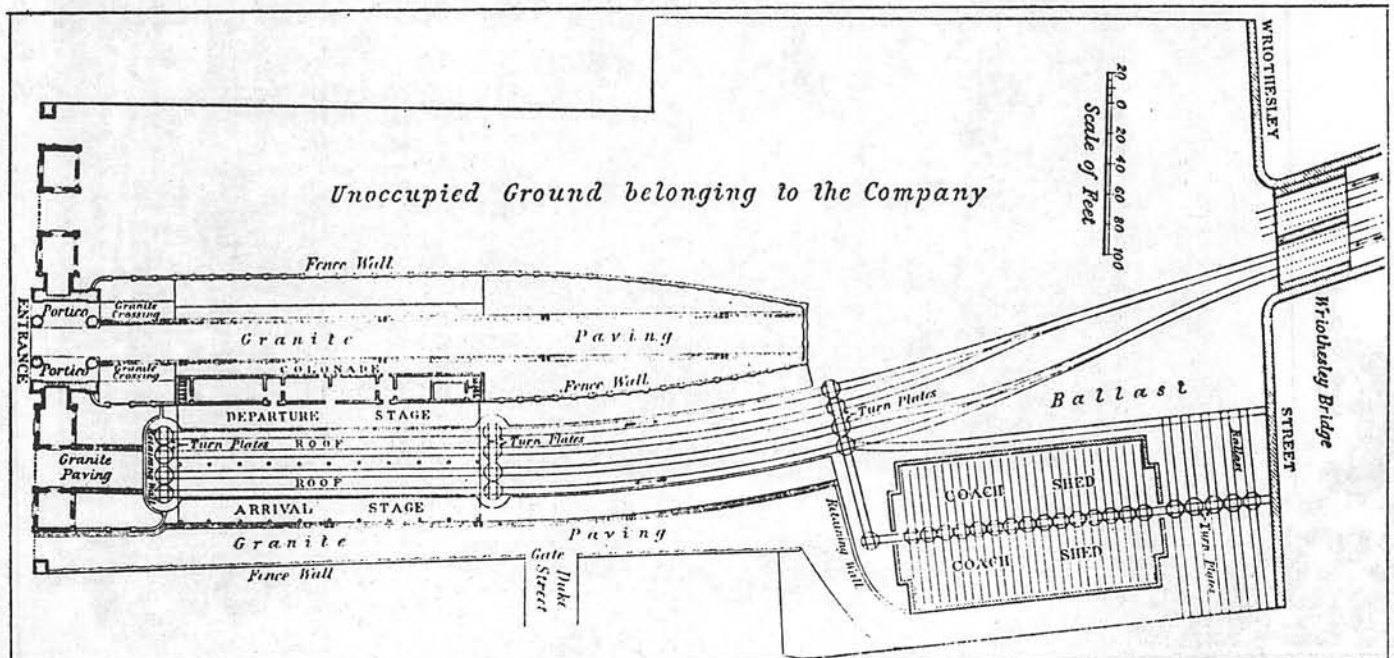
- 'A Grand but Simple Portico'. De fameuze Portico, een echt 'propylaeum' van bijna 22 m. hoogte, met 4 holle dorische zuilen, en de 4 belendende 'lodges' (portiers loges?) mocht voor de reiziger,

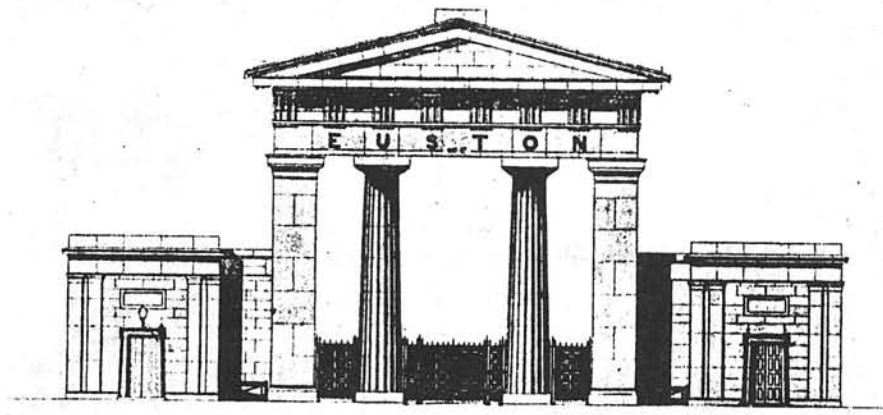
vanuit de stad komend, een imposant gezicht zijn geweest. Voor deze reizigers waren er wachtkamers 1° en 2° klas, voor de 3° klas niets, langs de kolonnade. Er bestonden nog slechts 2 perrons, één voor vertrekkende, en een ander voor aankomende treinen. De dubbele simpele perronoverkapping was ontworpen door Charles Fox.

- 'The Great Hall'.

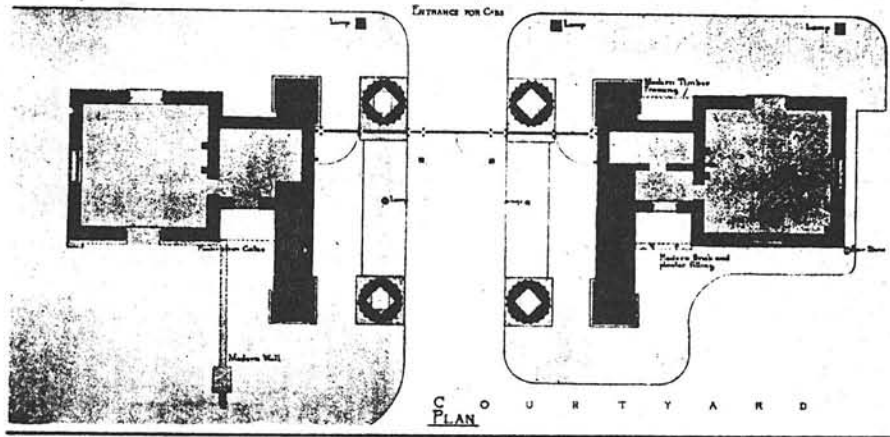
De tweede trots van het oude Euston, de Great Hall, was een combinatie van stationshal en wachtkamer, de oervorm van menig groot station buiten Engeland. De grote hal was bijna 19 m. hoog, bij een oppervlak van 18,5 x 38 m. Aan het noordeinde was een grootse, dubbele trap naar een vestibule en galerij rondom. Achter de vestibule waren vele vertrekken voor aandeelhouders, directie, commissies, etc. De aandeelhouderszaal voor 400 personen was een fraaie ruimte in Renaissance stijl.

plattegrond uit 1837

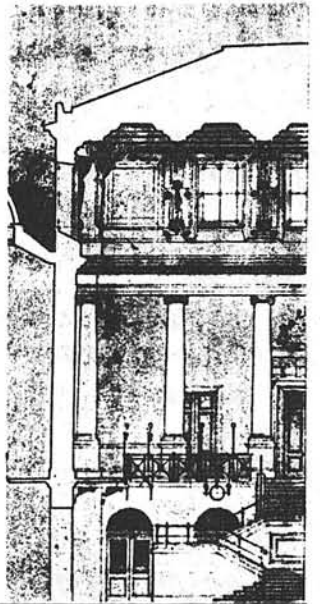

ELEVATION TOWARDS ROADWAY
DUMMOND STREET

Euston Arch : plattegrond + aanzicht

The Great Hall : halve doorsnede

In 1933 werden plannen bekend gemaakt voor de algehele herbouw van het complex, gevolgd in 1935 door een ontwerpvoorstel, bevattende een uitgestrekt stationsgebouw met hotel en kantorenfront langs Euston Road. De Great Hall zou moeten sneuvelen, maar de Portico zou kunnen worden verplaatst naar Euston Road. Hierna gebeurde er niets tot aan Wereldoorlog II. In 1940 beschadigde een duitse bom het dak van de Great Hall. In 1951-53 nog werden de Great Hall en de raadgeverzaal zorgvuldig gerestaureerd naar Hardwicks oorspronkelijke ontwerp.

— 'Old Glory Destroyed'. De Portico en Great Hall waren inmiddels op een morm mentenlijst geplaatst. Maar in 1953 gaf British Rail — sedert WW II de nieuwe eigenaar — de LCC in overweging beide gebouwen te slopen. LCC gaf toestemming, onder voorwaarde dat de Portico met loges moest worden herbouwd in een waardige en open omgeving. British Rail ging tegen deze voorwaarde van LCC in, overwegende dat verplaatsing van de portico ca. £ 190.000 zou bedragen, tegen afbraakkosten van £ 12.000. Ondanks vele oppositie van de conservatieve 'Daily Telegraph', en de acties van architecten en studenten bij de reeds in de steigers staande Portico, begonnen de slopers op 6 nov. 1961 hun werk. [Voor het geval er nog een wonder zou geschieden, had de aannemer de stenen zorgvuldig getimmerd].

— 'A New Great Hall'. Achter een 183m. lange kolonnade had Moorcroft een nieuwe Stationshal ontworpen van ca. 45x60 m., bij een plafondhoogte van 11 m.

Bovenstaande is een uittreksel uit het lange verhaal in Alan Jacksons boek: 'London's Termini'. [Eng T2 Lon 47]. Verder wijdde het architectonisch paar Peter & Athison Smithson een memoriaal aan Euston Arch. [Eng T2 Lon 46].

Walford, Edward: 'Old & New London', Vol. II, p. 347 [Eng T2 Lon. 5]

N.B. Van het nieuwe Euston Station tot op heden geen publicatie in de vakliteratuur kunnen vinden.

L37_ ST PANCRAS NEW CHURCH

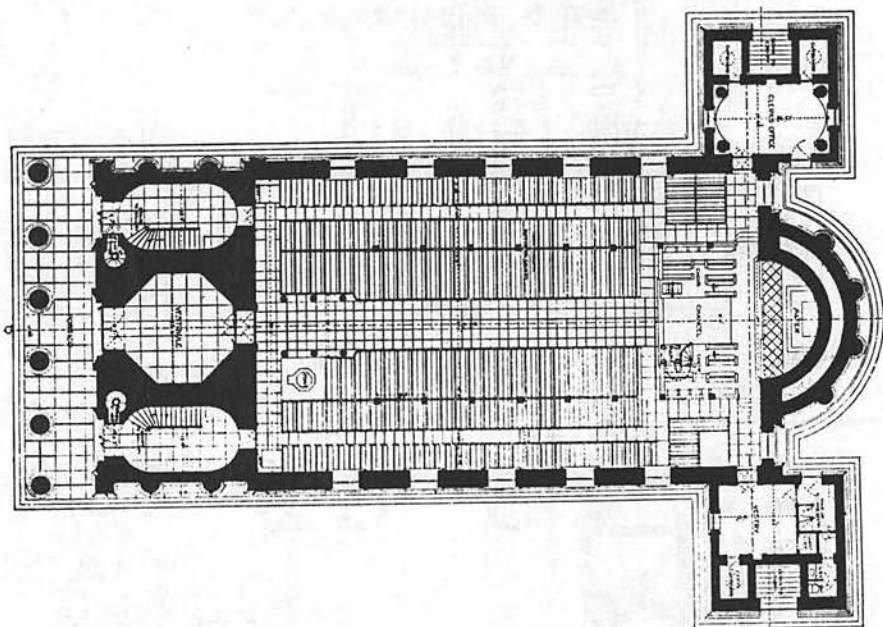
arch: Henry + William Inwood, 1819-'22

De eerste en wellicht fraaiste 'Griek Revival' kerk in Londen, die de plaats moest innemen van de oude parochiekerk in Pancras Road.

Henry was reeds in Griekenland geweest toen zij de besloten prijsvraag wonnen. Hij had daar veel geschetst, en had afzetsels van Caryatiden van het Erechteion (in Athene) meegebracht.

De kerkruimte zelf is louter een grote zaal met aan één korte zijde de apsis, en de andere korte zijde een portico en vestibule.

De beide uitbouwsels aan de oostzijde zijn kopieën van het Erechteion; de toren is een kopie van de 'Toren van de Winden' in Athene.

WOBURN WALK

Ontworpen door Thomas Cubitt in 1822 als kleine winkelstraat, in het kader van de Bedford Estate, waarvoor Cubitt verantwoordelijk was. Zijn werk is herkenbaar onder de vroegere Georgian stijl in de wijk, vanwege de ruime toepassing van stucwerk.

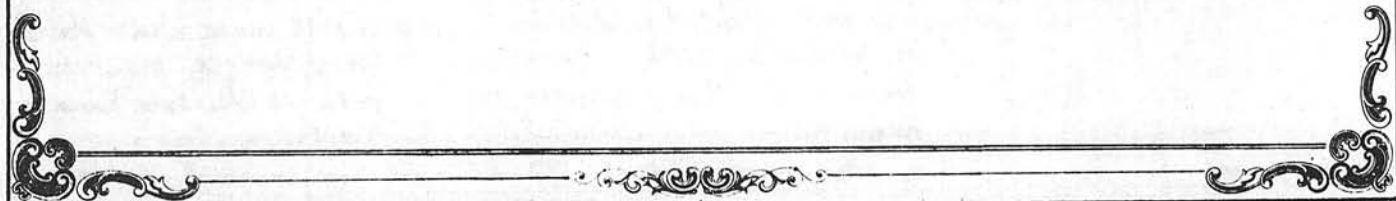
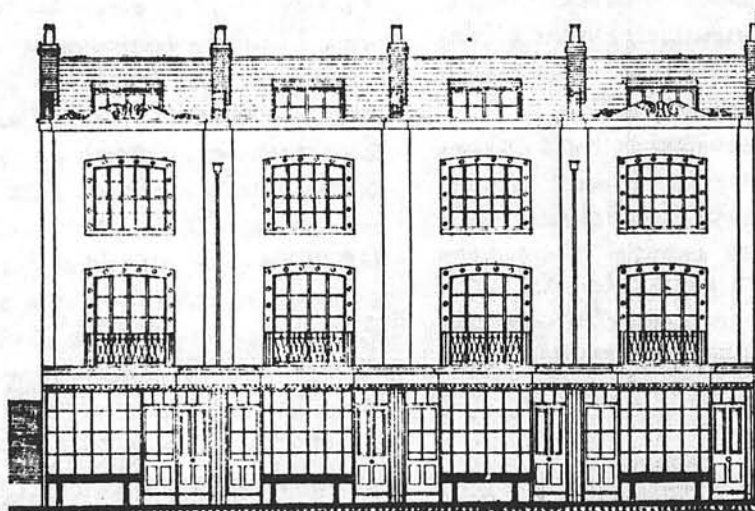
Deze voetgangersstraat is één van de weinige in Londen die als één geheel zijn ontworpen.

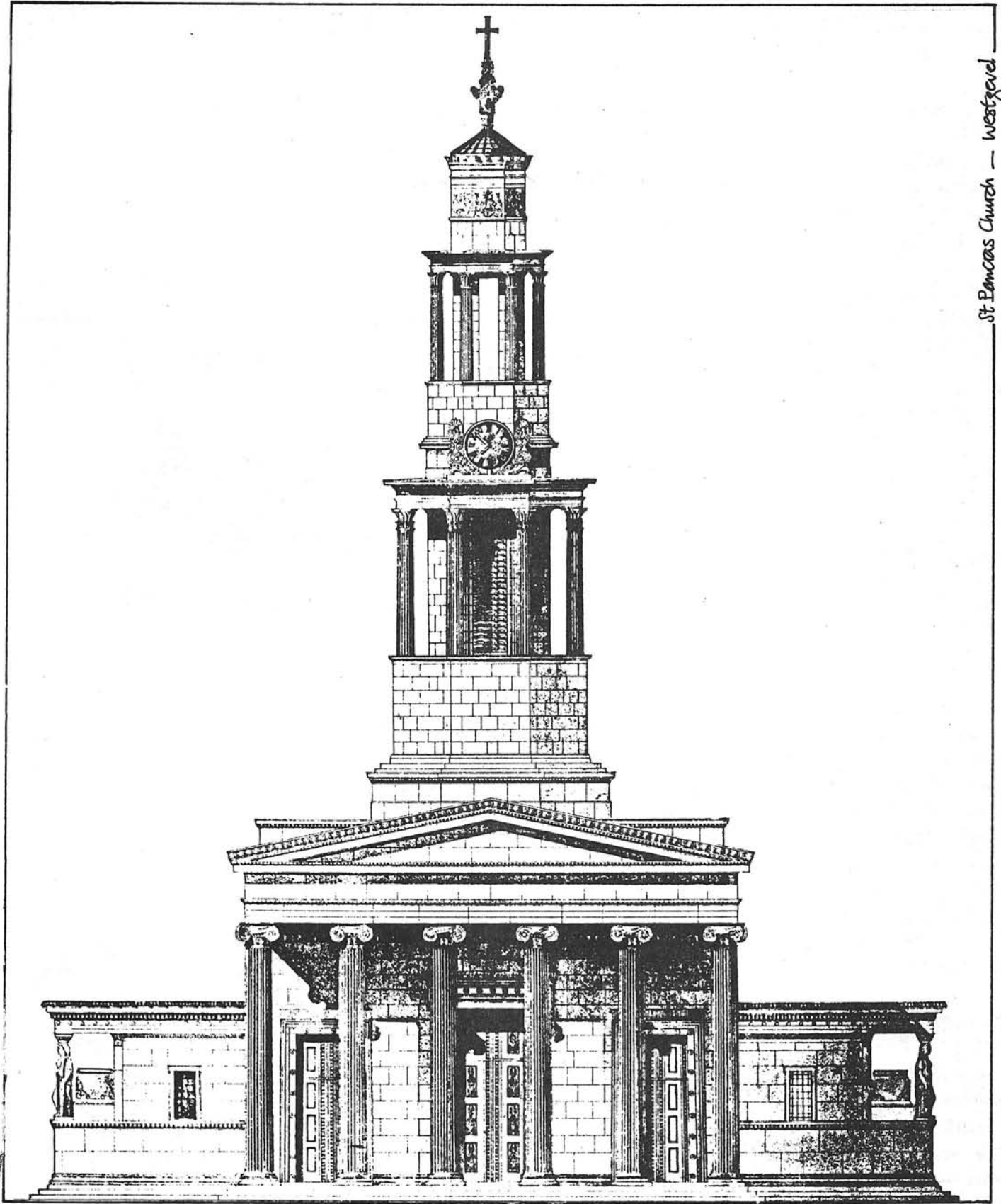
Hobhouse, Hermiane: 'Thomas Cubitt, master builder'. [Eng P. Cub. 1]
Jenkins, Simon: 'Landlords to London'.

[Eng T2 Lon 75]

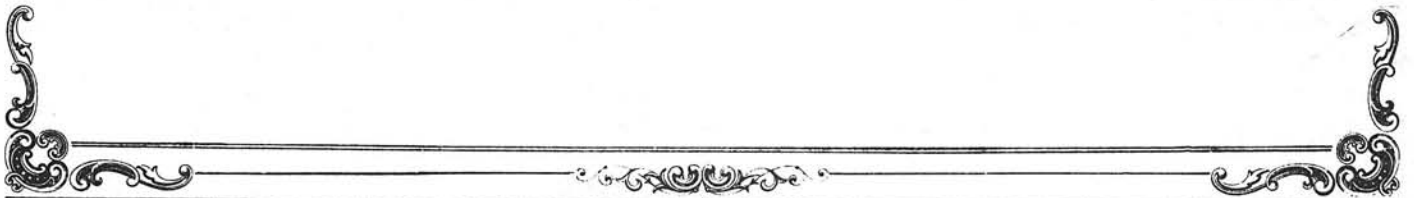
Summerson, Sir John:

'Georgian London'. [Eng T2 Lon 27]

St. Pancras Church - Westgate.

L38 - BEVIN COURT

arch: Lubetkin, Skinner, Bailey
1953-'57.

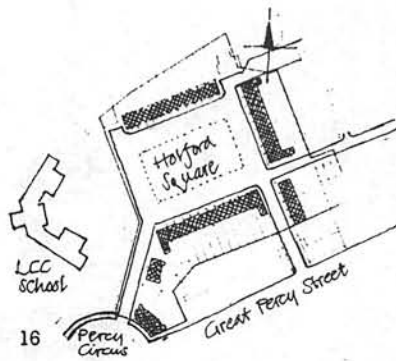
De 'London Squares Preservation Act' eist dat deze pleinen moeten worden gespaard, of een gelijkwaardige hoeveelheid open ruimte moet worden gepland in een alternatieve situatie. In dit geval liet het ontwerp, bepaald door economische belangen, geen enkele mogelijkheid het oude rechthoekige Holford Square te sparen, maar werd een gelijkwaardige publieke groenplek naast de LCC school gemaakt. Dit parkje is toegankelijk vanaf Percy Circus.

Het voornaamste 7-8 etages hoge Y-vormige blok met centraal trappenhuis (Bevin Court) bevat 118 woningen, en het kleine 4-etages blok (Holford House) 12 woningen.

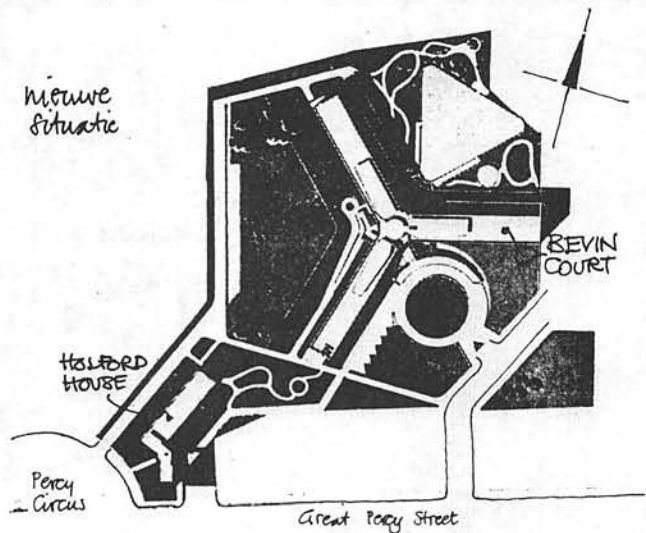
De oost- en westvleugels van Bevin Court bevatten 1-2-3 kamer flats, met alle woon- en slaapkamers zuidwaarts gericht, en alleen de keukens en badkamers aan de galerij. In de zuidvleugel liggen de maisonnettes met alleen galerijen op de woonetage; ook hier alleen de keukens en de w.c. aan de galerij. Holford House heeft uitstekend maisonnettes.

Het belangrijkste probleem van het grote Bevin Court was hoe monotoniciteit en saaiheid te vermijden in de gevels, die om economische redenen, zijn verstoken van enig reliëf in de vorm van balkons of andere uitstekende delen. Een en ander is op verschillende manieren opgelost.

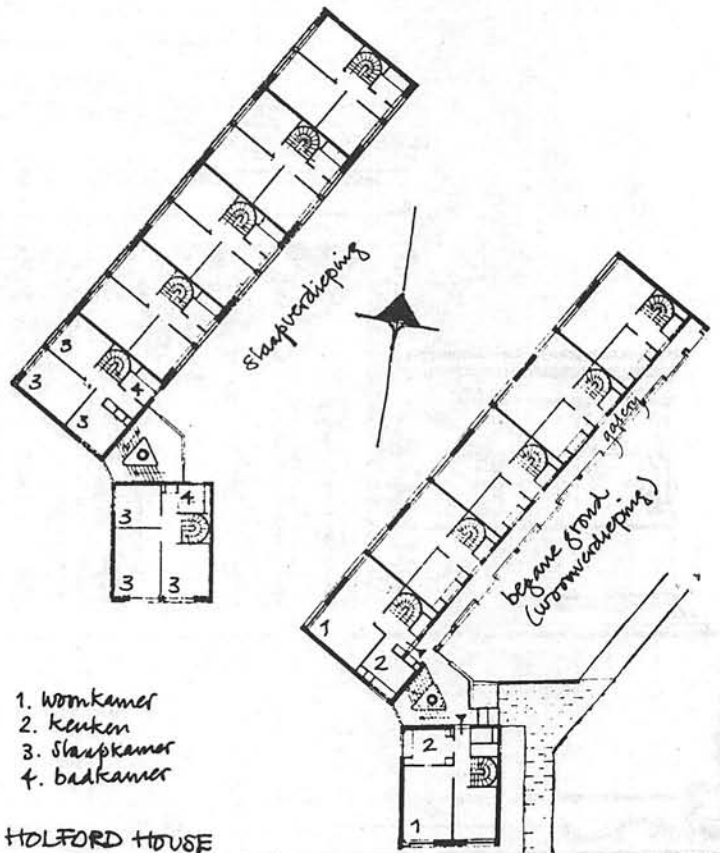
Arch. Review 1952 - vol. 111, p. 403

Oude situatie

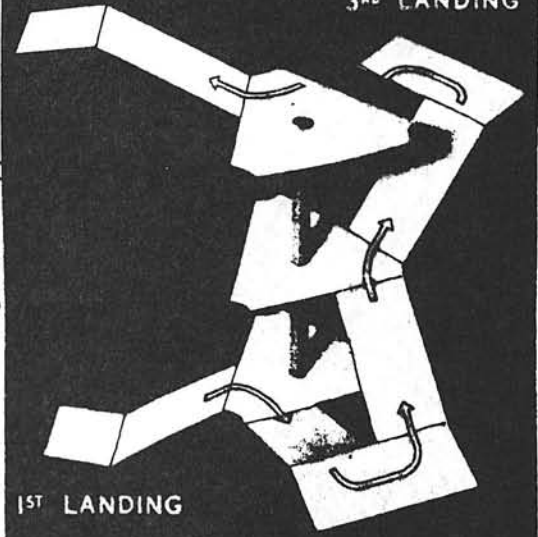
Nieuwe situatie

4TH LANDING

3RD LANDING

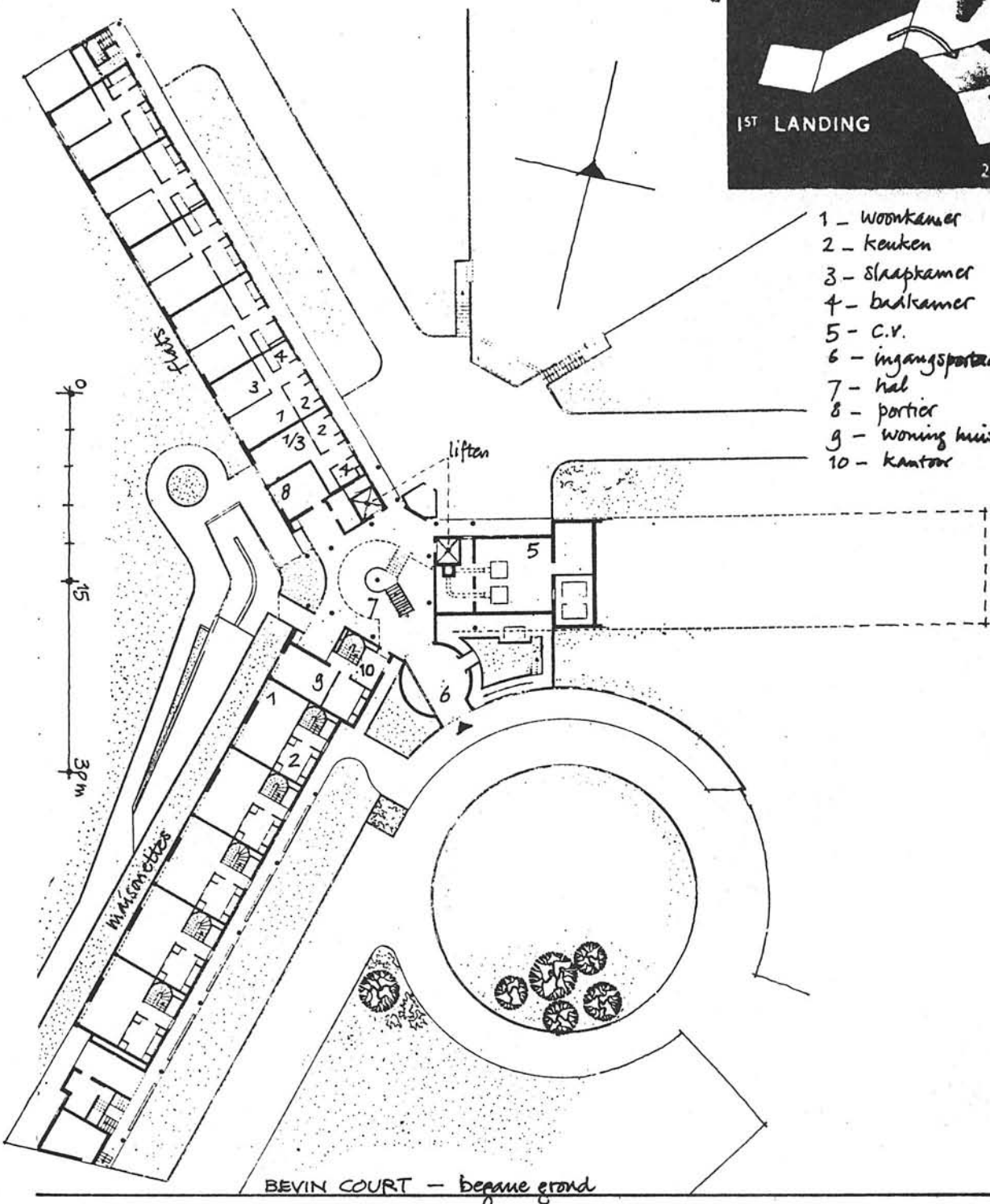
schema trappenhuis

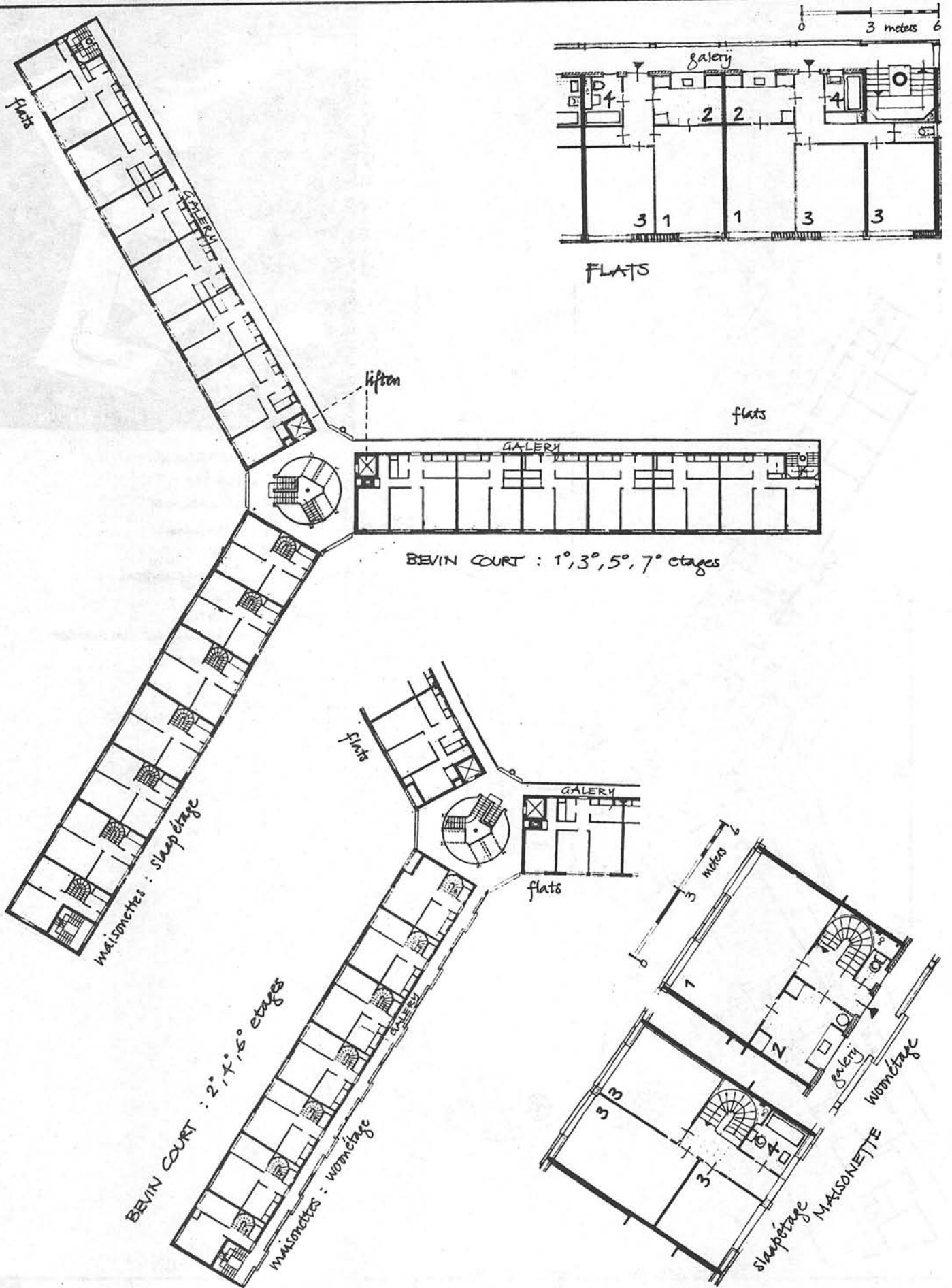
1ST LANDING

2ND LANDING

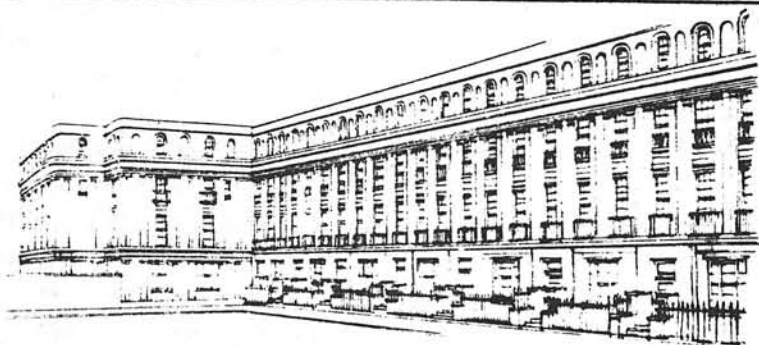
- 1 - woonkamer
- 2 - keuken
- 3 - slaapkamer
- 4 - badkamer
- 5 - c.v.
- 6 - ingangsportaal
- 7 - hal
- 8 - portier
- 9 - woning huistouwonder
- 10 - kantoor "

BEVIN COURT - begane grond

CANONBURY

Milner Square

Canonbury Islington, NI. Covers part of the lands of the former Canonbury manor, which extended between present-day UPPER STREET, ESSEX ROAD and St Paul's Road (once named Hopping Lane, where presumably hops were grown). Apart from the manor-house enclosures, the land was open fields and rich dairy pastures, beyond the straggling high-road village of ISLINGTON. From the mid-17th century (after the Marquesses of Northampton ceased to live there as lords of the manor) to the late 18th, its population must have consisted largely of summer visitors at CANONBURY TOWER.

Opposite the Tower was Canonbury Tavern, converted into an ale-house from manorial farm buildings, and partly enclosed within the old park walls. Beside it was a picturesque pond, much painted by artists, and finally filled in about 1850. The tavern was greatly enlarged in the 18th century, improved with tea-gardens, and became popular for club dinners. The present tavern of about 1850, which unfortunately lost its top storey through dry rot in the 1950s, is a favourite - indeed famous - local public house.

In 1770 John Dawes, a stockbroker, leased Canonbury manor grounds and buildings, demolishing some of the buildings and altering others. On the south range he built (says Nelson) 'a villa' - Canonbury House - 'and three other good dwelling houses', in one of which he lived before acquiring Highbury manor lands. In about 1800 Jacob Leroux secured a building lease of over 19 acres and built the north-west range of what is now Canonbury Square, and the handsome 37-house Compton Terrace facing UPPER STREET.

The 1820s saw Canonbury developing as a pretty suburb along the lines of BARNSBURY, though with rather more fine villas and grandly proportioned houses, and enhanced by bosky surroundings and the NEW RIVER, whose last loop in the fields near Astey's Row was straightened to facilitate building. Expansion in the 1840s-50s included Canonbury Park North and South, laid out across 'Canonbury Field' by the Marquess of Northampton, and the group of roads called 'Alwyne' after one of the Northampton family names. Some of the old manor garden survives, with the two Elizabethan garden houses incorporated in Alwyne Villas and Alwyne Place.

In 1907, during the restoration of CANONBURY TOWER, King Edward Hall was built alongside it as a recreational club for the Marquess's estate residents here and in CLERKENWELL; and in 1952, when the Tavistock Repertory Company leased the Tower, this hall became the Tower Theatre. Much of the area is now freehold, but the remaining estate was, in 1931, settled by the 6th Marquess on trustees, by whom it has since been managed, still retaining the family connection.

The 2nd World War left bomb-sites in Canonbury Park, and as these gaps were filled the area was rediscovered, restored and in places rebuilt. Creation in the 1970s of the Marquess Estate, an imaginative complex of flats, involved demolition of several 1860s' streets between ESSEX ROAD and the NEW RIVER. Although, since the war, the river has ended at Green Lanes, simulated stretches are maintained in park areas near Astey's Row and south of St Paul's Road - the latter containing a pretty brick circular hut often supposed to be Jacobean, but probably an early 19th-century linesman's hut.

Milner-Gibson Estate Islington, NI. One of the chief small estates held in copyhold of the manor of BARNSBURY, by the Milner-Gibson family of Theberton, Suffolk. It was enfranchised by a private Act in 1822 by the Lord of the Manor's trustees (see BARNSBURY), and the fields between UPPER STREET and the Back Road (LIVERPOOL ROAD) let on 99-year building leases. By 1825 Moon Street and Studd Street were built with artisans' houses, and the old field path became the basis of Theberton Street. At the UPPER STREET corner an ancient house, the Pied Bull, which has associations with the Raleigh family, was rebuilt as a public house.

The estate layout was by Francis Edwards, engineer to the Imperial Gaslight Company and a pupil of Soane. He may himself have designed the first houses with their distinctive giant-pilaster façades. Gibson and Milner Squares, whose names were reversed in Edwards's original plan, are unusually long and rectangular. Building was piecemeal (1828-33), mostly in batches of six, starting with both ends of Theberton Street and Gibson Square south side (1832), now 51-75 Theberton Street. The rest of the square was begun in 1836, and the street's north side completed in a different style (1839). Trinidad Place (82-124 LIVERPOOL ROAD) of 1834 was named after the family's plantations; and the row connecting this with the square's north side, Charles Street, was eventually renumbered 35A-D Gibson Square. Last came the extraordinary 'Venetian' Milner Square (1841), by the ingenious young architects Roumieu and Gough, so dizzyingly vertical that in later, shabbier days it inspired gloom. A classical church intended for the west side was never built.

After a long period of multiple tenancies, the area was restored by new owner-occupiers from the 1960s. Milner Square was restored by Islington Council in the 1970s. Construction of the VICTORIA LINE necessitated building a ventilation shaft in Gibson Square gardens. As the result of strong local agitation, this was designed like a temple to harmonise with the surroundings.

Highbury Terrace, 1789,
een fraai Georgian 'terrace'

- 1 - Alwyne Villas
- 2 - Alwyne Road
- 3 - Alwyne Place
- 4 - Canonbury Park North
- 5 - " " " " South
- 6 - Compton Road
- 7 - Canonbury Grove
- 8 - Cross Street, ca 1780

9 - Almeida Theatre
10 - Battishill Street housing,
(zie Arch. Journal 1975, vol. 162, p. 181)

Canonbury House, ca 1780

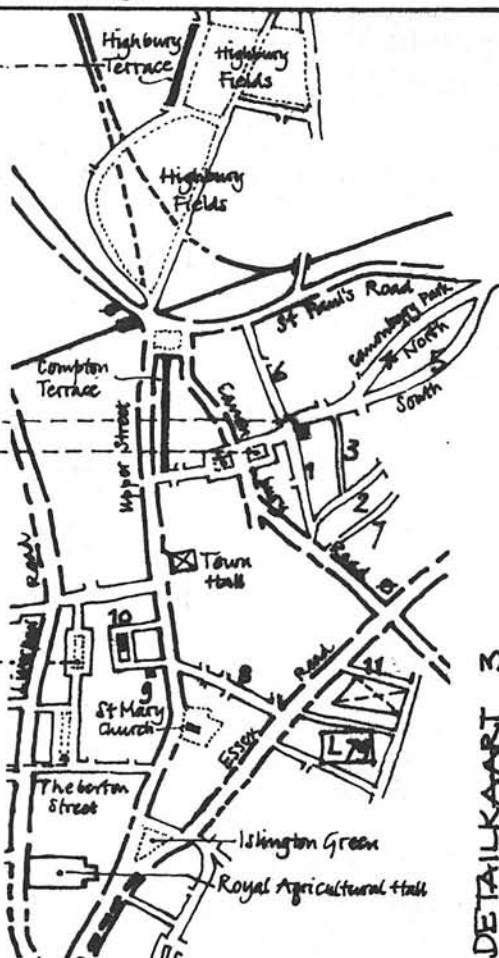
Canonbury Square, 1800
een compleet gespaard plein van bij-
zonder fraai verhoudingen.

11 - Peabody Trust housing, 1865,
arch: Darbishire

Milner Square, met doorgaande
zolderetage. Ingangen in de middelen
van de korte zijden. Ieder huis is 3
traveën breed.

Gibson Square, ventilatieschacht
(1970) van Quinlan Terry.

Agricultural Hall, 1861-62, groot-
se hal van 117 x 66 m, gietijzeren
spanen van 46 m overspanning.
(konstrukteur: Heavyside).
Herbestemming wordt overwogen.

DETAILKAART 3

L39 - SPA GREEN ESTATE

ontwerp: Lubetkin & Tecton (1938)
uitvoering: Lubetkin, Bailey &
Skinner (1946)

De oplevering van dit woningbouw-
project in 1949 was een bescheiden
start van de na-oorlogse voorzie-
ning in massa-huisvesting voor
Finsbury.

De vooroorlogse voorstellen maak-
ten deel uit van een weids en
meer uitgebreide strategie voor
voorzieningen in de gemeente - het
'Finsbury Plan', tijdens gesprekken
tussen Lubetkin en wethouder
Riley, die behulpzaam was bij de
realisatie van Tectons doelen
voor het Health Centre. De gemeen-
teraad had tot doel Finsbury te ma-
ken tot 'the housing centre for Lon-
don', inclusief een compleet pro-
gramma van gebouwen t.b.v. ge-
zondheid, onderwijs en allerlei
instituten.

In de eerste na-oorlogse jaren werd
het Finsbury Council programma
verworpen. Riley werd gedwongen
terug te treden, en met hem ver-

bleef de energie en leiding van
het Finsbury Plan. Bepalende
overheidsmaatregelen bij de ver-
vanging van slums (vooral het
verbod op afbraak van de bestaan-
de woningvoorraad, hoe miserabel
ook) en de grote schade a.g.v.
bombardementen, diktterden aan
de gemeenteraad een meer prag-
matische aanpak.

Ruwweg driehoekig in vorm, met
een lange n-2. as, meet het ter-
rein ca. 0,68 ha. De huisvesting
bestaat uit 3 blokken, parallel
aan de n-2 as om een maximum
aan zonlicht te vangen: twee
8-etages en één 4-etages hoog;
het laatste van enigszins gebogen
vorm. Het ontwerp van het terrein
en de tuinen werd gemaakt in
samenhang met de woonblokken
ter verkrijging van eenheid in het
geheel. Een school voor 40 kinderen
werd toegevoegd als een beschei-
den paviljoen ter afsluiting van
een rustig plein; het werd na de
oorlog pas in 1970 gerealiseerd.

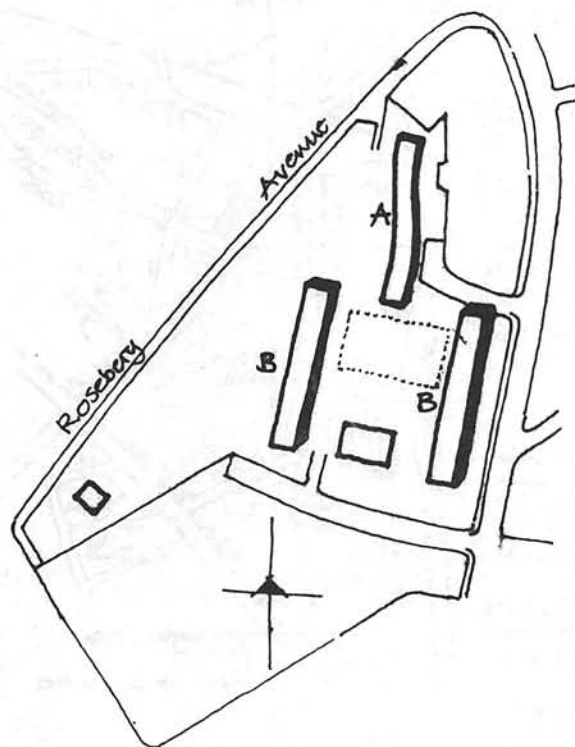
De woningen bestaan uit 1 kamer
flats (voor bejaarden) en 4 kamer
gezins flats.

De voorzieningen waren hun tijd
vooruit. Huisvuil werd via stort-
kokers verwijderd. Afval werd via
pijpleidingen vanaf de keukengoot-
steen naar enkele tanks in de
woonblokken afgevoerd, en uitein-
delijk tot as verbrand. Aldus werd
het afval van een week van 129
woningen gereduceerd tot 2 of 3
vuilnisemmers.

Het speciaal gevormde, gebogen
dak, ter voorziening in kleren-
droogruimte, was het resultaat
van een serie proeven met schaal-
modellen.

Na vele jaren van verwaarlozing,
is de Estate in 1980 gerestaure-
erd, met in acht neming van de
oorspronkelijke materialen.

COE + READING: 'Lubetkin & Tecton',
p. 173 [W. II. Lube. 1]

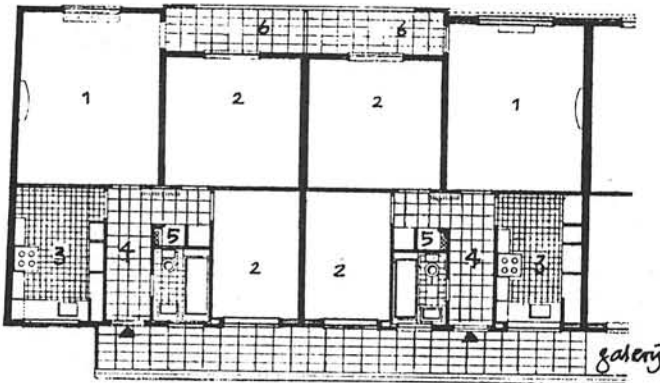

References:

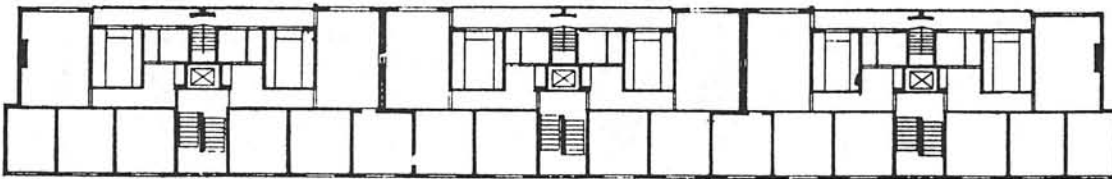
- A & BN, 2 August 1946, 'Finsbury Development'.
- A & BN, 20 May 1949, 'Housing for the Borough of Finsbury'.
- AD, May 1951, 'Multi-Storey Flats', Edward D. Mills.
- AJ, 12 September 1946, 'Housing Estate at Rosebery Avenue', a good critique on the scheme soon after the foundation ceremony.
- AR, 1951, vol.109, pp.138-40, 'Flats in Rosebery Avenue, Finsbury', article by Lubetkin introducing review of Spa Green Flats, discussing principles and process of design and describing elevations as part of evolving approach to structure and elevation of massing housing; followed by pp.141-49, 'Flats in Rosebery Avenue, Finsbury', a comprehensive review.
- The Builder, 2 August 1946, 'Housing Scheme, Rosebery Avenue'.
- Architecture d'Aujourd'hui, September 1950, 'Groupe d'Habitation Spa Green'.
- The Times, 30 April 1949, 'Eight-Storey Flats'.
- 'Spa Green Estate', Cement and Concrete Association, May 1952. (The most comprehensive review of the flats with excellent constructional and service information. Step by step account of shuttering system.)
- RIBA Drawings Collection: RAN 19/H/6 1-3 Plans and elevations.

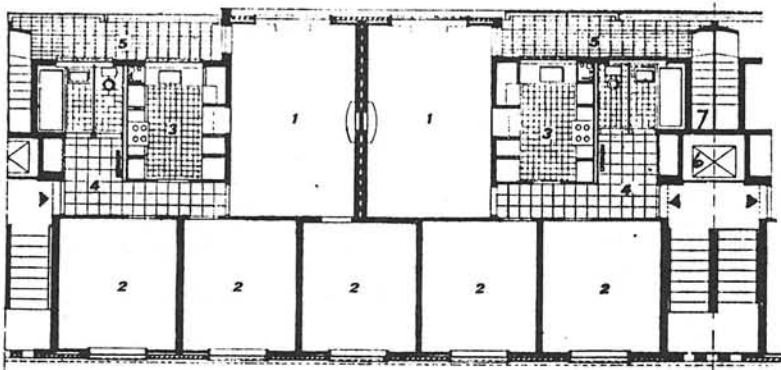
BLOK A : 4 etages

- 1 - woonkamer
- 2 - slaapkamer
- 3 - keuken
- 4 - hal
- 5 - linnenkast
- 6 - balkon

BLOK B : 8 etages

- 1 - woonkamer
- 2 - slaapkamer
- 3 - keuken
- 4 - hal
- 5 - balkon
- 6 - lift
- 7 - houttrap

L40 - FINSBURY HEALTH CENTRE

arch: Lubetkin + Tecton, 1935-'38
 Met de nadering van WW II was dit gebouw Tectons laatste in de optimistische geest van de 'new architecture' van de jaren 1930.

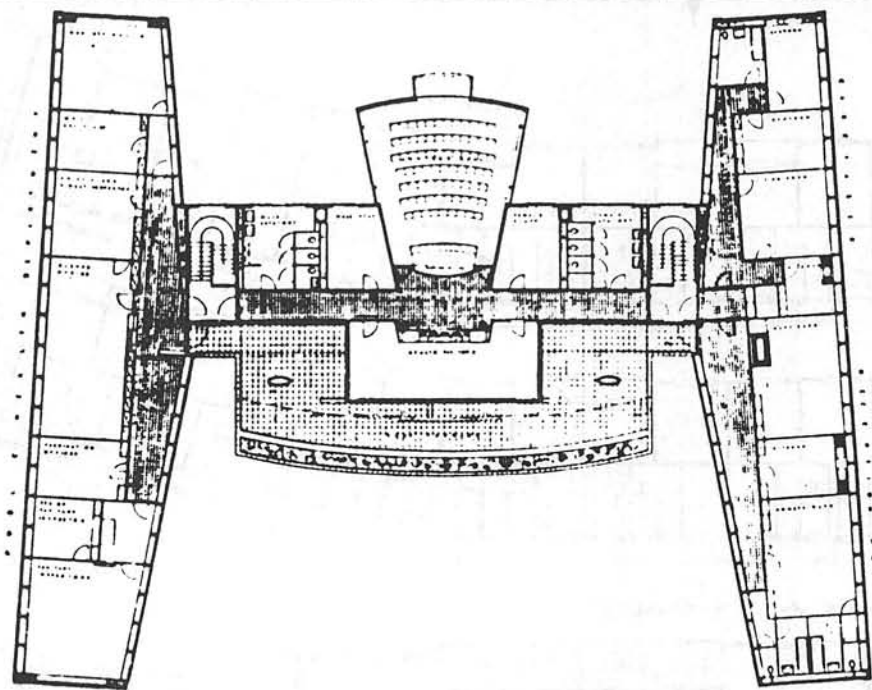
Het centrum was een pionierswerk van die tijd, bestemd voor een saneringsgebied van Finsbury, en het eerste dat samenviel met Tectons duidelijk socialistische idealen.

De symmetrische 2-etages hoge H-plattegrond (+ kelder), is geïnspireerd door de openbare gebouwen van Le Corbusiers parklandschap in zijn Ville Radieuse.

Toen het centrum gereed was, stond het als een schitterende witte reprimande in het vervallen gebied van Finsbury.

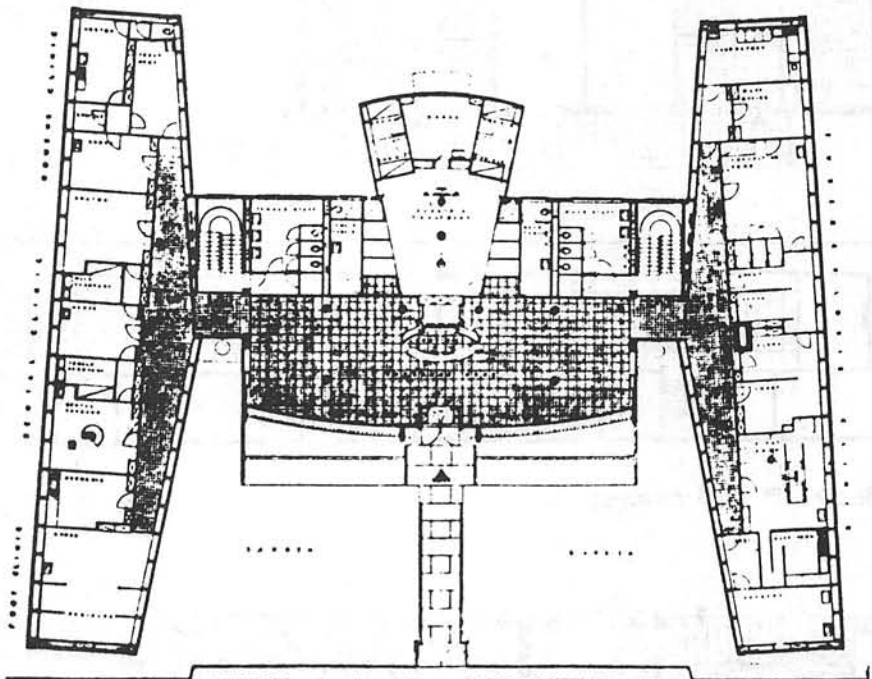
Wat de plattegrond betreft: de ontwerpers hebben de vaste elementen in het middendeel geplaatst; de beide vleugels herbergen de flexibele delen van de organisatie, die gemakkelijk kunnen worden gewijzigd.

COE + READING: 'Lubetkin & Tecton',
 p. 140 [W. II. Lube 1]

VERDIEPING

BEGANE GROND

PINE STREET

References:

J. M. Richards, 'An Introduction to Modern Architecture', plate 32 & pp.115-16, Penguin Books Ltd, Harmondsworth, 1940 (1st edn).

A & BN, 13 January 1939, 'Finsbury Health Centre'.

A & BN, 19 January 1940, 'Tecton: Finsbury Health Centre'.

AJ, 12 January 1939, 'Tecton: Finsbury Health Centre'.

AJ, 19 January 1940, 'Tecton: Finsbury Health Centre'.

AR, 1939, vol.185, 'Finsbury makes a Programme'.

The Builder, 13 January 1939, 'Finsbury Health Centre'.

The Daily Herald, 19 October 1938, 'Slums, now Health GHQ'.

The Daily Worker, 19 October 1938, 'Labour's Health Centre Example'.

The Daily Worker, 10 October 1945, 'A Fine Health Centre'.

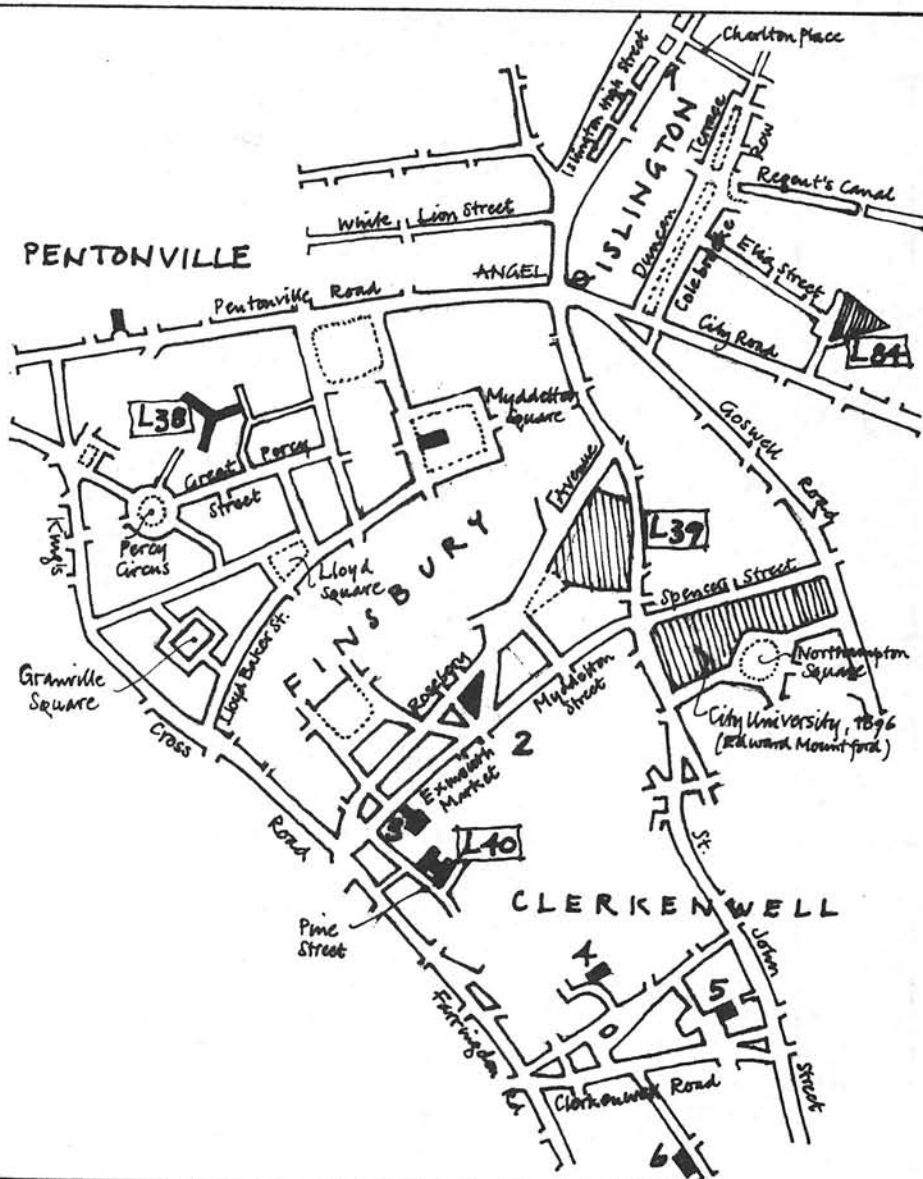
The News Chronicle, 7 October 1938, 'Building for the Future'.

The News Chronicle, 19 October 1938, 'The Modern Architect is on your side'.

The Times, 4 October 1938, 'Finsbury Health Centre, a bold step in design'.

DETAILKAART 4 : FINSBURY

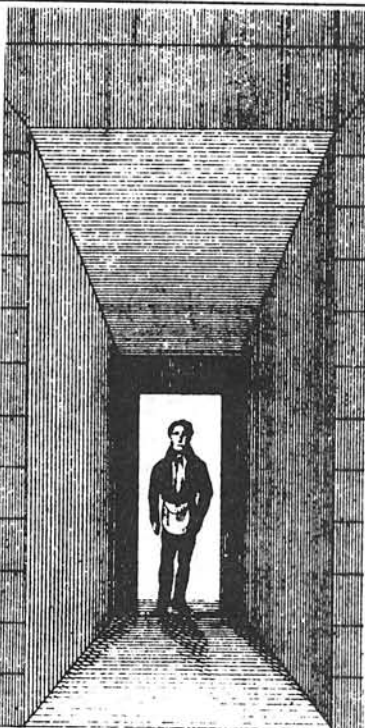
- 1 - Camden Passage, markt voor antiek en bric-a-brac.
- 2 - Finsbury Town Hall, 1895-'99, arch: G Evans Vaughan. 'Revived Tudor' stijl.
- 3 - Holy Redeemer Church, 1887-'88, arch: J D Sedding. Zeer Italiaans aandoende kerk.
- 4 - St James, 1788-'92, arch: James Carr. Een typisch londense kerk in de traditie van Wren en Hawksmoor.
- 5 - St John, 1721 (Crypt 1140, poort 1504). Behoorde bij de Orde van St John of Jerusalem, de poort was de toegang tot het klooster.
- 6 - Offices + flats, 1976-'79 24 Britton Street. arch: YRM Partnership.

Lloyd Square, onderdeel van de Lloyd Baker Estate. (1819)
Myddelton Square, goed bewaard plein (1827), met St Mark's church (van Chadwell Mylne)
Duncan Terrace + Colebrooke Row, ca. 1710 en 1786. Fraaie 'terraces'
Charlton Place, straat met goede 'Georgian Cottages'.

Finsbury EC2. The area was once part of the great fen which lay outside the city walls. The manor belonged to a prebend of ST PAUL'S CATHEDRAL. When Fitzstephen wrote his description of London in the 12th century the drier parts were used by the citizens for sport. Apprentices skated on the frozen fen in winter. In 1414 Lord Mayor Thomas Falconer built the Moor Gate in the City wall 'for ease of citizens that way to pass ... into the fields ... for their recreation'. In about 1511 the Lord Mayor, Roger Acheley, 'caused dikes to be made and the ground to be levelled and made more commodious for passage'. Some years later the citizens, angry about enclosures made on the fields, took the law into their own hands and 'within a short space all the hedges about the towns [ISLINGTON, HOXTON, SHOREDITCH, etc] were cast down and the ditches filled'. In 1548 Protector Somerset, on his return from the Battle of Pinke, was welcomed in Finsbury Fields by the Lord Mayor and Aldermen. Ralph Agas's late 16th-century map shows sheets of cloth lying out to dry, archers, cattle, windmills and the kennels of the Lord Mayor's hunt.

Trees were planted at the beginning of the 17th century and gravel walks made. In 1607 Richard Johnson wrote that the area was 'the garden of this city and a pleasurable place of sweet ayres for citizens to walk in'. In 1641 the HONOURABLE ARTILLERY COMPANY settled in Finsbury. From the time of the Civil War until after the Restoration there was a foundry in the fields where cannon were made. In 1665 BUNHILL

FIELDS was made a burial ground for Dissenters. Victims of the GREAT PLAGUE were also buried in the fields in a large pit. After the GREAT FIRE the homeless camped in the fields, 'some under tents, some under miserable huts and hovels; many without a rag or any necessary utensils, bed or board'. In 1667 Pepys walked in Moorfields and found houses two storeys high. He forecast, 'it must become a place of great trade till the City be built'. Building on the fields began at this time but much of Finsbury remained open until the late 18th century. In 1676 BETHLEM HOSPITAL was rebuilt in Moorfields by Robert Hooke. In 1732-3 the Church of ST LUKE OLD STREET was built and given part of the parish of ST GILES CRIPPLEGATE. In 1739 John Wesley took over the old foundry and converted it into a Methodist chapel, preacher's house, school and classrooms. He and Whitefield often preached in the surrounding fields to crowds of 10,000. In 1749 Whitbread's BREWERY moved to CHISWELL STREET. The next year ST LUKE'S HOSPITAL was built by the elder Dance at the west end of WORSHIP STREET. In 1761 the CITY ROAD was built to join the 'new road' from MARYLEBONE. The City of London Lying-in Hospital was built in CITY ROAD in 1770-3. Between about 1775 and 1800 the Finsbury Estate was laid out as a residential suburb by George Dance, with FINSBURY SQUARE as its centrepiece. It became the fashionable area for the medical profession until the late 19th century when the doctors migrated west to HARLEY STREET. In 1778 Wesley's New Chapel was built. In 1790 ST LUKE'S HOSPITAL was rebuilt in OLD STREET.

L70. HIGHBURY NEW PARK

arch: Darbourne + Darke

Jaren van ervaring in het ontwerpen van 'low rise high density' woningbouw heeft de architecten van het gereedschap voorzien om in staat te zijn het ontwerp voor dit complex te maken met een zeker gemak en vrijmoedigheid. De tamelijk lagere dichtheid dan enkele van de vroegere door dit bureau ontworpen complexen (zie Lillington Street en Marquess Road Estates) resulteerde in een bescheiden en humane schaal. In hoeverre was het noodzakelijk blokken met flats en maisonnettes te introduceren boven garages, in de complexe vormen waarmee dit bureau wordt geassocieerd? Het belang van de relatie tussen de schaal van de nieuwe woonblokken en de bestaande villa's en de volwassen bomen, en het vormgeven van een landschappelijke plek van hoge kwaliteit, rechtvaardigt deze vormen met hogere dichtheden.

Het terrein van één ha. was voordien de grote achtertuinen van de villa's, en aangewezen als een renovatie gebied.

Vanaf het begin kreeg het bureau de vrije hand in de keuze van de menging van woningen die men wilde toepassen.

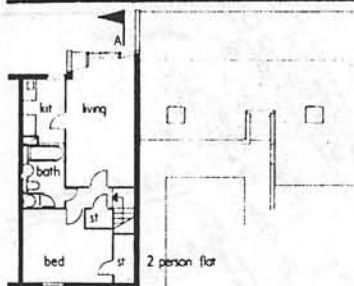
De bedoeling was de 4-etages hoge victoriaanse villa's (nr's 42, 44, 50) te slopen, maar de architecten ontdekten dat ze structureel nog in goede conditie waren. Men besloot alsnog de plezierige villa's te sparen, en ze te verbouwen in een variëteit van woninggrootten.

Een totale dichtheid van 250 pers/ha was voorgeschreven.

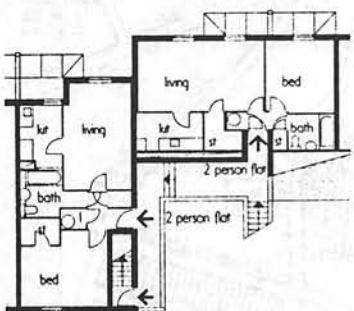
De architecten hebben grote gevoeligheid getoond in de relatie tussen de gebouwen en de fraaie kastanjebomen op het terrein.

De nieuwe blokken zijn zeer verfijnd. Misschien kan het resultaat als 'kenus' worden omschreven.

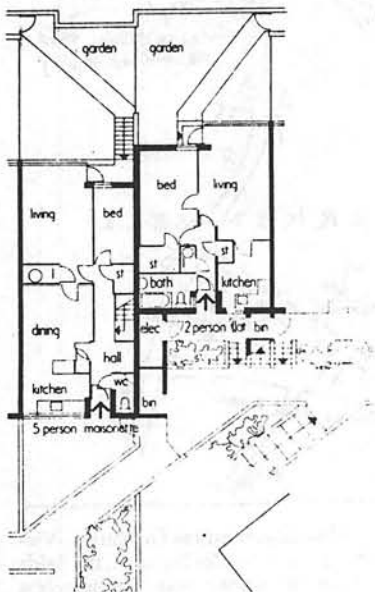
Arch. Journal 1979^{IV} - vol. 170 - p. 744
Arch. Journal 1980^{III} - vol. 172 - p. 209

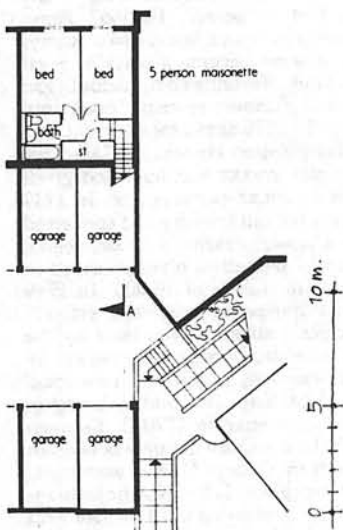
Second floor.

First floor.

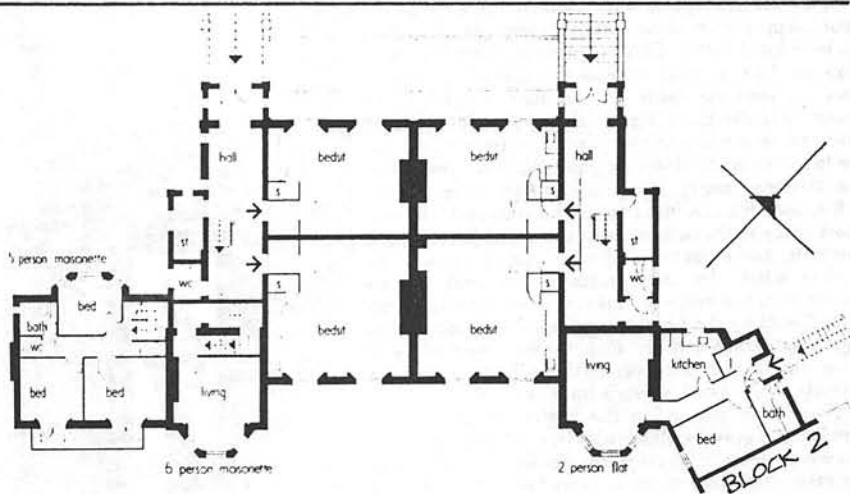

Upper ground floor.

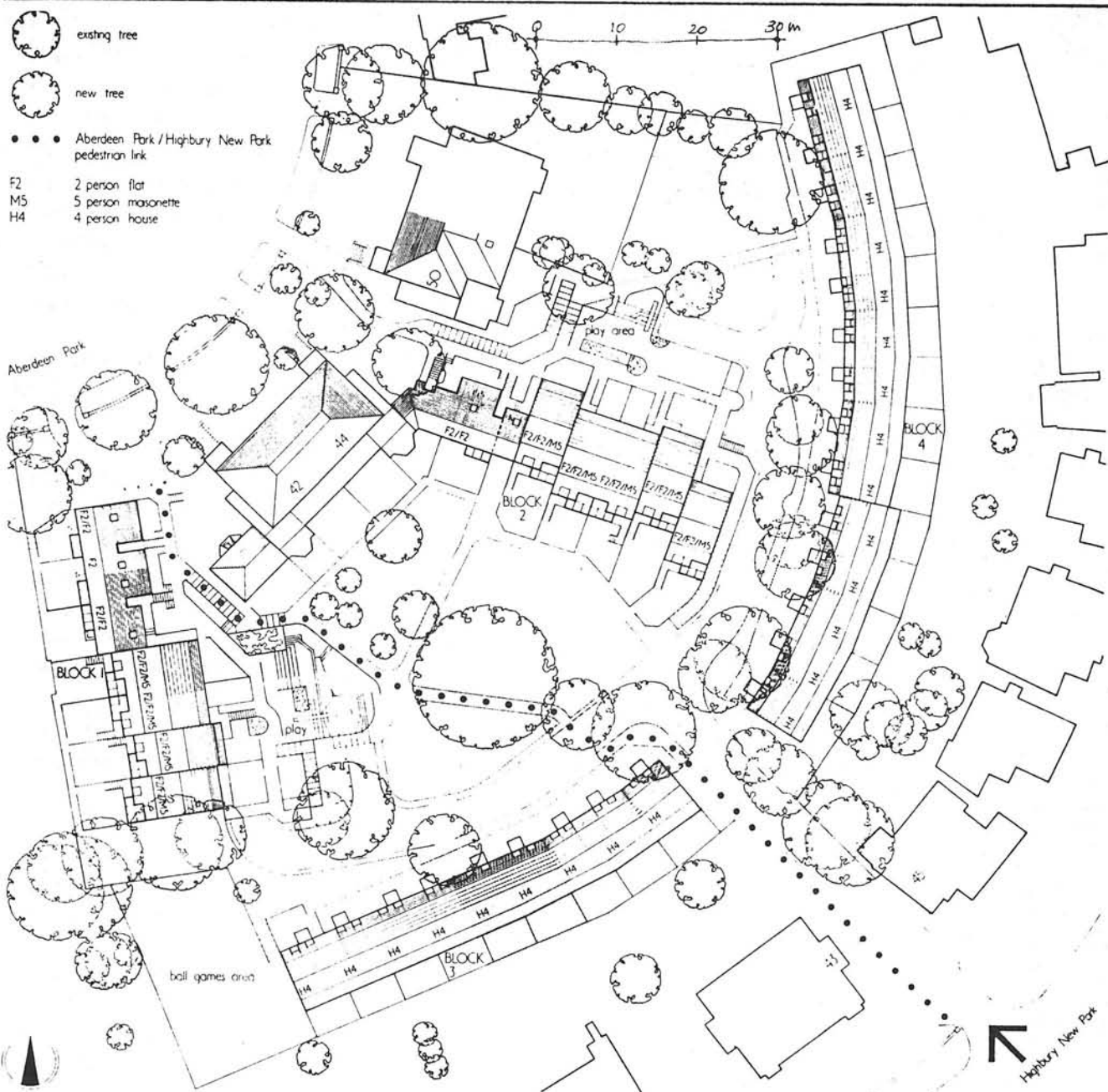

Lower ground floor

Flats & maisonnettes in blocks 1+2

42-44, Aberdeen Park - upper ground floor (bel-étage)

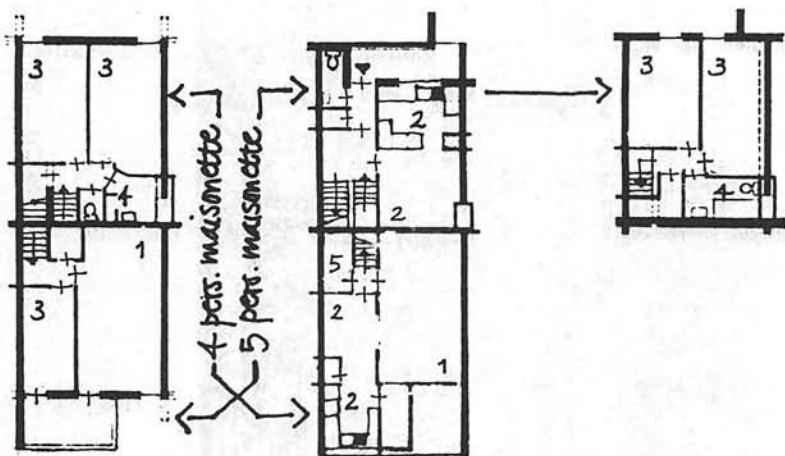
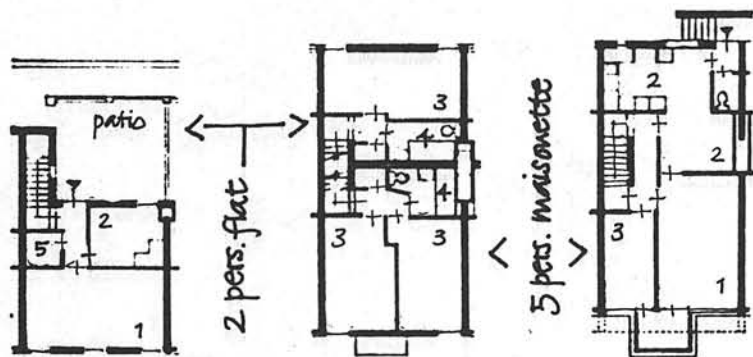
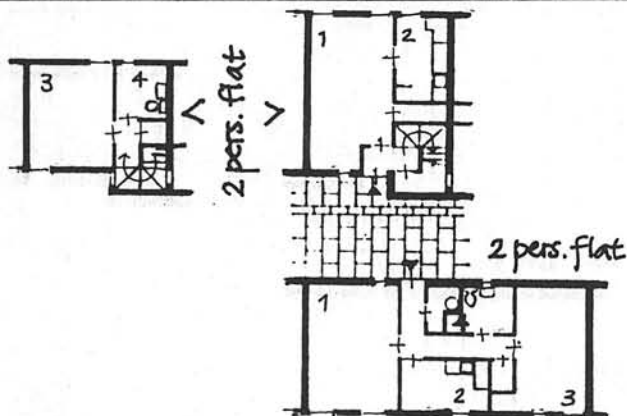

L75 - MARQUESS ROAD

arch: Darbourne + Darke,
1968-1976

bouwterrein 7,1 ha
woningen 1185 stuks
inwoners ca. 3400 p.
dichtheid 480 p./ha of 167 w./ha
parkeren 0,7 auto/won.

- 1 - woonkamer
- 2 - (eet-)keuken
- 3 - slaapkamer
- 4 - badkamer
- 5 - berging

Het bouwvolume in Islington dat rijp is voor sanering, stamt uit de 19^e eeuw. Bestaande, hoge woonblokken uit de jaren 1950 delen het terrein (11,3 ha) in twee stukken. Licht gevend oppervlak, fraai bomenbestand, een groenstrook langs de westelijke begrenzing (New River Walk). Twee drukke, lawaaige verkeersaders (St Paul's Rd & Essex Rd).

Het concept van de architecten bouwt voort op ervaringen uit Lilington Street Estate (zie deel 1, F31).

De gezinswoningen (60%) als maisonettes hebben een tuin (30m²); woningen met 1 slaapkamer (40%) liggen op de boven etages, bereikbaar via 'dakstraten'.

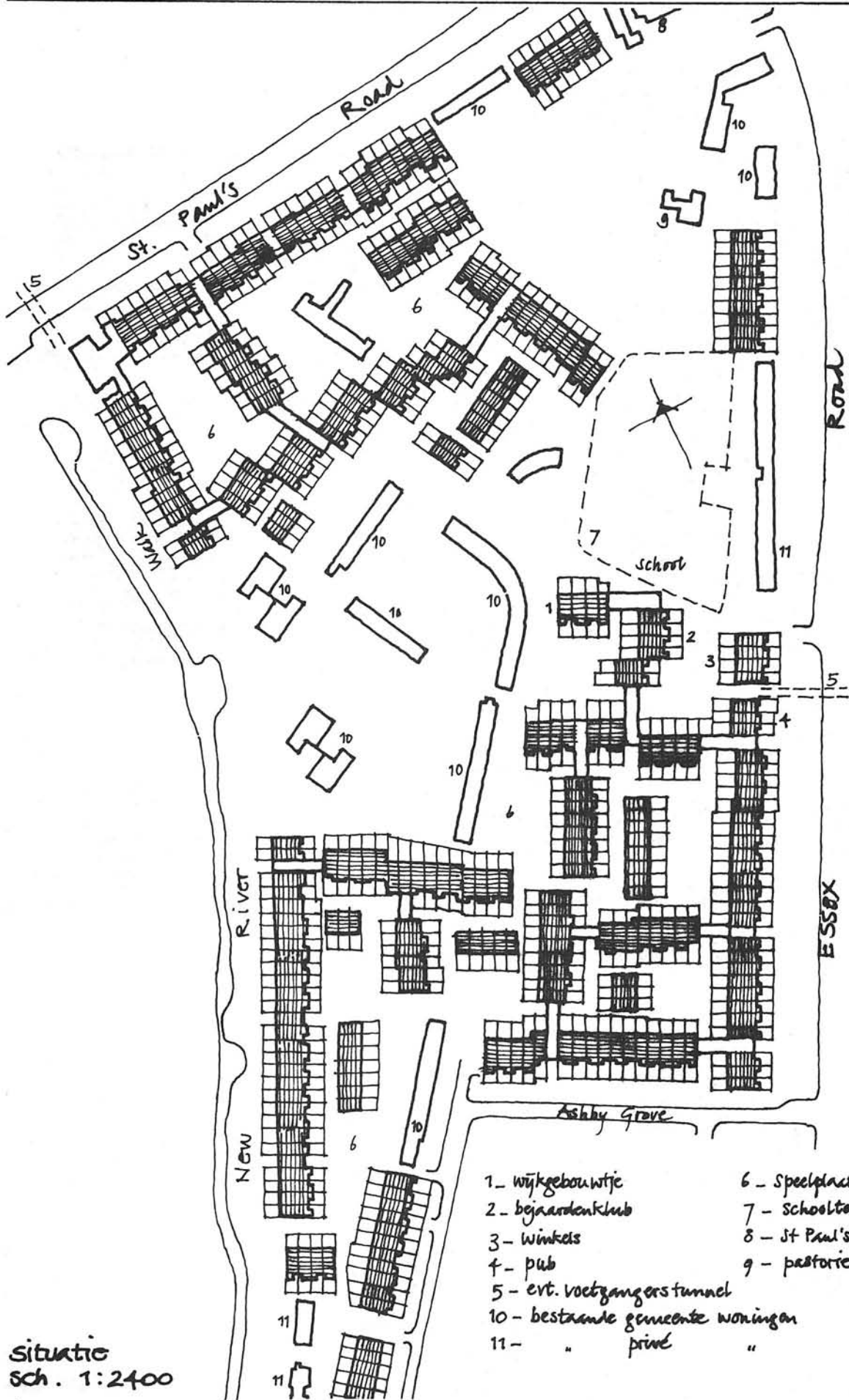
De bebouwing bestaat voornamelijk uit korte blokken van 4-5 en van 2-3 etages, die met de onderdoorgangen en voetgangersgalerijen een sterk homogeen karakter vormen. Smalle gebogen wegen penetreren de wijk, ontsluiten de parkeerkelders onder de 4-5 etages blokken, en eindigen in kleine pleintjes voor openlucht parkeren.

Gelijkvloerse voetpaden zijn voor noordverkeer (ambulance, brandweer) bereikbaar. Afstand van auto naar woning is max. 50 m.

De dakstraten als extra buitenruimte (voor oudere mensen) zijn bereikbaar via hellingbanen, liften en trappen.

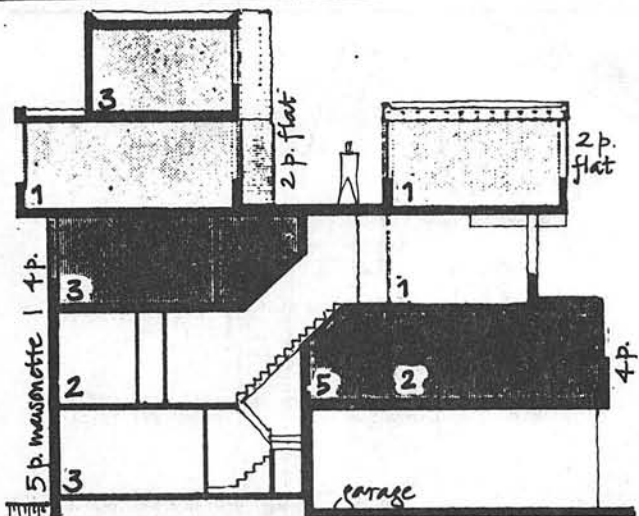
Behalve de schoolgebouwen zijn centraal gelegen: gemeenschapsruimten, bejaardensoos, winkels en een pub (PH); decentraal nog winkels, een pub en kerk. Essex Rd is een bestaande winkelstraat.

Arch. Review 1974 - nr 9 - p. 14-2
Baumeister 1973 - nr 12 - p.

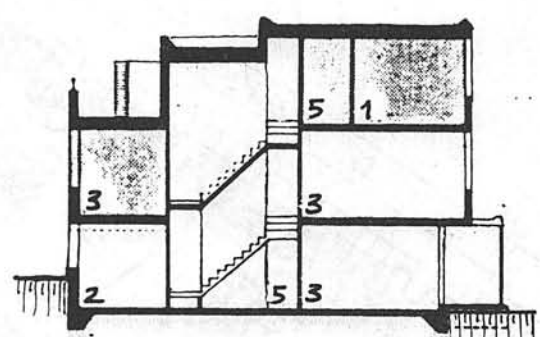

situatie
sch. 1:2400

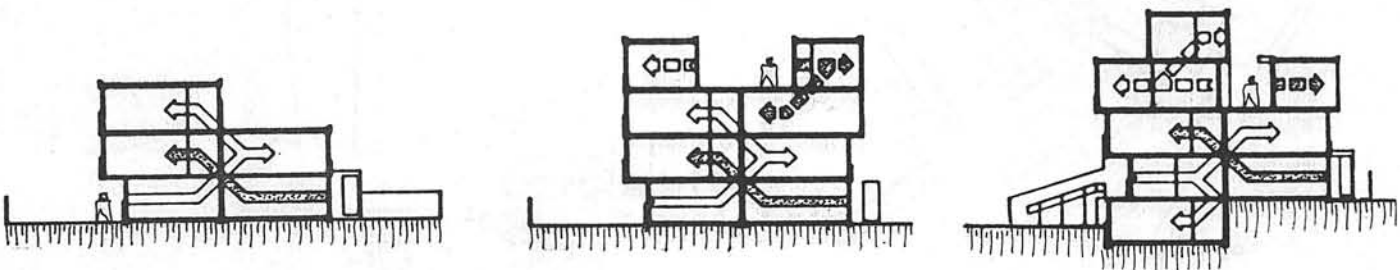
1 - wijkgebouwtje	6 - speelplaats
2 - bejaardentclub	7 - schoolterrein
3 - winkels	8 - St Paul's church
4 - pub	9 - pastorie
5 - evt. voetgangers tunnel	
10 - bestaande gemeente woningen	
11 - " " " " " "	

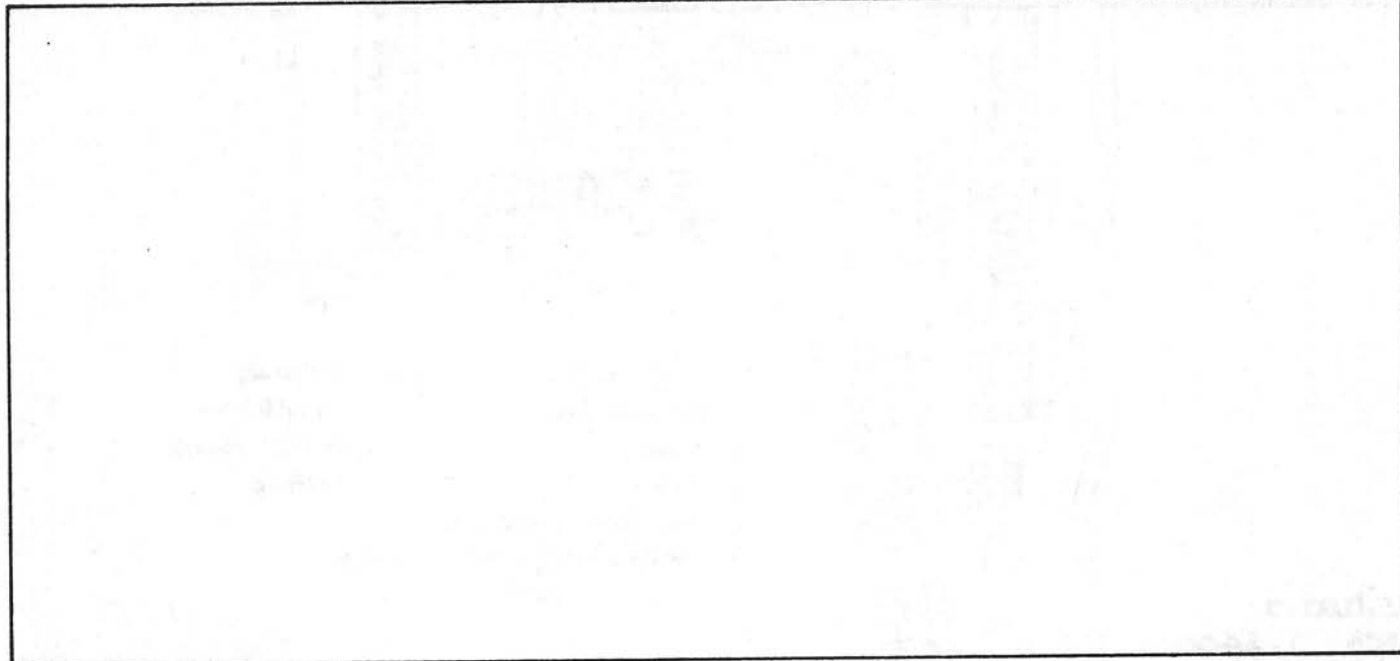
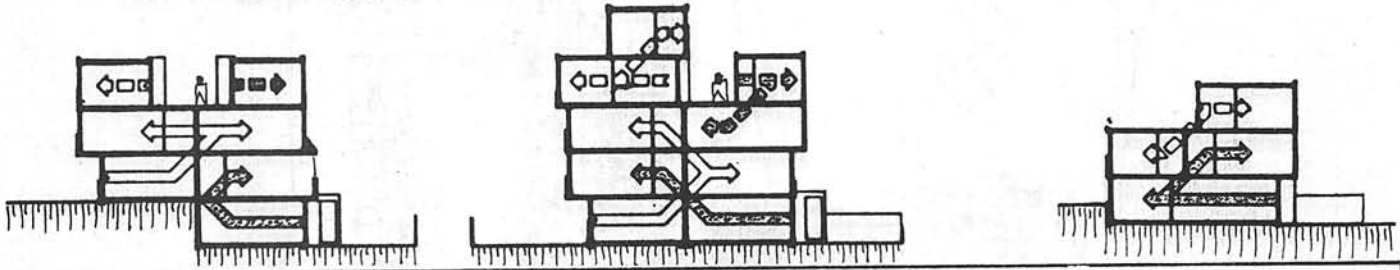
doorsnede door 4/5 etages blok

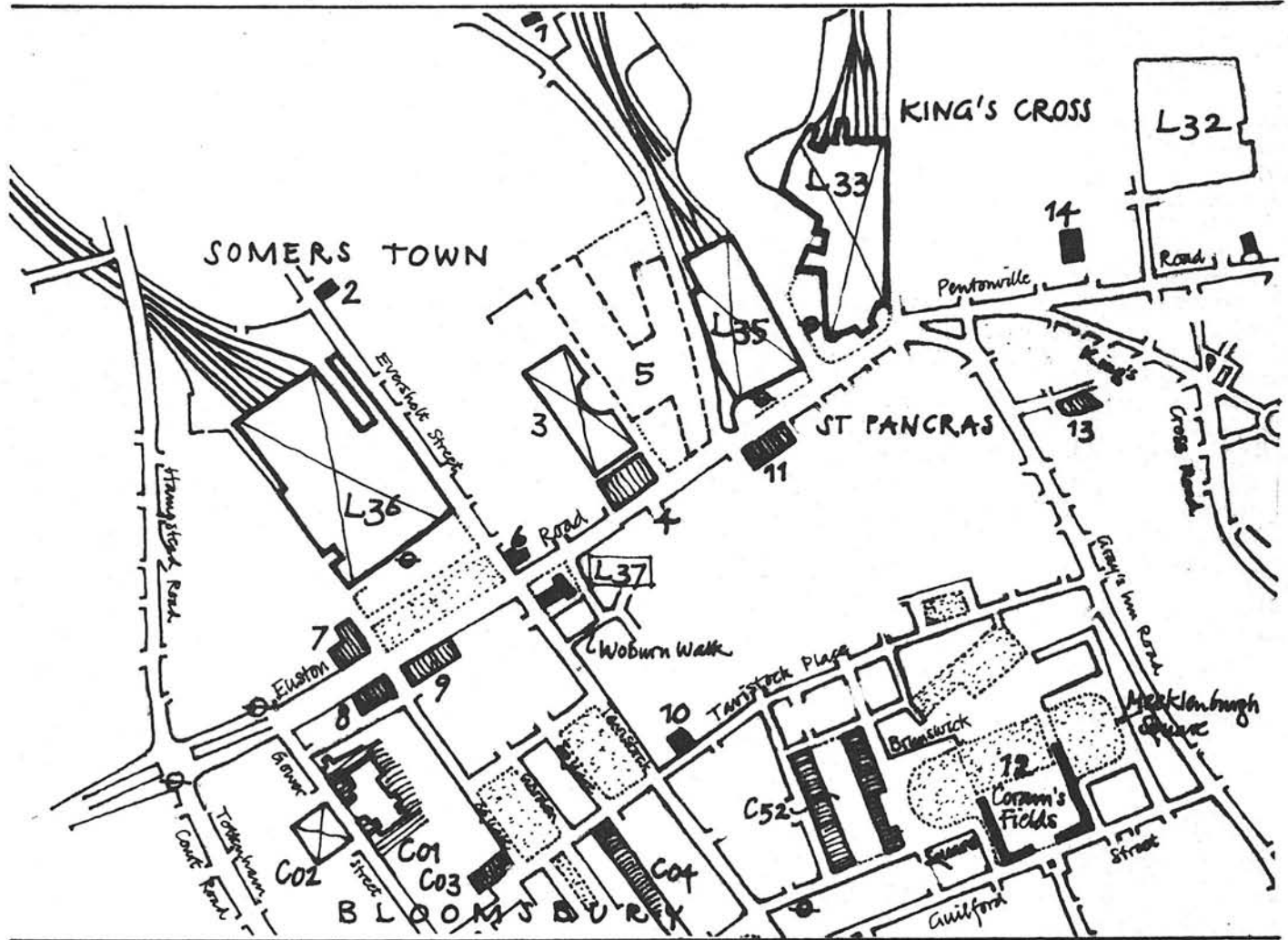
doorsnede door 2/3 etages blok

diverse karakteristieke doorsnedes

DETAILKAART 5

- 1 - Old St Pancras church, 11^e eeuw. 1848 gerestaureerd door Roumieu + Gough. In de kerkhof mansoleum ontworpen door John Soane voor zijn vrouw (1816)
- 2 - St Mary; HW + W. Inwood, 1827. Baksteen Gotiek; interieur met gietijzeren kolommen.
- 3 - Woningbouw kompleks, 1928 arch: G. Topham Forest.
- 4 - Bibliotheek + theater + kantoren. arch.: Arch. Journal 1971ⁿ, vol. 153, p. 1311.
- 5 - (New) British Library [in aanbouw] arch: Colin St John Wilson Arch. Journal 1982ⁿ, vol. 175, nr. 15. Arch. Review, vol. 164, p. 337
- 6 - Fire Station, 1902, WE Riley. English 'Arts & Crafts' Free Style.
- 7 - Office Building, 1907. arch: E Beresford Pitt. Classical Greek.
- 8 - Wellcome Building, 1931, arch: Septimus Warwick Laat voorbeeld van Classicisme.
- 9 - Friends House, 1925-27, arch: H. Liebster. Neo-Georgian meeting place for Quakers.
- 10 - Mary Ward Settlement, 1895-98 arch: Smith + Brewer. Goed voorbeeld van de 'Free Style', met invloeden van Mackintosh, Townsend en Shaw.
- 11 - Town Hall, 1937, A.J. Thomas, neo-palladians.
- 12 - ex-Foundling Hospital (1742-52) afgebroken 1928; de toegangshek-ken en loggia's zijn bewaard gebleven. Mecklenburgh + Brunswick Squares zijn speculatieve woningbouw (1790-1812) van de hospitaalregenten. (arch: Cockerell + Key) Coram's Fields: kinderspeelplaats.
- 13 - Derby Lodge, late 15^e century, Britannia Street. 'Huurkazern', pas gerestaureerd.
- 14 - Stuart Mills House, ca 1937, arch: Joseph Emberton. Invloed van Van Tijen's Bergpolder flats in Rotterdam.

L79 - POPHAM STREET

Arch: Andrews, Sherlock Partners, 1970-74

The brief from the London Borough of Islington required the architects to provide housing to Parker Morris standards within the yardstick laid down by DOE circular 36/67. It asked that the site be developed as closely as possible to the maximum permitted density and that the dwellings be in the following proportions: two-person 30 per cent, four-person 30 per cent, five-person 30 per cent, six-person 10 per cent.

The basic aims of the architects' design were (i) that each dwelling should have its own front door on to a public street, (ii) that each street should form a small knowable community comfortably linked to the existing wider community, and (iii) that each family dwelling should have a garden.

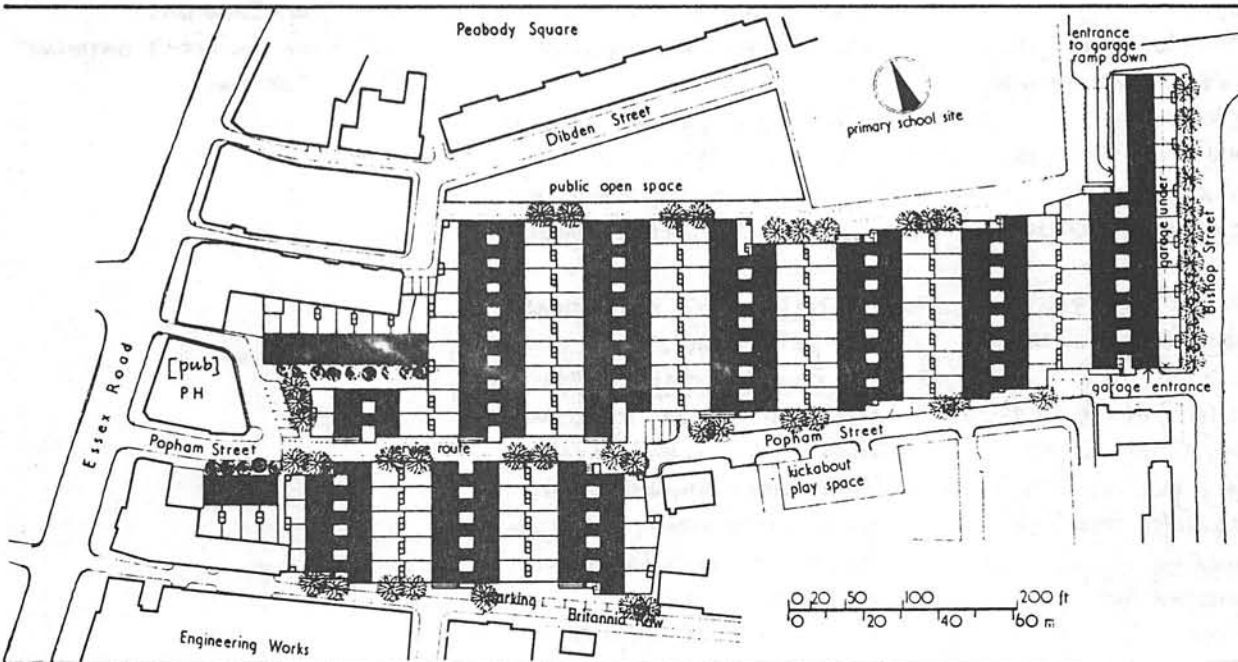
These design aims have been achieved by taking advantage of the sloping site in such a way that on the east side of each pedestrian alley is an additional lower ground floor which accommodates the living accommodation of the four-person dwellings, the entrances and bedrooms of which are at ground level. This arrangement allows the two-person dwellings, which partly span the alley, to be only one floor up from ground level and approached by individual stairs to their own front doors. On the west side of each alley are conventional five-person houses. In this way a density of 158 bed spaces per acre has been achieved in a two- and three-storey development in which most occupants live in a house with a garden.

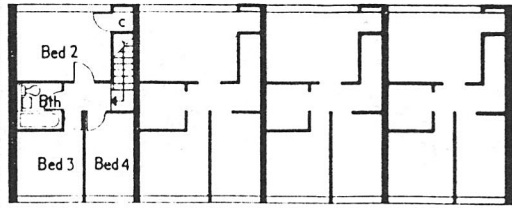
The six-person accommodation is provided by conventional three-storey terrace housing which front on to two of the service routes (Popham Street and Elder Walk). These service routes run at right angles to the alleys; they are protected by lockable bollards and, while intended primarily for pedestrians, are also used by milk floats, dust carts and other service vehicles. Popham Street itself is used as the central service route and, as the obvious pedestrian access to shops and buses, has become the spine of the development.

The service routes keep their names, while each alley is also adopted and named as a public street (the names are taken from Essex villages because of the close proximity of the Essex Road) and each dwelling is numbered in the usual way. It is hoped that this will avoid the feeling of separation from the rest of the community which is sometimes difficult to avoid in local authority housing.

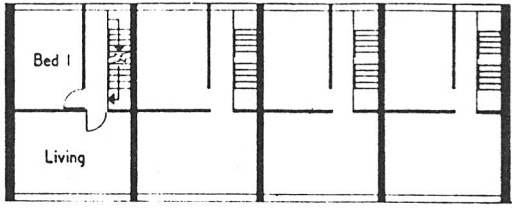
There are casual parking spaces around the periphery of the site but most of the car parking is provided by 117 lock-up garages at ground and basement level under block H.

Apart from the public open space which is not yet complete, verdure in public areas is provided almost entirely by trees planted in hard surfaces. A fruit tree was planted in each private garden and the enthusiasm of the tenants has led to some quickly established greenery. This enthusiasm has also spilled over into the planting boxes in front of the six-person houses, where the tenants' own flowers survived the summer in spite of their vulnerable position.

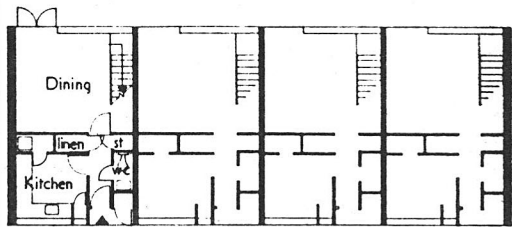

2° verdieping

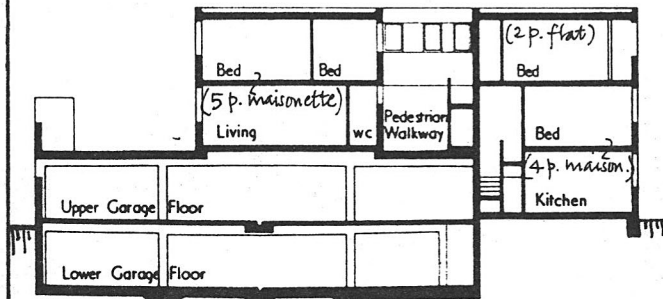

1° verdieping

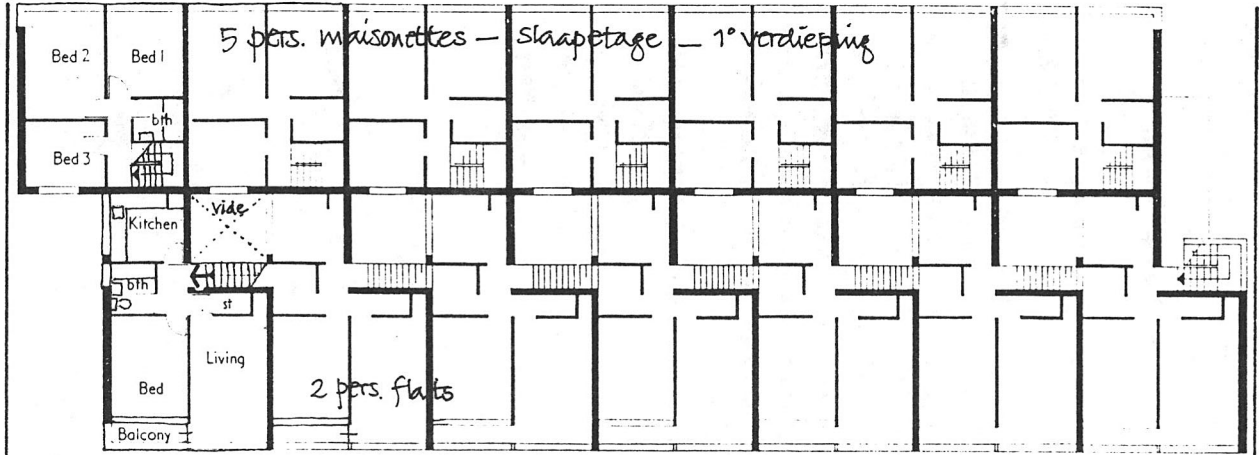

begane grond

rijenhuisen - 3 etages

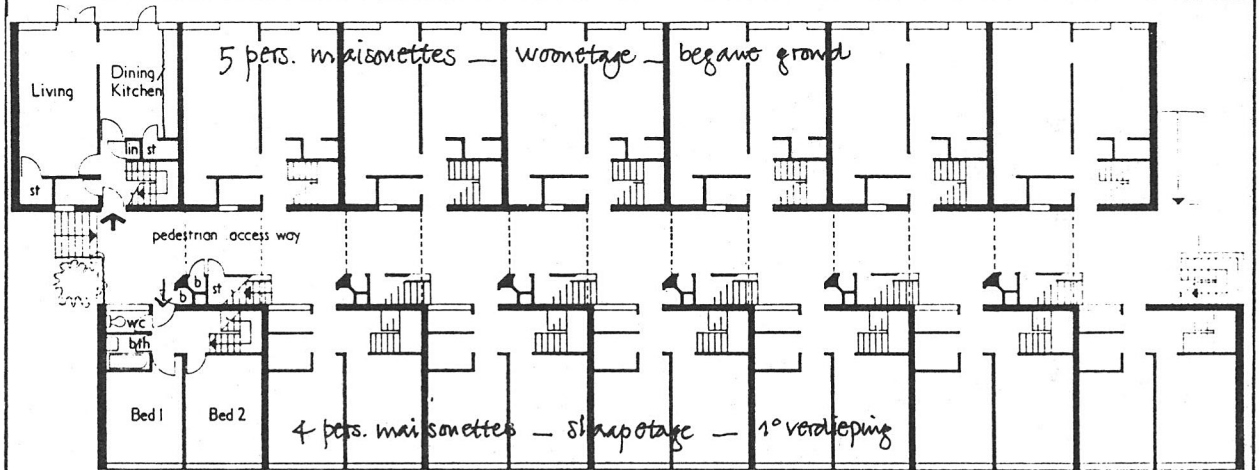

dwarsdoorsnede garageblok

5 pers. maisonettes - slaapetage - 1° verdieping

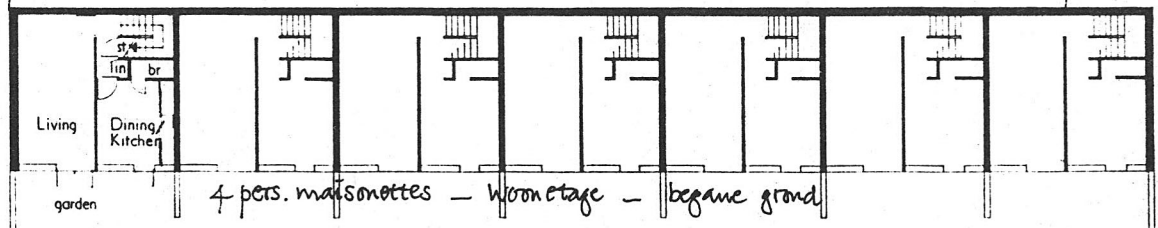
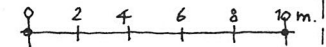
2 pers. flats

5 pers. maisonettes - woonstage - begane grond

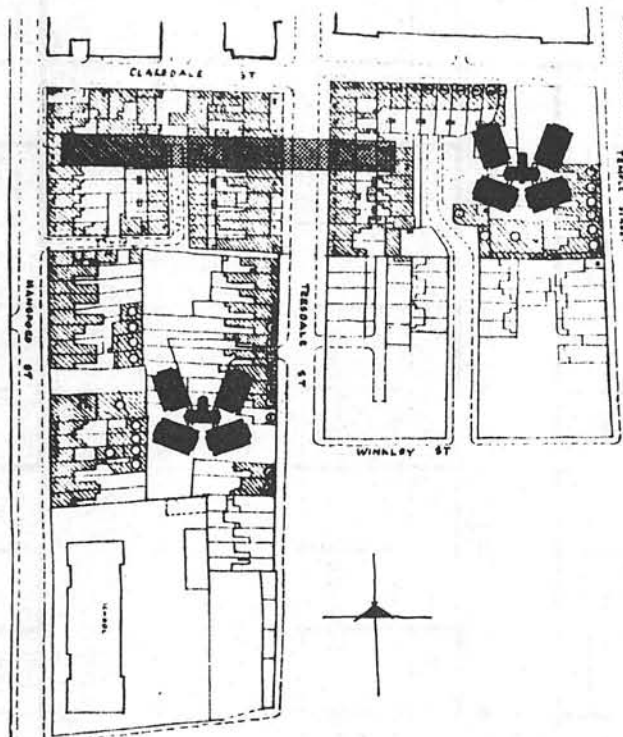
4 pers. maisonettes - slaapetage - 1° verdieping

garages

4 pers. maisonettes - woonstage - begane grond

L83 - KEELING HOUSE

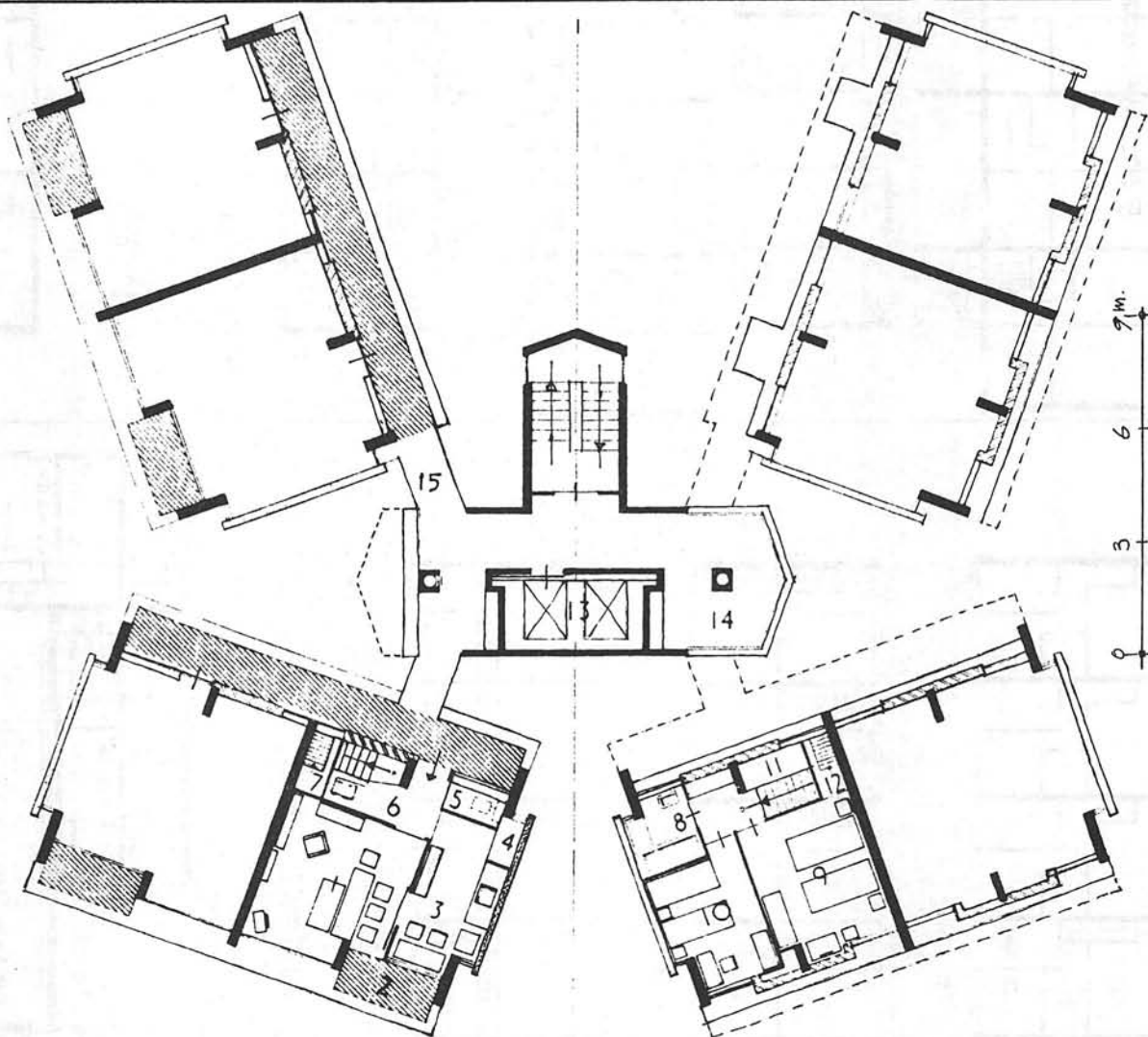

Claredale Street housing,
Hackney, 1958-'60.
arch: Lasdun & Drake

Dit was Lasdun's tweede poging met gelede torenflats - de eerste was aan Usk Street.

Keeling House kan worden beschouwd als een excentrisch torenblok, of als een duidelijke poging architectonische alternatieven te ontwikkelen, zowel naar de straat als naar de konventionele gemeenschappelijke planning van de voorgaande periodes.

Het gebied, tussen Hackney Road, Cambridge Heath Rd, Bethnal Green Rd en Shore-ditch High St. bevat voorbeelden van werkelijk ieder Engels experiment in volkswoningbouw.

De 15 etages hoge blokken waren een krachtige pozing een hoge woongraad, visueel als sociaal, te combineren met de kleine victoriaanse rijenhuisen die ze moesten vervangen. Omgeven door lage woonblokken en enkele gespaard gebleven rijenhuisen, bevat het blok maisonettes, en een etage halverwege met 'bed-sitters' (kamerbewoners), gegroepeerd in 4 torens. Deze zijn d.m.v. bruggen verbonden met een centrale lift/trappenhuisstoren; ze hebben toegangs galerijen op iedere tweede etage, en zijn zo geplaatst dat iedere woonkamer zon krijgt.

Het 'cluster' blok, evenals het puntblok, beoogt een oplossing voor grote woonunits, die vanwege hun kleine grondoppervlak kunnen helpen in herhuisvesting in wijken met hoge woondichtheid en verouderde bebouwing.

De vorm van het ontwikkelde blok (1) reduceert de massa en het zich herhalende volume van het gebouw door erbinnen herkenbare visuele groeperingen te schaffen; (2) de omgeving in de massa van het gebouw laat doordringen en van binnen uit kan worden ontdekt; scheidt de servicekern met gemeenschapsvoorzieningen van de woondelen die privé en rustig blijven.

Het blok bevat 56 drie kamerwoningen (maisonettes) en 8 bed-sitting kamers op de 5e etage.

De hoofdstructuur van iedere toren is van gewapend beton, en bestaat uit twee eindwanden, met één tussenwand, en daartussen nog kolommen ter verkleining van de vloeroverspanning.

De verbindingsbruggen met de centrale toren worden gebruikt om de horizontale windkrachten over te brengen, zodanig dat de 4 torens samenwerken.

In de service toren is op iedere tweede etage een draagbalkon aangebracht.

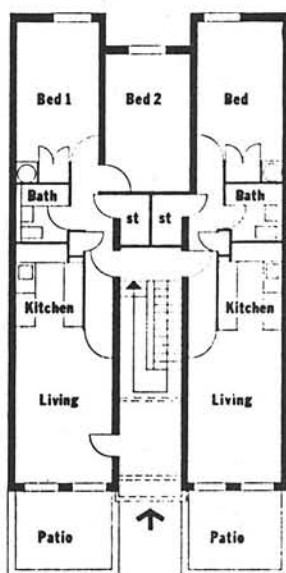
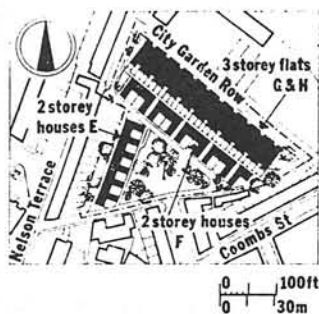
L84 - NELSON PLACE

arch.: [niet vermeld]

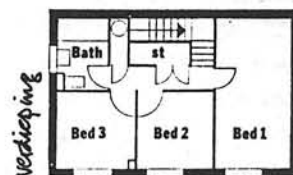
Hier een moeilijk driehoekig terrein, met aan twee zijden nieuwe bebouwing en de derde zijde een open stuk groen.

Het plan behelst 33 flats, type G+H (1 en 2 slaapk.) in een 4 etages hoog blok, en 15 patiohuizen, type E+F (4 slaapkamers).

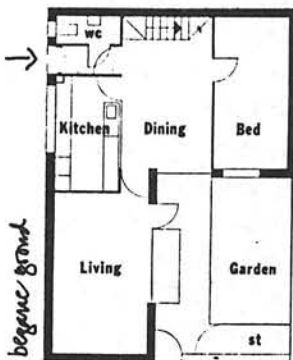
Arch. Journal 1974 - vol. 159 - p. 717

H - type (flats)

verdieping

begane grond

F - type (patiohuizen)

L87-BOUNDARY STREET

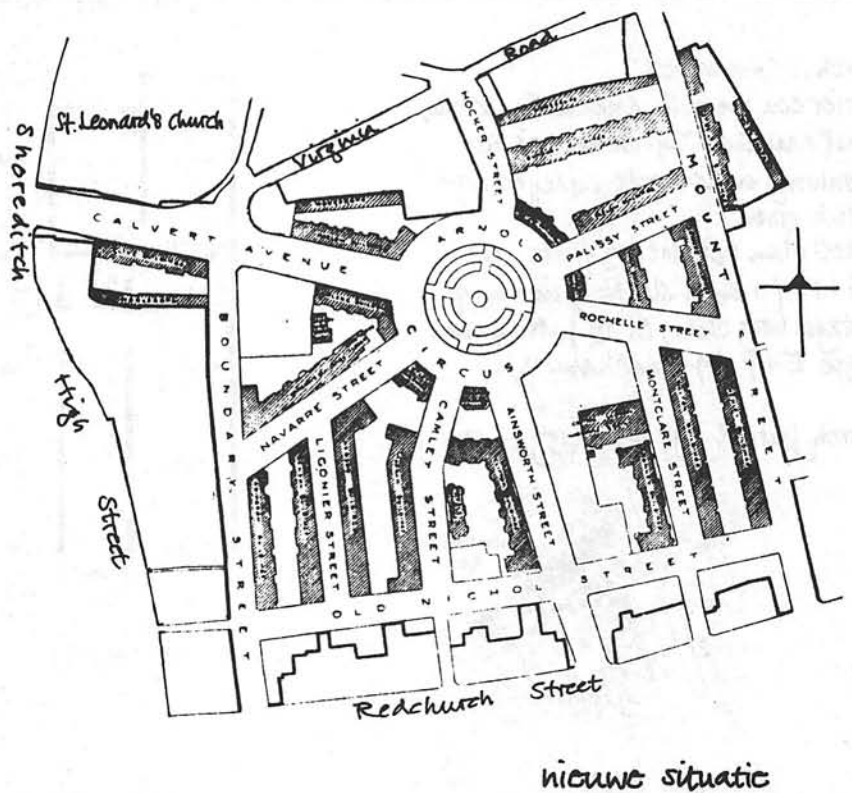
LCC Architects Dept., 1897-1900

De nieuwe architect van de LCC (London County Council), Thomas Blashill, richtte in 1893 een huisvestingsafdeling op binnen zijn departement. De leider werd Owen Fleming; de anderen waren Charles Winmill, A.N. Philips en R. Minton-Taylor.

Deze eerste en vermoedelijk beste van de vele grote woonwijken, ontworpen door de LCC gedurende de jaren rond 1900, is ook het minst bekende. De gebouwen zijn 5 etages hoge woonblokken; hun architectuur weerspiegelt de voorkeur van de ontwerpers voor het werk van de architecten Street, Shaw en Philip Webb: hoge topgevels, goede kwaliteit metselwerk en, rondom Archold Circus, stroken van gele baksteen. Deze wijk is ondanks zijn opvallende verontachtzaming een zeer fraai voorbeeld van stedenbouw kundige opzet. Het ondersteunt de bewering dat de prestaties van de jonge LCC moeten worden gerekend onder de hoogste successen van de 'Arts & Crafts' beweging in de engelse architectuur.

Het werkterrein was de 'Old Nichol', de vreselijke krottenwijk waar de ratio van de kindersterfte 1:4 was, en waar 'in subterrean basements men and women have swarmed and bred and died like wolves in their lairs'. Een totaalplan voor de afbraak en herbouw van de Old Nichol werd reeds in november 1890 door de gemeente goedgekeurd.

Gedurende de periode van aankoop van de grond en de afbraak van de oude huizen kwam een nieuw idee naar boven: de wijk i.p.v. een dambordpatroon een gecentraliseerd plan te geven, de huizenblokken langs bomenlanen te leggen, die zouden uitstralen vanuit een centraal rond plein.

De belangrijkste toegangsweg van af Shoreditch High Street werd 18 m. breed, de andere zes lanen ieder 15 m. Om vervoerskosten te sparen werd besloten om met de grond uit de funderingssleuven een verhoogde tuin op het centrale plein (Arnold Girons) aan te leggen.

'This great structure' werd ontwikkeld in 5 fasen, waaronder de verplaatsing van 5719 personen, en de herhuisvesting van, zo was de bedoeling, 4600 personen; het verschil moest worden opgevangen in de bestaande leegstand van de omringende wijken.

Twee flatblokken van 4-5 etages werden in 1893 ontworpen, en in 1894 uitgeroerd op een stuk grond afgezonderd van de rest van de wijk, oostelijk van Mount Street (nu Swanfield Street). Genoemd Streetley Buildings, waren ze van een spartaanse soborheid, doch sterk bekritiseerd vanwege hun hoge bouwkosten. Deze werden veroorzaakt door het overvloedige gebruik van ruimte: slechts twee flats per etage, en beide waren van het 'self-contained' type, waar alle voorzieningen zich achter de eigen voordeur bevonden. Het goedkopere en natuurlijk minder aantrekkelijke type werd aangeduid 'associated': het samen delen in de voorzieningen als bijkeuken en toilet.

De door het huisvestingsburo ontworpen 19 woonblokken, rond het centrale plein en langs de radiële lanen, zijn opmerkelijk vanwege de inventiviteit en variëteit van hun architectuur, vanwege een veeleisende aandacht voor details die niet alleen in de voorgevel, maar ook de achter- en zijgevels versieren.

De meest opmerkelijke groep, voornamelijk het werk van Taylor, ook de meest opvallend gesitueerde,

vertegenwoordigt voor vele mensen het essentiële karakter van de wijk: Cleere, Marlow en Shipplake Buildings.

Onderhoudend als de zes vroege blokken van Taylor zijn, missen ze toch de heldere originaliteit die hij en zijn collega's bereikten toen zij zich verder onttrokken aan Shaw's invloed, en steeds meer in het werk van Philip Webb ontdekten, dat dezelfde humane en praktische architectonische uitdrukkingsvormen, met mate gebruikt, hun eigen radicale idealen perfect konden uitdrukken.

Taylor's fraaiste aandeel in de wijk is Cookham House uit 1897, waarvan de elegantie is afhankelijk van de verhoudingen en de verfijnde balans tussen lineaire en sculpturale vormen.

Terwijl Taylor het architectonische karakter van het noordelijke deel van de wijk domineerde, was Winmill de vormgever wiens invloed over het zuidelijk deel heerste. Hij schijnt vooral verantwoordelijk te zijn geweest voor 4 blokken: Molesey, Clifton, Laleham en Hedsor Houses. Hij is het meest bekende lid van de groep, en ook de meest te boek gestelde.

Clifton House uit 1897 was waarschijnlijk Winmills meest geïnspireerde aandeel in de wijk. Het toont hoe Webbs architectonische vocabulaire werd geadopteerd om aan de eisen van de grote woonblokken te voldoen. Kleur was duidelijk van zeer groot belang voor Winmill, en voor het ontwerpteam in het algemeen, ofschoon het op een eenvoudige en goedkope wijze moest toegepast, steunend op het gebruik van wit en de natuurlijke kleur van de materialen: rode baksteen, zowel geblazurd als naturel, en het donkerder rood van dakpannen, gemitte en geblazurde tegelpatronen, witte

schuiframen en witte gepleisterde of ruw behakte topgevels, en ingangsportieken.

De Estate, een grootse poging in het kader van de 'Housing of the Working Class'-wet van 1890, werd formeel op 3 maart 1900 door de Prince of Wales geopend, die was 'greatly pleased with the design of the buildings'

Berekend op 2 personen per kamer, werden de voorwaarden geschapen voor de herhuisvesting van 5380 personen in 1069 flats.

Typen: 15 stuks van 1 kamer -
541 " " 2 " 5 -
103 " " 4 " -
7 " " 5 " -
en 6 " " 6 " .

Hiervan waren 601 stuks geheel 'self-contained'; 201 stuks self-contained met gekombineerde maar privé toiletten; 90 stuks had privé toilet, en bijkeuken buiten buiten de woning, in het portiek; 142 stuks had privé toilet buiten, maar deelden een bijkeuken; en slechts 35 stuks waarvan 15 éénkamerflats, waren in Culham House, had een geheel 'associated' indeling, deelden dus zowel toiletten als bijkeukens met andere huurders.

Gedurende de eerste fase van de bouw was de gemiddelde afmeting van de woonkamers 13,38 m², en van de slaapkamers 8,92 m², waarna in latere blokken deze afmetingen werden verhoogd tot 14,86 resp. 10,22 m².

Beattie, Susan: 'A Revolution in London Housing', LCC housing architects & their work, 1893-1914 [Eng T2 Lon 96]

LCC: 'Housing of the Working Classes in London' (1913) [Z.V. a 14]

L90-TRUMAN'S BREWERY

arch. ARUP associates.

De ingang naar de nieuwe gebouwen is via een binnenplaats van keitjes, naar een volledig glazen hal, over drie verdiepingen.

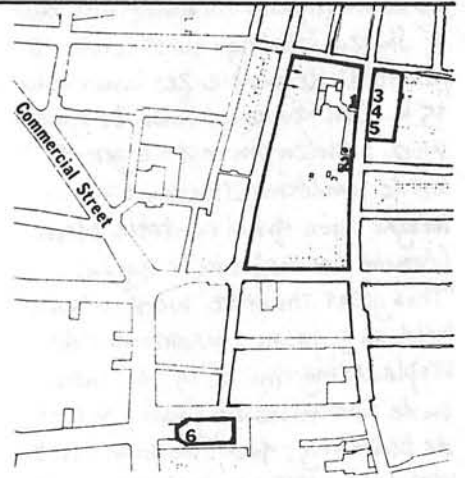
Deze grootse serre die een deel van het laat-19^e eeuwse brouwershuis omarmt, is behandeld als een buitenruimte, die meer behoort tot het stedelijke plein, gevormd door patio en straat, dan tot het gebouw.

De Truman brouwerij bestaat in wezen uit twee gebouwen: een massief ogend 3- etages hoge onderbouw, opgetrokken uit 2° hands baksteen en ontworpen als of het een voortzetting is van de betonnen de Georgian gebouwen; en een glazen doos op de top van deze onderbouw, waarin 3 etages kantoor-

ren. Deze doos is per etage terug geleid om de massa van het gebouw visueel te reduceren.

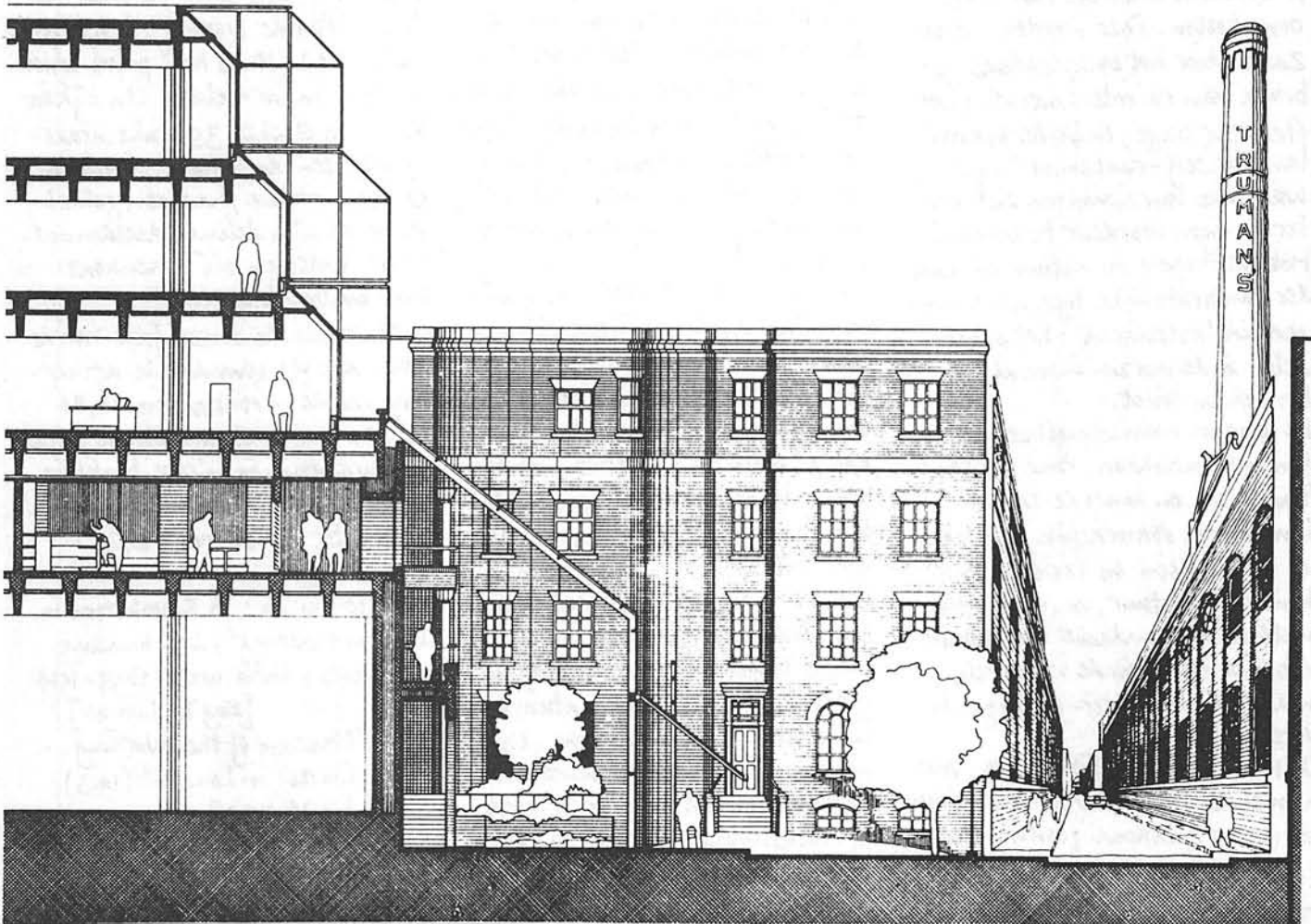
De onderbouw bevat twee-etages hoge ruimten op straatniveau, voor opslag, werkplaatsen en 'wading docks' (?); en een etage met (sociale) voorzieningen daarboven. Het gebouw was door de firma opgenomen als deel van een algemene reorganisatie, begonnen in late jaren '60, die de bouw van een nieuwe brouwerij en bottelarij inhield.

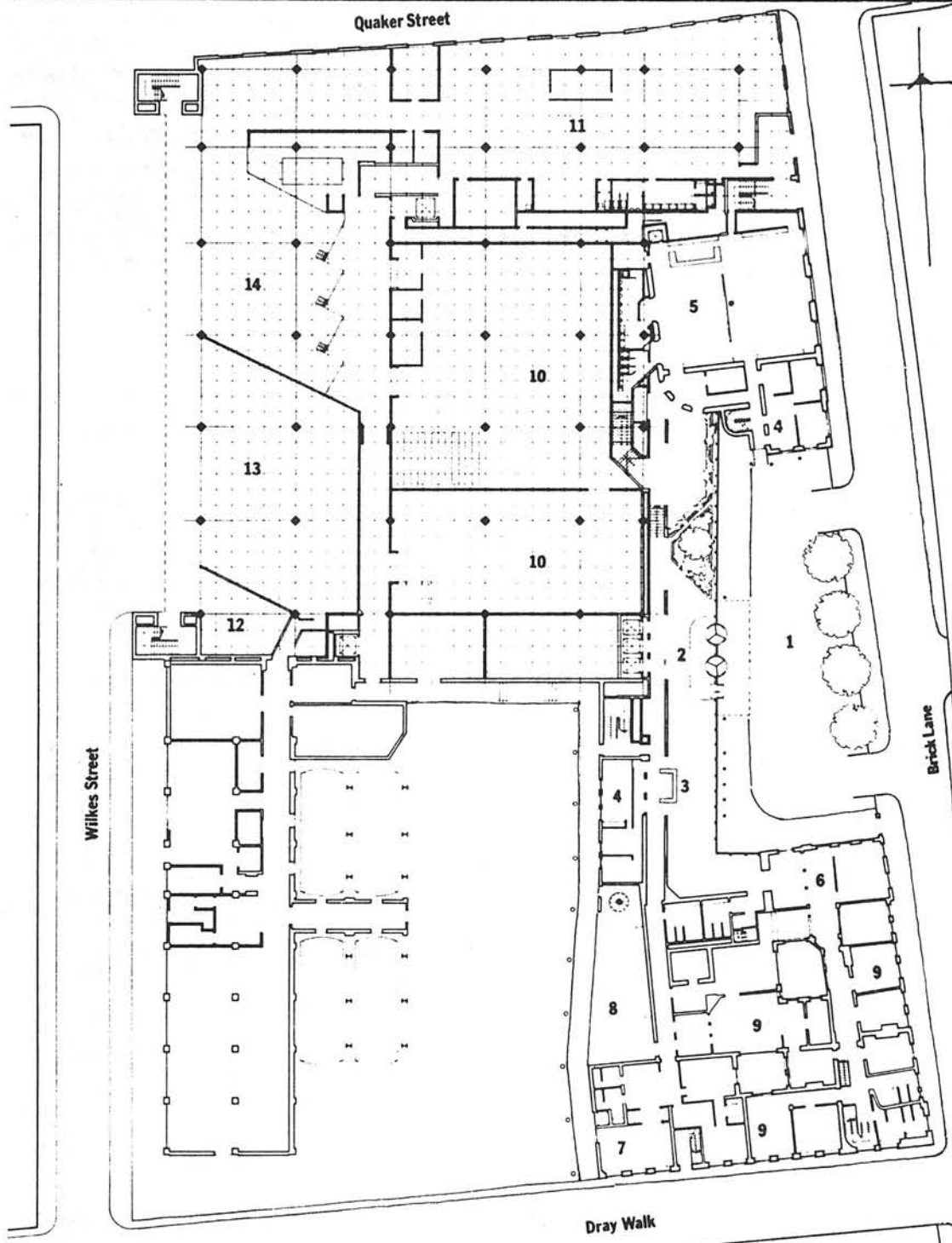
Truman's brouwt reeds sinds de 17^e eeuw op deze plek, en liet ook al de gespaarde Georgian huizen neerzetten. In het nieuwe ontwerp voor het complex moesten nl. ook het 'Director's House' en het laat 18e eeuwse 'Brewer's House' worden opgenomen.

Situatie

- 1 - Brewers' House (late 18th c.)
 - 2 - Directors' House (1740)
 - 3 - Stallen (1830)
 - 4 - Engineers' House (1830)
 - 5 - Vat House (c.1740)
 - 6 - Christ Church, Spitalfields (1727)
- [zie deel 1 : A61]

- 1 - Entrée patio
- 2 - Entrée hal
- 3 - receptie
- 4 - bewakings dienst
- 5 - Brewers' house, receptie
- 6 - Directors' house, ingang
- 7 - medische dienst
- 8 - achteringang
- 9 - kantoren
- 10 - opslag
- 11 - werkplaatsen
- 12 - silo
- 13 - tankers
- 14 - vrachtwagens

L94 WHITECHAPEL ART GALLERY

arch: Charles Harrison Townsend

1899-1901

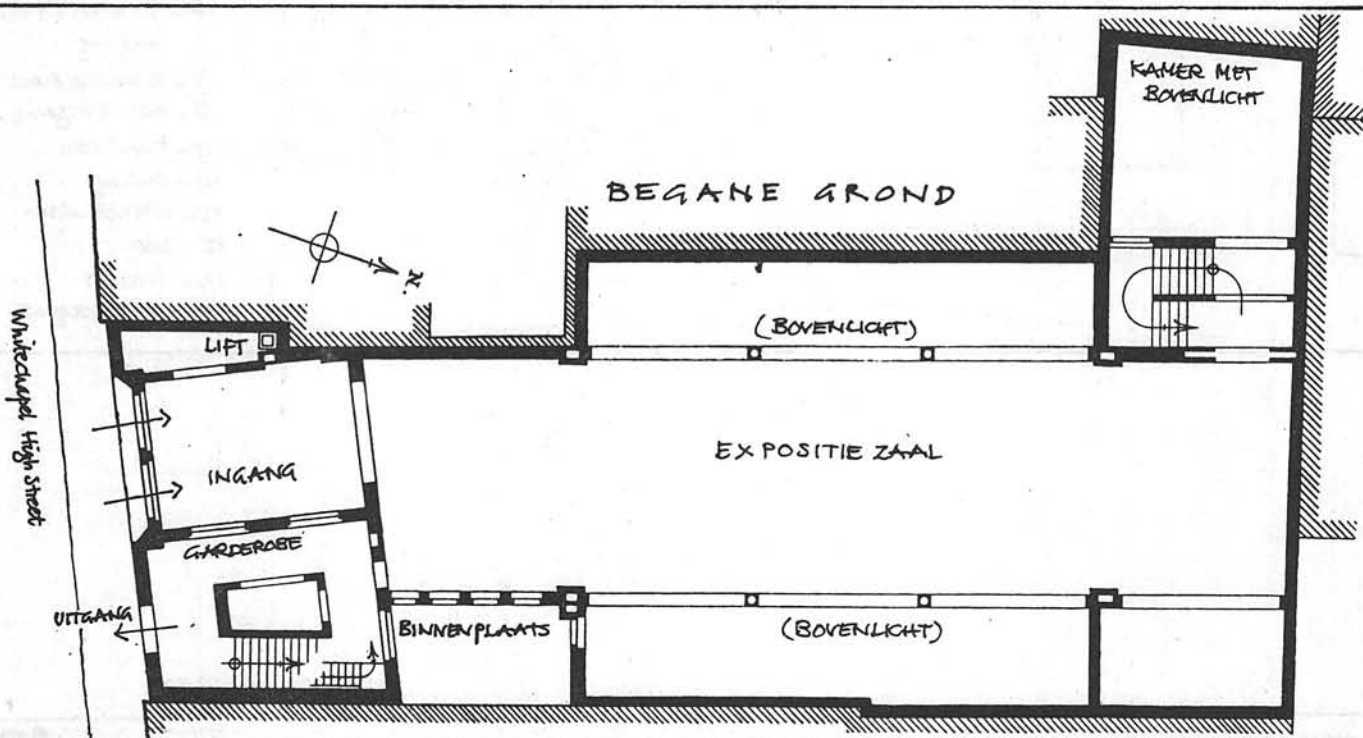
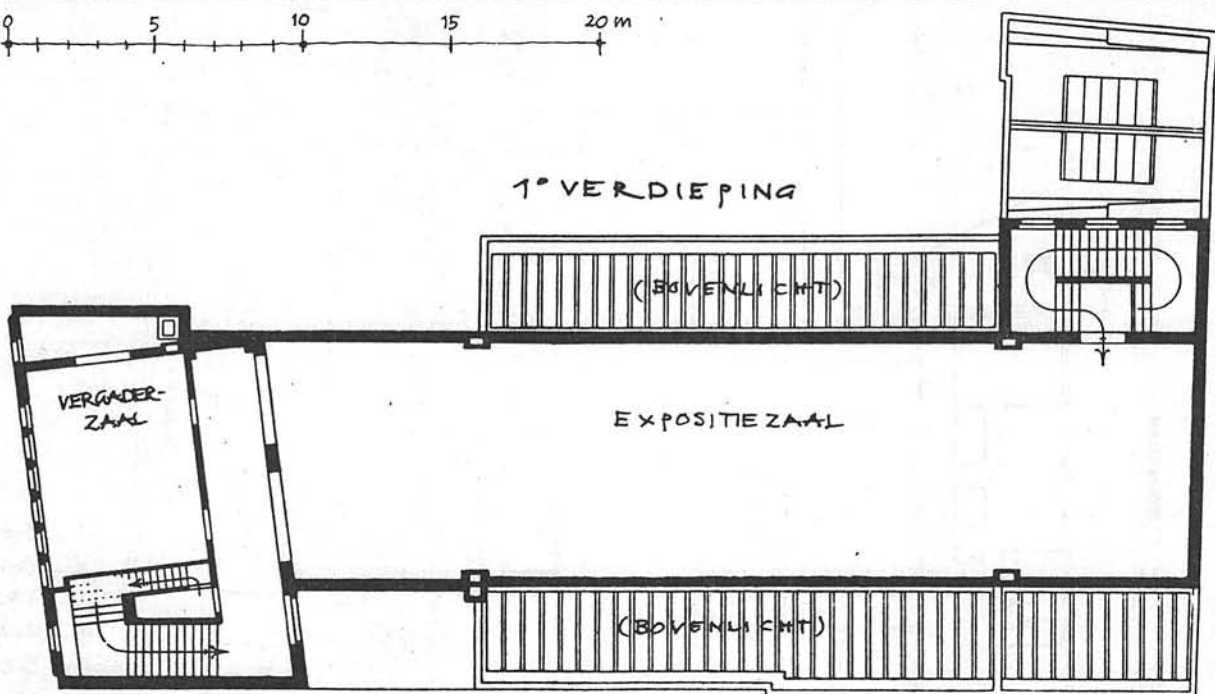
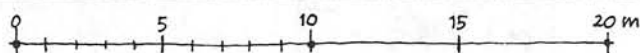
Dit kunstcentrum werd gefinancierd door Passmore Edwards, om kunst naar het armoedige East End te brengen.

De architect is een van de meest originele (of excentrieke) ontwerpers van de Arts & Crafts beweging van de jaren 1890, die de ideeën van Ruskin en Morris wilden

uitdragen. Hij was actief lid van de 'Art Workers' Guild' en bewonderaar van H.H. Richardson (amerikaans architect).

De gevel met de vierkante hoektorens, en het massieve excentrisch geplaatste, boogportaal in een raamloze wand, markeert dit ontwerp een breuk met de traditie.

De monumentale massa heeft karakteristieke Arts & Crafts plantendecoraties, maar het grote centrale mozaiek van Walter Crane is bij gebrek aan fondsen nooit uitgevoerd. Het interieur is eenvoudig, met een ingenieus daklicht boven de belangrijkste expo-zaal.

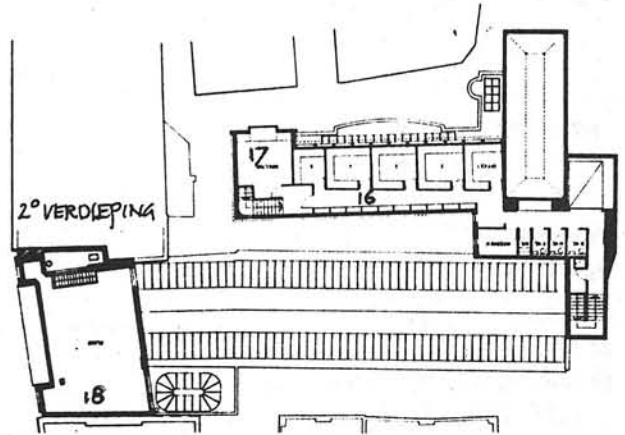

Literatuur:

In Arch. Review 1980 - no. 1/2, staan artikelen gereproduceerd uit het tijdschrift 'The Studio', vol. IV (1894), vol. X (1897), vol. XVI (1899); zeer interessant.

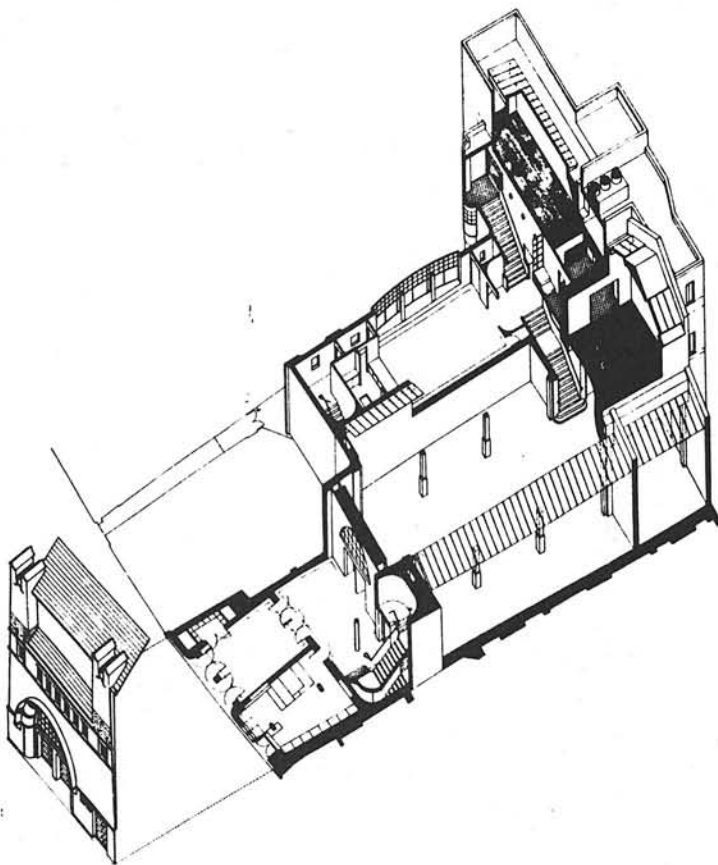
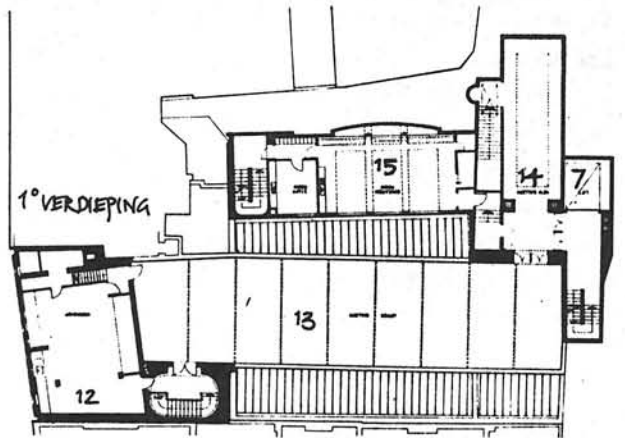
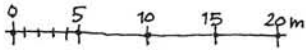
In Arch. Design 1984 - no 3/4 - p. 54, een publicatie van een verbouwing en uitbreiding (arch. Colquhoun + Millor).

Verder ieder boek waarin de 'Arts & Crafts' beweging wordt besproken.

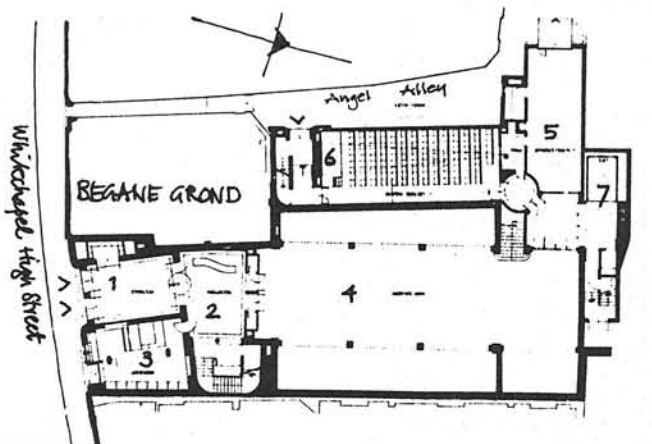
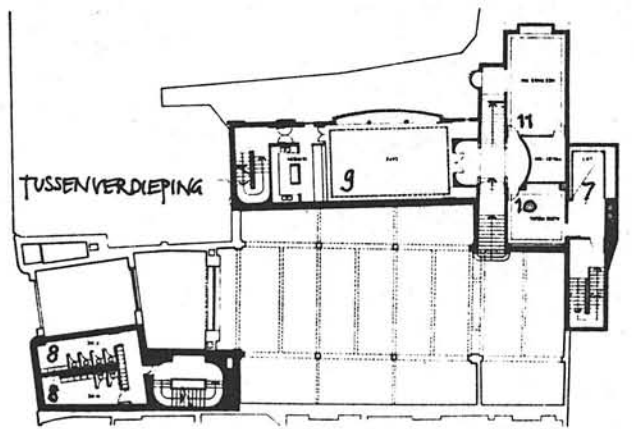

LEGENDA PLATTEGRONDEN

1 - ingang vestibule	10 - Audio-visuele kamer
2 - receptie	11 - vergaderzaal
3 - boekenverkoop	12 - werkruimte
4 - grote expositiezaal	13 - grote expositiezaal
5 - berging/opslag	14 - kleine "
6 - lezingenzaal	15 - onderwijszaal
7 - lift	16 - administratie
8 - toiletten	17 - directeur
9 - kafee	18 - installaties

AXONOMETRIE

L100 - ST KATHARINE'S DOCKS

ontwerpers: Thomas Telford + Philip Hardwick, 1826-'28

Aangelegd op een gebied van 9,3 ha tussen de Tower of London en de London Docks, gemakkelijk dicht bij de City.

Op het terrein stonden 1250 ongezonde huizen, een brouwerij, de resten van het St Katharine's Hospital, en een 12^e eeuwse kerk.

Dit alles werd afgebroken, de vele protesten ten spijt; de 11300 inwoners werden uit hun huizen verdreven zonder enige vorm van compensatie.

Ná een bouwperiode van 2½ jaren, werden de dokken in 1828 geopend.

De ingenieur was Thomas Telford; Philip Hardwick de architect van de 'warehouses'.

Het gehele complex bestond uit een basin met links en rechts een dok van onregelmatige vorm. Ze werden omringd door stevige pakhuizen van gele baksteen, 6 etages hoog, ondersteund door zware 'Tuscan' kolommen van gietijzer.

De pakhuizen stonden (ongebruikelijk) dicht bij de kaden, zodat de goederen direct uit het schip konden worden opgeslagen.

De schuizen vanaf de Thames waren ietwat smal uitgevallen, dus niet geschikt voor grote schepen.

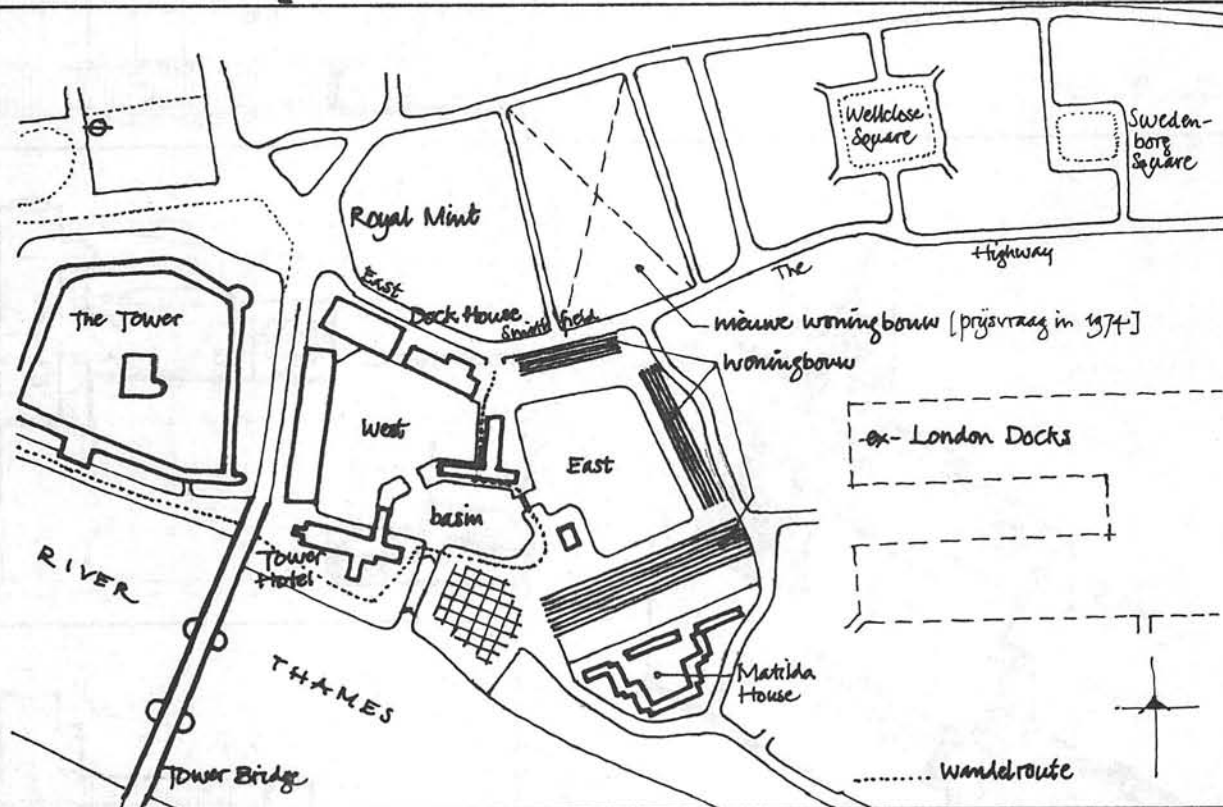
De dokken zijn nooit een financieel succes geweest; in 1864 ging de St Katharine Company op in de 'London Docks'.

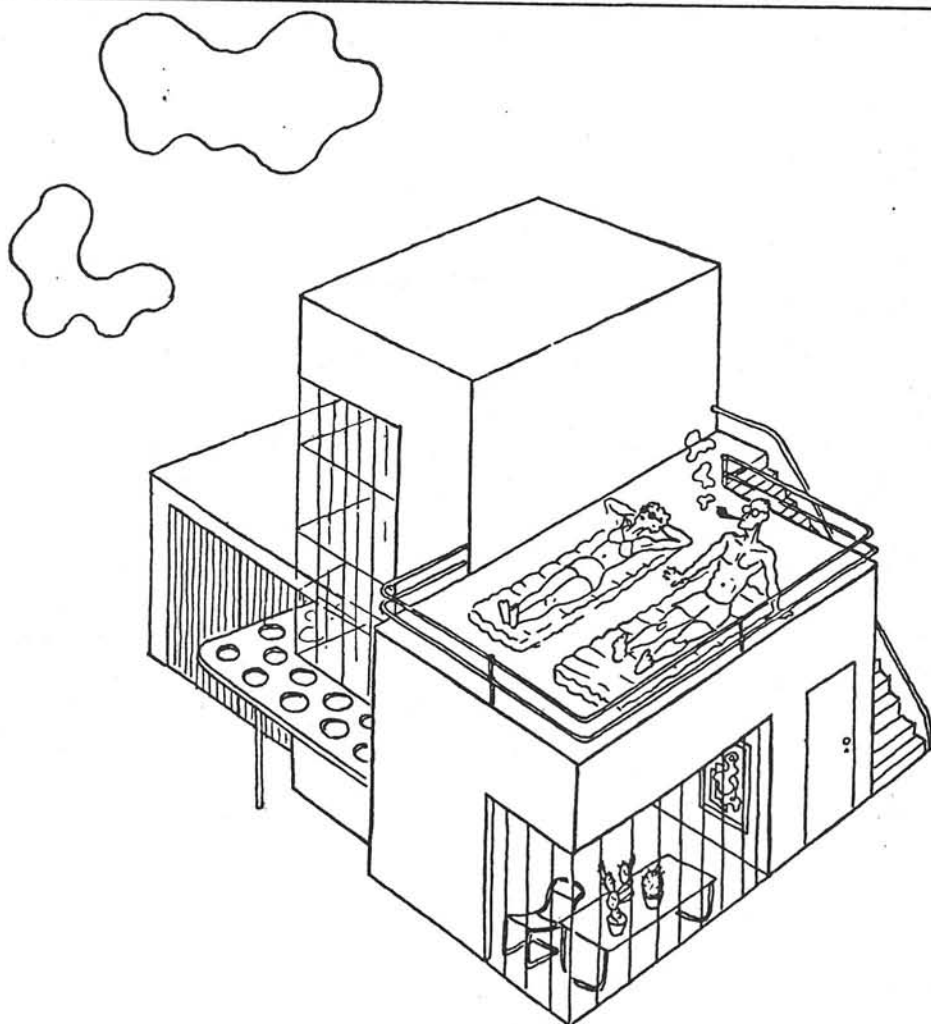
Het complex werd in 1968 gesloten, en door de Port of London Authority verkocht aan de GLC voor minder dan de oorspronkelijke kosten.

In de n-w hoek werd in 1965 een nieuw kantoorgebouw neergezet (arch. Renton, Howard, Wood) voor de Londense havenautoriteiten. Het gebouw is in vorm en stijl aangepast aan de bestaande pakhuizen.

De bouwfirma Taylor Woodrow verkreeg een 125-jarige erfpacht, en bouwde in 1973 het Tower Hotel.

Enkele pakhuizen werden gerenoveerd en heringericht, andere afgebroken en vervangen door nieuwbouw. Een deel van de dokken werd ingericht tot Historic Ship Collection; rondom het East Dock kwam woningbouw.

TWENTIETH-CENTURY FUNCTIONAL

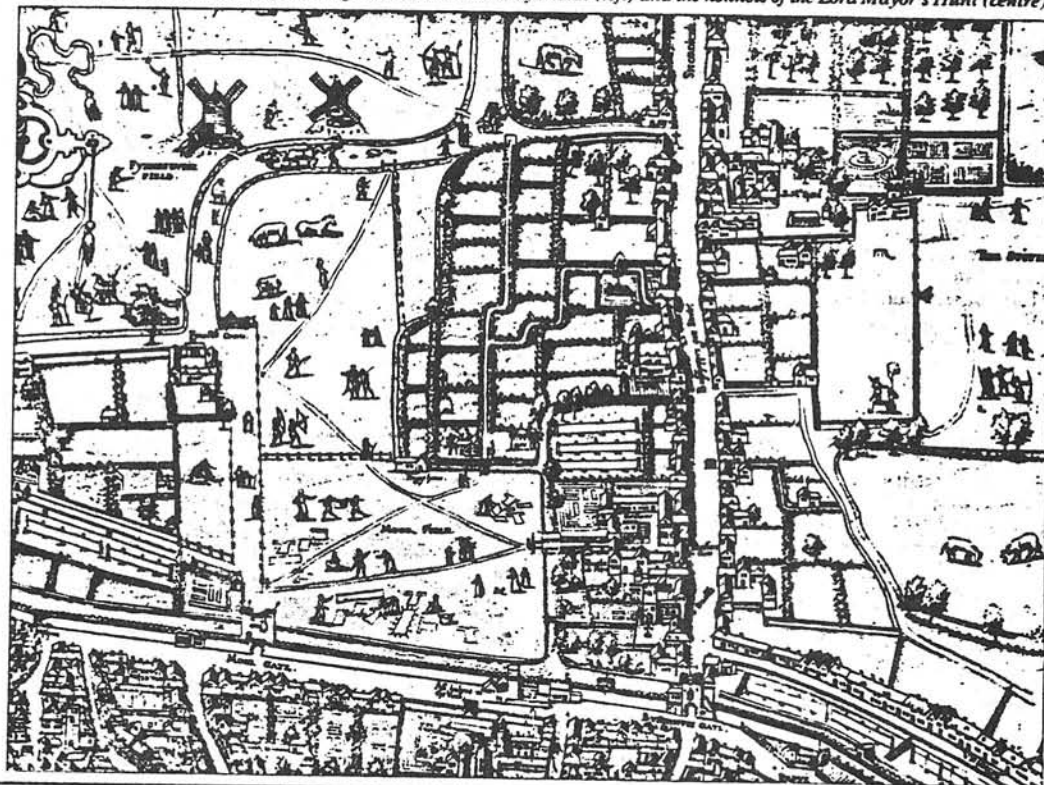
SHORTLY before the First World War a number of accomplished, disinterested and original architects came to the sad conclusion that architecture had died somewhere about the end of the first quarter of the nineteenth century and that therefore it was no longer any use continuing hopeless efforts at revival but that a completely new start must be made. Modern life, they argued, was governed by mechanical principles, and therefore the rules which held good for the construction of machines must now be applied to architecture. That this doctrine rests on a fallacy need not blind us to the fact that in practice it produced buildings of considerable merit and had a most excellent and revivifying effect on modern architecture. It led to a ruthless abandonment of all ornamentation, and although the example of the eighteenth century and antiquity are sufficient to disprove the belief that decoration is in itself deplorable, no ornaments are undoubtedly preferable to bad ones. Thus the style which now emerged was one of the utmost austerity, relying for its effect on planning and proportion alone, and faithfully fulfilling the one condition to which every importance was attached, of "fitness for purpose." Admirable as were the results in the case of factories, airports, hospitals and other utilitarian buildings, when the same principle was applied to domestic architecture, the success was not always so marked. For one thing, the new architects could seldom resist making a house fit for purposes such as sun-bathing, which the English climate and environment frequently rendered impossible of fulfilment; for another, the conception of a house as *une machine à habiter* presupposes a barrenness of spirit to which, despite every indication of its ultimate achievement, we have not yet quite attained.

INDEX ONDERWERPEN

onderwerp	nr.	jaartal	pag.	architect(en)
ACLAND BURGHLEY Compr. School	K66	1966-'68	39	Howell, Killick, Partridge, Amis.
ALEXANDRA Road (housing)	K29	1969-'79	12-15	Neave Brown
BARNSBURY Estate	L28	ca. 1820-'30	66	Thomas Cubitt
BEVIN COURT (housing)	L38	1953-'57	82-84	Lubetkin, Skinner, Bailey
BOUNDARY Street Estate (housing)	L87	1897-1900	100-1	LCC Arch. Dept.
BRANCH HILL (housing)	K15	1974-'78	6-7	Benson + Forsyth
BURGHLEY Road (housing)	K67	ca. 1970	40-41	
CAMDEN TOWN			47	
CANON BURY			85	
CARLETON Road (housing)	L17	1968-'72	58-59	Michael Gold
CHELtenham Estate (housing)	K41	1968-'72	16	Ernö Goldfinger
CLAREDALE Street (housing)	L83	1958-'60	98-99	Lasdun + Drake
COLLEGE of Physicians, Royal-	K88	1960-'64	51	Denys Lasdun.
COLONNADES, The- (multi-purpose)	K44	1970-'74	19-21	Farrell + Grimshaw
ELEPHANT House (London Zoo)	K82	1965	49	Casson + Conder
EUSTON Station (old)	L36	1838-'49	78-79	Philip Hardwick sr+ jr.
" " (new)	L36	1966-'80	78-79	Moorcroft + Seefert
FINSBURY			89	
FINSBURY Health Centre	L40	1935-'38	88	Lubetkin + Tecton
FLEET Road (housing)	K70	1967-'77	42-43	Neave Brown
FROGNAL (Hampstead)	K17		8	
39, Frognal (Greenwoxy house)	K17	1885	8	Norman Shaw
66, " (house)	K17	1938	8	Cornell, Ward + Lucas
9, Frognal Way (Sun House)	K17	1936	9	Maxwell Fry
GORILLA House (London Zoo)	K82	1932	49	Tecton
GREENAWAY House	K17	1885	8	R. Norman Shaw
HALLFIELD Estate + School	K46	1947-'55	24	Tecton, Drake + Lasdun
HAMPSTEAD TOWERS (house)	K18	1875	10-11	Norman Shaw
HARDY House (85, Swain's Lane)	K59c	1979	32	John Winter
HIGHBURY New Park (housing)	L70	ca. 1978	90-91	Darbourne + Darke
HIGHGATE Village	K57		30	
" Cemetery	K59a	1839	30	Stephen Geary
" New Town (housing)	K61	1965-'80	34-35	Tabori + Forrest
HIGHPOINT 1+2 (housing)	K54	1936-'38	26-28	Lubetkin + Tecton
KEELING House (Clare Dale St. housing)	L83	1958-'60	98-99	Lasdun + Drake
KENWOOD House	K56	1766-'69	29	Robert Adam
KING'S CROSS Station	L33	1852	70-71	Joseph + Lewis Cubitt
LADBROKE Estate	K48	1830-'60	25	Atkinson + Allom
LEGION Close (housing)	L26	ca. 1973	65	...?
LONDON ZOO	K82	1827	48	Decimus Burton
MARQUESS Road (housing)	L75	1968-'76	92-94	Darbourne + Darke
MERCURY flats	K86	1970	50	Farrell + Grimshaw
20, MURRAY Mews (house)	L25	1965	62	Richard Gibson
22, " " (")	L25	1972-'74	63	Tom Kay
43, " " (")	L25	ca. 1977	64	Rock Townsend
NELSON Place (housing)	L84	ca. 1973	99	...?
32, NEWTON Road (house)	K45	1938-'39	22-23	Denys Lasdun

onderwerp	nr.	jaartal	pag.	architect(en)
PENGUIN Pool (London Zoo)	K82	1934	49	Lubetkin + Tecton
PHYSICIANS, Royal College of-	K88	1966-'67	51	Denys Lasdun
POLYGON Road (housing)	L34	1972-'75	72-73	Tabori
POPHAM Street (")	L79	ca 1973	96-97	Andrews + Sherlock
PRIORY Green Estate (housing)	K32	1938-'52	68-69	Lubetkin + Tecton
REGENT'S Park	K87	1812-'28	52-55	John Nash
44, ROCHESTER Place (house)	L24	1982	66-67	David Wild
ROYAL College of Physicians	K88	1960-'64	51	Denys Lasdun
St. KATHARINE'S Docks	L100	1826-'28	106	Telford + Hardwick
St. PANCRAS New Church	L37	1819-'22	80-81	Inwood, H+W
St. " Station	L35	1866-'76	74-77	Barlow + Ordish + Scott
SPA Green Estate (housing)	L39	1938-'46	86-87	Lubetkin + Tecton
SUN House (9, Finsbury Way)	K17	1936	9	Maxwell Fry
81, SWAIN'S Lane (House)	K57b	1969	31	John Winter
85, " " (Hardy House)	K57c	1979	32	"
TAVISTOCK Crescent (housing)	K42	1972-'74	17	Maxwell Stewart
TV-am	K78	1982	46-47	Terry Farrell
TRUMAN'S Brewery (new building)	L96	ca 1977	102-3	Arup ass.
WEST HILL Park (housing)	K60	1974-'76	33	Levy + Benjamin
WHITECHAPEL Art Gallery	L94	1895-1901	104-5	C.H. Townsend
1-3, WILLOW Road (houses)	K65	1939-'40	38	Ernö Goldfinger
WINSCOMBE Street (")	K62	1966	36-37	Neave Brown
ZOOLOGICAL Gardens	K82	1827	48	Decimus Burton

Part of Agas's 16th-century map showing windmills in Finsbury Fields (left) and the kennels of the Lord Mayor's Hunt (centre).

INDEX ARCHITEKTEN

architect	nr.	pag.	onderwerp
ADAM, Robert	K56	29	Kenwood House (landhuis)
ALLASON, Thomas	K48	25	Ladbroke Estate (Notting Hill)
ALLOM, Thomas	"	"	"
ANDREWS (+ Sherlock)	L79	96-97	Popham Street (housing)
ARUP ass.	L90	102-3	Truman's Brewery (new buildings)
BAILEY	L38	82-84	Berlin Court (housing)
BARLOW	L35	74-77	St Pancras Station
BENJAMIN (+ Levy)	K60	33	West Hill Park (housing)
BENSON (+ Forsyth)	K15	6-7	Branch Hill (housing)
BROWN, Neave	K29	12	Alexandra Road (housing)
"	K62	36-37	Winscombe Street (houses)
"	K70	42-43	Fleet Road (housing)
BURTON, Decimus	K82	48	London Zoo
CASSON, Sir Hugh (+ Conder)	K82	49	Elephant House (London Zoo)
COLQUHOUN (+ Miller)	K73	45	Infill houses (Caversham Rd)
"	L94	104-5	Whitechapel Art Gallery (extension)
CONNELL (+ Ward & Lucas)	K17	8	66, Frognal (house)
CUBITT, Joseph	L33	70-71	King's Cross Station
" , Lewis	"	"	"
" , Thomas	L28	66	Barnsbury Estate
DARBOURNE + DARKE	L75	92-94	Marquess Road (housing)
"	L70	90-91	Highbury New Park (")
DRAKE	K46	24	Hallfield Estate + School
"	L83	98-99	Keeling House (Clarendale Street housing)
FARRELL, Terry	K44	19	The Colonnades (multipurpose)
"	K78	46	TV-am
"	K86	50	Mercury flats
FORREST (+ Tabori)	K61	34-35	Highgate New Town (housing)
FORSYTH (+ Benson)	K15	6-7	Branch Hill (housing)
FRY, Maxwell	K17	9	9, Frognal Way (Sun House)
GEARY, Stephen	K59A	30	Highgate Cemetery.
GIBSON, Richard	L25	62	20, Murray Mews (house)
GOLD, Michael	L17	58-59	Carlton Road (housing)
GOLDFINGER, Erno	K41	16	Cheltenham Estate (housing)
"	K65	38	1-3, Willow Road (houses)
GRIMSHAW (+ Farrell)	K44	19	The Colonnades (multipurpose)
"	K86	50	Mercury flats
HARDWICK, Philip sr + jr	L36	78-79	(old) Euston Station + hotels
HOWELL (+ KPA)	K66	39	Acland Burghley Comprehensive School
INWOOD, H.W. + W.	L37	80-81	St Pancras New Church
KAY, Tom	L25	63	22, Murray Mews (house)
LASDUN, Sir Denys	K45	22-23	32, Newton Road (house)
"	K46	24	Hallfield Estate + School
"	K88	51	Royal College of Physicians
"	L83	98-99	Keeling House (Clarendale Street housing)
LCC Arch. Dept.	L87	100-1	Boundary Street (housing)
LEVY (+ Benjamin)	K60	33	West Hill Park (housing)

architect	nr.	pag.	onderwerp
LUBETKIN	K54	26-28	Highpoint 1+2 (housing)
"	K82	49	Penguin Pool (London Zoo)
"	L32	68-69	Priory Green Estate (housing)
"	L38	82-84	Bevin Court (housing)
"	L39	86-87	Spa Green Estate (housing)
"	L40	88	Finsbury Health Centre
LUCAS (+ Connell & Ward)	K17	8	66, Frognaal (house)
MOORCROFT	L36	78-79	(new) Euston Station
NASH, John	K87	52-55	Regent's Park
ORDISH	L35	74-77	St Pancras Station
SCOTT, Sir G.G.	L35	74-77	" hotel
SEIFERT, R	L36	78-79	(new) Euston Station offices
SHAW, R. Norman	K17	8	39, Frognaal (Greenaway House)
"	K18	10-11	Hampstead Towers (house)
SHERLOCK (+ Andrews)	L79	96-97	Popham Street (housing)
SKINNER	L38	82-84	Bevin Court (housing)
STEWART, Maxwell	K42	17	Tavistock Crescent (housing)
TABORI	K61	34-35	Highgate New Town (housing)
TECTON	K46	24	Haltfield Estate + School
"	K54	26-28	Highpoint 1+2
"	K82	49	Gorilla House + Penguin Pool (London Zoo)
"	L32	68-69	Priory Green Estate (housing)
"	L39	86-87	Spa Green Estate (")
"	L40	88	Finsbury Health Centre
TELFORD, Thomas	L100	106	(old) St Katharine's Docks
TOWNSEND, C. Harrison	L94	104-5	Whitechapel Art Gallery
" , Rock	L25	64	43, Murray Mews (house)
WARD (+ Connell & Lucas)	K17	8	66, Frognaal (house)
WILD, David	L24	60-61	44, Rochester Place (house)
WINTER, John	K59b	31	81, Swain's Lane (")
"	K59c	32	85, " " (")

